

รายงานฉบับสมบูรณ์

การจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

Creating a manual for alcoholic beverages sellers in Thailand

(สัญญาเลขที่ 61-02029-0094)

โดย

นายพรพล เทศทอง

ดร.อรัชมน พิเชฐวรกุล

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ได้รับทุนสนับสนุนโดย

แผนงานศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.)

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ธันวาคม 2564

สัญญาเลขที่ 61-02029-0094

รายงานฉบับสมบูรณ์

การจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

(สัญญาเลขที่ 61-02029-0094)

โดย

นายพรพล เทศทอง

ดร.อรัชมน พิเชฐวรกุล

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ได้รับทุนสนับสนุนโดย

แผนงานศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.)

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Final Report

Creating a manual for alcoholic beverages sellers in Thailand

(Contract no. 61-02029-0094)

By

Mr. Pornpon Thedthong

Dr. Arachamon Pichetworakoon

Faculty of Law, Prince of Songkla University

This project was supported by

Center for Alcohol Studies

Faculty of Medicine, Prince of Songkla University

December 2021

บทสรุปผู้บริหาร

งานวิจัยเรื่อง “การจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย” เล่มนี้ ผู้วิจัยทำขึ้นเพื่อต่อยอดจากงานวิจัยเรื่อง “ความรับผิดชอบของผู้ประกอบการธุรกิจเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ต่อสังคม” ที่ได้รับทุนสนับสนุนโดยศูนย์วิจัยปัญหาสุราประจำปี 2563 โดยมีแนวความคิดในการจัดทำ “การจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย” และ “ตัวอย่างแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์” ขึ้น โดยทำการศึกษาถึงการจำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์แบบนั่งตี๋มที่ร้าน (ร้านอาหาร โรงแรม โฮมสเตย์ บาร์ ดิสโก้เธค) และการจำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์แบบที่ลูกค้าซื้อไปตี๋มนอกสถานที่ (ร้านอาหารประเภทส่งกลับบ้าน ร้านขายของชำ ซูเปอร์มาร์เก็ต งานแสดงสินค้า ร้านขายของในตลาด ร้านขายของตามท้องถนน) เพื่อเป็นการสร้างรูปแบบในเบื้องต้นสำหรับกรมสรรพสามิตที่สามารถนำคู่มือดังกล่าวไปบังคับใช้กับผู้ที่ประสงค์จะยื่นคำขออนุญาตในการจำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ก่อนและหลังการให้ใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ โดยให้ผู้ที่จะขอใบอนุญาตเข้ารับการฝึกอบรมภายในระยะเวลาที่กำหนด ประกอบกับใช้คู่มือดังกล่าวเป็นหลักในการศึกษาเนื้อหาที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ และเมื่อบุคคลดังกล่าวได้ผ่านการฝึกอบรมจนได้รับใบอนุญาตแล้วก็ยังจำเป็นต้องใช้คู่มือดังกล่าวเสมอ เพื่อให้ผู้จำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ตระหนักถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการปฏิบัติตนที่ควรทำหลังจากได้รับใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์แล้ว เนื่องจากปัญหาการบริโภคเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ส่งผลอย่างมากที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุจากการเมาแล้วขับ การทะเลาะวิวาท การฆ่าตัวตาย หรือการก่ออาชญากรรมในลักษณะต่าง ๆ อันจะส่งผลกระทบต่อตนเองและบุคคลอื่นผู้ได้รับความเสียหาย

สำหรับตัวอย่างแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์นั้น เป็นการประเมินเบื้องต้นแบบง่ายในการคัดกรองการจำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ให้แก่คนเมาที่ไม่สามารถควบคุมตนเองหรือมีแนวโน้มจะเกิดอาการเมาหากมีการบริโภคเพิ่มมากขึ้น โดยผู้วิจัยมุ่งหวังให้แบบประเมินฯ ดังกล่าวนี้นี้เป็นเครื่องมือที่มีส่วนช่วยลดปัญหาอันเกิดจากการจำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ให้แก่ผู้ที่มีอาการเมา และเป็นการสร้างแนวทางความมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อผู้จำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ ซึ่งหากมีการปฏิบัติตามก็ถือเป็นการสร้างข้อจำกัดความรับผิดชอบให้ผู้จำหน่าย แต่หากไม่ปฏิบัติตามก็จะถือว่าผู้จำหน่ายมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบหากการจำหน่ายนั้นส่งผลไปก่อให้เกิดความเสียหายจากผู้ซื้อที่มีอาการเมา โดยผู้วิจัยหวังว่าแบบประเมินฯ นี้จะสามารถช่วยคัดกรองได้ในเบื้องต้น เพื่อเป็นการดูแลผู้ซื้อที่มีอาการเมาให้มีการลดการบริโภคหรือหยุดการบริโภคได้ อันนำไปสู่การลดความเสียหายต่าง ๆ ที่เป็นผลมาจากการบริโภคเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ รวมทั้งให้ผู้จำหน่ายมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบจากการจำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ให้ผู้ซื้อที่มีอาการเมาต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยเรื่อง “การจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย” นี้ไม่อาจสำเร็จได้ หากไม่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จนส่งผลให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้อำนวยการศูนย์วิจัยปัญหาสุรา ศ.ดร. สาวิตรี อัจฉนงค์กรชัย ที่ให้ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งนี้ และคณะทำงาน คุณทักษัญญา สรรเพ็ชญ์ คุณชฎาบุญ เจียรธนภฤติคุณวาริตา ชูแก้ว ที่คอยสนับสนุนช่วยเหลือในกระบวนการดำเนินโครงการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี อีกทั้งผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านสำหรับการพิจารณาคุณภาพงานวิจัยและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ทำให้ผู้วิจัยสามารถนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาแก้ไขให้งานวิจัยเรื่องนี้ให้มีความสมบูรณ์ครบถ้วนและถูกต้องตามหลักวิชาการ และท้ายที่สุดขอขอบพระคุณคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ให้การสนับสนุนในการพัฒนางานด้านการทำวิจัยมาโดยตลอด

อนึ่ง ผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยฉบับนี้จะมีประโยชน์อยู่ไม่น้อย จึงขอมอบส่วนดีทั้งหมดนี้ให้แก่เหล่าคณาจารย์ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้จนทำให้ผลงานวิจัยเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นนั้น ผู้วิจัยขอน้อมรับผิดเพียงผู้เดียว และยินดีที่จะรับฟังคำแนะนำจากทุกท่านที่ได้เข้ามาศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานวิจัยต่อไป

คณะผู้วิจัย

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการนำเสนอแนวคิดในการจัดทำ “คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์” และ “แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์” ขึ้นในประเทศไทย โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน ซึ่งมีการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก จากการศึกษาข้อมูลผลการสำรวจสถานการณ์ปัจจุบันในการประกอบธุรกิจเครื่องตีมแอลกอฮอล์ หลักเกณฑ์การขอใบอนุญาตจำหน่ายสุรา หลักกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และหลักการในการจัดทำคู่มือและแบบประเมินที่มีประสิทธิภาพ ประกอบกับการจัดสนทนากลุ่มย่อยกับผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับประเด็นศึกษา จำนวน 10 คน และใช้การวิจัยเชิงปริมาณมาร่วมด้วย โดยการจัดทำแบบสำรวจความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวกับการขอใบอนุญาตจำหน่ายสุราและการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย จากประชาชนโดยทั่วไปที่มีอายุระหว่าง 20-60 ปี ทั้งเพศชายและหญิงที่อาศัยในจังหวัดสงขลา พัทลุง และตรัง รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,000 คน

ผลการวิจัยพบว่าสถานการณ์ของการประกอบธุรกิจเครื่องตีมแอลกอฮอล์ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แม้กระทั่งเจอสภาวะการระบาดของโควิด-19 ซึ่งส่งผลเพียงการชะลอตัวเท่านั้น อีกทั้งการขอใบอนุญาตจำหน่ายสุราในประเทศไทยไม่ได้มีการกำหนดคุณสมบัติที่ยุงยากและซับซ้อนแต่ประการใด ประกอบกับค่าธรรมเนียมที่ไม่สูงมาก จึงทำให้เกิดผู้จำหน่ายรายใหม่ได้ง่าย ดังนั้น ควรมีการกำหนดนโยบายในเรื่องการขอใบอนุญาตจำหน่ายให้มีความเข้มงวดมากยิ่งขึ้น โดยสามารถเริ่มต้นจากการสร้างกระบวนการให้ความรู้ในกฎหมายและข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นกับการจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ และสร้างกระบวนการทดสอบความรู้ก่อนได้รับใบอนุญาตจำหน่ายทุกครั้ง ไม่ว่าจะขอเป็นครั้งแรกหรือต่ออายุใบอนุญาตก็ตาม เพื่อให้มีการสร้างบรรทัดฐานและมาตรการเดียวกันในการจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ภายใต้ความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม ซึ่งจากผลสำรวจแบบสอบถามความคิดเห็น ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าการจัดทำคู่มือจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อไปในอนาคตหากมีการปรับใช้จริงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในส่วนประเด็นการเสนอแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ไว้เป็นเอกสารแนบท้ายคู่มือฯ เพื่อให้ผู้จำหน่ายได้ปรับใช้ในกรณีที่มีพฤติการณ์อันที่เป็นสงสัยหรือที่ต้องประเมินถึงความเมาของผู้ซื้อก่อนการจำหน่ายนั้น จะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการที่จะช่วยจำกัดความรับผิดชอบของผู้จำหน่ายเอง หากได้มีการทำตามแบบประเมินแล้ว และเป็นการลดโอกาสในความเสี่ยงของความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นจากความเมาของผู้ตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ที่จะเกิดขึ้นได้

คำสำคัญ: ภาวะเมาสุรา, การควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์, ผู้จำหน่ายสุรา

Abstract

The purpose of this study is to present the concept of developing a "manual for alcoholic beverage sellers" and a "drunkenness evaluation form before purchasing for alcoholic beverage sellers" in Thailand. The researcher employs a mixed-method research model that focuses primarily on qualitative research by investigating the current state of the alcohol industry, the criteria for obtaining an alcoholic beverage license, laws and regulations, and principles for developing effective manuals and evaluation forms. Furthermore, a small group discussion with 10 stakeholders related to the study issue was organized, as well as quantitative research by conducting a survey on issues related to alcoholic beverage license and the adoption of a manual for alcoholic beverage sellers in Thailand, from the general population between the ages of 20 and 60, both males and females living in Songkhla, Phatthalung, and Trang provinces, totaling 1,000 people.

The findings revealed that the alcohol industry's situation continued to improve even after the Covid-19 pandemic, which only resulted in a slowdown. Furthermore, obtaining an alcoholic beverage license in Thailand does not necessitate complicated qualifications and is relatively inexpensive. As a result, it is simple to create new sellers. Consequently, the requirements for obtaining an alcoholic beverage license should be more stringent. This can start with the knowledge required to sell alcoholic beverages and the pre-licensing test every time, whether for the first time or renewing the license, to ensure that the same norms and measures are established in the sale of alcoholic beverages under social responsibility. According to the survey results, most people believe that the manual will be useful in the future if it is implemented by the appropriate agencies. The issue of recommending a drunkenness evaluation form for alcoholic beverage sellers as an attachment to the manual for the seller to use in the event of suspected circumstances in the purchaser's drunkenness prior to the sale. It is a tool to help limit the seller's liability if the seller used the drunkenness evaluation form prior to purchasing. Furthermore, this reduces the likelihood of damage caused by intoxication.

Keywords: Alcohol Intoxication, Alcohol Control, Alcohol Seller

คำนำ

เพื่อเป็นการสร้างรูปแบบในเบื้องต้นสำหรับกรมสรรพสามิตที่สามารถนำคู่มือดังกล่าวไปบังคับใช้กับผู้
ที่ประสงค์จะยื่นคำขออนุญาตในการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนและหลังการให้ใบอนุญาตจำหน่าย
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และเพื่อให้ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตระหนักถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการ
ปฏิบัติตนที่ควรทำหลังจากได้รับใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผู้วิจัยจึงได้จัดทำงานวิจัยเรื่อง “การ
จัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย” ขึ้น โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าประเด็นการวิจัย
ที่ศึกษาจะส่งผลต่อการกำหนดนโยบายระดับประเทศ เนื่องจากสุราเป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาอุบัติเหตุ
จราจร อีกทั้งการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังก่อปัญหาต่อสุขภาพทางกาย จิต สังคม และปัญญาของ
ประชากรไทย โดยส่งผลกระทบต่อตัวผู้บริโภคเอง และรวมไปจนถึงบุคคลรอบข้าง อีกทั้งชุมชน สังคม และ
ประเทศล้วนต้องมีส่วนแบกรับภาระจากผลกระทบที่ตามมาอีกด้วย อีกทั้งผู้วิจัยยังมุ่งหวังให้โครงการวิจัยเล่มนี้
มีส่วนช่วยเสริมสร้างสุขภาพในประเด็น การสร้างนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ และ การใช้มาตรการทาง
กฎหมายเพื่อคุ้มครอง ความปลอดภัย และส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนมีโอกาสเข้าถึงการมีสุขภาพที่ดี ทั้งนี้
องค์กรภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) ผู้ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเสนอกฎหมาย เช่น กฤษฎีกา กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง
กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ เป็นต้น สามารถนำรูปแบบคู่มือ และ
แบบประเมินความเมาก่อนซื้อไปปรับใช้ได้ต่อไปในอนาคต

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	i
กิตติกรรมประกาศ	ii
บทคัดย่อ.....	iii
Abstract	iii
คำนำ	iv
สารบัญ	iv
สารบัญตาราง	v
สารบัญภาพ	vi
บทที่ 1	1
บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
1.3 ขอบเขตการวิจัย.....	3
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	4
1.5 การใช้ประโยชน์และผลกระทบจากการศึกษาวิจัย.....	5
บทที่ 2	6
วรรณกรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.2 สถานการณ์การประกอบธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน	10
2.3 ผลกระทบทางร่างกายจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	14
2.4 การประเมินอาการเมาสุรา	16
2.5 หลักการขอใบอนุญาตจำหน่ายสุราในประเทศไทย	17
2.6 หลักการทำคู่มือ	26

2.7 หลักการทำแบบประเมิน	36
2.8 กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศที่เกี่ยวข้อง.....	48
บทที่ 3	58
วิธีการดำเนินการวิจัยและผลการสำรวจ.....	58
3.1 กรอบแนวคิดวิจัย	58
3.2 ตัวแปรที่ทำการศึกษิตามกรอบแนวคิดวิจัย	58
3.3 รูปแบบการศึกษา.....	59
3.4 พื้นที่ ประชากร จำนวนขนาดตัวอย่าง และการเลือกตัวอย่าง	60
3.5 เครื่องมือ/แบบเก็บข้อมูล	60
3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
3.8 ขั้นตอนการดำเนินงาน/แผนการดำเนินงาน	62
3.9 การติดตามและประเมินผล	62
บทที่ 4.....	64
ผลการศึกษาวิเคราะห์.....	64
4.1 ผลการศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตจำหน่ายสุราในประเทศไทย	64
4.2 ผลการศึกษาวิเคราะห์การปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	87
4.3 ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับแก้กฎหมายหรือมาตรการอื่นให้สอดคล้องกับการปรับใช้คู่มือ	106
บทที่ 5	113
สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	113
5.1 สรุปผลการวิจัย	113
5.2 ข้อเสนอแนะ	120
บรรณานุกรม	145
ภาคผนวก	152

ภาคผนวก 1 ตัวอย่างแบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา	152
ภาคผนวก 2 ตัวอย่างการตอบแบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุราจาก Google Forms.....	156
ภาคผนวก 3 ตัวอย่างแบบสอบถามการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์.....	183
ภาคผนวก 4 ตัวอย่างการตอบแบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุราจาก Google Forms.....	187
ภาคผนวก 5 ชุดคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม (Focus Group)	214
ภาคผนวก 6 รายชื่อผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มและกำหนดการสนทนากลุ่ม	215
ภาคผนวก 7 รูปภาพการสนทนากลุ่ม (Focus Group).....	217
ภาคผนวก 8 ตัวอย่างคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	219

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 ประเภทใบอนุญาตขายสุรา.....	18
ตารางที่ 2 ลักษณะสถานประกอบการต้องห้ามตามประเภทใบอนุญาต	20
ตารางที่ 3 ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราแต่ละประเภท	21
ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	64
ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ.....	64
ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา.....	65
ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ	65
ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามพื้นที่สำรวจ	66
ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นรูปแบบของ คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย.....	67
ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นเนื้อหาของ คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย.....	68
ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นการใช้แบบ ประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	69
ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นการปรับใช้ คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้ จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์.....	71
ตารางที่ 13 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในประเทศไทย จำแนกตามเพศ.....	72
ตารางที่ 14 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในประเทศไทย จำแนกตามอายุ.....	75
ตารางที่ 15 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในประเทศไทย จำแนกตามระดับการศึกษา.....	79
ตารางที่ 16 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในประเทศไทย จำแนกตามอาชีพ.....	82
ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	88
ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ.....	88
ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา.....	88

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ	89
ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามพื้นที่สำรวจ	90
ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นการปรับใช้ คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	90
ตารางที่ 23 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นเนื้อหาของ คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	92
ตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นการใช้แบบ ประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย	93
ตารางที่ 25 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นลักษณะของ แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย	94
ตารางที่ 26 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัด แอลกอฮอล์ในประเทศไทย จำแนกตามเพศ	95
ตารางที่ 27 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัด แอลกอฮอล์ในประเทศไทย จำแนกตามอายุ	97
ตารางที่ 28 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัด แอลกอฮอล์ในประเทศไทย จำแนกตามระดับการศึกษา	100
ตารางที่ 29 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัด แอลกอฮอล์ในประเทศไทย จำแนกตามอาชีพ	102

สารบัญภาพ

รูปที่ 1 แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดสงขลา, จังหวัดพัทลุง และจังหวัดตรัง).....	152
รูปที่ 2 ตัวอย่างการตอบแบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุราจาก Google Forms (จังหวัดสงขลา, พัทลุง และตรัง)	156
รูปที่ 3 แบบสอบถามการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จังหวัดสงขลา(จังหวัดสงขลา, จังหวัดพัทลุง และจังหวัดตรัง).....	183
รูปที่ 4 ตัวอย่างการตอบแบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุราจาก Google Forms(จังหวัดสงขลา, พัทลุง และตรัง).....	187
รูปที่ 5 ประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม	214
รูปที่ 6 รายชื่อผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มและกำหนดการสนทนากลุ่ม	215
รูปที่ 7 รูปภาพการสนทนากลุ่ม	217

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สุรา หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ถือเป็นสารเสพติดที่มีโทษชนิดหนึ่ง โดยเฉพาะต่อระบบประสาทส่วนกลาง เช่น ทำให้พูดไม่ชัด เสียการทรงตัว ไม่มีสติ ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ และหมดสติ เมื่อมีการดื่มสุราเป็นประจำสามารถก่อให้เกิดโรคต่าง ๆ เช่น ทำให้ปลายประสาทอักเสบ ความจำเสื่อมง่าย เยื่อบุกระเพาะอาหารถูกทำลาย ตับอ่อนอักเสบ และกล้ามเนื้อหัวใจไม่แข็งแรง อีกทั้งโทษของการดื่มสุราต่อสังคมส่วนรวมนั้นมีหลากหลาย เช่น อุบัติเหตุจากการเมาแล้วขับ การทะเลาะวิวาท การฆ่าตัวตาย หรือก่ออาชญากรรม เป็นต้น กอรปกับตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องทั้งในมิติของปริมาณและมูลค่า ส่งผลให้มีเครื่องดื่ม และผู้ประกอบการธุรกิจแอลกอฮอล์เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชากรไทยเข้าถึงเครื่องดื่มประเภทนี้ได้ง่ายมากขึ้น และรับรู้ถึงการโฆษณาเครื่องดื่มประเภทดังกล่าวได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยมีการคาดการณ์ว่าความต้องการบริโภคเบียร์ในประเทศในช่วงปี 2562-2564 จะกลับมาเติบโตเฉลี่ย 2-4% ต่อปี ตามภาวะเศรษฐกิจโดยรวมที่ขยายตัวต่อเนื่อง ประกอบกับการเร่งทำตลาดในช่วงที่มีการจัดมหกรรมกีฬาสำคัญจะเป็นตัวช่วยกระตุ้นยอดจำหน่ายผ่านช่องทางร้านอาหารและ สถานบันเทิง โดยเฉพาะคราฟท์เบียร์ที่ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ และผู้ผลิตเบียร์รายใหญ่ของไทยเริ่มทำการผลิตคราฟท์เบียร์ในประเทศ นอกจากนี้ ผู้ผลิตยังมีแนวทางใหม่ในการผลิตสินค้า โดยลดปริมาณแอลกอฮอล์และลดขนาด บรรจุภัณฑ์ ทำให้ราคาจำหน่ายไม่สูงนัก เพื่อชดเชยภาระภาษีที่เพิ่มขึ้นจากโครงสร้างภาษีสรรพสามิตใหม่ จึงคาดว่า จะสามารถกระตุ้นตลาดในส่วนนี้เพิ่มขึ้นได้บ้าง สำหรับสุรานั้นได้มีการคาดการณ์ว่าการบริโภคในประเทศปี 2562-2564 จะมีแนวโน้มเติบโตเฉลี่ย 0-3% ต่อปี เนื่องจากผู้ผลิตสุรารายใหญ่วางแผนออกผลิตภัณฑ์ระดับพรีเมียมเพื่อกระตุ้นตลาดซึ่งอาจมีผลให้ตลาดสุราระดับพรีเมียมขยายตัวได้มากกว่า

สืบเนื่องจากงานวิจัยเรื่อง “ความรับผิดชอบของผู้ประกอบการธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อสังคม” ที่ได้รับทุนสนับสนุนโดยศูนย์วิจัยปัญหาสุราประจำปี 2563 พบว่ามีกฎหมายภายในประเทศหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในด้านต่าง ๆ และแต่ละกฎหมายก็มีโทษที่กำหนดไว้สำหรับบุคคลที่กระทำความผิดนั้นแตกต่างกันไป โดยขอบเขตของงานวิจัยนี้ได้วิเคราะห์ถึงความรับผิดชอบของผู้ประกอบการที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่บุคคลที่มีความมึนเมาอยู่แล้ว และบุคคลนั้นได้ไปก่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลอื่น ผู้ประกอบการควรจะต้องมีความรับผิดชอบด้วยหรือไม่ อันส่งผลให้ได้แนวความคิดในเรื่อง “การก่อกองแห่งภัย” ขึ้น ซึ่งในกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของไทยไม่ได้มีการกำหนดความรับผิดชอบของผู้ประกอบการไว้ในกรณีที่ผู้ประกอบการได้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่บุคคลที่มีอาการมึนเมา

จนครองสติไม่ได้แล้ว และบุคคลนั้นได้ไปก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นไว้โดยตรง และในส่วนของ การตีความกฎหมายให้ผู้ประกอบการจะต้องรับผิดชอบต่อผู้เสียหายตามหลักละเมิดนั้น ยังไม่เคยมีกรณีขึ้นสู่ศาลให้ศาล ได้มีการวินิจฉัยเป็นบรรทัดฐานหรือเป็นกรณีตัวอย่างเลย จึงเป็นปัญหาว่าถ้ามีกรณีดังกล่าวเกิดขึ้น ผู้ประกอบการควรจะมีส่วนรับผิดชอบหรือไม่ อย่างไร ซึ่งจากงานวิจัยฉบับนี้สะท้อนให้เห็นสิ่งที่ประเทศไทย ขาดอย่างเห็นได้ชัด คือ แนวทางที่มุ่งให้เจ้าของธุรกิจรวมถึงพนักงานลูกจ้างมีความเข้าใจในกฎหมายที่ เกี่ยวกับเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ ซึ่งแนวทางดังกล่าวจะช่วยจำกัดความรับผิด อีกทั้งทำให้เกิดประโยชน์ต่อ ส่วนรวมได้

ดังนั้นงานวิจัยเล่มนี้จึงเกิดขึ้นเพื่อต่อยอดจากงานวิจัยฉบับเดิมโดยได้มีการกำหนดปัญหาวิจัยว่า ประเทศไทยควรมีมาตรการอื่นในการควบคุมผู้จำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์หรือไม่ อย่างไร และควรมีการ แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องในประเด็นการร่วมรับผิดชอบของผู้จำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์อย่างไร จึงนำมาสู่ แนวความคิดในการจัดทำ “การจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย” และ “ตัวอย่างแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์” ขึ้น เพื่อเสนอแนะแนวทางใน การปรับแก้กฎหมายหรือออกมาตรการอื่นให้สอดคล้องกับการปรับใช้คู่มือต่อไป ซึ่งวิจัยเล่มนี้จะทำการศึกษา ถึงการจำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แบบนั่งตี้มที่ร้าน (ร้านอาหาร โรงแรม โฮมสเตย์ บาร์ ดิสโก้เทค) และการ จำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แบบที่ลูกค้าซื้อไปตี้มนอกสถานที่ (ร้านอาหารประเภทสั่งกลับบ้าน ร้านขายของ ชำ ซูเปอร์มาร์เก็ต งานแสดงสินค้า ร้านขายของในตลาด ร้านขายของตามท้องถนน) เพื่อเป็นการสร้าง รูปแบบในเบื้องต้นสำหรับกรมสรรพสามิตที่สามารถนำคู่มือดังกล่าวไปบังคับใช้กับผู้ที่ประสงค์จะยื่นคำขอ อนุญาตในการจำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ก่อนและหลังการให้ใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ โดย ให้ผู้ที่ขอใบอนุญาตเข้ารับการฝึกอบรมภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยใช้คู่มือดังกล่าวเป็นหลักในการศึกษา เนื้อหาที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ และเมื่อบุคคลดังกล่าวได้ผ่านการฝึกอบรมจนได้รับ ใบอนุญาตแล้วก็ยังจำเป็นต้องใช้คู่มือดังกล่าวเสมอ เพื่อให้ผู้จำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ตระหนักถึง กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการปฏิบัติตนที่ควรทำหลังจากได้รับใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แล้ว เนื่องจากปัญหาการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ส่งผลอย่างมากที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุจากการเมาแล้วขับ การ ทะเลาะวิวาท การฆ่าตัวตาย หรือการก่ออาชญากรรมในลักษณะต่าง ๆ อันจะส่งผลกระทบต่อตนเองและ บุคคลอื่นผู้ได้รับความเสียหาย

โดยผู้วิจัยเลือกทำการศึกษาเปรียบเทียบกับประเทศฝรั่งเศสเนื่องจากประเทศดังกล่าวได้มีการจัดทำ คู่มือในลักษณะดังกล่าวเพื่อแจกจ่ายให้กับผู้ประกอบการประเภทจำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แบบนั่งตี้มที่ ร้านแล้ว โดยในคู่มือนี้จะประกอบไปด้วยกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ใช้บังคับกับการจำหน่ายเครื่องตี้ม แอลกอฮอล์ บนเงื่อนไขต่าง ๆ ในการเป็นผู้จำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ อันได้แก่ ระยะเวลาการเปิดปิดร้าน

การขอใบอนุญาต บทกำหนดโทษเมื่อกระทำผิด พื้นที่ห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสำรวจความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการออกใบอนุญาตจำหน่ายสุราในประเทศไทย
2. เพื่อจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย
3. เพื่อจัดทำตัวอย่างแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
4. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับแก้กฎหมายหรือออกมาตรการอื่นให้สอดคล้องกับการปรับใช้คู่มือฯ แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่องการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเพื่อจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย โดยแบ่งกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษา ดังนี้

1) จัดทำแบบสำรวจความคิดเห็น (Questionnaire) ในประเด็นที่เกี่ยวกับการออกใบอนุญาตจำหน่ายสุราในประเทศไทย จากประชาชนโดยทั่วไปที่มีอายุระหว่าง 20-60 ปี ทั้งเพศชายและหญิงที่อาศัยในจังหวัดสงขลา พัทลุง และตรัง รวมทั้งสิ้นจำนวน 500 คน

2) จัดสัมภาษณ์แบบการสนทนากลุ่มย่อย (Small focus group) ในประเด็นที่ศึกษา โดยมีผู้เข้าร่วม จำนวน 10 คน ดังนี้ (1) ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบนั่งดื่ม จำนวน 1 คน (2) ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบที่ลูกค้าซื้อไปดื่มนอกสถานที่ จำนวน 1 คน (3) ผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 2 คน (4) นักวิชาการ/อาจารย์/ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 คน (5) ตัวแทนจากกรมสรรพสามิต จำนวน 2 คน (6) ตัวแทนจากศูนย์วิจัยปัญหาสุรา จำนวน 1 คน (7) ตัวแทนด้านการแพทย์/สาธารณสุข จำนวน 1 คน

3) จัดทำแบบสอบถาม (Questionnaire) ในประเด็นที่เกี่ยวกับการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย จากประชาชนโดยทั่วไปที่มีอายุระหว่าง 20-60 ปี ทั้งเพศชายและหญิงที่อาศัยในจังหวัดสงขลา พัทลุง และตรัง รวมทั้งสิ้นจำนวน 500 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเพื่อจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย โดยมีหลักการที่ต้องศึกษา ดังนี้

- 1) หลักการ ขั้นตอน วิธี และกระบวนการในการจัดทำคู่มือที่สามารถเข้าใจได้โดยง่าย
- 2) หลักการ ขั้นตอน วิธี และกระบวนการในการออกแบบแบบประเมินที่มีประสิทธิภาพ
- 3) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย และประเทศฝรั่งเศส
- 4) หลักเกณฑ์และขั้นตอนการขอรับใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย และประเทศฝรั่งเศส
- 5) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและประเทศฝรั่งเศส
- 6) วิธีการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศฝรั่งเศส
- 7) หลักเกณฑ์และกระบวนการในการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้คือ จังหวัดสงขลา พัทลุง และตรัง

4. ขอบเขตระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ตั้งแต่เดือนเมษายน 2564 ถึงเดือนพฤศจิกายน 2564

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. นำผลสำรวจความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการออกใบอนุญาตจำหน่ายสุราในประเทศไทยมาวิเคราะห์ เพื่อปรับใช้เป็นแนวทางประกอบการออกแบบคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย
2. ได้สร้างตัวอย่างแบบคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยขึ้น เพื่อนำไปปรับใช้จริงต่อไปในอนาคต

3. ได้จัดทำตัวอย่างแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขึ้น เพื่อนำไปใช้ประกอบกับคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

4. จัดทำข้อเสนอแนะความเป็นไปได้ในการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.5 การใช้ประโยชน์และผลกระทบจากการศึกษาวิจัย

ประเด็นการวิจัยที่ศึกษามีผลต่อการกำหนดนโยบายระดับประเทศ เนื่องจากสุราเป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาอุบัติเหตุจราจร อีกทั้งการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังก่อปัญหาต่อสุขภาพทางกาย จิต สังคม และปัญญาของประชากรไทย โดยส่งผลกระทบต่อตัวผู้บริโภคเอง และรวมไปจนถึงบุคคลรอบข้าง อีกทั้งชุมชน สังคม และประเทศล้วนต้องมีส่วนแบกรับภาระจากผลกระทบที่ตามมาอีกด้วย ดังนั้นหัวข้อวิจัยที่นำเสนอจึงมีผลต่อการกำหนดนโยบายและอาจส่งผลถึงการแก้ไขกฎหมายในอนาคตของประเทศไทยได้ เพื่อลดการเกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ และผู้บาดเจ็บที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลจากอุบัติเหตุอันมีสาเหตุมาจากการขับขณะเมาสุรา อีกทั้งยังสามารถลดอุบัติเหตุจราจรได้อีกทางหนึ่งด้วย

โดยโครงการวิจัยนี้จะช่วยเสริมสร้างสุขภาพในประเด็น การสร้างนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ (build healthy public policy) ตามประกาศกฎบัตรออตตาวา 2529 (Ottawa charter) และ ช่วยในการเสริมสร้างสุขภาพในประเด็น การใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อคุ้มครอง ความปลอดภัย และส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนมีโอกาสเข้าถึงการมีสุขภาพที่ดี (Regulate and legislate to ensure a high level of protection from harm and enable equal opportunity for health and well-being for all people) ตามกฎบัตรกรุงเทพ 2548 (Bangkok charter) อีกด้วย

ทั้งนี้องค์การภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องที่สามารถนำไปปรับใช้ได้ ได้แก่ 1) ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) 2) ผู้ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเสนอกฎหมาย เช่น กฤษฎีกา กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ เป็นต้น

บทที่ 2

วรรณกรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อรัชมน พิเชฐวรกุล, พรพล เทศทอง (2563) วิจัยเรื่อง “ความรับผิดของผู้ประกอบการธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อสังคม” โดยทำการศึกษาวิเคราะห์กฎหมายภายในประเทศไทยในส่วนของ การควบคุมการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านการกำหนดหน้าที่และความรับผิดของผู้ประกอบการที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างผิดกฎหมาย และนำมาเปรียบเทียบกับหลักกฎหมายจากต่างประเทศอย่างประเทศสหรัฐอเมริกาในส่วนของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย มลรัฐนิวยอร์ก มลรัฐอิลลินอยส์และประเทศฝรั่งเศส ซึ่งผลการวิจัยพบว่า แม้ในประเทศไทยจะมีกฎหมายที่ใช้บังคับแก่ผู้ประกอบการโดยกำหนดโทษสำหรับการขายสุราให้คนเมาที่ครองสติไม่ได้ (มาตรา 40) แต่ปัจจุบันยังไม่พบคดีที่ผู้ขายขายให้บุคคลที่มีอาการเมามากจนครองสติไม่ได้แต่อย่างใด อีกทั้ง หากเป็นกรณีที่ผู้ประกอบการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่บุคคลที่มีอาการเมามากจนครองสติไม่ได้แล้วบุคคลนั้นไปก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น ผู้ประกอบการจะต้องมีความรับผิดในฐานะเป็นผู้ก่อเหตุแห่งภัย ในกรณีที่มีการกระทำดังกล่าวของผู้ประกอบการนั้นเป็นสาเหตุที่ใกล้เคียงอย่างยิ่งของความเสียหายนั้นด้วย รวมถึงควรมีความเข้มงวดมากขึ้นในการออกใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และควรมีมาตรการอื่นเพิ่มเติมนอกจากทางด้านกฎหมาย โดยการมีแบบประเมินความเมาของลูกค้านำให้แก่ผู้ประกอบการประเมินลักษณะของลูกค้านำก่อนการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

สุเทพ ไชยวุฒิ (2560) วิจัยเรื่อง “การพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการงานวิชาการของคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการงานวิชาการของคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่โดยใช้วงจรคุณภาพเดมิ่ง (PDCA) และศึกษาผลการใช้คู่มือดังกล่าว ผลการศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสภาพการดำเนินการบริหารงานวิชาการของคณะครุศาสตร์ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ทำให้ได้ข้อมูล ที่สอดคล้องกับสภาพจริงและได้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคู่มือได้เป็นอย่างดี รวมทั้งมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย คือ ควรมีการประชุมชี้แจงให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้คู่มือ และควรมีการปรับปรุงพัฒนาคู่มืออย่างสม่ำเสมอทุกปี และควรมีการพัฒนาคู่มือในรูปแบบออนไลน์เพื่อการเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายทุกช่องทาง

ชีวะฮวย แซ่ลิ้ม และคณะ (2560) เขียนบทความเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น” โดยศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไป ทักษะคิดต่อการดื่ม

เครื่องตี้มแอลกอฮอล์ การรับรู้ผลกระทบจากการตี้ม การเข้าถึงแหล่งซื้อขายความสัมพันธ์ในครอบครัว แรงสนับสนุนทางสังคม และแบบประเมินพฤติกรรมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ (AUDIT test) ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับพฤติกรรมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แบบมีความเสี่ยงต่อการเกิดอันตรายน้อยร้อยละ 93.7 แบบมีความเสี่ยงร้อยละ 2.7 แบบอันตรายร้อยละ 1.8 และการตี้มแบบติดร้อยละ 1.8 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตามความเสี่ยงต่อการเกิดอันตรายได้แก่ ทักษะคิดต่อการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ การรับรู้ผลกระทบจากการตี้ม การเข้าถึงแหล่งซื้อขาย แรงสนับสนุนทางสังคม จากครอบครัว เพื่อน และสถานศึกษา ส่วนความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น

ฉัตรสมุน พลฤทธิโย และนิทัศน์ ศิริโชติรัตน์ (2560) เขียนบทความเรื่อง “ความสัมพันธ์ของมาตรการบังคับใช้กฎหมายกับความถี่ในการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของเยาวชน: ข้อมูลจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ กรณีกรุงเทพมหานคร” โดยศึกษาความสัมพันธ์ของมาตรการบังคับใช้กฎหมายกับความถี่ในการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของเยาวชน กรณีกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2560 เยาวชนอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 19 ปี ผลการศึกษาพบว่า ร้านขายของชำที่เป็นแหล่งที่เยาวชนซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุด และไม่มีการควบคุมเวลาการจำหน่ายและบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง การใช้มาตรการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใบอนุญาต และกำหนดอายุผู้ตี้มขั้นต่ำอย่างเข้มข้น การตรวจระดับแอลกอฮอล์ของผู้ขับซึ่งในการสำรวจฯ เยาวชนในวัยนี้เยาวชนร้อยละ 100 ที่เป็นผู้ขับซึ่งไม่เคยได้รับการตรวจระดับแอลกอฮอล์เลย

กฤษดา ตัวตลี (2560) วิจัยเรื่อง “การสร้างคู่มือการใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟนและแท็บเล็ตสำหรับครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น” โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างคู่มือ หากคุณภาพของคู่มือ และศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้ที่มีผลต่อคู่มือ ผลการศึกษาพบว่า คู่มือมีส่วนประกอบสำคัญ คือ ปก คำนำ คำนิยม สารบัญ เนื้อหา และบรรณานุกรม ด้านองค์ประกอบของคู่มือภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก คือ หนา รูปเล่มมีความเหมาะสม กระดาษหน้าปกมีความคงทนแข็งแรง หน้าบทนำชี้แจงภาพรวมของคู่มือได้ชัดเจน มีข้อเสนอแนะ คือ การเขียนคู่มือต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้ใช้แล้วจัดทำข้อมูลที่จะช่วยเสริมความรู้อันทำให้ผู้ใช้สามารถแก้ปัญหาได้ คู่มือที่ดีควรให้แหล่งอ้างอิงซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านหรือผู้ใช้ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป ด้านเนื้อหา มีความเห็นว่า ข้อมูลมีความครบถ้วน สมบูรณ์ การเรียบเรียงเนื้อหามีความน่าสนใจและน่าติดตาม เนื้อหามีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับยุคสมัย รายละเอียดในคู่มือควรตรงกับเนื้อหาและไม่ยากจนเกินไปจนทำให้ไม่มีคนสนใจอ่าน การนำเสนอเนื้อหาควรให้เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้ใช้ ในส่วนของด้านการออกแบบ ใช้สี ตัวอักษร การจัดวางกระดาษ พื้นหลังให้มีความเหมาะสม ออกแบบให้มีความสวยงามน่าหยิบอ่าน หากเป็นเล่มควรทำปกให้สวยงามและทนทานต่อการใช้ เขียนหน้าปกให้เด่นชัด

สมัย โกรทินธาคม (2559) วิจัยเรื่อง “ความรับผิดชอบทางแพ่งของผู้ขายเครื่องตีแมลงกอสอลล์: บทวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์กับกฎหมาย” โดยศึกษาจากการนำเสนอสภาปัญหามาแล้วฉบับกรณีของไทย และข้อจำกัดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในหลายมลรัฐของสหรัฐอเมริกา กำหนดให้ผู้ขายเครื่องตีแมลงกอสอลล์ และเจ้าภาพอาจต้องรับผิดชอบแก่ผู้เสียหายในบางมลรัฐ ผ่านแนวคิดเรื่องผลกระทบภายนอกด้านลบ, หลักกฎหมายละเมิด, การกีดกันภัย หรือเอื้อให้เกิดเหตุ นอกจากนี้ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่ากฎหมายควบคุมเครื่องตีแมลงกอสอลล์ในปัจจุบันมีข้อจำกัดในการบังคับใช้ จึงเห็นเสนอให้ควรมีการปรับปรุงรวมทั้งมีช่องทางในการแก้ไขกฎหมายปัจจุบันได้ โดยอาศัยมาตรา 16(3) ใน พ.ร.บ. ควบคุมเครื่องตีแมลงกอสอลล์ ซึ่งได้ให้อำนาจแก่คณะกรรมการควบคุมเครื่องตีแมลงกอสอลล์ ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรี ในการกำหนดวิธี หรือลักษณะการขายเครื่องตีแมลงกอสอลล์ที่ต้องห้ามได้ และมาตรา 16(6) คณะกรรมการสามารถให้คำปรึกษาแนะนำ ประสานงาน ทั้งหน่วยงานรัฐและเอกชน เกี่ยวกับการควบคุมเครื่องตีแมลงกอสอลล์ รวมทั้งเสนอมาตรการในการป้องกันผลกระทบจากการบริโภคเครื่องตีแมลงกอสอลล์ ซึ่งอาจช่วยลดอุบัติเหตุได้อีกทางหนึ่ง

จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย (2558) เขียนบทความเรื่อง “เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย” โดยนำเสนอสาระสำคัญเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและคุณลักษณะของเครื่องมือที่ดี ซึ่งได้กล่าวถึงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้ง แบบทดสอบ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบประเมินการปฏิบัติ และคุณลักษณะที่สำคัญของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเลือกใช้เครื่องมือใดนั้นขึ้นอยู่กับสถานการณ์และลักษณะพฤติกรรมที่ต้องการจะวัด ซึ่งหมายความว่า จะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยด้วย เครื่องมือที่นิยมใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 5 ประเภท ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบประเมินการปฏิบัติ เครื่องมือแต่ละประเภทจะมีลักษณะที่สำคัญและความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แตกต่างกันออกไป

วรานันต์ ตันติเวชย์ และคณะ (2557) เขียนบทความเรื่อง “เศรษฐศาสตร์ว่าด้วยร้านเหล้า” โดยนำเสนอมาตรการทางเศรษฐศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาร้านจำหน่ายเครื่องตีแมลงกอสอลล์รอบสถานศึกษา ปัญหาร้านจำหน่ายเครื่องตีแมลงกอสอลล์และสถานบันเทิงรอบสถานศึกษาที่มีผู้เกี่ยวข้องสำคัญจำนวน 2 ฝ่ายคือ ผู้บริโภคเครื่องตีแมลงกอสอลล์และผู้จำหน่ายเครื่องตีแมลงกอสอลล์ ซึ่งการแก้ไขปัญหาดังกล่าวสามารถกำหนดมาตรการเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ทั้งทางด้านผู้บริโภคและผู้จำหน่าย เช่น การบังคับใช้กฎหมาย การกำหนดอัตราภาษี และการจำกัดเขตการขายเครื่องตีแมลงกอสอลล์ แต่เนื่องจากความไม่เข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมาย บทลงโทษเบา ตลอดจนข้อจำกัดด้านความพร้อมของบุคลากรและงบประมาณ จึงเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาดังนี้ 1. การนำเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์โดยอาศัยหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (PPP) เป็นกลไกประยุกต์ร่วมกับมาตรการเดิมที่บังคับใช้อยู่ เช่น ภาษีมลพิษ และระบบการวางประกันความเสี่ยง

หรือความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ราคาเครื่องตีแอลกอฮอล์สะท้อนถึงต้นทุนแท้จริงผ่านเครื่องมือต่าง ๆ และ 2. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้บริโภคเพื่อลดการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์

รศ.สุพรรณิ อึ้งปัญสัตวงศ์ และคณะ (2554) เขียนบทความเรื่อง “รูปแบบประเมินการจัดการศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์โดยใช้บาลานซ์สกอร์การ์ด” โดยผลจากการสร้างรูปแบบประเมิน การจัดการศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์ โดยใช้บาลานซ์สกอร์การ์ด ด้วยการสังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบประเมิน เอกสาร ตำรา รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงได้รูปแบบประเมินการจัดการศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์ ที่ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) เป้าหมายของการประเมิน 2) สิ่งที่มีประเมิน 3) ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน 4) วิธีการประเมิน และ 5) การให้ข้อมูลย้อนกลับ

สิริลักษณ์ กิรดิรัตน์พฤษ (2552) วิจัยเรื่อง “การกำหนดค่าเสียหาย: ศึกษาเปรียบเทียบกรณีผิดสัญญาและละเมิด” โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบกรณีผิดสัญญาและละเมิดซึ่งทั้งสองกรณีเป็นกฎหมายที่มีความรับผิดชอบต่างกัน โดยผลจากการศึกษาพบว่า กรณีผิดสัญญาและละเมิดนั้นมีความแตกต่างกันทั้งในด้านทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล ดังนั้น จึงควรกำหนดแนวทางในการนำทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล รวมถึงขอบเขตความรับผิดชอบให้มีความชัดเจนและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และกำหนดแนวทางการชดเชยค่าเสียหาย กรณีผู้เสียหายมีส่วนผิดทั้งกรณีสัญญาและละเมิดให้ถูกต้องชัดเจนตรงตามหลักกฎหมายตามสัดส่วนความรับผิดชอบระหว่างผู้เสียหายและผู้กระทำความผิด

เครือวัลย์ เผ่าผึ้ง (2548) วิจัยเรื่อง “การพัฒนาคู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความสำหรับครูภาษาไทย” โดยทำการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความสำหรับครูภาษาไทย รวมถึงพัฒนา ทดลองใช้ ปรับปรุงคู่มือ โดยการใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยผลการวิจัยพบว่าครูภาษาไทยมีความต้องการคู่มือในการจัดกิจกรรม โดยคู่มือดังกล่าวประกอบด้วย คำชี้แจงการใช้คู่มือ วัตถุประสงค์ของคู่มือ ขอบข่ายของเนื้อหา คำแนะนำการใช้คู่มือ แบบประเมินตนเองก่อนและหลังการศึกษาคู่มือ และในคู่มือควรมีการยกเนื้อหาเป็นหน่วยให้ชัดเจน นำเสนอด้วยรูปแบบที่อ่านง่าย มีภาพหรือตัวอย่างประกอบที่สวยงาม การจัดรูปแบบควรน่าสนใจ และเมื่อศึกษาแล้วครูสามารถนำไปใช้ได้จริง

รัตน์ บั้วสนธ์ (ม.ป.ป.) อธิบายเรื่อง “ทฤษฎีการประเมินและอภิธานทฤษฎีการประเมิน” ว่าทฤษฎีการประเมิน คือ ชุดของความคิดที่สร้างขึ้นโดยนักประเมินเพื่อทำหน้าที่อธิบายเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติในการประเมิน การให้คุณค่าในสิ่งที่ประเมิน การใช้ความรู้จากการประเมิน การสร้างความรู้จากการประเมินและสิ่งที่ประเมิน ทฤษฎีการประเมินประกอบด้วยสองส่วน คือ ทฤษฎีภายในและทฤษฎีภายนอกของการประเมิน อีกทั้ง ประเด็นที่นักประเมิน (evaluator) มักเผชิญเสมอเมื่อทำงานการประเมิน ก็คือ สิ่งที่ประเมิน (evaluation) คืออะไร และมีแนวทางหรือวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินได้อย่างไรหรือกับใครบ้าง ประเด็นเหล่านี้เป็น

คำถามที่มีคำตอบให้หลายแง่มุมและเป็นคำตอบที่แปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ เงื่อนไขที่เกี่ยวข้อง โดยมีนักทฤษฎีการประเมิน (evaluation theorist) หลายคนได้นำเสนอชุดความคิดเกี่ยวกับการประเมิน หรือเรียกว่ารูปแบบหรือโมเดลการประเมิน (evaluation model / approach) โดยนักทฤษฎีซึ่งเป็นที่รู้จัก ได้แก่ Tyler(1950) Cronbach(1963,1980) Provos (1971) Stake(1967,1975) Stufflebeam (1971) Stufflebeam and Shinkfield (2007) Patton (1980,1990) Rossi and Freeman(1993) Greene(1988) Greene, Caracelli and Graham(1989) House and Howe (1998,2006) Guba and Linclon (1989) O' Sullivan (2004) Chen (1990) Cousin and Earl (1996) Fetterman (1994) Buosonte (2005) นักทฤษฎีการประเมินเหล่านี้พยายามนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินในแง่มุมต่าง ๆ ซึ่งอาจจะมีบางส่วนคล้ายคลึงกันและแตกต่างกัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับปรัชญาพื้นฐานหรือความเชื่อเบื้องหลังของการกำหนดหรือการให้คุณค่า (value) ในสิ่งที่ประเมิน ที่มา หรือคำถามในการประเมิน วิธีการเข้าถึงซึ่งข้อมูลของสิ่งที่ประเมิน กลุ่มผู้ใช้ผลการประเมินที่ตั้งใจให้ใช้ เป็นต้น

2.2 สถานการณ์การประกอบธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน

จากการสำรวจล่าสุดของศูนย์วิจัยปัญหาสุรา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพได้ทำการสำรวจพฤติกรรมเครื่องดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผลกระทบทางเศรษฐกิจ และพฤติกรรมสุขภาพในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 ในประชาชนอายุ 18 ปีขึ้นไป โดยเป็นการสำรวจผ่านการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ทั้งหมด 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 จำนวน 1,555 คน ใน 15 จังหวัดทั่วประเทศ ระหว่างวันที่ 24 - 28 เมษายน 2564 และครั้งที่ 2 จำนวน 1,558 คน ใน 15 จังหวัดทั่วประเทศ ระหว่างวันที่ 26 - 30 พฤษภาคม 2564

สำหรับผลการสำรวจครั้งที่ 1 พบว่า¹ มีกลุ่มตัวอย่างที่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วง 12 เดือนก่อนการสำรวจ ร้อยละ 41.9 ในกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ดื่มประจำคือดื่มอย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง อยู่ที่ร้อยละ 32.4 และกลุ่มที่ดื่มหนักคือดื่มปริมาณมากในครั้งเดียว อยู่ที่ร้อยละ 21.3 อย่างไรก็ตาม เมื่อสอบถามถึงพฤติกรรมเครื่องดื่มในช่วง 30 วันก่อนการสำรวจ มีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมาเลยถึง ร้อยละ 28.4 และกลุ่มที่ดื่มน้อยลง ร้อยละ 41.9 ขณะที่กลุ่มที่ดื่มเท่าเดิม ร้อยละ 28.1 และกลุ่มที่ดื่มเพิ่มขึ้นมีเพียงร้อยละ 1.6 เท่านั้น

ศ.ดร.พญ.สาวิตรี กล่าวต่อว่า กลุ่มที่หยุดดื่มและดื่มน้อยลงให้เหตุผลสำคัญคือ ต้องการรักษาสุขภาพ เพราะกลัวติดโควิด-19 ไม่ได้ออกไปสังสรรค์ และต้องการประหยัดเงิน ส่วนในกลุ่มที่ดื่มเท่าเดิม/ดื่มเพิ่มขึ้น ให้

¹ ศูนย์วิจัยเพื่อพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ, 2564, รายงานฉบับสมบูรณ์ การสำรวจพฤติกรรมเครื่องดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผลกระทบทางเศรษฐกิจ และพฤติกรรมสุขภาพในช่วงการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 (ครั้งที่ 1), สืบค้นจาก <http://cas.or.th/cas/?p=8214>

เหตุผลคือ ต้มเป็นประจำ/ต้มจนติด (อดไม่ได้) ถูกชักชวนให้ต้ม โดยในกลุ่มที่ต้มในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมาพบว่า เกือบ 3 ใน 4 คน หรือร้อยละ 66.4 เป็นการต้มที่บ้านตนเอง รองลงมา ต้มที่ผับ บาร์ คาราโอเกะ ร้านอาหาร ร้อยละ 12.6 ต้มที่บ้านคนอื่น ร้อยละ 8.3 ต้มที่งานเลี้ยง ร้อยละ 7.8 และต้มที่อื่นๆ เช่น ร้านอาหารของชำ ร้านสะดวกซื้อ ที่นั่งริมทาง งานบุญ ที่ทำงาน ร้อยละ 4.7 ส่วนด้านผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการระบาดของโควิด-19 ในช่วง 30 วันก่อนการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างเคยประสบปัญหาเศรษฐกิจอย่างน้อยหนึ่งเรื่อง ร้อยละ 59 มีอาการวิตกกังวล ร้อยละ 6 และมีอาการของโรคซึมเศร้า ร้อยละ 8 อย่างไรก็ตาม ยังมีกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 48 มีการออกกำลังกายอย่างน้อยหนึ่งครั้งต่อสัปดาห์

เมื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจในช่วงเดียวกันของปีที่แล้วซึ่งมีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินและมาตรการควบคุมการระบาดของโควิด-19 อย่างเข้มงวด (เมษายน 2563) พบว่า ในช่วงเดือนเมษายน ปี 2564 กลุ่มตัวอย่างมีการต้ม ร้อยละ 71.6 ซึ่งเป็นช่วงคาบเกี่ยวกับเทศกาลสงกรานต์ และช่วงเริ่มต้นการระบาดของโควิด-19 ระลอกใหม่ล่าสุด โดยมีสัดส่วนสูงกว่าช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้ว ที่มีการต้มอยู่ที่ร้อยละ 51.5 ผลสำรวจสะท้อนให้เห็นว่า มาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของภาครัฐ การห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การปิดสถานบันเทิง การห้ามนั่งดื่มในร้านอาหาร รวมถึงการที่ประชาชนหันมาใส่ใจสุขภาพมากขึ้น มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มของประชาชนอย่างมาก²

ในส่วนของผลการสำรวจครั้งที่ 2 พบว่า³ มีกลุ่มตัวอย่างที่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วง 12 เดือนก่อนการสำรวจ ร้อยละ 43.1 ในกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ดื่มประจำคือดื่มอย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง อยู่ที่ร้อยละ 33.4 และกลุ่มที่ดื่มหนักคือดื่มปริมาณมากในครั้งเดียว อยู่ที่ร้อยละ 20.9 โดยสถานที่ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ่อยที่สุด ได้แก่ บ้านตนเอง ร้อยละ 67.7 ผับ บาร์ คาราโอเกะ ร้านอาหาร ร้อยละ 11.7 บ้านคนอื่น ร้อยละ 8.2 งานเลี้ยง ร้อยละ 8.0 และอื่น ๆ อาทิ หน้าร้านขายของชำ/ร้านสะดวกซื้อ/ศาลา/ที่นั่งริมทาง งานบุญ ที่ทำงาน ร้อยละ 4.4

เรื่องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วง 30 วันที่ผ่านมาก่อนผลสำรวจเทียบกับช่วงการระบาดของโควิด โดยเปรียบเทียบกับช่วงก่อนระบาดของโควิด พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ดื่ม ร้อยละ 45.2 ตม่น้อยลง ร้อยละ 37.6 ต้มเท่าเดิม ร้อยละ 16.8 และต้มเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.4

² ประชาชาติธุรกิจ, (2564, 2 มิถุนายน), ศวส.-สสส. เผย นักดื่มกลัวติดโควิด-19 งด-ลดดื่มสุรา กว่าร้อยละ 70, ประชาชาติธุรกิจออนไลน์, สืบค้นจาก <https://www.prachachat.net/public-relations/news-682737>

³ ศูนย์วิจัยเพื่อพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ, 2564, รายงานฉบับสมบูรณ์ การสำรวจพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผลกระทบทางเศรษฐกิจและพฤติกรรมสุขภาพในช่วงการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 (ครั้งที่ 2), สืบค้นจาก <http://cas.or.th/cas/?p=8334>

หากเปรียบเทียบการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วง 30 วันที่ผ่านมาข้างต้นระหว่างผลสำรวจเดือนเมษายน 2564 กับเดือนพฤษภาคม 2564 พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ดื่ม เพิ่มขึ้น ร้อยละ 16.8 ดื่มน้อยลง ลดลง ร้อยละ 4.3 ดื่มเท่าเดิม ลดลง ร้อยละ 11.3 และดื่มเพิ่มขึ้น ลดลง ร้อยละ 1.2

ผลสำรวจด้านเหตุผลที่ไม่ได้ดื่ม/ดื่มน้อยลง ในช่วง 30 ที่ผ่านมาก่อนผลสำรวจพบว่า เหตุผลเพราะต้องการรักษาสุขภาพเพราะกลัวติดโควิด ร้อยละ 48.5 ไม่ได้พบปะสังสรรค์ ร้อยละ 47.4 ต้องการประหยัดเงิน ร้อยละ 32.3 และปกติก็ไม่ค่อยดื่มอยู่แล้ว ร้อยละ 29.6 และผลสำรวจด้านเหตุผลที่ดื่มเท่าเดิม/ดื่มเพิ่มขึ้น ในช่วง 30 วันที่ผ่านมาก่อนการสำรวจ พบว่า เหตุผลเพราะดื่มเป็นประจำ/ดื่มจนติด ร้อยละ 51.9 มีคนชวนดื่ม ชัดไม่ได้ ร้อยละ 23.1 ปกติก็ไม่ค่อยดื่มอยู่แล้ว ร้อยละ 23.1 และเครียด/เบื่อหน่าย/เซ็ง ร้อยละ 7.7

ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นสถานการณ์เบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยต่อไปจะกล่าวถึงสถานการณ์เบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

งานวิจัยกรุงศรี เรื่อง แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรมปี 2562-2564: อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม⁴ ได้คาดการณ์การบริโภคเครื่องดื่มในประเทศ ปี 2562-2564 มีแนวโน้มเติบโตเล็กน้อยตามภาวะเศรษฐกิจ โดยตลาดเครื่องดื่มจำพวกเบียร์ และสุรา เริ่มเข้าสู่ภาวะอิ่มตัว ขณะที่ภาครัฐมีมาตรการต่าง ๆ เพื่อลดอัตราการบริโภคเครื่องดื่มกลุ่มที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ เช่น เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมน้ำตาลสูง เป็นต้น นอกจากนี้ กำลังซื้อของกลุ่มผู้บริโภคฐานรากที่ยังอยู่ในระดับต่ำยังเป็นปัจจัยบั่นทอนการเติบโตของตลาด

ในส่วนของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่มีปริมาณการบริโภคและมูลค่าตลาดสูงสุด คือ เบียร์ สัดส่วนร้อยละ 72.2 ของปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมด ตามด้วยสุรา (ร้อยละ 25.9) และหากพิจารณาในเชิงมูลค่า ตลาดเบียร์มีสัดส่วนมูลค่า ร้อยละ 54.0 จากมูลค่าตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รวม ตามด้วยสุรา มีสัดส่วน ร้อยละ 45.0

เรื่องของตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในไทยแม้การบริโภคต่อหัวจะมีปริมาณสูงเป็นอันดับต้น ๆ ในภูมิภาคอาเซียน แต่อัตราเติบโตเฉลี่ยไม่สูงนัก เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง คือ การปรับแก้พิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต ตามพระราชบัญญัติสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 16 ก.ย. 2560 ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตในอุตสาหกรรมเครื่องดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยการปรับฐานการคำนวณภาษีจากราคาขายหน้าโรงงานสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผลิตในประเทศ และราคานำเข้า CIF สำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำเข้า เป็น “ราคาขายปลีก

⁴ วรรณ อยพิศาลภพ, (2562, 3 พฤษภาคม), แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรมปี 2562-2564: อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม, *วิจัยกรุงศรี*, สืบค้นจาก <https://www.krungsri.com/th/research/industry/industry-outlook/Food-Beverage/Beverage/IO/io-beverage-20-th>

แนะนำ (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)” ซึ่งเป็นการปรับฐานคำนวณภาษีของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศมากกว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์นำเข้า ทำให้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผลิตในประเทศมีภาระภาษีเพิ่มขึ้นมากกว่า

ส่วนที่สอง คือ การจัดเก็บภาษีสุรา ยังคงการจัดเก็บภาษีระบบผสม (โดยทั้งอัตราตามมูลค่าเพื่อสะท้อนถึงความฟุ่มเฟือย และอัตราตามปริมาณแอลกอฮอล์บริสุทธิ์เพื่อสะท้อนถึงหลักสุขภาพ) แต่ปรับลดอัตราภาษีตามมูลค่าจากร้อยละ 80 เหลือร้อยละ 40 และเพิ่มอัตราภาษีตามปริมาณแอลกอฮอล์บริสุทธิ์จากร้อยละ 20 เป็นร้อยละ 60 เพื่อให้เป็นไปตามหลักสากลมากขึ้น

จากการวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า สำหรับอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศปี 2562-2564 คาดว่าจะกลับมาขยายตัวได้แต่ไม่มากนัก เพราะผลกระทบจากภาครัฐยังคงควบคุมการทำตลาดและโฆษณา กำหนดโซนนิ่งห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และรณรงค์/จัดกิจกรรมงดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่อง กัดดันการเติบโตของอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อีกทั้งรายได้ภาคเกษตรที่ยังอยู่ในระดับต่ำยังเป็นข้อจำกัดในการขยายตลาดระดับล่าง

หากเป็นประเภทของเบียร์ คาดว่าความต้องการบริโภคในประเทศในช่วงปี 2562-2564 จะกลับมาเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 2-4 ต่อปี จากการเร่งทำตลาดในช่วงที่มีการจัดมหกรรมกีฬาสำคัญช่วยกระตุ้นยอดจำหน่ายผ่านช่องทางร้านอาหารและสถานบันเทิง โดยเฉพาะคราฟท์เบียร์ที่ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ นอกจากนี้ ผู้ผลิตยังมีแนวทางการคิดสินค้าใหม่ โดยลดปริมาณแอลกอฮอล์และลดขนาดบรรจุภัณฑ์ ทำให้ราคาจำหน่ายไม่สูงนัก เพื่อชดเชยภาระภาษีที่เพิ่มขึ้นจากโครงสร้างภาษีสรรพสามิตใหม่ อย่างไรก็ตาม ผู้บริโภคบางส่วนหันมาใส่ใจสุขภาพมากขึ้นอาจทำให้เบียร์ไร้แอลกอฮอล์เข้ามาแย่งส่วนแบ่งตลาดเบียร์มีแอลกอฮอล์ได้ ซึ่งเครื่องดื่มไร้แอลกอฮอล์ (Non-Alcohol หรือ Alcohol-Free) ไม่ได้หมายความว่า เป็นเครื่องดื่มที่ไม่มีปริมาณแอลกอฮอล์ผสมอยู่เลย แต่มีในปริมาณที่ต่ำ จนกฎหมายอนุญาตให้ใช้คำว่าไร้แอลกอฮอล์ ในการเรียกผลิตภัณฑ์ได้ ซึ่งในไทยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) กำหนดให้มีปริมาณแอลกอฮอล์คงเหลือในผลิตภัณฑ์ไม่เกินร้อยละ 0.5 และการโฆษณาต้องไม่ทำให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดในสาระสำคัญของผลิตภัณฑ์นั้น ๆ⁵

ส่วนของประเภทสุรา คาดว่าการบริโภคในประเทศปี 2562-2564 จะมีแนวโน้มเติบโตเฉลี่ย ร้อยละ 0-3 ต่อปี เนื่องจากราคาจำหน่ายที่เพิ่มขึ้นอาจเป็นข้อจำกัดในการบริโภคสุราของกลุ่มผู้บริโภคในตลาดระดับล่าง เช่น เกษตรกร แรงงานภาคก่อสร้าง เป็นต้น

สำหรับสถานการณ์ของธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสภาวะการระบาดของโควิด-19 ได้มีการวิจัยเรื่อง ผลกระทบและการแก้ไขปัญหาของธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสังคมไทยในสภาวะการระบาดโควิด-19

⁵ ไทยรัฐออนไลน์, (2563, 1 ธันวาคม), แนวโน้มอุตสาหกรรม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เริ่มอึมครึม เจอโควิด-19 ซ้ำ, *ไทยรัฐออนไลน์*, สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/business/market/1938888>

โดยเป็นการวิจัยโดยสัมภาษณ์ผู้ประกอบการจดทะเบียนจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั่วประเทศ 640 ราย ในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ในปี พ.ศ. 2563 ผลการวิจัยพบว่า⁶ ธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีรายได้ลดลง โดยแบ่งเป็นสถานบันเทิง ร้อยละ 90.9 ร้านอาหารและเครื่องดื่ม ร้อยละ 87.8 ร้านขายส่ง ร้อยละ 81.7 และร้านขายของชำ ร้อยละ 56.6

ผู้ประกอบการธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีการแก้ปัญหาการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงสภาวะโควิด-19 แบ่งเป็นแต่ละช่วง ดังนี้

ช่วงห้ามจำหน่าย (1 เมษายน – 2 พฤษภาคม 2563) แก้ปัญหาโดยการหยุด/ปิดกิจการ, เปลี่ยนไปขายสินค้าอื่นทดแทน, ลดค่าใช้จ่ายโดยการลดการซื้อวัตถุดิบ เลิกจ้างพนักงาน รวมถึงการปรับเปลี่ยนเวลาการให้บริการ

ช่วงซื้อกลับบ้าน (3 พฤษภาคม – 6 มิถุนายน 2563) แก้ปัญหาโดยการขายแบบ Take away, มีบริการจัดส่งแบบ Delivery, ใช้สื่อสังคมออนไลน์ส่งเสริมการตลาด และลดค่าใช้จ่ายโดยการลดการซื้อวัตถุดิบ เลิกจ้างพนักงาน

ช่วงนั่งดื่มในร้าน (15 มิถุนายน 2563 เป็นต้นมา) แก้ปัญหาโดยการส่งเสริมการขาย, การให้ส่วนลดค่าอาหารและเครื่องดื่ม / จัดโปรโมชั่น (ซื้อ 1 ขวดแถม 1 ขวด หรือโปรวันเกิด) และใช้สื่อสังคมออนไลน์ส่งเสริมการตลาด

2.3 ผลกระทบทางร่างกายจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสารเสพติดที่เมื่อดื่มแล้วจะทำให้เกิดผลกระทบต่อระบบประสาทส่วนกลาง ซึ่งอาจจะมีตั้งแต่ขั้นเบาไปจนถึงขั้นรุนแรง จึงทำให้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงเป็นสิ่งที่ต้องถูกควบคุมทั้งการผลิตและการจำหน่ายอย่างเคร่งครัด โดยการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถือเป็นหนึ่งปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญต่อสุขภาพของผู้ดื่ม ทำให้เกิดโรคและความเจ็บป่วยตามมามากมาย นอกจากนี้แล้วยังส่งผลกระทบต่อบุคคลรอบข้าง ไปจนถึงรัฐและเศรษฐกิจด้วย

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพของโลกที่ร้ายแรงใกล้เคียงกับบุหรี่และภาวะความดันโลหิตสูง โดยเป็นสาเหตุของการเสียชีวิตก่อนวัยอันควรของประชากรโลก 1.8 ล้านรายต่อปี⁷ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะก่อให้เกิดภาวะเมาสุรา (Alcohol intoxication) ซึ่งเป็นภาวะที่บุคคลมีอาการ

⁶ กนิษฐา ไทยกล้า, นิษฐา หุ่นเกษม, และวิทย์ วิชัยดิษฐ์, 2564, รายงานฉบับสมบูรณ์ การศึกษาผลกระทบของการระบาดโควิดต่อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสังคมไทย, สืบค้นจาก <http://cas.or.th/cas/?p=8244>

⁷ World Health Organization, 2002, *The World Health Report 2002: reducing risks, promoting healthy life*, Geneva, Switzerland: World Health Organization.

ไม่สบายจากพิษของแอลกอฮอล์ ทำให้ร่างกาย จิตใจ และพฤติกรรมผิดปกติ ความสามารถในการทำหน้าที่ต่าง ๆ บกพร่อง เช่น การขับชี่ยานพาหนะ โดยโทษและพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อสุขภาพของตัวผู้ดื่ม มีดังนี้⁸

1. ช่องปากและลำคอ จะถูกทำให้ระคายเคือง หรือเรียกว่า “เหล้าบาดคอ”
2. ผิวหนังและหลอดเลือด จะถูกทำให้หลอดเลือดขยายตัว ทำให้มีอาการหน้าและตัวแดง หรือบางรายอาจทำให้เส้นเลือดหดตัว ทำให้หน้าซีด ซึ่งจะเป็นอันตรายมากกว่า
3. ตับ จะถูกทำลายเซลล์ตับทำให้ไขมันเข้าไปแทนที่และคั่งอยู่ เมื่อเซลล์ตับตายจะมีการสร้างพังผืดทำให้เป็นโรคตับแข็ง
4. สมอ จะถูกทำให้เซลล์สมอขยายตัว เกิดอาการสมอบวม เมื่อนานไปจะสูญเสียของเหลวในสมอทำให้เซลล์สมอเสื่อมและตายลง
5. เซลล์ จะถูกทำให้ทำงานน้อยลงและถูกทำลาย
6. หัวใจ จะถูกกระตุ้นให้สูบฉีดเลือดเร็วขึ้น อาจเกิดอาการกล้ามเนื้อหัวใจตายและหัวใจวายหรือหัวใจล้มเหลวได้ในที่สุด
7. ภาวะอาหาร จะถูกกระตุ้นน้ำย่อย อาจทำให้เยื่อในกระเพาะอาหารอักเสบเฉียบพลัน

นอกจากนี้การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อาจเป็นสาเหตุให้เกิดโรคอื่นตามมาได้ ไม่ว่าจะเป็นสาเหตุของโรคประสาท เนื่องจากแอลกอฮอล์มีพิษโดยตรงต่อสมอง เช่น โรคซึมเศร้า โรคลมชัก โรคกระแวงเพราะสุรา โรคพิษสุราเรื้อรัง ประสาทพิการซึ่งจะมีผลต่อการเกิดโรคทางจิตด้วย สาเหตุของโรคหลอดเลือดและหัวใจ เช่น โรคกล้ามเนื้อหัวใจเสื่อม โรคหัวใจเต้นผิดปกติ โรคหัวใจล้มเหลว โรคความดันโลหิตสูง สาเหตุของโรคเรื้อรังต่าง ๆ เช่น โรคเบาหวาน โรคต่อมหมวกไต โรคตับแข็ง โรคเกาต์ โรคตับอักเสบ แผลในกระเพาะอาหาร โรคกระเพาะอาหารอักเสบ โรคตับอ่อนอักเสบแบบเฉียบพลันและแบบเรื้อรัง สาเหตุของโรคมะเร็งชนิดต่าง ๆ เช่น มะเร็งหลอดอาหาร มะเร็งลำไส้ใหญ่ มะเร็งตับ มะเร็งรังไข่ มะเร็งเต้านม เป็นต้น การดื่มสุรา (โดยเฉพาะการดื่มหนัก) สามารถกดการตอบสนองของระบบภูมิคุ้มกัน และยังเพิ่มโอกาสเกิดโรคทางเดินหายใจรุนแรงได้ นอกจากนี้หากผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นหญิงตั้งครรภ์ ก็ยังส่งผลต่อลูกด้วย โดยจะทำให้ลูกที่เกิดมาอาจเป็นโรคความดันโลหิตสูง และมีลักษณะที่ผิดปกติ เช่น ไม่มีร่องเหนือริมฝีปาก คางเล็ก จมูกสั้น ศีรษะเล็ก ตาเล็ก เป็นต้น

⁸ สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, ม.ป.ป., โทษ พิษ ภัยของสุรา, สืบค้นจาก

ในสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 การดื่มสุราอาจเพิ่มความเสี่ยงต่อการติดเชื้อโควิด-19 และเกิดภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรง ในขณะที่เดียวกันยังเป็นเหตุของปัญหาทางการแพทย์และสังคมอื่น ๆ ที่สร้างภาระต่อบริการดูแลสุขภาพและบริการต่าง ๆ⁹

นอกจากผลกระทบต่อสุขภาพ ก็ยังมีมิติด้านทางสังคม ได้เกิดทั้งปัญหาระยะสั้นและระยะยาว ระยะสั้นได้แก่ เมาแล้วขับ อาชญากรรม ความรุนแรง ปัญหาการทำงานและความรุนแรงในครอบครัว ส่วนปัญหาระยะยาว ได้แก่ หนี้สิน การสูญเสียหน้าที่การงาน ครอบครัวแตกแยก กลายเป็นคนเร่ร่อนไร้ที่อยู่อาศัย เป็นต้น¹⁰

2.4 การประเมินอาการเมาสุรา

ดังที่กล่าวไปข้างต้นแล้วว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะก่อให้เกิดภาวะเมาสุรา (Alcohol intoxication) ซึ่งเป็นภาวะที่บุคคลมีอาการไม่สบายจากพิษของแอลกอฮอล์ ทำให้ร่างกาย จิตใจ และพฤติกรรมผิดปกติ ความสามารถในการทำหน้าที่ต่าง ๆ บกพร่อง ซึ่งภาวะเมาสุรามีกกลไกการเกิด ดังนี้¹¹

การเมาสุราเกิดขึ้นได้จากการดื่มเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ในปริมาณมากกว่าปกติ การดื่มประมาณ 5 หน่วยดื่มมาตรฐานขึ้นไปสำหรับผู้ชาย หรือ 4 หน่วยดื่มมาตรฐานขึ้นไปสำหรับผู้หญิงในเวลา 2 ชั่วโมง จะทำให้มีระดับแอลกอฮอล์ในเลือดสูงถึง 0.08 กรัมต่อเดซิลิตร

เมื่อแอลกอฮอล์เข้าสู่ร่างกาย แอลกอฮอล์ประมาณร้อยละ 10-20 จะถูกดูดซึมจากกระเพาะอาหาร แอลกอฮอล์ที่เหลือร้อยละ 80-90 ถูกดูดซึมผ่านลำไส้เล็ก ระดับความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ในเลือดจะขึ้นกับปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ปริมาณแอลกอฮอล์ที่ดื่มเข้าไป อัตราเร่งของการดื่ม ยิ่งดื่มเร็วก็ยิ่งเมาเร็ว ชนิดของสุรา อายุ เพศ และลักษณะทางพันธุกรรมของผู้ดื่ม อัตราการดูดซึมแอลกอฮอล์ โดยการดื่มสุราในขณะที่ท้องว่างจะเพิ่มปริมาณการดูดซึม ส่วนการดื่มหลังอาหารจะลดปริมาณการดูดซึมแอลกอฮอล์เข้าสู่กระแสเลือด และอัตราการกำจัดอาหารออกจากกระเพาะอาหาร เป็นต้น

พิษของแอลกอฮอล์จะเพิ่มขึ้นตามระดับแอลกอฮอล์ในเลือด รวมถึงปัจจัยอื่น ๆ เช่น

⁹ พันธุ์ภา กิตติรัตน์ไพบูลย์ และ สุจิระ ปรีชาวิทย์, ม.ป.ป., สุรากับการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา: มุมมองเชิงปัจเจกบุคคล สังคม และนโยบาย, สืบค้นจาก <http://cas.or.th/cas/wp-content/uploads/2021/04/บทสรุป-สุรากับการระบาดของไวรัสโคโรนา.pdf>

¹⁰ นพรัตน์ พาทีทิน, 2561, การตระหนักรู้ต่อผลกระทบทางสังคมของการดื่มแอลกอฮอล์ต่อผู้อื่นจากประสบการณ์ของพื้นที่ชุมชนต้นแบบงดเหล้าแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, สงขลา: ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

¹¹ วิทย์ วิชัยดิษฐ์ และ สาวิตรี อัมณางค์กรชัย, ม.ป.ป., การสังเกตและประเมินอาการเมาสุรา, สืบค้นจาก <http://cas.or.th/cas/wp-content/uploads/2020/03/How-to-notice-drunk-person-20200226.pdf>

- คนที่มีรูปร่างอ้วนเทียบกับคนที่ผอมสูงที่มีน้ำหนักเท่ากันเมื่อดื่มสุราปริมาณเท่ากัน คนอ้วนเตี้ยจะมีระดับแอลกอฮอล์ในเลือดสูงกว่าคนผอมสูง เนื่องจากคนอ้วนมีไขมันมากกว่ากล้ามเนื้อ พื้นที่กระจายแอลกอฮอล์สู่น้ำเยื่อมีน้อย ทำให้แอลกอฮอล์คงระดับสูงอยู่ในเลือด

- เมื่อดื่มสุราในปริมาณเท่ากัน ผู้หญิงจะมีระดับแอลกอฮอล์ในเลือดสูงกว่าผู้ชายจึงเมาเร็วกว่า เนื่องจากผู้หญิงมีปริมาณไขมันมากกว่า แต่มีพื้นที่เป็นน้ำน้อยกว่าผู้ชาย

- ชาวเอเชียเชื้อสายจีน ส่วนมากจะมีภาวะบกพร่องของเอนไซม์หลักสองชนิดที่ใช้ในการเมตาบอลิซึมแอลกอฮอล์ คือ alcohol dehydrogenase (ADH) และ aldehyde dehydrogenase (ALDH) ทำให้ไม่สามารถดื่มสุราได้ หรือดื่มแล้วมีอาการทางร่างกายอย่างรุนแรงหรือมีอาการเมาสุราได้ง่าย

- การใช้ยานิตอื่นร่วมด้วย ผู้ที่ใช้ยากล่อมประสาทหรือยานอนหลับและดื่มสุราร่วมด้วยจะมีอาการเมารุนแรงอาจถึงขั้นตายได้ เพราะแอลกอฮอล์และยานอนหลับมีฤทธิ์กดการหายใจ และการมีภาวะโรคทางกาย ยิ่งมีโรคทางกายหลายโรคร่วมก็ยิ่งมีโอกาสเมาสุรารุนแรงกว่าคนปกติ

แอลกอฮอล์ที่ถูกดูดซึมเข้าไปในร่างกายแล้วประมาณร้อยละ 90 จะถูกเผาผลาญทำลายโดยผ่านกระบวนการ oxidation ในตับ ส่วนที่เหลือร้อยละ 10 จะถูกขับออกในรูปแบบเดิมทางไตและปอด คนที่ดื่มสุรามานานจะมีกลไกทางร่างกายเปลี่ยนแปลงไป ทำให้การเผาผลาญเร็วขึ้นกว่าปกติ ทำให้บุคคลนั้นเกิดความทนทาน จึงดื่มสุราปริมาณที่มากขึ้นแต่ไม่มีอาการเมาสุรา แต่ถ้าเขาดื่มเป็นเวลานานขึ้นจนเกิดโรคตับ การเผาผลาญแอลกอฮอล์จะเริ่มช้าลง เขาจะดื่มสุราได้น้อยลงแต่เมาเร็วขึ้น

ภาวะเมาสุรา มีอาการแสดงออกได้ตั้งแต่อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย การยับยั้งชั่งใจเสียไป ทำให้มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม พูดไม่ชัด เดินเซ ตากระตุก สมาธิและความจำบกพร่อง จนกระทั่งหมดสติ และกดการหายใจจนถึงตายได้โดยอาการและอาการแสดงเหล่านี้แปรผันตรงกับระดับแอลกอฮอล์ในเลือดของผู้ดื่มสุรา ซึ่งขึ้นกับปริมาณความเร็วและชนิดของสุราที่ดื่มและปัจจัยต่างๆ ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

2.5 หลักการขอใบอนุญาตจำหน่ายสุราในประเทศไทย

หลักการขอใบอนุญาตจำหน่ายสุราในประเทศไทย ปัจจุบันได้ถูกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 155¹² และกฎกระทรวงการอนุญาตขายสุรา พ.ศ. 2560 ข้อ 4 ที่ได้กำหนด

¹² พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 155 “ผู้ใดประสงค์จะขายสุรา ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานสรรพสามิต การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ใบอนุญาตที่ออกตามมาตรานี้ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาต บทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับกับการขายสุรา ในกรณีดังต่อไปนี้

หลักการที่สำคัญ คือ ผู้ประสงค์จะขายสุรา ต้องยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานสรรพสามิตตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐาน ณ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่หรือสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สาขาแห่งท้องที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่หรือสถานที่อื่นที่อธิบดีประกาศกำหนดหรือทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ และใบอนุญาตดังกล่าวจะมีอายุ 1 ปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาต

ในส่วนของประเภทของใบอนุญาตขายสุรา ปัจจุบันได้ถูกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 156 มีอยู่ด้วยกัน 2 ประเภท ตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ประเภทใบอนุญาตขายสุรา

ประเภท	ลักษณะ	ตัวอย่าง
ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 1	สำหรับการขายสุราทุกชนิด ครั้งหนึ่ง จำนวนตั้งแต่สิบลิตรขึ้นไป	การขายจากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าไปยังผู้ขายส่ง, การขายสุราจากผู้ขายส่งไปยังผู้ขายปลีก
ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 2	สำหรับการขายสุราทุกชนิด ครั้งหนึ่ง จำนวนต่ำกว่าสิบลิตร	การขายปลีกสุราเพื่อนำไปบริโภค, การขายสุราเพื่อดื่ม ณ สถานที่ขาย

โดยใบอนุญาตแต่ละประเภทจะมีลักษณะ ดังนี้

1) ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 1¹³

ภาพที่ 1 ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 1

(1) การขายทั้งหมดในคราวเดียวภายใต้ความควบคุมของเจ้าพนักงานสรรพสามิต ในกรณีที่ได้รับใบอนุญาตตายหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาต

(2) การขายในการบังคับคดี

(3) การขายโดยคำสั่งของอธิบดีกรมศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

(4) กรณีอื่นตามที่อธิบดีประกาศกำหนด”

¹³ กรมสรรพสามิต, ม.ป.ป., ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 1, สืบค้นจาก

<https://www.excise.go.th/cs/groups/public/documents/document/dwnt/mjk4/~edispuatucm298143.pdf>

หน้า
ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ ๑

หน้า (ปี พ.ศ.) ที่ทำการ

หน้า

เจ้าพนักงานสรรพสามิตอนุญาตให้

ที่ทำการขายสุรา น.

ลักษณะของยานพาหนะประกอบการขายสุรา

ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต

ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับสิ่งส่งต่อระหว่างส่วนท้องถิ่น ๑๐%

รวมเงิน

วัน เดือน ปี ที่รับเงิน

อนุญาตโดยนายผู้รับเงิน

เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

หน้า

ข้อกำหนดในใบอนุญาต

(๑) ต้องขายสุรตามประเภทของใบอนุญาตที่ได้รับ

(๒) ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงสถานที่จำหน่ายหรือราคาขายปลีกหน้าที่ได้แสดงไว้ที่ภาคบรรจุสุรา เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากอธิบดี

(๓) ไม่ขายสุราที่มีเครื่องหมาย "ห้ามจำหน่าย" บนฉลากสุรา

(๔) ต้องปฏิบัติตามประกาศของอธิบดีที่กำหนดเกี่ยวกับการใช้เครื่องหมายบนภาชนะบรรจุสุรา การจัดทำเอกสารกำกับการขายสุรา การจัดทำบัญชีแสดงการขายสุราและการแจ้งราคาขายปลีกสุรา

หากผู้ได้รับใบอนุญาตประสงค์จะขายสุราเพิ่มเติมจากที่ได้รับในใบอนุญาต ณ สถานที่จำหน่ายสุราเดิม ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานสรรพสามิตแบบยื่นใบประกาศกำหนด หรือยื่นคำขอรอรับใบอนุญาตขายสุรา โดยไม่ต้องยื่นเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติม ก่อนใบอนุญาตนี้สิ้นสุด

2) ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 2¹⁴

ภาพที่ 2 ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 2

หน้า
ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ ๒

หน้า (ปี พ.ศ.) ที่ทำการ

หน้า

เจ้าพนักงานสรรพสามิตอนุญาตให้

ที่ทำการขายสุรา น.

ลักษณะของยานพาหนะประกอบการขายสุรา

ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต

ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับสิ่งส่งต่อระหว่างส่วนท้องถิ่น ๑๐%

รวมเงิน

วัน เดือน ปี ที่รับเงิน

อนุญาตโดยนายผู้รับเงิน

เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

หน้า

ข้อกำหนดในใบอนุญาต

(๑) ต้องขายสุรตามประเภทของใบอนุญาตที่ได้รับ

(๒) ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงสถานที่จำหน่ายหรือราคาขายปลีกหน้าที่ได้แสดงไว้ที่ภาคบรรจุสุรา เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากอธิบดี

(๓) ไม่ขายสุราที่มีเครื่องหมาย "ห้ามจำหน่าย" บนฉลากสุรา

(๔) ต้องปฏิบัติตามประกาศของอธิบดีที่กำหนดเกี่ยวกับการใช้เครื่องหมายบนภาชนะบรรจุสุรา การจัดทำเอกสารกำกับการขายสุรา การจัดทำบัญชีแสดงการขายสุราและการแจ้งราคาขายปลีกสุรา

หากผู้ได้รับใบอนุญาตประสงค์จะขายสุราเพิ่มเติมจากที่ได้รับในใบอนุญาต ณ สถานที่จำหน่ายสุราเดิม ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานสรรพสามิตแบบยื่นใบประกาศกำหนด หรือยื่นคำขอรอรับใบอนุญาตขายสุรา โดยไม่ต้องยื่นเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติม ก่อนใบอนุญาตนี้สิ้นสุด

¹⁴ กรมสรรพสามิต, ม.ป.ป., ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 2, สืบค้นจาก

<https://www.excise.go.th/cs/groups/public/documents/document/dwnt/mjk4/~edisp/uatucm298142.pdf>

ดังนั้น กรณีที่มีการขายสุรารั้งหนึ่งสิบลิตรขึ้นไปและต่ำกว่าสิบลิตรปะปนกันไป ผู้ขายสุราจะต้องขอรับใบอนุญาตขายสุราทั้ง 2 ประเภท มิเช่นนั้นย่อมจะมีความผิดฐานเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตขายสุราทำการขายไม่ตรงตามประเภทของใบอนุญาต และไม่ใช่ว่าบุคคลใดจะเป็นผู้ขอใบอนุญาตได้ การอนุญาตขายก็จำต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ดังนี้

การที่บุคคลใดจะขอใบอนุญาตทั้ง 2 ประเภทดังที่กล่าวมาข้างต้นได้ จะต้องมีความสมบัติตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงการอนุญาตขายสุรา พ.ศ. 2560¹⁵ คือ

- 1) เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย
- 2) เป็นบุคคลธรรมดาที่มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

นอกจากนี้ ผู้ที่จะได้รับใบอนุญาตนั้นจะต้องไม่ใช่สถานประกอบการที่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายดังตารางที่ 2 นี้

ตารางที่ 2 ลักษณะสถานประกอบการต้องห้ามตามประเภทใบอนุญาต

ประเภทใบอนุญาต	ลักษณะสถานประกอบการต้องห้าม
ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 1	(ก) สถานประกอบการขายสุราของผู้ที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตและอยู่ระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต (ข) สถานที่ต้องห้ามขายสุราตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือกฎหมายอื่น
ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 2	(ก) ที่ตั้งสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งบริเวณที่ต่อเนื่องและติดกับสถานที่ดังกล่าว (ข) ที่ตั้งวัด มัสยิด วัดบาทหลวง หรือสถานที่ประกอบศาสนกิจในนิกายหรือศาสนาใดศาสนาหนึ่ง รวมทั้งบริเวณที่ต่อเนื่องและติดกับสถานที่ดังกล่าว (ค) ที่ตั้งสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง รวมทั้งบริเวณที่ต่อเนื่องและติดกับสถานที่ดังกล่าว

¹⁵ กฎกระทรวง, 2560, เรื่อง การอนุญาตขายสุรา

ประเภทใบอนุญาต	ลักษณะสถานประกอบการต้องห้าม
	<p>(ง) สถานที่ที่เคยเป็นสถานประกอบการขายสุราของผู้ที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต เว้นแต่ ได้พ้นกำหนดระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต</p> <p>(จ) สถานประกอบการขายสุราของผู้ที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตและอยู่ระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต</p> <p>(ฉ) สถานที่ต้องห้ามขายสุราตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือกฎหมายอื่น</p>

หากเป็นกรณีที่ผู้ขอใบอนุญาตและลูกจ้างเป็นคนละคนกัน กฎหมายก็มีมาตรการในส่วนนี้กำหนดไว้ในกฎกระทรวงเช่นกัน คือ ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องควบคุมดูแลให้ลูกจ้างหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการตามใบอนุญาตปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวกับสุรา และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต และต้องไม่ยินยอมให้บุคคลใดกระทำการอันเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวกับสุรา และกระทำการที่ขัดต่อเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต ณ สถานประกอบการขายสุราที่ได้รับใบอนุญาต

อนึ่ง การขอใบอนุญาตขายสุราทั้ง 2 ประเภทข้างต้นนั้น เป็นประเภทหลัก ๆ โดยใน 2 ประเภทดังกล่าวจะมีจำแนกย่อยเพื่อการเก็บค่าธรรมเนียมตามกฎหมาย โดยในแต่ละประเภทยังจะมีค่าธรรมเนียมที่แตกต่างกัน ซึ่งได้ถูกกำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมการอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560¹⁶ สามารถอธิบายได้ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราแต่ละประเภท

ประเภท	ลักษณะการขาย	ค่าธรรมเนียม
ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 1 (สำหรับการขายสุราทุกชนิด ครั้งหนึ่งตั้งแต่สัปดาห์ขึ้นไป)	1) สำหรับโรงอุตสาหกรรมสุรากลั่นชนิดสุราขาว ที่ใช้เครื่องจักรที่มีกำลังรวมต่ำกว่าห้าแรงม้าหรือใช้คนงานน้อยกว่าเจ็ดคน หรือกรณีใช้เครื่องจักรและคนงาน เครื่องจักรต้องมีกำลังรวมต่ำกว่าห้าแรงม้า และคนงานต้องน้อยกว่าเจ็ดคน	ปีละ 1,200 บาท
	2) สำหรับโรงอุตสาหกรรมสุราแช่ที่มีใช้สุราแช่ชนิดเบียร์ที่ใช้เครื่องจักรที่มีกำลังรวมต่ำกว่าห้าแรงม้าหรือใช้คนงานน้อยกว่าเจ็ดคน หรือกรณีใช้เครื่องจักร	

¹⁶ กฎกระทรวง, 2560, เรื่อง กำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมการอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต

	และคนงาน เครื่องจักรต้องมีกำลังรวมต่ำกว่าห้า แรงม้าและคนงานต้องน้อยกว่าเจ็ดคน	ปีละ 600 บาท
	3) สำหรับการขายสุรากรณีอื่น ๆ นอกจาก 1) และ 2)	ปีละ 5,000 บาท
ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 2 (สำหรับขายการสุราทุกชนิด ครั้งหนึ่งต่ำกว่า ลิบลิตร)	1) สำหรับคลังสินค้าที่ถนนประเภทร้านค้าปลอด อากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร	ปีละ 2,000 บาท
	2) สำหรับสถานที่ขายที่ผู้ประกอบการจดทะเบียน ภาษีมูลค่าเพิ่ม	ปีละ 2,000 บาท
	3) สำหรับสถานที่ขายที่ผู้ประกอบการมิได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	ปีละ 300 บาท

การจะขอใบอนุญาตจำหน่ายสุราในประเทศไทย ต้องยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานสรรพสามิตตามแบบที่ อธิบดีประกาศกำหนด พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐานตามที่กล่าวมาแล้วในส่วนต้น ซึ่งแบบคำขอที่กรม สรรพสามิตกำหนดที่เกี่ยวข้องมีด้วยกัน 2 แบบ คือ 1) แบบคำขออนุญาตขายสุรา ตามมาตรา 155 แห่ง พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 และ 2) แบบคำขอใบอนุญาตขายสุรา ยาสูบ และไฟ สำหรับผู้ ได้รับใบอนุญาตต่อเนื่องจากที่ได้รับใบอนุญาต ณ สถานประกอบการเดิม ตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 สามารถอธิบายแบบคำขอแต่ละแบบ ดังนี้

1) แบบคำขออนุญาตขายสุรา ตามมาตรา 155 แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 (ภส. 08-05) จะเป็นแบบคำขอที่ผู้ประสงค์จะขายสุราต้องการจะขอใบอนุญาตไม่ว่าจะเป็นประเภทที่ 1 หรือ ประเภทที่ 2¹⁷ แบบคำขอประเภทนี้มีลักษณะ ตามภาพ

ภาพที่ 3 แบบคำขออนุญาตขายสุรา (ภส.08-05)

¹⁷ กรมสรรพสามิต, ม.ป.ป., แบบคำขออนุญาตขายสุรา ตามมาตรา 155 แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560, สืบค้นจาก <https://www.excise.go.th/cs/groups/public/documents/document/dwnt/mjk4/~edispuatucm298144.pdf>

 <p>กรมการพาณิชย์ กระทรวงการคลัง คำขอลงบัญชีรายชื่อผู้ประกอบการพาณิชย์ แห่งพระราชบัญญัติการค้าการพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๐</p>	<p>กส.๐๘-๐๕</p>	<p>สำหรับยื่นขอรับ เลขที่..... วันที่..... ที่.....</p>
--	------------------------	--

เรียน เจ้าพนักงานการพาณิชย์ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่.....

๑. ข้อมูลผู้ประกอบการรายสาขา

ชื่อ.....
 เลขทะเบียนการค้า..... -..... กรมสรรพสามิต
 เลขประจำตัวประชาชน/ทะเบียนนิติบุคคล..... กรมสรรพสามิต
 สถานประกอบการรายสาขา ตั้งอยู่ที่ อำเภอ..... จังหวัด..... เขต..... หมู่..... ต.รอก/ต.บ.
 ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
 รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... E-mail.....

๒. วัตถุประสงค์ของการยื่นคำขอรับใบอนุญาต

๒.๑ ประสงค์จะรับใบอนุญาตรายสาขาประเภทที่ ๑ สำหรับการขายสุรากลั่น ครึ่งหนึ่งจำนวนตั้งแต่ ๑๐ ลิตรขึ้นไป

- โรงอุตสาหกรรมผลิตสุรากลั่นชุมชน
- โรงอุตสาหกรรมผลิตสุรากลั่นชุมชน
- โรงอุตสาหกรรมผลิตสุรากลั่นอื่น ๆ ที่มีโรงงานผลิตสุรากลั่นชุมชน
- สถานประกอบการรายสาขาอื่น ๆ ที่มีโรงอุตสาหกรรมผลิตสุรากลั่น

๒.๒ ประสงค์จะรับใบอนุญาตรายสาขาประเภทที่ ๒ สำหรับการขายสุรากลั่น ครึ่งหนึ่งจำนวนต่ำกว่า ๑๐ ลิตร

- โดยมีพื้นที่ทั้งหมดสำหรับค้าปลีกการขายมากกว่า ๕๐ ตารางเมตร
- สถานประกอบการรายสาขา ซึ่งมีที่ตั้งทะเบียนการค้าเลขที่.....
- สถานประกอบการรายสาขา ซึ่งมีที่ตั้งทะเบียนการค้าเลขที่.....

ลักษณะของสถานประกอบการรายสาขา

- โรงอุตสาหกรรมผลิตสุรากลั่น
- ร้านค้าปลีกการขายมากกว่า ๕๐ ตารางเมตร
- โรงแรม รีสอร์ท ร้านขายสุรากลั่น
- ในตึกสูง หรือในตึก ๒ ชั้น หรือในตึกพาณิชย์
- สถานอเนกประสงค์หรือร้านค้าปลีก
- ร้านขายสุรากลั่น
- ร้านค้าปลีกอื่น ๆ
- ร้านค้าปลีกอื่น ๆ
- อื่นๆ เช่น.....

๓. เอกสารหรือหลักฐาน

ขอส่งเอกสารหรือหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

- (๑) บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรที่ทางราชการออกไว้ ซึ่งมีการถ่ายของรูปประกอบติดไว้เป็นรูปชัดเจน
- (๒) หนังสือรับราชการของทะเบียนนิติบุคคลของกระทรวงพาณิชย์ที่ออกให้ไม่เกิน ๖ เดือน (กรณีเป็นนิติบุคคล)
- (๓) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรที่ทางราชการออกไว้ ซึ่งมีการถ่ายของรูปประกอบติดไว้เป็นรูปชัดเจน
- (๔) สำเนาทะเบียนบ้านของสถานที่ตั้งรายสาขา หรือเอกสารของราชการที่แสดงชื่อในใบโฉนดที่ดินที่จําหน่ายสุรากลั่น
- (๕) สัญญาเช่าสถานที่หรือโฉนดที่ดินของใช้สำหรับขายสุรากลั่นที่จําหน่ายผู้ประสงค์จะขายสุรากลั่นผู้ค้า
- (๖) แผนที่แสดงบริเวณสถานที่ขายสุรากลั่นสถานที่ในใบโฉนด

-๒-

<p>๕. คำรับรอง</p> <p>ข้าพเจ้าขอรับรองว่า</p> <p>(๑) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตขายสุรา หรือเคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตขายสุราแต่ได้ขอลงนามแก้ไขใบแจ้งการฯ ๑ ปี</p> <p>(๒) กรณีขอใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ ๑ สถานที่ที่จะขายสุราไม่เป็นสถานที่ ดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • สถานประกอบการขายสุราของผู้ถือสิทธิ์ในใบอนุญาตและอยู่ระหว่างอุทธรณ์คำพิพากษา • สถานที่ตั้งร้านค้าสุรานั้นที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือกฎหมายอื่น <p>(๓) กรณีขอใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ ๒ สถานที่ที่จะขายสุราไม่เป็นสถานที่ ดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • ไม่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบศตวรรษที่ ๒๑ การศึกษาเพื่ออาชีพ และโรงเรียนที่ต่อเนื่องและติดกับสถานที่ตั้งกล่าว • ที่ตั้งวัด มีศาล โบสถ์ หอพระ หรือสถานที่ประกอบศาสนกิจในศาสนาหรือศาสนาใด ศาสนาหนึ่ง รวมถึงบริเวณที่ต่อเนื่อง และติดกับสถานที่ตั้งกล่าว • ที่ตั้งสถานประกอบการนั้นซึ่งเพิกถอนใบอนุญาตว่าด้วยการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงบริเวณที่ต่อเนื่องและติดกับสถานที่ตั้งกล่าว • สถานที่ที่ขอเป็นสถานประกอบการขายสุราของผู้ถือสิทธิ์ในใบอนุญาต เว้นแต่ได้ยื่นกำหนดระยะเวลา ๕ ปีนับแต่วันที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต • สถานประกอบการขายสุราของผู้ถือสิทธิ์ในใบอนุญาตและอยู่ระหว่างอุทธรณ์คำพิพากษา • สถานที่ตั้งร้านค้าสุรานั้นที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือกฎหมายอื่น <p style="text-align: right;">ลงชื่อ ผู้ขอใบอนุญาต (.....) วัน เดือน ปี.....</p>
<p>๖. การพิจารณาของเจ้าพนักงานสรรพสามิต</p> <p>ได้ตรวจสอบรายละเอียดในคำขอ เอกสารและหลักฐานแล้วพบว่า</p> <p>☐ มีความถูกต้อง</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ เห็นควรออกใบอนุญาตขายสุราได้ ☐ เห็นควรตรวจสอบสถานที่ตั้งของสถานประกอบการ ก่อนออกใบอนุญาต โดยจะแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบ <p>☐ ไม่ถูกต้อง ด้มี.....</p> <p>และจะแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบเพื่อแก้ไขคำขอ หรือจัดส่งเอกสารหรือหลักฐานให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในระยะเวลา..... วัน</p> <p style="text-align: right;">ลงชื่อ..... (.....) ตำแหน่ง..... วัน เดือน ปี.....</p>
<p>๗. คำสั่งเจ้าพนักงานสรรพสามิต</p> <p>☐ ให้ออกใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ และแจ้งให้ผู้ยื่นใบอนุญาตมาขึ้นใบอนุญาตภายใน ๑๖ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง</p> <p>☐ ไม่ออกใบอนุญาตขายสุรา และแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอใบอนุญาตทราบ</p> <p style="text-align: right;">ลงชื่อ..... (.....) ตำแหน่ง..... วัน เดือน ปี.....</p>
<p>๘. การรับใบอนุญาตขายสุรา</p> <p>ข้าพเจ้าได้รับใบอนุญาตขายสุราแล้ว เมื่อวันที่.....</p> <p style="text-align: right;">ลงชื่อ..... ผู้ได้รับใบอนุญาต (.....) วัน เดือน ปี.....</p>

2) แบบคำขอใบอนุญาตขายสุรา ยาสูบ และไฟ สำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตต่อเนื่องจากที่ได้รับใบอนุญาต ณ สถานประกอบการเดิม ตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 (ภส.08-06) จะเป็นแบบคำขอที่ยื่นก่อนใบอนุญาตเดิมสิ้นอายุ กรณีผู้ได้รับใบอนุญาตประสงค์จะขายสุราต่อ ณ สถานประกอบการขายสุราเดิม ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานสรรพสามิตตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด พร้อมชำระ

ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา โดยไม่ต้องยื่นเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติม¹⁸ แบบคำขอประเภทนี้มีลักษณะตามภาพ

ภาพที่ 4 แบบคำขออนุญาตขายสุรา (ภส.08-06)

กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง
คำขออนุญาตขายสุรา ยาสูบ และไฟ สำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตต่อเนื่องจากที่ได้รับใบอนุญาต ณ สถานประกอบกิจการเดิม ตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐

ภส.๐๘-๐๖

เขียน เจ้าพนักงานสรรพสามิต

ข้อมูลผู้ขอใบอนุญาต			
ชื่อ			
เลขประจำตัวประชาชน/เลขทะเบียนนิติบุคคล			
สถานประกอบการ			
E-mail			
รายการค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา ยาสูบ และไฟ ดังนี้			
๑.	ค่าธรรมเนียมบาท		
๒.	ค่าธรรมเนียมบาท		
๓.	ค่าธรรมเนียมบาท		
๔.	ค่าธรรมเนียมบาท		
๕.	ค่าธรรมเนียมบาท		
รวมค่าธรรมเนียมใบอนุญาตบาท			
มีกำหนดระยะเวลาการยื่นใบขออนุญาต			
กรณีสุรา			
☐ ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตขายสุรา เว้นแต่จะได้รับการคืนภาษีไม่น้อยกว่า ๑ ปี			
☐ สถานกิจการสุรา ไม่เป็นสถานที่ ดังนี้			
๑) สถานศึกษาที่ใช้การศึกษาในระดับอุดมศึกษาว่าด้วยการศึกษาระดับชาติ รวมทั้งโรงเรียนต่อเนื่องหรือสถานศึกษาที่สังกัดแล้ว (เฉพาะการขายสุราระดับพื้นที่ ๒)			
๒) สถานีรถไฟ มีรถไฟ วิทยุกระจายเสียง หรือสถานบริการวิทยุกระจายเสียงหรือสถานีวิทยุคมนาคม รวมทั้งโรงเรียนต่อเนื่องหรือสถานศึกษาที่สังกัดแล้ว (เฉพาะการขายสุราระดับพื้นที่ ๒)			
๓) สถานบริการที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวหรือผู้โดยสารที่เดินทางโดยเครื่องบินพาณิชย์ รวมทั้งบริเวณที่ต่อเนื่องหรือสถานศึกษาที่สังกัดแล้ว (เฉพาะการขายสุราระดับพื้นที่ ๒)			
๔) สถานที่เป็นสถานประกอบกิจการทางการท่องเที่ยวหรือผู้โดยสารที่เดินทางโดยเครื่องบินพาณิชย์หรือสถานศึกษาที่สังกัดแล้ว (เฉพาะการขายสุราระดับพื้นที่ ๒)			
๕) สถานประกอบกิจการทางการท่องเที่ยวหรือผู้โดยสารที่เดินทางโดยเครื่องบินพาณิชย์หรือสถานศึกษาที่สังกัดแล้ว (เฉพาะการขายสุราระดับพื้นที่ ๒)			
๖) สถานที่เป็นสถานประกอบกิจการที่เกี่ยวเนื่องกับอุตสาหกรรมหรือที่ต่อเนื่องหรือสถานศึกษาที่สังกัดแล้ว			
กรณียาสูบ			
☐ ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตขายยาสูบ เว้นแต่จะได้รับการคืนภาษีไม่น้อยกว่า ๑ ปี			
☐ สถานกิจการยาสูบ ไม่เป็นสถานที่ ดังนี้			
๑) สถานศึกษาที่ใช้การศึกษาในระดับอุดมศึกษาว่าด้วยการศึกษาระดับชาติ			
๒) สถานศึกษาที่ใช้การศึกษาในระดับอุดมศึกษาว่าด้วยการศึกษาระดับชาติ รวมทั้งโรงเรียนต่อเนื่องหรือสถานศึกษาที่สังกัดแล้ว (เฉพาะการขายสุราระดับพื้นที่ ๒ จุดที่ขายสุรา)			
๓) สถานีรถไฟ มีรถไฟ วิทยุกระจายเสียง หรือสถานบริการวิทยุกระจายเสียงหรือสถานีวิทยุคมนาคม รวมทั้งโรงเรียนต่อเนื่องหรือสถานศึกษาที่สังกัดแล้ว (เฉพาะการขายสุราระดับพื้นที่ ๒ จุดที่ขายสุรา)			
๔) สถานที่เป็นสถานประกอบกิจการทางการท่องเที่ยวหรือผู้โดยสารที่เดินทางโดยเครื่องบินพาณิชย์หรือสถานศึกษาที่สังกัดแล้ว (เฉพาะการขายสุราระดับพื้นที่ ๒ จุดที่ขายสุรา)			
๕) สถานประกอบกิจการทางการท่องเที่ยวหรือผู้โดยสารที่เดินทางโดยเครื่องบินพาณิชย์หรือสถานศึกษาที่สังกัดแล้ว (เฉพาะการขายสุราระดับพื้นที่ ๒ จุดที่ขายสุรา)			
๖) สถานที่เป็นสถานประกอบกิจการที่เกี่ยวเนื่องกับอุตสาหกรรมหรือที่ต่อเนื่องหรือสถานศึกษาที่สังกัดแล้ว			
*ผู้มีอำนาจได้รับใบอนุญาตขายสุรา ยาสูบ หรือไฟ แล้ว จะปฏิบัติงานที่สำนักงานใบอนุญาต ที่สถานประกอบกิจการภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมถึงใบอนุญาตอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและหากคุณสมบัติของข้าพเจ้า และสถานประกอบการไม่มีไปจนสิ้นระยะเวลา นับจากนั้น ข้าพเจ้าขอรับคืนค่าธรรมเนียมใบอนุญาตที่ได้รับจากกรมสรรพสามิต			
ฉันขอรับใบอนุญาตได้ โดยข้าพเจ้าจะไม่ผิดหรือฝ่าฝืนกฎหมายใด ๆ ที่ขึ้น			
(ลงชื่อ)			
(ผู้ขอขออนุญาต)			
สามารถชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ได้ที่			
	สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่/สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สาขา		Application "Excise Smart Service"
	ธนาคารกรุงไทย		ผ่าน Internet ที่ http://www.excise.go.th
	เคาน์เตอร์เซเว่นอีเลฟเว่นสาขาทั่วประเทศ		ที่ทำการไปรษณีย์

¹⁸ กรมสรรพสามิต, ม.ป.ป., แบบคำขอใบอนุญาตขายสุรา ยาสูบ และไฟ สำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตต่อเนื่องจากที่ได้รับใบอนุญาต ณ สถานประกอบกิจการเดิม ตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560, สืบค้นจาก <https://www.excise.go.th/cs/groups/public/documents/document/dwnt/mzi5/~edisp/uatucm329284.pdf>

2.6 หลักการทำคู่มือ

2.6.1 ความหมายของคู่มือ

คำว่า คู่มือ ได้มีการจำกัดความไว้หลากหลาย ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้นิยามคำว่า คู่มือ หมายถึง สมุดหรือหนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ต้องการรู้เพื่อใช้ประกอบตำรา เพื่ออำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการศึกษาหรือการปฏิบัติเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือเพื่อแนะนำวิธีใช้อุปกรณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง¹⁹

MERRIAM-WEBSTER DICTIONARIES ได้นิยามคำว่า คู่มือ หมายถึง หนังสืออ้างอิงที่กระชับครอบคลุมหัวข้อเฉพาะ และสามารถพกพาได้สะดวก²⁰

Cambridge Dictionary ได้นิยามคำว่า คู่มือ หมายถึง หนังสือที่มีคำชี้แจงหรือคำแนะนำในการทำอะไรอย่างใดอย่างหนึ่งหรือมีข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ²¹

Oxford Advanced Learner's Dictionary ได้นิยามคำว่า คู่มือ หมายถึง หนังสือให้คำแนะนำในการใช้บางสิ่งบางอย่างหรือข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ²²

Collins English Dictionary ได้นิยามคำว่า คู่มือ หมายถึง หนังสืออ้างอิงที่แสดงรายการข้อเท็จจริงโดยย่อ²³

ปราณี กรุณวงษ์ ได้นิยามคำว่า คู่มือ หมายถึง หนังสือที่ใช้ควบคู่ไปกับการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ใช้คู่มือนำไปศึกษา ทำความเข้าใจและปฏิบัติตามให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย²⁴

คณิต จิตเจริญทวีโชค ได้นิยามคำว่า คู่มือ หมายถึง หนังสือที่เขียนขึ้นมาเพื่อให้ความรู้กับผู้อ่านในการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมุ่งหวังให้ผู้อ่านได้ศึกษาทำความเข้าใจด้วยตนเองและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางดำเนินการได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม²⁵

¹⁹ คู่มือ, ม.ป.ป., ใน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554, สืบค้นจาก <https://dictionary.orst.go.th/>

²⁰ Handbook, n.d., In MERRIAM-WEBSTER DICTIONARIES, Retrieved from <https://www.merriam-webster.com/dictionary/handbook>

²¹ Handbook, n.d., In Cambridge Dictionary, Retrieved from <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/handbook>

²² Handbook, n.d., In Oxford Advanced Learner's Dictionary, Retrieved from <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/handbook?q=handbook>

²³ Handbook, n.d., In Collins English Dictionary, Retrieved from <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/handbook>

²⁴ ปราณี กรุณวงษ์, 2546, คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโมเดลซิปปา เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ระดับประถมศึกษาของโรงเรียนวัดแสงสรรค์, (สารนิพนธ์ กศ.ม.), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, กรุงเทพฯ

²⁵ คณิต จิตเจริญทวีโชค, 2548, คู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1, (สารนิพนธ์ กศ.ม.), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, กรุงเทพฯ

สรุปได้ว่า คู่มือ หมายถึง สมุดหรือหนังสืออ้างอิงที่ให้ความรู้หรือคำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยมีข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ โดยมีมุ่งหวังให้ผู้อ่านได้ศึกษาทำความเข้าใจด้วยตนเองและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางดำเนินการได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

จากความหมายของคู่มือดังกล่าวข้างต้น ทำให้ทราบในภาพรวมว่าคู่มือคืออะไร มีลักษณะอย่างไร โดยความที่คู่มือมีหลายลักษณะ และสามารถแบ่งประเภทได้หลากหลาย โดยการแบ่งประเภทคู่มืออาจแบ่งได้ ดังต่อไปนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย ได้แบ่งประเภทของคู่มือโดยทั่วไปได้ 4 ประเภท ดังนี้²⁶

ประเภทที่ 1 คู่มือปฏิบัติงาน เป็นคู่มือที่มีลักษณะเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติงานเฉพาะเรื่อง

ประเภทที่ 2 คู่มือรวบรวมความรู้เบ็ดเตล็ด เป็นคู่มือที่มีลักษณะเกี่ยวกับความรู้ที่สืบค้นได้ยากในสาขาวิชาต่าง ๆ

ประเภทที่ 3 คู่มืออธิบายและตีความหมาย เป็นคู่มือที่มีลักษณะที่ชี้แจงเนื้อหาวิชาใดวิชาหนึ่งในแง่มุมต่าง ๆ

ประเภทที่ 4 คู่มือให้ความรู้เฉพาะ เป็นคู่มือที่มีลักษณะเกี่ยวกับเรื่องราวหรือเนื้อหาสำคัญโดยย่อ

eGyanKosh ได้แบ่งประเภทของคู่มือออกเป็น 8 ประเภท ได้แก่²⁷

ประเภทที่ 1 คู่มือทั่วไป เป็นคู่มือที่ให้ข้อเท็จจริงและให้ข้อมูลที่มีความครอบคลุม สามารถใช้ได้กับทุกสาขาวิชาความรู้ มีการจัดเรียงเนื้อหาเพื่อค้นหาข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็ว

ประเภทที่ 2 คู่มือทางสถิติ เป็นคู่มือที่มีข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ในรูปแบบตัวเลข อาจจัดทำโดยรัฐบาลของประเทศต่าง ๆ มีประโยชน์สำหรับนักวิทยาศาสตร์สังคมและนักวิจัย

ประเภทที่ 3 คู่มือทางประวัติศาสตร์ เป็นคู่มือที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ การค้นพบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ เช่น วรรณกรรม ดนตรี ศิลปะ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

ประเภทที่ 4 คู่มือวรรณกรรม เป็นคู่มือที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการอ้างอิงต่าง ๆ

²⁶ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย, ม.ป.ป., *การสร้างเอกสารทางวิชาการ : คู่มือปฏิบัติงาน*, สืบค้นจาก <https://elearning.sesaoskt.go.th/course/view.php?id=9>

²⁷ eGyanKosh, n.d., *UNIT 8 HANDBOOKS, MANUALS, YEARBOOKS, ETC.*, Retrieved from <https://egyankosh.ac.in/bitstream/123456789/33143/1/Unit-8.pdf>

ประเภทที่ 5 คู่มือวิชา เป็นคู่มือที่มีข้อมูลเกี่ยวกับสาขาวิชาและรายวิชาต่าง ๆ

ประเภทที่ 6 คู่มือปฏิบัติ เป็นคู่มือที่มีให้คำแนะนำเฉพาะหรือแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในเรื่อง การทำ, ดำเนินการ, เรียนรู้ เพื่อปฏิบัติเฉพาะทาง

ประเภทที่ 7 คู่มือตาราง เป็นคู่มือที่นำเสนอข้อมูลเชิงตัวเลขและเชิงปริมาณในรูปแบบฟอร์ม ตาราง

ประเภทที่ 8 คู่มือราชการ เป็นคู่มือที่จัดทำอย่างเป็นทางการ เพื่อให้เป็นไปตามกฎระเบียบ หรือข้อบังคับของหน่วยงาน

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การแบ่งแยกประเภทของคู่มือไม่ได้มีลักษณะที่ตายตัว ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่แต่ละบุคคลจะใช้แบ่ง และไม่จำเป็นที่จะต้องมีการมีจำนวนประเภทที่เท่ากันก็ได้ และเมื่อทราบถึงความหมายและประเภทของคู่มือพอสังเขปแล้ว ในส่วนต่อไปจะขออธิบายแนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาคู่มือต่อไป

2.6.2 แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาคู่มือ

ในหัวข้อนี้จะประกอบไปด้วย (1) แนวคิดและทฤษฎีการรับรู้ และ (2) แนวคิดการจัดทำคู่มือ โดยจะอธิบายตามลำดับ

(1) แนวคิดและทฤษฎีการรับรู้²⁸

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าความหมายการรับรู้และพฤติกรรมการรับรู้และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) ความหมายการรับรู้ (perception)

นักวิชาการในหลายสาขาได้ให้ความหมายของการรับรู้ไว้ มีดังนี้

Schiffman & Kanuk ได้กล่าวไว้ว่า การรับรู้คือ กระบวนการที่บุคคลแต่ละคนมีการเลือกการรับรู้จากสิ่งเร้าภายนอกผ่านความรู้สึก (sensation) หรือรับเอาข้อมูลภายนอกเข้ามาอย่างกระตือรือร้น (active) โดยใช้ภาวะจิตวิสัย (subjection) และมีการสร้างสรรค์ (creative) จะทำให้เกิดกระบวนการทำงาน 3 อย่าง ได้แก่ การเลือกสิ่งเร้า (selection) การจัดหมวดหมู่สิ่งเร้า (organization) และการประเมินค่าหรือตีความ (evaluation or interpretation) การรับรู้จะครอบคลุมถึงอิทธิพลที่ได้รับจากสังคม ไม่ได้เกิดจากจิต

²⁸ พัทรินทร์ จันทรแจ่ม, 2559, การพัฒนาคู่มือการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, นครปฐม

และประสานอย่างเดี่ยว แต่การรับรู้เกิดจากการรับอิทธิพลทางสังคม หรือสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ซึ่งหมายถึงระบบสังคมและวัฒนธรรมด้วย²⁹

บรรอยด์ โดจินดา ได้กล่าวไว้ว่า การรับรู้ว่า หมายถึง การที่บุคคลได้รับตีความและตอบสนองต่อสิ่งที่เกิดขึ้น การรับรู้แบ่งได้เป็น 2 กิจกรรม คือ การรับข้อมูลและการแปลข้อมูลให้เป็นข้อความตามความเข้าใจ การรับรู้จะต้องคำนึงถึงความรู้ความเข้าใจในข้อมูลข่าวสาร ความสนใจและประสบการณ์จึงสามารถทำให้แปลความถูกต้อง³⁰

สรุปได้ว่าการรับรู้ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลแต่ละคนมีการเลือกการรับรู้โดยใช้ภาวะจิตวิสัย (subjection) และมีการสร้างสรรค์ (creative) และตีความและตอบสนองต่อสิ่งที่เกิดขึ้น

2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้

กันยา สุวรรณแสง ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการรับรู้ไว้ว่า สิ่งเร้าอย่างเดียวกันอาจทำให้คนสองคนสามารถรับรู้ต่างกันได้ และปัจจัยการรับรู้ มี 2 ประเภท คือ³¹

1. ลักษณะของผู้รับรู้พิจารณาจากการที่บุคคลจะเลือกรับรู้สิ่งใดก่อนหรือหลัง มากหรือน้อยอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้รับรู้ด้วยเป็นสำคัญ ประการหนึ่ง ปัจจัยที่เกี่ยวกับผู้รับรู้ สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ด้าน คือ ด้านกายภาพ กับด้านจิตวิทยา

1.1 ด้านกายภาพ หมายถึง อวัยวะสัมผัส เช่น หู ตา จมูก และอวัยวะสัมผัสอื่น ๆ ปกติหรือไม่ มีความรู้สึกสัมผัสสมบูรณ์เพียงใด ความสมบูรณ์ของอวัยวะสัมผัส จะทำให้รับรู้ได้ดี การรับรู้บางอย่างเกิดจากอวัยวะรับการสัมผัส 2 ชนิดทำงานร่วมกัน เช่น ลิ้นและจมูกช่วยกันรับรู้รส การรับรู้จะมีคุณภาพดีขึ้น ถ้ารู้เราได้รับสัมผัสหลายทาง เช่น เห็นภาพและได้ยินเสียงในเวลาเดียวกัน ทำให้เราแปลความหมายของสิ่งเร้าได้ถูกต้อง

1.2 ด้านจิตวิทยา ปัจจัยทางด้านจิตวิทยาของคนที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้มีหลายประการ เช่น ความจำอารมณ์ความพร้อม สติปัญญา การสังเกตพิจารณาความสนใจความตั้งใจ ทักษะ ค่านิยม วัฒนธรรม ประสบการณ์เดิม เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นผลจากการเรียนรู้เดิมและประสบการณ์เดิม นอกจากปัจจัยสำคัญดังกล่าวแล้วยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้อีก ได้แก่ สมรรถภาพของอวัยวะสัมผัส ความสามารถของสมอง และประสาทสัมผัสที่จะได้รับ การเลือกจัดหมวดหมู่และตอบสนองรวมทั้งขนาดและชนิดของสิ่งเร้า เช่น บุคคลจะรับรู้สิ่งเร้าได้ดีและรวดเร็วถ้าสิ่งเร้านั้นมีความเข้มมาก ขนาดของสิ่งเร้านั้นใหญ่มากและสะดุดตา

²⁹ Schiffman, L. G., & Kanuk, L. L., 2000, *Customer Behavior*, 7th ed., New Jersey: Prentice-Hall.

³⁰ บรรอยด์ โดจินดา, 2543, *การบริหารงานบุคคล*, กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.

³¹ กันยา สุวรรณแสง, 2544, *จิตวิทยาทั่วไป*, พิมพ์ครั้งที่ 5, กรุงเทพฯ: อักษรวิทยา.

โดยเฉพาะสิ่งเร้าใหม่ ๆ ที่ไม่คุ้นเคย บุคคลจะใส่ใจและเกิดการรับรู้หากพบว่าความแตกต่างกันของสิ่งเร้าเกิดขึ้นและสิ่งเร้า นั้น เกิดขึ้นซ้ำ ๆ และมีการเคลื่อนไหวบุคคลต่อการรับรู้ การรับรู้หมายถึง การรับรู้ที่อาจเกิดจากมีสิ่งเร้าใจอย่างเดียวกันดึงดูดความสนใจ และที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ทั้งภายในและภายนอกที่มีแรงจูงใจหรือมีการกระทำซ้ำ ๆ กับสิ่งที่ตรงกันข้ามและปัจจัยการรับรู้มี 2 ลักษณะ คือ ลักษณะของผู้รับรู้และลักษณะของสิ่งเร้า

1. ลักษณะของผู้รับรู้ ได้แก่ ด้านกายภาพ เช่น หู ตา จมูก และอวัยวะสัมผัส เช่น ลิ้น และจมูก ทำหน้าที่ช่วยกันรับรู้รสชาติ และด้านจิตวิทยามีอิทธิพลต่อการรับรู้ของคน เช่น สติปัญญา ทักษะ ค่านิยม

2. ลักษณะของสิ่งเร้านั้นจะเลือกรับรู้สิ่งใดก่อนหรือหลังขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าดึงดูดความสนใจนั่นเองตามวัตถุที่เป็นสิ่งเร้า

การที่จะต้องกล่าวถึงทฤษฎีการรับรู้ เนื่องจากการพัฒนาฝีมือตามงานวิจัยนี้ จะต้องคำนึงถึงความทั่วไปในการปรับใช้ จึงต้องทำความเข้าใจในเรื่องของการรับรู้ของบุคคลในเบื้องต้นเพื่อดำเนินการตามแนวคิดให้เกิดเป็นคู่มือที่สามารถบังคับใช้และมีประสิทธิผล

(2) แนวคิดการจัดทำคู่มือ

พญ. รัตนาดี ณ นคร ได้อธิบายแนวคิดในการจัดทำข้อเสนอแนะ (Guideline) ซึ่งสามารถนำมาปรับใช้กับกรณีของคู่มือได้ ดังนี้³²

1) มุ่งเน้นที่ผลลัพธ์ การจัดทำควรมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์ ทราบว่าผลลัพธ์ที่ต้องการคืออะไร และต้องมีประสิทธิภาพดีเพียงพอที่จะทำให้ได้มาซึ่งผลลัพธ์

2) อ้างอิงแหล่งที่มาได้ จะต้องมียุทธศาสตร์อ้างอิง

3) ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล จะต้องสร้างเป้าหมายของการวิเคราะห์ และระบุแหล่งข้อมูลว่าได้จากไหน เช่น จากตำรา วารสาร วารสารอิเล็กทรอนิกส์ อินเทอร์เน็ต หรือบุคคล

4) มีมุมมองที่หลากหลาย ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดควรมีส่วนร่วมในการจัดทำ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้จริง

5) ควรมีความยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้ ควรระบุตัวเลือก

³² รัตนาดี ณ นคร, 2556, คุณประโยชน์และข้อพึงระวังของการคัดกรองทางสุขภาพ, วารสารวิจัยระบบ สาธารณสุข สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข, 7(3), 325-330.

ในการปฏิบัติที่เหมาะสมสำหรับประชากรเป้าหมายที่มีความแตกต่างกันทางด้านเชื้อชาติ อายุ เพศ และสภาพเศรษฐกิจ

6) คำนึงถึงทรัพยากรที่จำเป็น ต้องคำนึงถึงข้อจำกัดของผู้ใช้ เช่น มีเครื่องมือมากน้อยเพียงใด มีเฉพาะผู้ใช้ทั่วไปหรือมีผู้ชำนาญเฉพาะด้านรวมอยู่ด้วย และวิเคราะห์ให้เห็นถึงความคุ้มค่าของวิธีการแต่ละวิธีว่ามีความคุ้มค่ามากน้อยเพียงใด

7) ควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ต้องมีการสนับสนุนให้เห็นคุณค่าของการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้อย่างไร เป็นการบริหารทรัพยากรให้ได้ประโยชน์สูงสุด

8) ควรมีการประเมินผลหลังจากนำไปใช้ เมื่อมีการนำไปใช้แล้วต้องมีการประเมินถึงข้อดีและข้อบกพร่องเป็นระยะ ๆ วิเคราะห์ว่าข้อเสนอแนะที่ออกไปแล้วได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ มีข้อจำกัดหรือมีอุปสรรคในการใช้ข้อเสนอแนะมากน้อยเพียงใด หรือ เพราะเหตุใดข้อเสนอแนะที่ออกมาแล้วไม่ถูกนำไปใช้ในทางปฏิบัติควรเปิดโอกาสให้มีการวิพากษ์วิจารณ์ข้อเสนอแนะจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่าย รวมทั้งผู้ใช้บริการ

9) ควรปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ในการจัดทำข้อเสนอแนะนั้นจะต้องมีการปรับปรุงเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ทันกับองค์ความรู้ใหม่ นอกจากนี้ควรมีการปรับปรุงแก้ไขเป็นระยะ ๆ ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน 5 ปี

2.6.3 การสร้างคู่มือ

การจะสร้างคู่มือให้เกิดขึ้นจำเป็นต้องมีแบบแผนและขั้นตอนที่เหมาะสมเพื่อให้คู่มือที่ออกมานั้นมีประสิทธิภาพ โดยขั้นตอนการสร้างคู่มือ มีผู้เสนอไว้หลายท่าน มีดังนี้

กฤษดา ดวงติลี ได้เสนอขั้นตอนในการสร้างคู่มือ โดยมี 3 ขั้นตอนใหญ่ ๆ ดังนี้³³

(1) การวางแผนร่างคู่มือ คำถามต่อไปนี้จะป็นข้อมูลในการตัดสินใจการวางแผนร่างคู่มือ

1) จุดมุ่งหมายของคู่มือคืออะไร นั่นคือต้องการให้ผู้ใช้เป็นอย่างไร เช่น ใช้คู่มือในการแก้ปัญหา ใช้คู่มือกำกับการปฏิบัติ

³³ กฤษดา ดวงติลี, 2560, การสร้างคู่มือการใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนและแท็บเล็ต สำหรับครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น, (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก

2) ใครเป็นผู้ใช้คู่มือเหล่านี้ ถ้ากำหนดผู้ใช้คู่มือเราจะทราบถึงความต้องการเฉพาะบางประการของผู้ใช้ทันที พยายามสร้างคู่มือที่มีผู้ใช้ประเภทเดียวกันเท่านั้น เป็นการยากที่จะทำคู่มือสำหรับผู้ใช้หลายประเภทเพราะผู้ใช้อาจจะมีระดับการศึกษาต่างกัน ดังนั้น ความต้องการในแต่ละระดับจึงต่างกัน เป็นการยากที่จะทำคู่มือนั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.) การสอบถามผู้ใช้งานว่าพวกเขาต้องการใช้คู่มือแบบไหน เช่น ไม่ต้องการเนื้อหามากหรือต้องการรูปภาพประกอบ การสร้างพยายามสร้างให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้มากที่สุด

4) คู่มือนี้จะใช้ที่ไหน

5) คู่มือนี้จะใช้อย่างไร เช่น ถ้าผู้ใช้ต้องการใช้เพื่อประกอบขั้นตอนในการปฏิบัติ ผู้สร้างคู่มือจึงควรมีร่างขั้นตอนการทำงานประกอบ

6) การนำข้อมูลมาใช้ในคู่มือ ก่อนอื่นผู้สร้างต้องสามารถชี้ชัดถึงสิ่งที่ต้องการให้ผู้ใช้ปฏิบัติ จากนั้นมาพิจารณาความถนัด ทักษะ และความรู้ที่ผู้ใช้ต้องการในการปฏิบัติ

7) กำหนดขอบเขตการปฏิบัติงาน จะได้ทราบว่าผู้ใช้ต้องทำอะไร

8) การกำหนดข้อมูลในแต่ละขั้นตอน

9) การลำดับเนื้อหา

(2) การเตรียมข้อมูลในการพัฒนาคู่มือ

1) การเขียนหัวข้อใหญ่ และหัวข้อย่อย

2) จัดลำดับหัวข้อเหล่านั้น

3) วางแผนการนำข้อมูลใส่ในแต่ละหัวข้อ

4) เริ่มต้นเขียนเนื้อหา โดยการใช้คำง่าย ๆ และสั้น ๆ อธิบายความหมายศัพท์เฉพาะ มีการยกตัวอย่าง มีความต่อเนื่องของลำดับเนื้อหา เป็นต้น

5) วางแผนการสาธิตตัวอย่าง

(3) การทดสอบคู่มือ เราจะทดสอบคู่มือในเรื่องดังนี้

1) เนื้อหาคู่มือ

2) รูปแบบ

3) ผลกระทบ

ในการทดสอบนั้น เราควรกำหนดผู้ทำการทดสอบและวิธีการทดสอบ หลังจากนั้นนำคู่มือไปตรวจสอบ และนำผลที่ได้มาทำการแก้ไข

ยุพเรศ วังยายฉิม เสนอแนวทางการพัฒนาคู่มือ ดังนี้³⁴

- (1) ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบของคู่มือ
- (2) วิเคราะห์ลักษณะของผู้ใช้คู่มือ
- (3) กำหนดวัตถุประสงค์ ขอบข่ายเนื้อหา ความคิดรวบยอดในการให้ความรู้
- (4) สำนักรายละเอียดและกำหนดจุดในการให้ความรู้
- (5) เขียนเนื้อหาของคู่มือให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสม
- (6) ออกแบบลักษณะรูปเล่ม ภาพประกอบ และการจัดพิมพ์ตามการผลิต นำไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือ

สกุณา ยวงทอง กำหนดขั้นตอนการพัฒนาคู่มือ ดังนี้³⁵

- (1) ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย จากเอกสาร ตำรา หลักสูตรงานวิจัยต่าง ๆ
- (2) วิเคราะห์ผู้ใช้คู่มือ
- (3) กำหนดวัตถุประสงค์ และกำหนดขอบข่ายเนื้อหากว้าง ๆ ของคู่มือ
- (4) สำนักรายละเอียดของกำหนดจุดศึกษาในคู่มือ
- (5) เขียนเนื้อหาของคู่มือตามวัตถุประสงค์ และขอบข่ายเนื้อหากว้าง ๆ ของคู่มือ
- (6) ออกแบบรูปเล่ม ภาพประกอบ จัดพิมพ์ ทดลองใช้ ตามกระบวนการพัฒนาคุณภาพคู่มือ แก้ไขปรับปรุง
- (7) นำไปใช้กับกลุ่มทดลองเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

³⁴ ยุพเรศ วังยายฉิม, 2540, การพัฒนาคู่มือศึกษาระบบชาติประจำเส้นทางเดินป่าในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่, (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ)

³⁵ สกุณา ยวงทอง, 2542, การพัฒนาคู่มือศึกษาระบบชาติประจำเส้นทางเดินศึกษาระบบชาติในหมู่บ้านแสงพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น, (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล, มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ)

2.6.4 ประสิทธิภาพของคู่มือ

ในหัวข้อนี้จะอธิบายถึงลักษณะของคู่มือที่ดี ที่ส่งผลถึงความมีประสิทธิภาพของคู่มือ โดยลักษณะของคู่มือที่ดี ได้มีการอธิบายไว้หลายท่าน ดังนี้

ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์ และมาเรียม นิลพันธุ์ ได้แยกลักษณะของคู่มือที่ดีเป็น 3 ด้าน คือ³⁶

(1) ด้านเนื้อหา

1) เนื้อหาสาระหรือรายละเอียดในคู่มือควรตรงกับเรื่องที่ศึกษา และไม่ยากจนเกินไปจนทำให้ไม่มีผู้สนใจจะหยิบอ่าน

2) การนำเสนอเนื้อหาควรให้เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้ที่จะศึกษา

3) ข้อมูลที่มีในคู่มือ ผู้อ่านสามารถประยุกต์

4) เนื้อหาควรเหมาะสมที่จะนำไปอ้างอิงได้

5) ควรมีกรณีตัวอย่างประกอบในบางเรื่อง เพื่อจะได้ทำความเข้าใจง่าย

6) ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาของคู่มือให้ทันสมัยเสมอ

(2) ด้านรูปแบบ

คู่มือ

1) ตัวอักษรที่ใช้ควรมีตัวโต และมีรูปแบบที่ชัดเจนอ่านง่าย เหมาะกับผู้ใช้

2) ควรมีภาพหรือตัวอย่างประกอบเนื้อหา

3) ลักษณะการจัดรูปเล่มควรทำให้น่าสนใจ

4) การใช้ภาษาควรเข้าใจง่าย เหมาะสมกับผู้ใช้คู่มือ

5) ระบบการนำเสนอควรเป็นระบบจากง่ายไปยาก หรือเป็นเรื่อง ๆ ให้

ชัดเจน

(3) ด้านการนำไปใช้

1) ควรระบุขั้นตอน วิธีการใช้คู่มือให้ชัดเจน

³⁶ ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์ และมาเรียม นิลพันธุ์, 2542, รายงานการวิจัย เรื่องการศึกษาและการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานอาสาสมัครท้องถิ่นในการดูแลรักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรม (อสมค.), มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม

- 2) มีแผนภูมิ ตาราง ตัวอย่างประกอบให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
- 3) มีข้อมูลเพื่อสามารถใช้เพื่อประสานงานต่าง ๆ ได้สะดวกรวดเร็ว
- 4) บอกสิทธิประโยชน์ และข้อควรปฏิบัติให้เข้าใจง่าย

กันทิมา เอมประเสริฐ กล่าวถึงลักษณะของคู่มือที่ได้ในการพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานออกเป็น 4 ด้าน คือ³⁷

(1) ด้านความสามารถในการใช้งาน

- 1) ในคู่มือควรมีเนื้อหาที่บรรจุสาระหรือรายละเอียดที่ตรงกับเรื่องที่ศึกษา และเนื้อหาไม่ยากจนเกินไป จนทำให้ไม่มีผู้สนใจที่จะหยิบอ่าน
- 2) การนำเสนอเนื้อหาควรให้เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้ที่จะศึกษา
- 3) ข้อมูลที่มีในคู่มือ ผู้อ่านสามารถประยุกต์ใช้ได้
- 4) เนื้อหาควรเหมาะสมที่จะนำไปอ้างอิงได้
- 5) ควรมีกรณีตัวอย่างประกอบในบางเรื่อง เพื่อจะได้ทำความเข้าใจง่าย ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาของคู่มือให้ทันสมัยเสมอ
- 6) ตัวอักษรที่ใช้ควรมีตัวโต และมีรูปแบบที่ชัดเจนอ่านง่าย เหมาะกับผู้ใช้คู่มือ
- 7) ควรมีภาพหรือตัวอย่างประกอบเนื้อหา
- 8) ลักษณะการจัดรูปเล่มควรทำให้น่าสนใจ
- 9) การใช้ภาษาควรให้เข้าใจง่าย เหมาะสมกับผู้ใช้คู่มือ
- 10) ควรระบุขั้นตอน วิธีการใช้คู่มือให้ชัดเจน
- 11) มีแผนภูมิ ตาราง ตัวอย่างประกอบให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
- 12) มีข้อมูลเพื่อสามารถใช้ประสานงานต่าง ๆ ได้สะดวกรวดเร็ว บอกสิทธิประโยชน์ และข้อควรปฏิบัติให้เข้าใจง่าย

³⁷ กันทิมา เอมประเสริฐ, 2542, การพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการในระดับประถมศึกษา, (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ

(2) ด้านความเที่ยงตรงในการใช้งาน

- 1) ครูที่ศึกษาคู่มือสามารถจัดการเรียนรู้แล้วได้โครงการจริง
- 2) ผู้เชี่ยวชาญอ่านแล้วเห็นว่าเนื้อหาถูกต้อง มีความเหมาะสม

(3) ด้านความเชื่อมั่นในการใช้งาน

- 1) ทุกคนศึกษาคู่มือแล้วปฏิบัติได้จริง
- 2) สามารถใช้คู่มือการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานได้ทุกวิชาหรือทุกกลุ่ม

ประสบการณ์

- 3) ทุกคนอ่านคู่มือแล้วเข้าใจตรงกัน

2.7 หลักการทำแบบประเมิน

2.7.1 ความหมายของแบบประเมิน

คำว่า แบบประเมิน ได้มีการจำกัดความไว้แต่ละแห่ง ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ไม่ได้นิยามคำว่า แบบประเมินไว้ แต่สามารถวิเคราะห์ในความหมายแบ่งออกเป็น ความหมายของคำว่า “แบบ” และความหมายของคำว่า “ประเมิน”

คำว่า แบบ หมายถึง สิ่งที่กำหนดให้ถือเป็นหลักหรือเป็นแนวดำเนิน, รูปลักษณะ

คำว่า ประเมิน หมายถึง กำหนดหรือให้ค่าหรือราคาเท่าที่ควรจะเป็นตามหลักเกณฑ์ที่ตั้งไว้

MERRIAM-WEBSTER DICTIONARIES ได้นิยามคำว่า แบบประเมิน หมายถึง 1. ชุดคำถามสำหรับการรับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ทางสถิติหรือข้อมูลส่วนบุคคล 2. แบบสอบถามที่เป็นลายลักษณ์อักษร มักจะมีช่องว่างสำหรับคำตอบ 3. การสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม³⁸

Cambridge Advanced Learner's Dictionary & Thesaurus ได้นิยามคำว่า แบบประเมิน หมายถึง รายการคำถามที่ถามหลายคนเพื่อให้สามารถรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่าง³⁹

³⁸ Questionnaire, n.d. In *MERRIAM-WEBSTER DICTIONARIES*, Retrieved from <https://www.merriam-webster.com/dictionary/questionnaire>

³⁹ Questionnaire, n.d. In *Cambridge Advanced Learner's Dictionary & Thesaurus*, Retrieved from <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/questionnaire>

Cambridge Academic Content Dictionary ได้นิยามคำว่า แบบประเมิน หมายถึง รายการคำถามที่สามารถรวบรวมข้อมูลจากบุคคลที่ถูกถามได้⁴⁰

Oxford Advanced Learner's Dictionary ได้นิยามคำว่า แบบประเมิน หมายถึง รายการคำถามที่จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูล⁴¹

Collins English Dictionary ได้นิยามคำว่า แบบประเมิน หมายถึง ชุดคำถามในแบบฟอร์มที่ส่งไปยังบุคคลจำนวนหนึ่งเพื่อรวบรวมข้อมูลทางสถิติ⁴²

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย ได้นิยามคำว่า แบบประเมิน คือ เครื่องมือที่ใช้วัดพฤติกรรมภายในของบุคคลเกี่ยวกับความรู้สึก ความคิดเห็น เจตคติ ความสนใจ ฯลฯ ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นพฤติกรรมด้านจิตพิสัยนั่นเอง นอกจากนี้ยังเหมาะสำหรับศึกษาข้อมูลส่วนตัวของบุคคลด้วย แบบสอบถามมีลักษณะเป็นชุดของคำถามที่สร้างขึ้น เพื่อให้ศึกษาหาข้อมูลตามจุดประสงค์⁴³

อุทุมพร จามรมาน ได้นิยามคำว่า แบบประเมิน คือ เครื่องมือที่สร้างขึ้นให้แก่ผู้ตอบ ปกติจะมีรายการข้อความหรือคำถามหลายหัวข้อรวมกัน ในบางครั้งแทนที่จะเป็นข้อความก็เป็นภาพ บุคคลที่จะตอบสนองต่อแบบประเมินต้องได้รับการตรวจสอบว่ามีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะตอบ⁴⁴

สรุปได้ว่า แบบประเมิน คือ ชุดคำถามที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์จากผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งอาจเป็นลายลักษณ์อักษรหรือปากเปล่าก็ได้ ในบางครั้งแทนที่จะเป็นข้อความก็เป็นภาพ บุคคลที่จะตอบสนองต่อแบบประเมินต้องได้รับการตรวจสอบว่ามีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะตอบ

2.7.2 แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาแบบประเมิน

ทฤษฎีการประเมิน (Evaluation Theory or Theory of Evaluation)⁴⁵ หมายถึง ชุดของข้อความที่ทำหน้าที่อธิบายเกี่ยวกับการประเมิน ซึ่งในวงวิชาการด้านการประเมินนอกจากจะเรียกว่าทฤษฎีการประเมินแล้วยังมีการใช้คำอื่น ๆ ที่มีความหมายเทียบเคียงทดแทนกันได้ เช่น ใช้คำว่ารูปแบบการประเมิน

⁴⁰ ibid

⁴¹ Questionnaire, n.d. In *Oxford Advanced Learner's Dictionary*, Retrieved from https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/american_english/questionnaire

⁴² Questionnaire, n.d. In *Collins English Dictionary*, Retrieved from <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/questionnaire>

⁴³ จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย, 2558, เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย, *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 12(58), 13-24

⁴⁴ อุทุมพร จามรมาน, 2530, *แบบสอบถาม : การสร้างและการใช้*, กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.

⁴⁵ รัตน์ บัวสนธ์, ม.ป.ป., *ทฤษฎีการประเมินและอภิธานทฤษฎีการประเมิน*, สืบค้นจาก

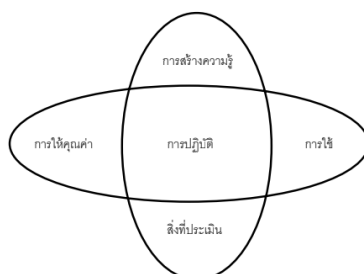
<file:///D:/desktop/%E0%B8%87%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%A7%E0%B8%B4%E0%B8%88%E0%B8%B1%E0%B8%A2%E0%B8%84%E0%B8%B9%E0%B9%88%E0%B8%A1%E0%B8%B7%E0%B8%AD%20%E0%B8%A8%E0%B8%A7%E0%B8%AA/Data/MetaTheory%E0%B8%A3%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%99%E0%B8%B0.pdf>

(Evaluation Model or Model of Evaluation) ซึ่งในภาษาไทยบางทีก็ใช้ทับศัพท์ เรียกว่า โมเดลการประเมิน หรือใช้คำว่า แนวทางการประเมิน (Evaluation Approach or Approach of Evaluation)

ประเด็นที่นักประเมิน (evaluator) มักเผชิญเสมอเมื่อทำงานการประเมิน ก็คือ สิ่งที่ประเมิน (evaluand) คืออะไร และมีแนวทางหรือวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินได้อย่างไรหรือกับใครบ้าง ประเด็นเหล่านี้เป็นคำถามที่มีคำตอบให้หลายแง่มุมและเป็นคำตอบที่แปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์เงื่อนไขที่เกี่ยวข้องด้วยเหตุฉะนั้นจึงมีนักทฤษฎีการประเมิน (evaluation theorist) หลายคนได้นำเสนอชุดความคิดเกี่ยวกับการประเมินเพื่อทำหน้าที่อธิบาย ตอบประเด็นคำถามดังกล่าว ซึ่งชุดของความคิดที่ว่านี้บางครั้งก็เรียกว่า รูปแบบหรือโมเดลการประเมิน (evaluation model/approach) และทฤษฎีการประเมิน (evaluation theory) โดยนักทฤษฎีการประเมินที่นำเสนอโมเดล แนวทาง หรือทฤษฎีการประเมิน ซึ่งเป็นที่รู้จักในแวดวงวิชาการด้านการประเมินตั้งแต่บุคคลแรก ๆ จนถึงปัจจุบัน ได้แก่ Tyler (1950) Cronbach (1963, 1980), Provus (1971), Stake (1967, 1975) Stufflebeam (1971) Stufflebeam and Shinkfield (2007) Patton (1980, 1990) Rossi and Freeman (1993) Greene (1988) Greene, Caracelli and Graham (1989) House and Howe (1998, 2006) Guba and Lincoln (1989) O' Sullivan (2004) Chen (1990) Cousin and Earl (1996) Fetterman (1994) Buosonte (2005)

โดยทั่วไปแล้วทฤษฎีการประเมินซึ่งเป็นชุดของข้อความที่อธิบายเกี่ยวกับการประเมินดังกล่าวนี้ ประกอบด้วยสองส่วน คือทฤษฎีปทัสสถาน (Normative Theories) และทฤษฎีพรรณนา (Descriptive Theories) ทฤษฎีปทัสสถานของทฤษฎีการประเมินก็คือส่วนที่อธิบายหรือบอกเกี่ยวกับการประเมินว่าควรจะทำอย่างไรหรือควรเป็นอย่างไรนั่นคือเป็นการให้ความหมายหรือบอกคุณลักษณะของการประเมิน ในขณะที่ทฤษฎีพรรณนาของทฤษฎีการประเมินก็คือ ส่วนที่บอกให้ทราบว่า การประเมินมีกี่ชนิด อะไรบ้าง การประเมินที่แท้จริงนั้นทำอะไรและทำไมจึงต้องทำเช่นนั้น

ภาพที่ 5 ทฤษฎีการประเมิน

จากภาพจะเห็นว่าทฤษฎีการประเมินจะประกอบด้วยเนื้อหาสองส่วน คือ ส่วนที่อยู่ตรงกลาง และส่วนที่อยู่รอบนอก ส่วนที่อยู่ตรงกลาง คือ ส่วนที่บ่งบอกเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติในการประเมินหรือกล่าวง่าย ๆ ก็คือการอธิบายถึงวิธีดำเนินการประเมินนั่นเองว่าควรจะทำอย่างไร ส่วนที่อยู่รอบนอกถ้าอธิบายตาม

เข้มนานาฬิกาโดยเริ่มจากส่วนแรก คือ สิ่งที่ประเมิน (Evaluand) ส่วนนี้ก็คือการบ่งบอกว่าสิ่งที่ประเมินคืออะไร มีกี่ประเภท ส่วนต่อไป คือ การให้คุณค่าของสิ่งที่ประเมิน เป็นการอธิบายว่าจะให้คุณค่าได้อย่างไรโดยใครและใช้หลักเกณฑ์ใด ส่วนที่สาม คือ การสร้างความรู้จากการประเมิน ส่วนนี้เป็นการอธิบายถึงผลที่ได้รับจากการดำเนินการประเมินนั้นก่อให้เกิดความรู้ใด ๆ สำหรับการประเมินหรือไม่ อะไรบ้าง และส่วนสุดท้ายคือเรื่องการใช้ผลการประเมินให้เกิดประโยชน์ เป็นการอธิบายเกี่ยวกับการนำผลการประเมินไปใช้สำหรับกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ประเมินหรือดำเนินงานประเมิน

ในส่วนของอภิธานทฤษฎีการประเมิน หรือ ทฤษฎีของทฤษฎีการประเมิน (Meta -Theory of Evaluation or Theory of Evaluation Theory) คือชุดของข้อความที่เป็นแนวคิดเพื่อใช้สำหรับอธิบายเกี่ยวกับทฤษฎีการประเมินว่าแต่ละทฤษฎีมีลักษณะอย่างไร เนื่องจากมีทฤษฎีการประเมินเป็นจำนวนมาก การสร้างคำอธิบายทฤษฎีการประเมิน มีประโยชน์ในแง่การจัดกลุ่มทฤษฎีการประเมินไว้ด้วยกันตามคุณลักษณะบางอย่างที่มีร่วมกัน ซึ่งทำให้สะดวกต่อการนำทฤษฎีการประเมินไปใช้ประเมินสิ่งที่ประเมินได้ตรงตามปรัชญา วัตถุประสงค์และวิธีการปฏิบัติในการประเมินของทฤษฎีการประเมินนั้น ๆ

จะเห็นว่าการนำเสนอทฤษฎีของทฤษฎีการประเมินโดยนักทฤษฎีประเมินแต่ละคนจะใช้หลักเกณฑ์การจัดกลุ่มจำแนกอธิบายทฤษฎีการประเมินต่างกันและมักอาศัยประสบการณ์ความคิดเห็นส่วนตัวในการจัดทฤษฎีโมเดล(รูปแบบ)หรือแนวทางการประเมินลงในแต่ละกลุ่ม ด้วยเหตุนี้จึงเป็นไปได้ว่าเมื่อใช้หลักเกณฑ์จำแนกอธิบายต่างกันทฤษฎีโมเดล(รูปแบบ)หรือแนวทางการประเมินหนึ่ง ๆ จึงอาจอยู่ในหลายกลุ่ม ขึ้นอยู่กับว่าจะใช้เกณฑ์อะไรจำแนก

อภิธานทฤษฎีของทฤษฎีการประเมินหรือทฤษฎีของทฤษฎีการประเมิน ที่ผู้เขียนนำเสนอครั้งนี้ใช้หลักเกณฑ์ จำแนกอธิบายทฤษฎีการประเมินตามเกณฑ์ต่อไปนี้

1) มิติด้านเกณฑ์ หมายถึง ลักษณะของเกณฑ์ที่ใช้ตัดสินเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมิน แบ่งเป็น ความเป็นปรนัยนิยม และอัตนัยนิยม (objectivism และ subjectivism)

2) มิติด้านวัตถุประสงค์การตัดสิน หมายถึง จุดมุ่งเน้นหรือความต้องการเกี่ยวกับการตัดสินสิ่งที่ประเมินแบ่งเป็น มุ่งเน้นการตัดสินใจและตัดสินคุณค่า (decision และ value)

3) มิติด้านวิธีการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางสำหรับการค้นหาเข้าถึงคุณค่าของสิ่งที่ประเมินแบ่งเป็น วิธีการเชิงระบบและวิธีการเชิงธรรมชาติ (systematic และ naturalistic)

4) มิติด้านบทบาทนักประเมิน หมายถึง ลักษณะการทำงานของนักประเมินในการทำงาน ประเมินสิ่งประเมินแบ่งเป็นนักประเมินเป็นผู้เชี่ยวชาญและนักประเมินเป็นผู้ร่วมงานหรือมีลักษณะเท่าเทียมกับบุคคลอื่น ๆ ในการดำเนินงานประเมิน (expert และ co-ordinator)

จากการจำแนกทฤษฎีการประเมินตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวจึงสามารถจัดกลุ่มอธิบายทฤษฎีโมเดล (รูปแบบ) หรือแนวทางการประเมินของนักทฤษฎีการประเมินออกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ทั้งสิ้นจำนวน 15 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ODSE เป็นกลุ่มทฤษฎีโมเดลหรือแนวทางการประเมินที่เกณฑ์ใช้สำหรับการตัดสินมีลักษณะชัดเจนรับรู้ได้ตรงกัน (หรือมีความเป็นปรนัย) เป็นการประเมินที่มุ่งตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมิน โดยใช้วิธีการอย่างเป็นระบบในการศึกษาข้อมูลหลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับสิ่งที่ประเมิน และนักประเมินมีบทบาทเป็นผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้มีอำนาจในการประเมิน นักทฤษฎีการประเมินที่นำเสนอ ทฤษฎีโมเดลหรือแนวทางการประเมินจัดอยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ Tyler (1950) Cronbach (1963) Provus (1971) Stufflebeam และคณะ (1971) Rossi, Freeman และ Wright (1979)

กลุ่มที่ 2 OVSE เป็นกลุ่มทฤษฎีโมเดลหรือแนวทางการประเมินที่เกณฑ์ใช้สำหรับตัดสินมีความชัดเจนเป็นปรนัย มุ่งเน้นการตัดสินคุณค่าสิ่งที่ประเมิน โดยใช้วิธีการอย่างเป็นระบบในการศึกษาข้อมูล และนักประเมินมีบทบาทเป็นผู้เชี่ยวชาญในการประเมิน นักทฤษฎีการประเมินที่นำเสนอทฤษฎีโมเดลหรือแนวทางการประเมินจัดอยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ Chen (1990) และ Bickman (1990) Owen (1973) Wolf (1975,1979)

กลุ่มที่ 3 SDSE เป็นกลุ่มทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินที่เกณฑ์ใช้สำหรับตัดสินมีลักษณะขึ้นอยู่กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholders) จึงมีได้หลายเกณฑ์และอาจรับรู้ไม่ตรงกัน นั่นคือมีความเป็นอัตนัย เป็นการประเมินที่มุ่งเน้นเป็นการตัดสินใจ โดยใช้วิธีการอย่างเป็นระบบในการศึกษาข้อมูลและนักประเมินมีบทบาทเป็นผู้เชี่ยวชาญในการประเมิน นักทฤษฎีการประเมินที่นำเสนอ ทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินในกลุ่มนี้ ได้แก่ Patton (1978,1986) Stake (1967)

กลุ่มที่ 4 SVSE เป็นกลุ่มทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินที่เกณฑ์ใช้สำหรับตัดสินมีลักษณะเป็นอัตนัยขึ้นอยู่กับ การรับรู้ตีค่าของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มุ่งเน้นการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมินโดยใช้วิธีการอย่างเป็นระบบในการดำเนินงานประเมินและผู้ประเมินมีบทบาทเป็นผู้เชี่ยวชาญสำหรับการประเมิน นักทฤษฎีการประเมินที่นำเสนอทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินในกลุ่มนี้ ได้แก่ Scriven (1967 และ 1973) และ Kirkpatrick (1978)

กลุ่มที่ 5 ODSC เป็นกลุ่มทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินที่เกณฑ์ใช้สำหรับตัดสิน (สิ่งที่ประเมิน) มีลักษณะชัดเจนรับรู้ได้ตรงกัน (หรือมีความเป็นปรนัย) มุ่งเน้นการประเมินเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมินโดยใช้วิธีการอย่างเป็นระบบในการดำเนินงานประเมินและผู้ประเมินมีบทบาทเป็นผู้ร่วมงานในการประเมิน นักทฤษฎีการประเมินที่นำเสนอทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินในกลุ่มนี้ ได้แก่ Stufflebeam and Shinkfield (2007) และ Alkin (1979)

กลุ่มที่ 6 OVSC เป็นกลุ่มทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินที่เกณฑ์ใช้สำหรับตัดสิน (สิ่งที่ประเมิน) มีลักษณะชัดเจนรับรู้ได้ตรงกัน (มีความเป็นปรนัย) มุ่งเน้นการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่าเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมิน โดยใช้วิธีการประเมินอย่างเป็นระบบและผู้ประเมินมีบทบาทเป็นผู้ร่วมงานในการประเมิน ทฤษฎีที่นำเสนอทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินในกลุ่มนี้ ได้แก่ Sander and Horn (1994) Webster (1995) และ Tymms (1995)

กลุ่มที่ 7 SDSC เป็นกลุ่มทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินที่เกณฑ์ใช้สำหรับตัดสิน (สิ่งที่ประเมิน) มีลักษณะเป็นอัตนัยมุ่งเน้นการประเมินเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมินโดยใช้วิธีการประเมินอย่างเป็นระบบและผู้ประเมินมีบทบาทเป็นผู้ร่วมงานในการดำเนินงานประเมินนักทฤษฎีการประเมินที่นำเสนอทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินในกลุ่มนี้ ได้แก่ Fetterman (1994)

กลุ่มที่ 8 SVSC เป็นกลุ่มทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินที่เกณฑ์ใช้สำหรับตัดสิน (สิ่งที่ประเมิน) มีลักษณะเป็นอัตนัยมุ่งเน้นการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่าเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมินโดยใช้วิธีการประเมินอย่างเป็นระบบและผู้ประเมินมีบทบาทเป็นผู้ร่วมงานในการดำเนินงานประเมิน นักทฤษฎีการประเมินที่นำเสนอทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินได้แก่ Greene and other (1989,1997)

กลุ่มที่ 9 ODNE เป็นกลุ่มทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินที่เกณฑ์ใช้สำหรับตัดสิน (สิ่งที่ประเมิน) มีลักษณะเป็นปรนัยมุ่งเน้นการประเมินเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมินโดยใช้วิธีการประเมินเชิงธรรมชาติและผู้ประเมินมีบทบาทเป็นผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินงานประเมิน นักทฤษฎีการประเมินที่นำเสนอทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินในกลุ่มนี้ ได้แก่ Greene and other (1989,1997) และ Rippey (1973)

กลุ่มที่ 10 OVNE เป็นกลุ่มทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินที่เกณฑ์ใช้สำหรับตัดสิน (สิ่งที่ประเมิน) มีลักษณะเป็นปรนัย มุ่งเน้นการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่าเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมินโดยใช้วิธีการประเมินเชิงธรรมชาติและผู้ประเมินมีบทบาทเป็นผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินงานประเมิน นักทฤษฎีการประเมินที่นำเสนอทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินในกลุ่มนี้ ได้แก่ Patton (1980,1987) และ Stake (1975)

กลุ่มที่ 11 SDNE เป็นกลุ่มทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินที่เกณฑ์ใช้สำหรับตัดสิน (สิ่งที่ประเมิน) มีลักษณะเป็นอัตนัยมุ่งเน้นการประเมินเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมินโดยใช้วิธีการประเมินเชิงธรรมชาติและผู้ประเมินมีบทบาทเป็นผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินงานประเมิน นักทฤษฎีการประเมินที่นำเสนอทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินในกลุ่มนี้ได้แก่ Stake (1995) Fetterman (1994) และ Buosonte (2005)

กลุ่มที่ 12 SVNE เป็นกลุ่มทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินที่เกณฑ์ใช้สำหรับตัดสิน (สิ่งที่ประเมิน) มีลักษณะเป็นอัตนัยมุ่งเน้นการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่าเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมินโดยใช้วิธีการประเมิน

เชิงธรรมชาติและผู้ประเมินมีบทบาทเป็นผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินงานประเมิน นักทฤษฎีการประเมินที่นำเสนอทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินในกลุ่มนี้ ได้แก่ Lincoln and Guba (1985) และ Eisner (1975,1979)

กลุ่มที่ 13 ODNC เป็นกลุ่มทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินที่เกณฑ์ใช้สำหรับตัดสิน (สิ่งที่ประเมิน) มีลักษณะเป็นปรนัย มุ่งเน้นการประเมินเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมิน โดยใช้วิธีการประเมินเชิงธรรมชาติและผู้ประเมินมีบทบาทเป็นผู้ร่วมงานในการดำเนินงานประเมิน นักทฤษฎีการประเมินที่นำเสนอทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินในกลุ่มนี้ได้แก่ House and Howe (1998)

กลุ่มที่ 14 OVNC เป็นกลุ่มทฤษฎี หรือโมเดลการประเมินที่เกณฑ์ใช้สำหรับตัดสิน (สิ่งที่ประเมิน) มีลักษณะเป็นปรนัยมุ่งเน้นการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่าเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมิน โดยใช้วิธีการประเมินเชิงธรรมชาติและผู้ประเมินมีบทบาทเป็นผู้ร่วมงานในการดำเนินงานประเมิน นักทฤษฎีการประเมินที่นำเสนอทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินในกลุ่มนี้ได้แก่ McDonald (1975)

กลุ่มที่ 15 SVNC เป็นกลุ่มทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินที่เกณฑ์ใช้สำหรับตัดสิน (สิ่งที่ประเมิน) มีลักษณะเป็นอัตนัยมุ่งเน้นการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่าเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมิน โดยใช้วิธีการประเมินเชิงธรรมชาติและผู้ประเมินมีบทบาทเป็นผู้ร่วมงานในการดำเนินงานประเมิน นักทฤษฎีการประเมินที่นำเสนอทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินในกลุ่มนี้ได้แก่ Shapiro (1988) Cousin (1996) O'Sullivan (2004)

ทฤษฎีหรือโมเดล การประเมินที่จัดไว้ในแต่ละกลุ่มนั้นพิจารณาจากจุดเด่นของแต่ละทฤษฎีหรือโมเดลที่นักทฤษฎีการประเมินแต่ละคนมุ่งเน้นนำเสนอเป็นสำคัญ แต่กระนั้นก็ตามจะเห็นว่าทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินที่นำเสนอโดยนักทฤษฎีการประเมิน บางคนอาจจัดอยู่ได้มากกว่าหนึ่งกลุ่ม ทั้งนี้เป็นเพราะทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินนั้นๆ มีจุดมุ่งเน้นมากกว่าหนึ่งอย่าง

สรุป อภิमानทฤษฎีการประเมิน หรือทฤษฎีของทฤษฎีการประเมินที่ผู้เขียนสร้างขึ้นพิจารณาจากมิติทั้ง 4 ด้านเป็นเกณฑ์การจัดกลุ่มซึ่งทำให้ได้กลุ่มทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินทั้งสิ้น 16 กลุ่ม ผลจากอภิमानทฤษฎีการประเมินดังกล่าว จะช่วยให้นักประเมินเลือกใช้ทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินที่เสนอโดยนักทฤษฎีการประเมินทั้งหลายได้ตรงกับวัตถุประสงค์ การประเมินเพื่อสิ่งที่ประเมินได้ตามที่ต้องการยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ดีพึงตระหนักอยู่เสมอว่า ไม่มีทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินใดที่ดีที่สุดหรือสมบูรณ์แบบที่สุดที่จะสามารถนำมาใช้ประเมินสิ่งที่ประเมินทุกกรณี เป็นภารกิจของนักประเมินที่พึงเลือกทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินที่เหมาะสมที่สุดกับสิ่งที่ประเมินในขณะนั้นภายใต้เงื่อนไขของทรัพยากร (คน เงิน เวลา วัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่) การประเมินที่มีอยู่เพื่อที่จะทำให้ผลการประเมินมีความถูกต้องแม่นยำ เหมาะสม เป็นไปได้และนำไปใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด

2.7.3 การสร้างแบบประเมิน

ในปัจจุบัน แบบประเมินมีด้วยกันหลายแบบ แต่จะมีบางแบบที่นิยมใช้กัน ได้แก่ (1) แบบประเมินแบบสอบถาม (2) แบบประเมินประเภทแบบสัมภาษณ์ และ (3) แบบประเมินแบบสังเกต โดยในหัวข้อนี้จะอธิบายความหมาย ลักษณะ รวมถึงข้อดีและข้อจำกัดของแบบประเมินแต่ละแบบ ดังต่อไปนี้

(1) แบบประเมินแบบสอบถาม (Questionnaire)

แบบประเมินแบบสอบถาม เครื่องมือที่ใช้วัดพฤติกรรมภายในของบุคคลเกี่ยวกับความรู้สึก ความคิดเห็น เจตคติ ความสนใจ ฯลฯ⁴⁶ ประกอบด้วยรายการคำถามที่สร้างขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือข้อเท็จจริง โดยแบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่นิยมกันมาก เพราะการเก็บรวบรวมข้อมูลสะดวกและสามารถใช้วัดได้อย่างกว้างขวาง อีกทั้งการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามสามารถทำได้ด้วยการสัมภาษณ์ด้วยตัวเอง หรือให้ผู้ตอบด้วยตนเอง⁴⁷

ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่าแบบสอบถามจะต้องมีคำถามที่ใช้ในการสอบถาม ซึ่งอาจแบ่งประเภทของคำถามตามลักษณะของการตอบได้ 2 ประเภท ดังนี้⁴⁸

ประเภทที่ 1 คำถามแบบปลายเปิด (open questions) หมายถึง ข้อคำถามที่ผู้ตอบจะตอบในลักษณะบทความ (text) ซึ่งมักจะเป็นคำตอบแบบสั้น (short answer) หรือเรียงความ (essay) โดยคำถามประเภทนี้มีข้อดี คือ เปิดโอกาสให้ผู้ตอบตอบคำตอบที่หลากหลาย ซึ่งอาจจะเป็นคำตอบที่ผู้วิจัยไม่ได้คาดไว้ในข้อคำถามถ้าสร้างข้อคำถามเป็นคำถามปลายปิด แต่ก็มีข้อจำกัด คือ อาจเกิดอคติจากผู้สัมภาษณ์ (interviewer bias) เนื่องจากคำถามปลายเปิดส่วนใหญ่อาจจะต้องเน้นการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ซึ่งจะต้องอาศัยทักษะการสื่อสาร (communication) ของทั้งผู้สัมภาษณ์ (interviewer) และผู้ให้ข้อมูล (participant) อีกทั้งมีความซับซ้อนและใช้ทรัพยากรสูง เนื่องจากจำเป็นที่จะต้องแปลงคำตอบที่เป็นข้อความซึ่งมีความหลากหลายมากเนื่องจากเป็นคำถามปลายเปิด โดยผู้วิจัยจำเป็นจะต้องสร้างตัวแปรใหม่ (dummy variable) โดยการจัดหมวดหมู่ของคำตอบ ซึ่งต้องอาศัยความละเอียดและใช้เวลาในการจัดการส่วนนี้มาก ได้แก่ การแปลงคำตอบ (coding) กรอกข้อมูล (entry) แล้วค่อยวิเคราะห์ข้อมูล (analyze)

ประเภทที่ 2 คำถามปลายปิด (close-ended questions) หมายถึง ข้อคำถามที่ผู้ตอบจะตอบในตัวเลือกที่ผู้สร้างได้กำหนดมาให้แล้วเท่านั้น ข้อดีของข้อคำถามปลายปิด คือ เหมาะสมสำหรับการเก็บข้อมูลจำนวนมากหรือหลายพื้นที่ ซึ่งอาจเกิดความลำเอียงจากผู้สัมภาษณ์ (interviewer bias) ได้, ใช้เวลาในการตอบคำถามสั้นกว่าเมื่อเทียบกับคำถามปลายเปิด ซึ่งจะส่งผลดีมากสำหรับกรณีที่มีประเด็นข้อคำถาม

⁴⁶ อ่างแล้ว, จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย, เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

⁴⁷ พิชญ์สินี ชมพูคำ, 2558, *วิธีวิทยาการวิจัย*, เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

⁴⁸ พลเทพ วิจิตรคุณากร, ม.ป.ป., *การเก็บรวบรวมข้อมูลและแบบเก็บข้อมูล*, สืบค้นจาก

https://meded.psu.ac.th/binla/class02/B7_367_261/data_collection_and_record/index5.html

จำนวนมาก เนื่องจากจะมีเวลาให้สำหรับข้อคำถามอื่น ๆ, ง่ายสำหรับผู้ตอบ เนื่องจากมีการกำหนดข้อคำถามไว้แล้ว โดยเฉพาะแบบเก็บข้อมูลในประเด็นทัศนคติ (attitude) ความชื่นชอบ (preference) และพฤติกรรม (behavior) ซึ่งเป็นประเด็นที่ยากที่จะให้คำตอบในระยะเวลานั้น, การแปลงคำตอบ (coding) และกรอกข้อมูล (entry) ทำได้ง่ายและข้อผิดพลาดน้อยกว่ากรณีคำถามปลายเปิด เนื่องจากมีรหัสแปลงคำตอบที่ชัดเจน และกรอกเฉพาะตัวเลขที่ผู้สร้างได้ออกแบบมาเท่านั้น อย่างไรก็ตามคำถามปลายปิดก็มีข้อจำกัดหลายประการคือ ไม่สามารถตอบคำถามเชิงลึกได้ โดยคำตอบจะได้เฉพาะสิ่งที่ผู้สร้างตัวเลือกคำตอบมีสมมติฐานเท่านั้น แต่ก็มีวิธีแก้ไขข้อจำกัดนี้ โดยการให้ตัวเลือก “อื่น ๆ (ระบุ)....” ให้เป็นตัวเลือกลำดับสุดท้าย, โอกาสได้มุมมองใหม่ ๆ น้อย ดังนั้น ถ้าข้อคำถามเป็นเชิงความคิดเห็นกว้าง ๆ หรือข้อเสนอแนะ หรือประเด็นความคิดสร้างสรรค์ การเลือกใช้ข้อคำถามปลายเปิดอาจเหมาะสมกว่า, ตัวเลือก (response categories) อาจโน้มน้ำหนักหรือชักจูงให้ผู้ตอบเอนเอียงได้มากกว่าแบบสอบถามแบบเปิดที่ผู้ตอบไม่ได้เห็นสมมติฐานของผู้วิจัย จึงมีโอกาสตอบด้วยความคิดของตนเองอย่างแท้จริง

ในส่วนของคุณสมบัติและข้อจำกัดของแบบประเมินประเภทนี้ คือ⁴⁹

ข้อดี ได้แก่ ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย เนื่องจากเป็นแบบประเมินที่ใช้ได้กับใช้ได้กับบุคคลจำนวนมากได้ในเวลาพร้อมกัน, หากเป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วยคำถามปลายปิด จะช่วยให้รวบรวมคำตอบและวิเคราะห์คำตอบได้สะดวก

ส่วนของคุณสมบัติ ข้อจำกัด ได้แก่ แบบประเมินประเภทนี้อาจเหมาะสำหรับผู้ที่อ่านและเขียนหนังสือคล่องเท่านั้น, ผู้ตอบอาจไม่ตั้งใจตอบ หรือไม่ให้ความสำคัญต่อข้อมูลที่เป็นจริง หรือมอบให้คนอื่นตอบแทนทำให้ข้อมูลที่ได้อาจไม่ตรงหรือเคลื่อนจากความจริง

(2) แบบประเมินประเภทแบบสัมภาษณ์

เป็นชุดของประเด็นคำถามที่กำหนดขึ้นไว้เป็นกรอบในการสนทนา มักนิยมใช้วัดความคิดเห็น ความรู้สึก หรือทัศนคติต่าง ๆ โดยทั่วไปจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ⁵⁰

ประเภทที่ 1 แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง หรือการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ จะมีประเด็นคำถามกำหนดขึ้นไว้ในการสนทนาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน เรียงลำดับก่อนหลังไว้เป็นอย่างดี รูปแบบข้อคำถามก็จะมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด หรือคำถามแบบปลายปิดตั้งที่กล่าวมาข้างต้น

⁴⁹ อ่างแล้ว, จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย, เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

⁵⁰ ถาวร ทิศทองคำ, 2559, ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัยที่มีคุณภาพ, สืบค้นจาก <http://www.thonburi-u.ac.th/km/6.pdf>

ประเภทที่ 2 แบบสัมภาษณ์ที่ไม่มีโครงสร้าง จะมีประเด็นคำถามที่กำหนดไว้ในการสนทนาอย่างกว้าง ๆ เพียงประเด็นหลัก ส่วนประเด็นอื่น ๆ มักจะมีเพิ่มเติมขึ้นระหว่างการสนทนาโดยไม่มีการเรียงลำดับแน่นอน เช่น การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการสนทนากลุ่ม⁵¹

ในส่วนของข้อดีและข้อจำกัดของแบบประเมินประเภทนี้ คือ⁵²

ข้อดี ได้แก่ การสัมภาษณ์จะช่วยให้ได้ข้อมูลประกอบเกี่ยวกับบุคลิกภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์ ซึ่งสามารถสังเกตไปพร้อมกับการสัมภาษณ์ และเป็นเครื่องมือที่ใช้ได้กับบุคคล ทุกเพศ ทุกวัย โดยไม่ขึ้นกับระดับการศึกษา

ข้อจำกัด ได้แก่ อาจทำให้สิ้นเปลืองเวลา เนื่องจากต้องสัมภาษณ์แบบคนต่อคน เป็นวิธีการที่ต้องรบกวนผู้ถูกสัมภาษณ์ มักจะสร้างความเบื่อหน่าย ราคาค่าและอาจจะไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร, ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ค่อนข้างเป็นอัตนัย ความเที่ยงตรงของข้อมูลจึงขึ้นอยู่กับความสามารถในการตีความ และสรุปความของผู้สัมภาษณ์ และถ้าผู้สัมภาษณ์ไม่มีเทคนิคในการพูดคุย หรือมีบุคลิกภาพที่ไม่ดี อาจไม่ได้รับความไว้วางใจและไม่ได้ข้อมูลที่เป็นจริง

(3) แบบประเมินแบบสังเกต

คือ ชุดของข้อรายการของปรากฏการณ์ หรือ พฤติกรรมที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในระหว่างที่ทำการสังเกตเพื่อใช้บันทึกว่ามีสิ่งใดเกิดขึ้นบ้าง มากน้อยเพียงใด ส่วนใหญ่แบบสังเกตจะนิยมใช้วัดพฤติกรรมการปฏิบัติงาน พฤติกรรมด้านจิตพิสัยต่าง ๆ โดยทั่วไป แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ⁵³

ประเภทที่ 1 แบบสังเกตที่มีโครงสร้าง เป็นแบบสังเกตที่มีเรื่อง ประเด็น หรือรายการของสิ่งที่จะทำการสังเกตกำหนดไว้ล่วงหน้าอย่างแน่นอนว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง เช่น แบบตรวจสอบรายการ (checklist) แบบประมาณค่า เป็นต้น

ประเภทที่ 2 แบบสังเกตที่ไม่มีโครงสร้าง คือ แบบสังเกตที่ไม่มีประเด็นหรือข้อรายการของสิ่งที่จะทำการสังเกตกำหนดไว้ล่วงหน้าอย่างแน่นอน จะมีเพียงแต่หัวข้อ หรือชื่อเรื่องที่จะทำการสังเกตเท่านั้น หรืออาจเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่าเป็น แบบบันทึกการสังเกต

⁵¹ บรินดา สันทรวี, ม.ป.ป., วิจัยเชิงคุณภาพ...ไม่ยากอย่างที่คิด, สืบค้นจาก <http://www.westernmba.com/wp-content/uploads/2017/08/8103-%E0%B8%A7%E0%B8%B4%E0%B8%88%E0%B8%B1%E0%B8%A2%E0%B9%80%E0%B8%8A%E0%B8%B4%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%93%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%9E.pdf>

⁵² อ่างแล้ว, จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย, เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

⁵³ อ่างแล้ว, ถาวร ทิศทองคำ, ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัยที่มีคุณภาพ

ในส่วนของคุณสมบัติและข้อจำกัดของแบบประเมินประเภทนี้ คือ⁵⁴

ข้อดี ได้แก่ สามารถเป็นเครื่องมือที่ใช้ติดตามศึกษาพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกมาได้ทุกด้าน, เป็นเครื่องมือที่ใช้ได้สะดวก ใช้ได้ทุกเวลา และใช้ได้ทุกสถานที่, ใช้สังเกตพฤติกรรมของบุคคล ทุกเพศทุกวัย โดยไม่ขึ้นอยู่กับระดับการศึกษา

ข้อจำกัด ได้แก่ พฤติกรรมหลายอย่างสังเกตได้ยาก และต้องสังเกตหลายครั้ง ทำให้เสียเวลาสังเกตนาน, ถ้าผู้สังเกตขาดความพร้อม และทักษะในการสังเกต จะทำให้การบันทึกข้อมูลลงในแบบสังเกตเป็นข้อมูลที่ไม่มีประโยชน์หรือมีความผิดพลาด, มีความลำเอียงที่เกิดจากผู้สังเกตหรืออคติต่อผู้ถูกสังเกตบางคน อาจทำให้ข้อมูลที่ได้มาเกิดการบิดเบือน, และหากมีกรณีที่ถูกผู้สังเกตรู้ตัว จะเกิดการระแวงตัวและปิดบังพฤติกรรมที่แท้จริง

ดังนั้น การเลือกใช้แบบประเมินแต่ละแบบสามารถเลือกได้ตามประเภทที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งต้องดูถึงข้อดี ข้อจำกัดของแต่ละประเภทและนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์

2.7.4 ประสิทธิภาพของแบบประเมิน

ประสิทธิภาพของแบบประเมินตามหัวข้อนี้ จะกล่าวถึง (1) ลักษณะของแบบประเมินที่ดี และ (2) ขั้นตอนสร้างแบบประเมินให้เหมาะสม มีรายละเอียดดังจะกล่าวต่อไป

(1) ลักษณะของแบบประเมินที่ดี

พิชญ์สินี ชมพุดำ ได้อธิบายถึงลักษณะแบบประเมินที่ดี ควรมีลักษณะ ดังนี้⁵⁵

- 1) สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 2) ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เหมาะสมกับผู้ตอบ
- 3) ใช้ข้อความที่สั้น กระชับรัด ได้ใจความ
- 4) แต่ละคำถามควรมีน้ำหนัก เพียงประเด็นเดียว
- 5) หลีกเลี่ยงการใช้ประโยคปฏิเสธซ้อน
- 6) ไม่ควรใช้คำย่อ
- 7) หลีกเลี่ยงการใช้คำที่เป็นนามธรรมมาก

⁵⁴ อ้างแล้ว, จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย, เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

⁵⁵ อ้างแล้ว, พิชญ์สินี ชมพุดำ, วิจัยวิทยการวิจัย

- 8) ไม่ชี้้นำการตอบให้เป็นไปแนวทางใดแนวทางหนึ่ง
- 9) หลีกเลี่ยงคำถามที่ทำให้ผู้ตอบเกิดความลำบากใจในการตอบ
- 10) คำตอบที่มีให้เลือกต้องชัดเจนและครอบคลุมคำตอบที่เป็นไปได้
- 11) หลีกเลี่ยงคำที่สื่อความหมายหลายอย่าง
- 12) ไม่ควรเป็นแบบสอบถามที่มีจำนวนมากเกินไป ไม่ควรให้ผู้ตอบใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามนานเกินไป
- 13) ข้อคำถามควรถามประเด็นที่เฉพาะเจาะจงตามเป้าหมายของการวิจัย
- 14) คำถามต้องน่าสนใจสามารถกระตุ้นให้เกิดความอยากตอบ

นอกจากนี้ ดร.นพ.พลเทพ วิจิตรคุณากร ได้อธิบายถึงคำแนะนำสำหรับแบบประเมินที่ดีเช่นกัน คือ⁵⁶

- 1) คำถามและคำตอบควรจะกระชับและชัดเจน คือ ข้อคำถามและคำตอบที่ดีควรที่จะอ่านแล้วเข้าใจได้ทันที ไม่จำเป็นต้องอ่านซ้ำหลายรอบ และควรจะตีความได้รูปแบบเดียว
- 2) ตัวเลือกคำตอบควรครอบคลุมทุกความเป็นไปได้และแต่ละตัวเลือกต้องเป็นเหตุการณ์ที่ไม่สามารถเกิดร่วมกันได้
- 3) ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับผู้ใช้ เช่น ถ้าเป็นเด็กควรใช้ภาษาที่เป็นภาษาพูด เนื่องจากทักษะการอ่านและตีความจะยังไม่ดีมาก ถ้าเป็นผู้ใหญ่ที่เป็นประชากรทั่วไป ควรหลีกเลี่ยงศัพท์เฉพาะ (ศัพท์ทางการแพทย์) หรือภาษาอังกฤษที่ไม่ได้เป็นที่รู้จักกัน ถ้าเป็นผู้สูงอายุอาจจะต้องใช้ตัวอักษรที่ตัวใหญ่อ่านง่าย เป็นต้น
- 4) คำถามไม่ควรชี้้นำคำตอบ
- 5) ถามหนึ่งประเด็นในแต่ละข้อคำถาม

เมื่อสามารถสร้างแบบประเมินที่มีลักษณะที่ดี เพื่อการนำไปปรับใช้จะทำให้เกิดประสิทธิภาพแล้วนั้น ก็จะต้องมีการดำเนินการสร้างแบบประเมินที่เหมาะสม ซึ่งสามารถอธิบายขั้นตอนการสร้างดังกล่าวได้ดังนี้⁵⁷

⁵⁶ อ้างแล้ว, พลเทพ วิจิตรคุณากร, การเก็บรวบรวมข้อมูลและแบบเก็บข้อมูล

⁵⁷ อ้างแล้ว, พิชญ์สินี ชมพู่คำ, วิธีวิทยาการวิจัย

(2) ขั้นตอนสร้างแบบประเมินให้เหมาะสม

- 1) กำหนดวัตถุประสงค์ของการสร้างแบบประเมิน
- 2) ระบุเนื้อหาหรือประเด็นหลักที่จะถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่จะประเมิน
- 3) กำหนดประเภทของคำถามโดยอาจจะเป็นคำถามปลายเปิดหรือปลายปิด
- 4) ร่างแบบสอบถาม โครงสร้างแบบสอบถามอาจแบ่งเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น/ข้อมูลทั่วไป
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลหลักเกี่ยวกับเรื่องที่จะถาม
 - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ
- 5) ตรวจสอบข้อคำถามว่าครอบคลุมเรื่องที่จะวัดตามวัตถุประสงค์หรือไม่
- 6) ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเนื้อหาและภาษาที่ใช้
- 7) ทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อดูความเป็นปรนัย ความเชื่อมั่นและเพื่อประมาณเวลาที่ใช้
- 8) ปรับปรุงแก้ไข
- 9) จัดพิมพ์

2.8 กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศที่เกี่ยวข้อง

2.8.1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขอใบอนุญาต

(1) พระราชบัญญัติวิชาชีพเสริมสร้างสุขภาพ พ.ศ. 2560 มีมาตราที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

มาตรา 4 “ในพระราชบัญญัตินี้...

“สถานบริการ” หมายความว่า สถานที่สำหรับประกอบกิจการในด้านบริการ และให้หมายความรวมถึงสำนักงานใหญ่ที่จัดตั้งขึ้นในการประกอบกิจการในกรณีที่ไม่อาจกำหนดสถานที่ให้บริการได้แน่นอน

“ผู้ประกอบกิจการสถานบริการ” หมายความว่า เจ้าของสถานบริการ และให้หมายความรวมถึงผู้จัดการหรือบุคคลอื่นซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของสถานบริการด้วย”

มาตรา 152 “ในส่วนนี้

“สุรา” ให้ความหมายรวมถึงวัตถุทั้งหลายหรือของผสมที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งสามารถดื่มกินได้เช่นเดียวกับน้ำสุรา หรือซึ่งดื่มกินไม่ได้แต่เมื่อได้ผสมกับน้ำหรือของเหลวอย่างอื่นแล้วสามารถดื่มกินได้เช่นเดียวกับน้ำสุรา แต่ไม่รวมถึงเครื่องดื่มที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ไม่เกินศูนย์จุดห้าดีกรี

“สุราแช่” หมายความว่า สุราที่ไม่ได้กลั่น และให้ความหมายรวมถึงสุราแช่ที่ได้ผสมกับสุรากลับแล้ว แต่ยังมีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกินสิบห้าดีกรีด้วย

“สุรากลับ” หมายความว่า สุราที่ได้กลั่นแล้ว และให้ความหมายรวมถึงสุรากลับที่ได้ผสมกับสุราแช่แล้ว แต่มีแรงแอลกอฮอล์เกินกว่าสิบห้าดีกรีด้วย”

มาตรา 155 “ผู้ใดประสงค์จะขายสุรา ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานสรรพสามิต

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ใบอนุญาตที่ออกตามมาตรานี้ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาต

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับกับการขายสุรา ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) การขายทั้งหมดในคราวเดียวภายใต้ความควบคุมของเจ้าพนักงานสรรพสามิต ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตตายหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาต

(2) การขายในการบังคับคดี

(3) การขายโดยคำสั่งของอธิบดีกรมศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

(4) กรณีอื่นตามที่อธิบดีประกาศกำหนด”

มาตรา 156 “ใบอนุญาตขายสุรา มี 2 ประเภท คือ

(1) ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 1 สำหรับการขายสุราทุกชนิด ครั้งหนึ่งจำนวนตั้งแต่สิบลิตรขึ้นไป

(2) ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 2 สำหรับการขายสุราทุกชนิด ครั้งหนึ่งจำนวนต่ำกว่าสิบลิตร”

การการพักใช้และการเพิกถอนใบอนุญาตขายสุรา ได้ถูกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ

ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ดังนี้

มาตรา 181 “ในกรณีที่น่าปรากฏว่าผู้ได้รับอนุญาตตามหมวดนี้ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามข้อกำหนดในใบอนุญาต ให้ผู้ออกใบอนุญาตมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้มีกำหนดครั้งละไม่เกินหกเดือน”

มาตรา 182 “ให้ผู้ออกใบอนุญาตมีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตตามหมวดนี้

(1) ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปและมีเหตุที่จะต้องถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอีก

(2) ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามข้อกำหนดในใบอนุญาต และการไม่ปฏิบัติหรือการปฏิบัติไม่ถูกต้องนั้นก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง”

มาตรา 183 “ผู้ใดถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา 182 แล้ว จะขออนุญาตใหม่ อีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่ง”

(2) กฎกระทรวงการอนุญาตขายสุรา พ.ศ. 2560

ข้อ 2. “ในกฎกระทรวงนี้

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตขายสุรา”

ข้อ 3 “ผู้ใดประสงค์จะขอใบอนุญาตต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(1) เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย

(2) เป็นบุคคลธรรมดาที่มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์”

ข้อ 4 “ผู้ใดประสงค์จะขายสุรา ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานสรรพสามิตตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐาน ณ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่หรือสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สาขาแห่งท้องที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่หรือสถานที่อื่นที่อธิบดีประกาศกำหนดหรือทางระบบอิเล็กทรอนิกส์”

ข้อ 5 “ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขายสุราจะต้องไม่ใช่สถานประกอบการที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นสถานประกอบการขายสุรา

(1) กรณีขอใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 1

(ก) สถานประกอบการขายสุราของผู้ที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตและอยู่ระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต

(ข) สถานที่ต้องห้ามขายสุราตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือกฎหมายอื่น

(2) กรณีขอใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 2

(ก) ที่ตั้งสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติรวมทั้งบริเวณที่ต่อเนื่องและติดกับสถานที่ดังกล่าว

(ข) ที่ตั้งวัด มัสยิด วัดบาทหลวง หรือสถานที่ประกอบศาสนกิจในนิกายหรือศาสนาใดศาสนาหนึ่ง รวมทั้งบริเวณที่ต่อเนื่องและติดกับสถานที่ดังกล่าว

(ค) ที่ตั้งสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง รวมทั้งบริเวณที่ต่อเนื่องและติดกับสถานที่ดังกล่าว

(ง) สถานที่ที่เคยเป็นสถานประกอบการขายสุราของผู้ที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต เว้นแต่ได้พ้นกำหนดระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต

(จ) สถานประกอบการขายสุราของผู้ที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตและอยู่ระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต

(ฉ) สถานที่ต้องห้ามขายสุราตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือกฎหมายอื่น”

ข้อ 8 “ใบอนุญาตให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด โดยอย่างน้อยต้องมีข้อกำหนดดังต่อไปนี้

(1) ต้องขายสุราตามประเภทของใบอนุญาตที่ได้รับ

(2) ไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงฉลากปิดภาชนะบรรจุสุราหรือราคาขายปลีกที่ได้แสดงไว้ที่ภาชนะบรรจุสุรา เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากอธิบดี

(3) ไม่ขายสุราที่มีเครื่องหมาย “ห้ามจำหน่าย” บนแสตมป์สุรา

(4) ต้องปฏิบัติตามประกาศของอธิบดีที่กำหนดเกี่ยวกับการใช้เครื่องหมายบนภาชนะบรรจุสุรา การจัดทำเอกสารกำกับการขนย้ายสุรา การจัดทำบัญชีแสดงการขายสุรา และการแจ้งราคาขายปลีกสุรา”

ข้อ 9 “ก่อนใบอนุญาตเดิมสิ้นอายุ หากผู้ได้รับใบอนุญาตผู้ใดประสงค์จะขายสุราต่อเนื่องจากที่ได้รับใบอนุญาต ณ สถานประกอบการขายสุราเดิม ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานสรรพสามิตตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด พร้อมชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา โดยไม่ต้องยื่นเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติม”

ข้อ 10 “ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องควบคุมดูแลให้ลูกจ้างหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการตามใบอนุญาตปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวกับสุรา และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต และต้องไม่ยินยอมให้บุคคลใดกระทำการอันเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวกับสุรา และกระทำการที่ขัดต่อเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต ณ สถานประกอบการขายสุราที่ได้รับใบอนุญาต”

(3) กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมการอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560

ข้อ 2 “ให้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ดังต่อไปนี้...

10) ใบอนุญาตขายสุรา

(ก) ประเภทที่ 1 สำหรับการขายสุราทุกชนิด ครั้งหนึ่งตั้งแต่สิบลิตรขึ้นไป

1) สำหรับโรงอุตสาหกรรมสุรากลั่นชนิดสุราขาวที่ใช้เครื่องจักรที่มีกำลังรวมต่ำกว่าห้าแรงม้าหรือใช้คนงานน้อยกว่าเจ็ดคน หรือกรณีใช้เครื่องจักรและคนงาน เครื่องจักรต้องมีกำลังรวมต่ำกว่าห้าแรงม้าและคนงานต้องน้อยกว่าเจ็ดคน ปีละ 1,200 บาท

2) สำหรับโรงอุตสาหกรรมสุราแช่ที่มีใช้สุราแช่ชนิดเบียร์ที่ใช้เครื่องจักรที่มีกำลังรวมต่ำกว่าห้าแรงม้าหรือใช้คนงานน้อยกว่าเจ็ดคน หรือกรณีใช้เครื่องจักรและคนงาน เครื่องจักรต้องมีกำลังรวมต่ำกว่าห้าแรงม้าและคนงานต้องน้อยกว่าเจ็ดคน ปีละ 600 บาท

3) สำหรับการขายสุรากรณีอื่น ๆ นอกจาก 1) และ 2) ปีละ 5,000

บาท

(ข) ประเภทที่ 2 สำหรับขายการสุราทุกชนิด ครั้งหนึ่งต่ำกว่าสิบลิตร

- 1) สำหรับคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทร้านค้าปลอดอากรตาม
กฎหมายว่าด้วยศุลกากร ปีละ 2,000 บาท
- 2) สำหรับสถานที่ขายที่ผู้ประกอบการจดทะเบียน ภาษีมูลค่าเพิ่ม
ปีละ 2,000 บาท
- 3) สำหรับสถานที่ขายที่ผู้ประกอบการมิได้จดทะเบียน
ภาษีมูลค่าเพิ่ม ปีละ 300 บาท

2.8.2. พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

(เป็นกฎหมายหลักที่เกี่ยวข้องในเรื่องการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และบทกำหนดโทษ) มีมาตราที่เกี่ยวข้องในแต่ละหัวข้อ ดังนี้

(1) การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มาตรา 32 “ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อันเป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ผู้อื่นดื่มโดยตรงหรือโดยอ้อม

การโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ใด ๆ โดยผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภทให้กระทำได้ เฉพาะการให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้เชิงสร้างสรรค์สังคม โดยไม่มีการปรากฏภาพของสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น เว้นแต่เป็นการปรากฏของภาพสัญลักษณ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือสัญลักษณ์ของบริษัทผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นเท่านั้น ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสอง มิให้ใช้บังคับกับการโฆษณาที่มีต้นกำเนิดนอกราชอาณาจักร”

(2) การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มาตรา 31 “ห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้

- (1) วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา เว้นแต่เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมทางศาสนา
- (2) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลและร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักผ่อนบุคคล

(3) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล หรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี

(4) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคลหรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี หรือสถานศึกษาที่สอนการผสมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(5) สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงหรือร้านค้าในบริเวณสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

(6) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป

(7) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ”

(3) การจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มาตรา 27 “ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้

(1) วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา

(2) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลและร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา

(3) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้าหรือสโมสร

(4) หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก

(5) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(6) สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง หรือร้านค้าในบริเวณสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

(7) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป

(8) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ”

มาตรา 28 “ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัน หรือเวลาที่รัฐมนตรีประกาศ

กำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวจะกำหนดเงื่อนไขหรือข้อยกเว้นใด ๆ เท่าที่จำเป็นไว้ด้วยก็ได้

บทบัญญัติในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับกับการขายของผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือตัวแทนของผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าไปยังผู้ขายซึ่งได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสุรา”

มาตรา 29 “ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลดังต่อไปนี้

- (1) บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- (2) บุคคลที่มีอาการมึนเมาจนครองสติไม่ได้”

มาตรา 30 “ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยวิธีการหรือในลักษณะ ดังต่อไปนี้

- (1) ใช้เครื่องขายอัตโนมัติ
- (2) การเร่ขาย
- (3) การลดราคาเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการขาย
- (4) ให้หรือเสนอให้สิทธิในการเข้าชมการแข่งขัน การแสดง การให้บริการการชิงโชค การชิงรางวัล หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดเป็นการตอบแทนแก่ผู้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือแก่ผู้นำหีบห่อหรือสลาก หรือสิ่งอื่นใดเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาแลกเปลี่ยนหรือแลกซื้อ
- (5) โดยแจก แถม ให้ หรือแลกเปลี่ยนกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือกับสินค้าอื่น หรือการให้บริการอย่างอื่น แล้วแต่กรณี หรือแจกจ่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในลักษณะเป็นตัวอย่างของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือเป็นการจูงใจสาธารณชนให้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงการกำหนดเงื่อนไขการขายในลักษณะที่เป็นการบังคับซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยตรงหรือทางอ้อม
- (6) โดยวิธีหรือลักษณะอื่นใดตามที่ รัฐมนตรี ประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของ คณะกรรมการ”

มาตรา 31 “ห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้

- (1) วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา เว้นแต่เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมทางศาสนา
- (2) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลและร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล
- (3) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล หรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี

(4) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคลหรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี หรือสถานศึกษาที่สอนการผสมเครื่องตีมีแอลกอฮอล์และได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(5) สถานให้บริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงหรือร้านค้าในบริเวณสถานให้บริการน้ำมันเชื้อเพลิง

(6) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป

(7) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

(4) บทกำหนดโทษ

มาตรา 38 “ผู้ผลิตหรือนำเข้าเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 26 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา 39 “ผู้ใดขายเครื่องตีมีแอลกอฮอล์โดยฝ่าฝืนมาตรา 27 หรือมาตรา 28 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา 40 “ผู้ใดขายเครื่องตีมีแอลกอฮอล์โดยฝ่าฝืนมาตรา 29 หรือมาตรา 30 (1) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา 41 “ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 30 (2) (3) (4) (5) หรือ (6) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา 42 “ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 31 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา 43 “ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 32 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ฝ่าฝืนยังต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินห้าหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

2.8.3. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการห้ามจำหน่ายสุราให้เด็ก หากฝ่าฝืนได้มีการกำหนดโทษไว้ ดังนี้

มาตรา 4 “เด็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส”

มาตรา 26(10) “ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

(10) จำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุราหรือบุหรี่แก่เด็ก เว้นแต่การปฏิบัติทางการแพทย์”

มาตรา 45 “ห้ามมิให้เด็กซื้อหรือเสพสุราหรือบุหรี่ หรือเข้าไปในสถานที่เฉพาะเพื่อการจำหน่ายหรือเสพสุราหรือบุหรี่ หากฝ่าฝืนให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบถามเด็กเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและมีหนังสือเรียกผู้ปกครองมาร่วมประชุมเพื่อปรึกษาหารือ ว่ากล่าวตักเตือน ให้ทำทัณฑ์บน หรือมีข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับวิธีการและระยะเวลาในการจัดให้เด็กทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์ และอาจวางข้อกำหนดให้ผู้ปกครองต้องปฏิบัติข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อตามมาตรา ๔๔ วรรคสอง หรือวางข้อกำหนดอื่นใดเพื่อแก้ไข หรือป้องกันมิให้เด็กกระทำความผิดขึ้นอีกก็ได้

หากปรากฏว่าผู้ปกครองของเด็กฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การว่ากล่าวตักเตือน ทำทัณฑ์บน และจัดให้เด็กทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา 39 “ในกรณีที่ผู้ปกครองซึ่งได้รับเด็กกลับมาอยู่ในความดูแล มีพฤติการณ์น่าเชื่อว่า จะให้การเลี้ยงดูโดยมิชอบแก่เด็กอีก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา 24 ให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครอง หากผู้ปกครองไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำก็ให้ยื่นคำขอต่อปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณี เพื่อเรียกผู้ปกครองมาทำทัณฑ์บนว่าจะไม่กระทำการใดอันมีลักษณะเป็นการให้การเลี้ยงดูโดยมิชอบแก่เด็กอีก และให้วางประกันไว้เป็นจำนวนเงินตามสมควรแก่ฐานะานุรูป แต่จะเรียกประกันไว้ได้ไม่เกินระยะเวลาสองปี ถ้ากระทำผิดทัณฑ์บนให้ริบเงินประกันเป็นของกองทุนคุ้มครองเด็กตามมาตรา 69

การให้คำแนะนำหรือการเรียกประกันให้ค้ำประกันฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง และประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ”

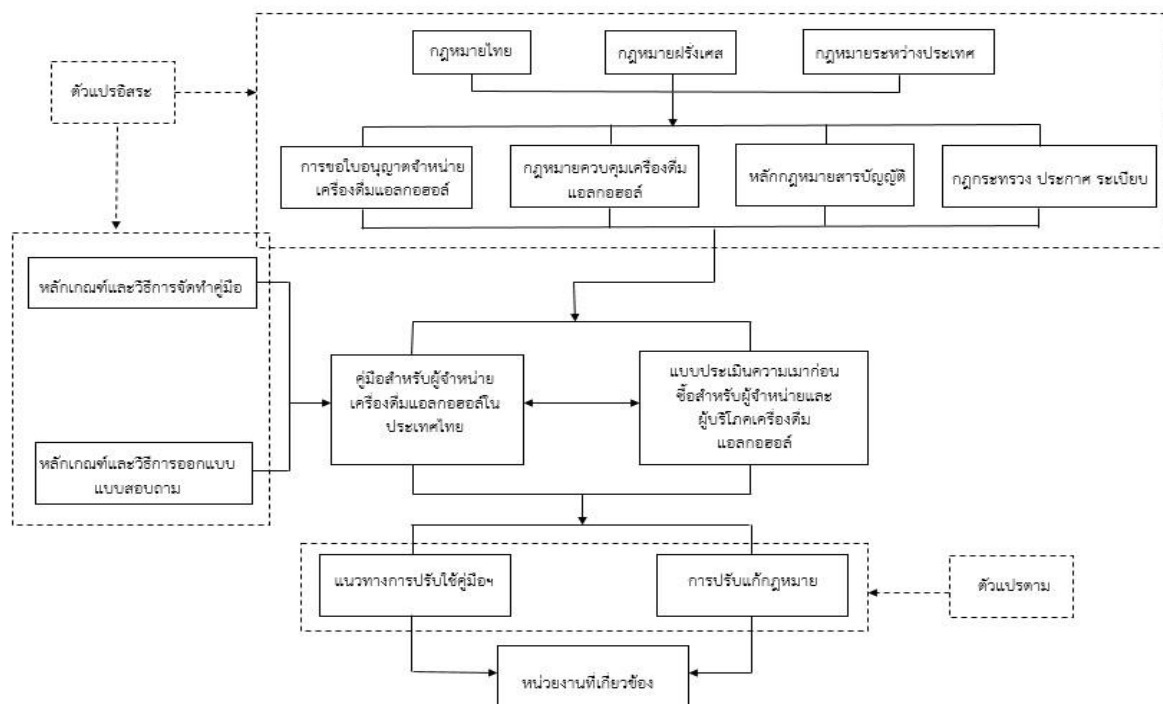
มาตรา 78 “ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 26 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัยและผลการสำรวจ

3.1 กรอบแนวคิดวิจัย

การศึกษาวิจัยฉบับนี้ได้กำหนดสมมติฐานของการศึกษาคือ ประเทศไทยควรมีการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีแอลกอฮอล์ในประเทศไทยพร้อมแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีแอลกอฮอล์ในท้ายคู่มือฯด้วย โดยก่อนได้รับใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีแอลกอฮอล์จะต้องสอบผ่านความรู้ตามที่กำหนดไว้คู่มือฯด้วย และภายหลังได้รับใบอนุญาตแล้วจะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในคู่มือฯตลอดเวลาที่จำหน่ายเครื่องตีแอลกอฮอล์ โดยคู่มือฯนี้ถือเป็นมาตรการอื่น ๆ อย่างหนึ่งในการกำกับดูแลผู้จำหน่ายเครื่องตีแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควบคู่ไปกับการพัฒนากฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยกรอบแนวคิดของการวิจัยดังปรากฏตามแผนภาพ ดังนี้

3.2 ตัวแปรที่ทำการศึกษาตามกรอบแนวคิดวิจัย

การศึกษาวิจัยเพื่อจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีแอลกอฮอล์ในประเทศไทย มีตัวแปร ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) เป็นตัวแปรต้นเหตุที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการผันแปรของตัวแปรตาม คือ แนวทางในการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ได้แก่

1.1 วิธีการจัดทำคู่มือที่มีประสิทธิภาพ

1.2 วิธีการออกแบบแบบประเมินที่วัดผลได้จริง

1.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและประเทศฝรั่งเศส

1.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและประเทศฝรั่งเศส

1.5 กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายอาญา กฎหมายมหาชน (หลักกฎหมายสารบัญญัติ) ในประเทศไทยและประเทศฝรั่งเศส

1.6 กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบต่าง ๆ และมาตรการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในประเทศไทยและประเทศฝรั่งเศส

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) เป็นตัวแปรที่เป็นผลจากการกระทำของตัวแปรอิสระ คือ คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ได้แก่

2.1 แนวทางการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

2.2 ข้อเสนอการปรับแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

2.3 ข้อเสนอแนวคิดให้กรมสรรพสามิตปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

3.3 รูปแบบการศึกษา

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยแบบผสม (Mix Method) ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลักและใช้การวิจัยเชิงปริมาณร่วมด้วย

วิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ทั้งหนังสือ ตำรา งานวิจัย วิทยานิพนธ์ บทความ สื่อออนไลน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ สรุปเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการ

อ้างอิง เรียบเรียงและเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัย การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) เป็น การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (keys informant) คือ กลุ่มเป้าหมายหลัก การจัดประชุมระดมสมอง (Focus Group)

วิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถาม (questionnaire) สำหรับเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจาก กลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และนำผลจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ไปตอบคำถาม หรืออธิบายวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยในเบื้องต้นเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการศึกษา

3.4 พื้นที่ ประชากร จำนวนขนาดตัวอย่าง และการเลือกตัวอย่าง

กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นไปตามโอกาสทางสถิติ (Non-Probability Sampling) โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) เป็นการเลือกกลุ่มที่ผู้วิจัยใช้การแบ่ง ประชากรออกเป็นกลุ่มจังหวัด โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจัดทำแบบสอบถาม (Questionnaire) จาก ประชาชนโดยทั่วไปที่มีอายุระหว่าง 20-60 ปี ทั้งเพศชายและหญิงที่อาศัยในจังหวัดสงขลา พัทลุง และตรัง รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,000 คน

กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นไปตามโอกาสทางสถิติ (Non-Probability Sampling) โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นการเลือกกลุ่มที่ผู้วิจัยใช้เหตุผลในการ เลือกเพื่อความเหมาะสมในการวิจัย โดยวิธีการการสัมภาษณ์แบบการสนทนากลุ่มย่อย (Small focus group) จำนวน 1 กลุ่ม โดยมีผู้เข้าร่วม จำนวน 10 คน ดังนี้ (1) ผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์แบบนั่งตัด จำนวน 1 คน (2) ผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์แบบที่ลูกค้าซื้อไปตัดนอกสถานที่ จำนวน 1 คน (3) ผู้บริโภคเครื่องตัด แอลกอฮอล์ จำนวน 2 คน (4) นักวิชาการ/อาจารย์/ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 คน (5) ตัวแทนจากกรม สรรพสามิต จำนวน 2 คน (6) ตัวแทนจากศูนย์วิจัยปัญหาสุรา จำนวน 1 คน (7) ตัวแทนด้านการแพทย์/ สาธารณสุข จำนวน 1 คน

3.5 เครื่องมือ/แบบเก็บข้อมูล

1. ชุดคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม จำนวน 1 ชุดคำถาม
2. แบบสำรวจความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการออกใบอนุญาตจำหน่ายสุราในประเทศไทย จำนวน 1 ชุด คำถาม
3. แบบสอบถามการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย จำนวน 1 ชุด คำถาม

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล จะใช้วิธีการสนทนากลุ่มย่อย (Small focus group) เป็นรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนาของผู้ให้ข้อมูล (Key Informant) เป็นกลุ่ม ซึ่งผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มจะเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะหลาย ๆ ประการที่คล้ายคลึงกัน (Homogeneity) และผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มจะถูกคัดเลือกจากผู้ที่มีการตอบรับตรง ซึ่งเป็นบุคคลที่สามารถให้คำตอบในประเด็นที่ต้องการศึกษาได้ และการตอบแบบสอบถามจากประชาชนโดยทั่วไปที่มีอายุระหว่าง 20-60 ปี ทั้งเพศชายและหญิงที่อาศัยในจังหวัดสงขลา พัทลุง และตรัง รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,000 คน

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 1 จะดำเนินการวิเคราะห์โดยนำผลการประเมินแบบสำรวจความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการออกใบอนุญาตจำหน่ายสุราในประเทศไทย ซึ่งจะเสนอให้เห็นในลักษณะของร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t-test เป็นสำคัญ อีกทั้งจะวิเคราะห์และนำเสนอให้เห็นแนวทางการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย โดยศึกษาเปรียบเทียบกับประเทศฝรั่งเศส โดยศึกษาถึงกฎหมาย รูปแบบ การปรับใช้ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับประเทศไทยในประเด็นที่ทำการศึกษากายใต้สถานการณ์ปัจจุบันที่จะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

2. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 2 จะดำเนินการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย โดยนำผลการสัมมนากลุ่มย่อยมาใช้ในการวิเคราะห์เพิ่มเติม ซึ่งจะมี 3 ส่วน คือ (1) ส่วนตัวเล่มคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย (2) ส่วนแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และ (3) ส่วนแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งจะได้นำส่วนที่ 2 นี้มาสนับสนุนและเสนอแนะการวิจัยในส่วนที่ 1 ต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 3 จะดำเนินการวิเคราะห์โดยนำผลการประเมินแบบสอบถามในประเด็นที่เกี่ยวกับการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ซึ่งจะมี 2 ส่วน คือ (1) ส่วนเนื้อหาภายในคู่มือการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย และ (2) ส่วนความคิดเห็นกับข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับประเด็นการศึกษา ซึ่งจะเสนอให้เห็นในลักษณะของร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t-test เป็นสำคัญ ซึ่งจะได้นำส่วนที่ 3 นี้มาสนับสนุนและเสนอแนะการวิจัยในส่วนที่ 1 และ 2 ต่อไป

3.8 ขั้นตอนการดำเนินงาน/แผนการดำเนินงาน

ขั้นตอนการวิจัย	เดือนที่							
	1	2	3	4	5	6	7	8
1. จัดประชุมวางแผนกรอบการดำเนินงาน ทบทวนวรรณกรรม ศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ กำหนดประเด็นศึกษา	✓							
2. จัดทำแบบสำรวจความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการออกใบอนุญาตจำหน่ายสุราในประเทศไทย และทำการสำรวจความคิดเห็น		✓						
3. จัดทำร่างคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย			✓					
4. จัดทำแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			✓					
5. จัดการสนทนากลุ่มย่อย และจัดทำร่างต้นฉบับคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย พร้อมส่งรายงานความก้าวหน้างานวิจัยครั้งที่ 1				✓				
6. จัดทำแบบสอบถามการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย และดำเนินการสำรวจ					✓			
7. รวบรวมและวิเคราะห์ผลการประเมินแบบสอบถามการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจากกลุ่มตัวอย่าง						✓		
8. สรุปผลการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย และแก้ไขปรับปรุงคู่มือฯ ให้ครบถ้วนสมบูรณ์							✓	
9. ส่งร่างรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์								✓

3.9 การติดตามและประเมินผล

รายละเอียดการดำเนินงาน	การติดตามและประเมินผล
------------------------	-----------------------

1. จัดประชุมวางแผนกรอบการดำเนินงาน ทบทวนวรรณกรรม ศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ กำหนดประเด็นศึกษา	- จัดประชุมสรุปผลการวางแผนการดำเนิน และทำรายงานสรุปประเด็นการศึกษา
2. จัดทำแบบสำรวจความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการออกใบอนุญาตจำหน่ายสุราในประเทศไทย และทำการสำรวจความคิดเห็น	- วิเคราะห์ผลการจัดทำแบบสำรวจความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการออกใบอนุญาตจำหน่ายสุราในประเทศไทย
3. จัดทำร่างคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	- วิเคราะห์ผลการจัดทำร่างคู่มือฯ
4. จัดทำแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	- วิเคราะห์ผลการจัดทำแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
5. จัดการสนทนากลุ่มย่อย และจัดทำร่างต้นฉบับคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย พร้อมส่งรายงานความก้าวหน้างานวิจัยครั้งที่ 1	- จัดทำการประเมินผลการจัดสนทนากลุ่มย่อย - วิเคราะห์ผลการจัดทำร่างคู่มือฯ - นำส่งรายงานความก้าวหน้างานวิจัยครั้งที่ 1
6. จัดทำแบบสอบถามการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย และดำเนินการสำรวจ	- วิเคราะห์ผลการจัดทำแบบสอบถามการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย
7. รวบรวมและวิเคราะห์ผลการประเมินแบบสอบถามการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจากกลุ่มตัวอย่าง	- วิเคราะห์ผลการตอบแบบแบบสอบถามการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย
8. สรุปผลการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย และแก้ไขปรับปรุงคู่มือฯ ให้ครบถ้วนสมบูรณ์	- วิเคราะห์ผลการจัดทำคู่มือฯ
9. ส่งร่างรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์	- นำส่งร่างรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

บทที่ 4

ผลการศึกษาวិเคราะห์

4.1 ผลการศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตจำหน่ายสุราในประเทศไทย

ผลการศึกษาเรื่อง การจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย การศึกษาใช้วิธีออกแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วโดยเก็บข้อมูลจำนวน 500 ชุด จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ มีการศึกษาที่สามารถอธิบายได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาด้านปัจจัยส่วนบุคคล
2. ผลการศึกษาด้านความคิดเห็นในการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย
3. ผลการศึกษาด้านความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นในการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย
4. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ผลการศึกษาข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
ชาย	272	54.40
หญิง	228	45.60
รวม	500	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในการศึกษาครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 54.40 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 45.60 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
20 - 30 ปี	352	70.40

31 – 40 ปี	111	22.20
41 – 50 ปี	33	6.60
51 – 60 ปี	4	0.80
รวม	500	100

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในการศึกษาคั้งนี้ ส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง 20 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 70.40 ช่วงอายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.20 ช่วงอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.60 และช่วงอายุระหว่าง 51 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.80 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	1	0.20
มัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช.	1	0.20
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส.	56	11.20
ปริญญาตรี/เทียบเท่าปริญญาตรี	395	79.00
สูงกว่าปริญญาตรี	47	9.40
รวม	500	100

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในการศึกษาคั้งนี้ ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี/เทียบเท่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 79.00 มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส. คิดเป็นร้อยละ 11.20 มีการศึกษาอยู่ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 9.40 มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า และมีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 0.20 เท่ากัน ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
นิสิต/นักศึกษา	246	49.20
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	27	5.40

พนักงานรัฐวิสาหกิจ	9	1.80
พนักงานบริษัท/เอกชน	90	18.00
ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราว	35	7.00
ค้าขาย/เจ้าของกิจการ	67	13.40
รับจ้างงานอิสระ	23	4.60
อื่น ๆ	3	0.60
รวม	500	100

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในการศึกษาคั้งนี้ ส่วนใหญ่มีอาชีพ นิสิต/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 49.20 มีอาชีพพนักงานบริษัท/เอกชน คิดเป็นร้อยละ 18.00 มีอาชีพค้าขาย/เจ้าของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 13.40 มีอาชีพลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราว คิดเป็นร้อยละ 7.00 มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 5.40 มีอาชีพรับจ้างงานอิสระ 4.60 มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 1.80 และอาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 0.60 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามพื้นที่สำรวจ

พื้นที่สำรวจ	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
จังหวัดสงขลา	298	59.60
จังหวัดตรัง	134	26.80
จังหวัดพัทลุง	68	13.60
รวม	500	100

จากตารางที่ 8 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในคั้งนี้ ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่จังหวัดสงขลา คิดเป็นร้อยละ 59.60 อยู่ในพื้นที่จังหวัดตรัง คิดเป็นร้อยละ 26.80 อยู่ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง คิดเป็นร้อยละ 13.60 ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

เป็นการอธิบายผลการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

การวิเคราะห์ข้อมูลจะวิเคราะห์ทั้งในภาพรวม และในรายข้อของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย โดยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.21-5.00	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41-4.20	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61-3.40	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81-2.60	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.80	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นรูปแบบของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นรูปแบบของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านเห็นด้วยกับการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทยมากน้อยเพียงใด	4.23	0.92	มากที่สุด
2. ท่านคิดว่าการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากการบริโภคเครื่องตัดแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด	3.69	1.16	มาก
3. ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายมากน้อยเพียงใด	4.47	0.81	มากที่สุด
4. ท่านเห็นด้วยกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทยในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, แอปพลิเคชัน มากน้อยเพียงใด	4.48	0.83	มากที่สุด
5. ท่านคิดว่าการมีรูปภาพประกอบมากกว่าตัวหนังสือ จะทำให้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทยใช้งานได้เข้าใจง่ายขึ้นมากน้อยเพียงใด	4.53	0.78	มากที่สุด

รวมเฉลี่ย	4.28	0.90	มากที่สุด
-----------	------	------	-----------

จากตารางที่ 9 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นรูปแบบของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.28 (S.D. = 0.90) สำหรับความคิดเห็นเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการมีรูปภาพประกอบมากกว่าตัวหนังสือจะทำให้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยใช้งานได้เข้าใจง่ายขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.53 (S.D. = 0.78) รองลงมาคือ มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, แอปพลิเคชัน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.48 (S.D. = 0.83) มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.47 (S.D. = 0.81) มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยกับการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย อยู่ในระดับ มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.23 (S.D. = 0.92) และน้อยที่สุดคือ มีความคิดเห็นว่าการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.69 (S.D. = 1.16)

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นเนื้อหาของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นเนื้อหาของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับการจำแนกประเภทใบอนุญาต มากน้อยเพียงใด	4.54	0.77	มากที่สุด
2. ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับข้อห้ามการจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย มากน้อยเพียงใด	4.54	0.78	มากที่สุด
3. ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อเกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องตีมแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย มากน้อยเพียงใด	4.52	0.78	มากที่สุด

4. ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จัดจำหน่าย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีเนื้อหาเรื่อง การจำหน่ายและบริการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีความรับผิดชอบ มากน้อยเพียงใด	4.58	0.72	มากที่สุด
5. ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จัดจำหน่าย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีเนื้อหาเรื่อง ความรับผิดชอบทางอาญาของผู้จำหน่ายเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด	4.60	0.72	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.55	0.03	มากที่สุด

จากตารางที่ 10 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นเนื้อหาของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.55 (S.D. = 0.03) สำหรับความคิดเห็นเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดที่เห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จัดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีเนื้อหาเรื่องความรับผิดชอบทางอาญาของผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.60 (S.D. = 0.72) มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จัดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีเนื้อหาเรื่องการจำหน่ายและบริการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.58 (S.D. = 0.72) มีความคิดเห็นว่าเป็นคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับการจำแนกประเภทใบอนุญาต อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.54 (S.D. = 0.77) มีความคิดเห็นว่าเป็นคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับข้อห้ามการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.54 (S.D. = 0.78) และน้อยที่สุดคือมีความคิดเห็นว่าเป็นคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อเกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.52 (S.D. = 0.78)

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นการใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นการใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านเห็นด้วยกับการมีแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด	4.16	0.97	มาก

2. ท่านคิดว่าการมีแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์จะลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากการบริโภคเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด	3.83	1.08	มาก
3. ท่านเห็นด้วยกับการที่แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ ควรให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายมากน้อยเพียงใด	4.40	0.84	มากที่สุด
4. ท่านเห็นด้วยกับการจัดทำแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, แอปพลิเคชัน มากน้อยเพียงใด	4.45	0.86	มากที่สุด
5. ท่านคิดว่าการมีรูปภาพประกอบมากกว่าตัวหนังสือ จะทำให้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ ใช้งานได้เข้าใจง่ายขึ้นมากน้อยเพียงใด	4.47	0.84	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.26	0.10	มากที่สุด

จากตารางที่ 11 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นการใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.26 (S.D. = 0.10) สำหรับความคิดเห็นเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการมีรูปภาพประกอบมากกว่าตัวหนังสือจะทำให้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ใช้งานได้เข้าใจง่ายขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.47 (S.D. = 0.84) มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยกับการจัดทำแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, แอปพลิเคชัน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.45 (S.D. = 0.86) มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยกับการที่แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ ควรให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.40 (S.D. = 0.84) มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยกับการมีแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.16 (S.D. = 0.97) และน้อยที่สุดคือ มีความคิดเห็นว่าการมีแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์จะลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากการบริโภคเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.83 (S.D. = 1.08)

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นการปรับใช้
คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้
จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์

ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้ จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและแบบ ประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีม แอลกอฮอล์	\bar{x}	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
1. ท่านเห็นด้วยกับการให้คู่มือสำหรับผู้จำหน่าย เครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ใช้เป็นเงื่อนไขหนึ่ง ในการได้ใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (คล้ายการสอบใบขับขี่) มากน้อยเพียงใด	4.33	0.84	มากที่สุด
2. ท่านเห็นด้วยกับการให้ผู้ขอใบอนุญาตจำหน่าย เครื่องตีมแอลกอฮอล์ต้องผ่านการอบรมตามคู่มือสำหรับ ผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยก่อน จึง จะสามารถขอใบอนุญาตได้ มากน้อยเพียงใด	4.33	0.84	มากที่สุด
3. ท่านเห็นด้วยกับการให้ผู้ขอใบอนุญาตจำหน่าย เครื่องตีมแอลกอฮอล์อบรมและต้องมีการสอบให้ผ่าน ตามคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ใน ประเทศไทยก่อน จึงจะสามารถขอใบอนุญาตได้ มาก น้อยเพียงใด	4.30	0.83	มากที่สุด
4. ท่านคิดว่าการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีม แอลกอฮอล์ในประเทศไทย จะทำให้ผู้จำหน่ายเครื่องตีม แอลกอฮอล์ มีความระมัดระวังในการจำหน่ายเครื่องตีม แอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น มากน้อยเพียงใด	4.23	0.89	มากที่สุด
5. ท่านคิดว่าการใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีม แอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะช่วยลดอุบัติเหตุที่มีต้นเหตุ มาจากการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ มากน้อย เพียงใด	4.04	0.99	มาก
รวมเฉลี่ย	4.25	0.88	มากที่สุด

จากตารางที่ 12 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นการปรับใช้คู่มือ
สำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย

เครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.25 (S.D. = 0.88) สำหรับความคิดเห็นเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นที่เห็นด้วยกับการให้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ใช้เป็นเงื่อนไขหนึ่งในการได้ใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ (คล้ายการสอบใบขับขี่) อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.33 (S.D. = 0.84) มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยกับการให้ผู้ขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์อบรมและต้องมีการสอบให้ผ่านตามคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยก่อน จึงจะสามารถขอใบอนุญาตได้ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.33 (S.D. = 0.84) มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยกับการให้ผู้ขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์อบรมและต้องมีการสอบให้ผ่านตามคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยก่อน จึงจะสามารถขอใบอนุญาตได้ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.30 (S.D. = 0.83) มีความคิดเห็นว่าการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย จะทำให้ผู้จำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ มีความระมัดระวังในการจำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.23 (S.D. = 0.89)

และน้อยที่สุดคือ มีความคิดเห็นว่าการใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะช่วยลดอุบัติเหตุที่มีต้นเหตุมาจากการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.04 (S.D. = 0.99)

3. ผลการศึกษาด้านความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นในการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

ตารางที่ 13 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	T-test	Sig.
ประเด็นรูปแบบของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย		
1. ท่านเห็นด้วยกับการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยมากน้อยเพียงใด	3.704	0.000*
2. ท่านคิดว่าการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด	-0.788	0.430

3. ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายมากน้อยเพียงใด	-0.457	0.647
4. ท่านเห็นด้วยกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, แอปพลิเคชัน มากน้อยเพียงใด	-0.410	0.681
5. ท่านคิดว่าการมีรูปภาพประกอบมากกว่าตัวหนังสือจะทำให้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยใช้งานได้ง่ายขึ้นมากน้อยเพียงใด	-0.034	0.972
ประเด็นเนื้อหาของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย		
1. ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับการจำแนกประเภทใบอนุญาตมากน้อยเพียงใด	-1.162	0.245
2. ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับข้อห้ามการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย มากน้อยเพียงใด	-0.569	0.569
3. ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อเกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย มากน้อยเพียงใด	-1.439	0.150
4. ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จัดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีเนื้อหาเรื่องการจำหน่ายและบริการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีความรับผิดชอบ มากน้อยเพียงใด	-1.021	0.307
5. ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จัดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีเนื้อหาเรื่องความรับผิดชอบทางอาญาของผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด	0.035	0.971

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ประเด็นการใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย
เครื่องตีมแอลกอฮอล์

1. ท่านเห็นด้วยกับการมีแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด	-0.638	0.523
2. ท่านคิดว่าการมีแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์จะลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด	0.198	0.842
3. ท่านเห็นด้วยกับการที่แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ควรให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายมากน้อยเพียงใด	-0.330	0.741
4. ท่านเห็นด้วยกับการจัดทำแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, แอปพลิเคชัน มากน้อยเพียงใด	-0.616	0.537
5. ท่านคิดว่าการมีรูปภาพประกอบมากกว่าตัวหนังสือจะทำให้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ใช้งานได้เข้าใจง่ายขึ้นมากน้อยเพียงใด	-0.171	0.864
ประเด็นการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์		
1. ท่านเห็นด้วยกับการให้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ใช้เป็นเงื่อนไขหนึ่งในการได้ใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (คล้ายการสอบใบขับขี่) มากน้อยเพียงใด	-0.855	0.392
2. ท่านเห็นด้วยกับการให้ผู้ขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ต้องผ่านการอบรมตามคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยก่อน จึงจะสามารถขอใบอนุญาตได้ มากน้อยเพียงใด	-1.269	0.204
3. ท่านเห็นด้วยกับการให้ผู้ขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์อบรมและต้องมีการสอบให้ผ่านตามคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยก่อน จึงจะสามารถขอใบอนุญาตได้ มากน้อยเพียงใด	-1.416	0.157

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	T-test	Sig.
4. ท่านคิดว่าการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย จะทำให้ผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ มีความระมัดระวังในการจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น มากน้อยเพียงใด	-1.838	0.066
5. ท่านคิดว่าการใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะช่วยลดอุบัติเหตุที่มีต้นเหตุมาจากการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ มากน้อยเพียงใด	-2.249	0.024*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 13 พบว่า การทดสอบค่าสถิติ t-test มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า เพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่แตกต่างกันในเรื่อง 1) เห็นด้วยกับการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย และ 2) คิดว่าการใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะช่วยลดอุบัติเหตุที่มีต้นเหตุมาจากการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ส่วนความคิดเห็นเรื่องอื่นๆ พบว่า เพศที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

ตารางที่ 14 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย จำแนกตามอายุ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	F-test	Sig.
ประเด็นรูปแบบของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย		
1. ท่านเห็นด้วยกับการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยมากน้อยเพียงใด	4.413	0.004*

ตารางที่ 14 (ต่อ)

2. ท่านคิดว่าการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์เล็กน้อยเพียงใด	1.414	0.237
3. ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายเล็กน้อยเพียงใด	1.933	0.123
4. ท่านเห็นด้วยกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, แอปพลิเคชัน น้อยเพียงใด	3.631	0.012*
5. ท่านคิดว่าการมีรูปภาพประกอบมากกว่าตัวหนังสือจะทำให้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยใช้งานได้เข้าใจง่ายขึ้นเล็กน้อยเพียงใด	1.672	0.172
ประเด็นเนื้อหาของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย		
1. ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับการจำแนกประเภทใบอนุญาตเล็กน้อยเพียงใด	2.473	0.060
2. ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับข้อกำหนดการจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย น้อยเพียงใด	4.292	0.005*
3. ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อเกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องตีมแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย น้อยเพียงใด	2.373	0.069
4. ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จัดจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีเนื้อหาเรื่องการจำหน่ายและบริการเครื่องตีมแอลกอฮอล์อย่างมีความรับผิดชอบ น้อยเพียงใด	2.797	0.039*
5. ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จัดจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีเนื้อหาเรื่องความรับผิดชอบทางอาญาของผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์เล็กน้อยเพียงใด	1.855	0.136

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ประเด็นการใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย
เครื่องตีมแอลกอฮอล์

1. ท่านเห็นด้วยกับการมีแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด	1.787	0.148
2. ท่านคิดว่าการมีแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์จะลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด	2.230	0.083
3. ท่านเห็นด้วยกับการที่แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ควรให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย มากน้อยเพียงใด	3.534	0.014*
4. ท่านเห็นด้วยกับการจัดทำแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, แอปพลิเคชัน มากน้อยเพียงใด	4.090	0.006*
5. ท่านคิดว่าการมีรูปภาพประกอบมากกว่าตัวหนังสือจะทำให้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ใช้งานได้เข้าใจง่ายขึ้น มากน้อยเพียงใด	5.842	0.000*
ประเด็นการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์		
1. ท่านเห็นด้วยกับการให้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ใช้เป็นเงื่อนไขหนึ่งในการได้ใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (คล้ายการสอบใบขับขี่) มากน้อยเพียงใด	2.879	0.035*
2. ท่านเห็นด้วยกับการให้ผู้ขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ต้องผ่านการอบรมตามคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยก่อน จึงจะสามารถขอใบอนุญาตได้ มากน้อยเพียงใด	2.577	0.053

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	F-test	Sig.
3. ท่านเห็นด้วยกับการให้ผู้ขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์อบรมและต้องมีการสอบให้ผ่านตามคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยก่อน จึงจะสามารถขอใบอนุญาตได้ มากน้อยเพียงใด	1.969	0.117
4. ท่านคิดว่าการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย จะทำให้ผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ มีความระมัดระวังในการจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น มากน้อยเพียงใด	1.919	0.125
5. ท่านคิดว่าการใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะช่วยลดอุบัติเหตุที่มีต้นเหตุมาจากการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ มากน้อยเพียงใด	2.909	0.034*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14 พบว่า การทดสอบค่าสถิติ f-test มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า อายุที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่แตกต่างกันในเรื่อง 1) เห็นด้วยกับการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย 2) เห็นด้วยกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, แอปพลิเคชัน 3) คิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับข้อห้ามการจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย 4) เห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จัดจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีเนื้อหาเรื่องการจำหน่ายและบริการเครื่องตีมแอลกอฮอล์อย่างมีความรับผิดชอบ 5) เห็นด้วยกับการที่แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ควรให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย 6) เห็นด้วยกับการจัดทำแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, แอปพลิเคชัน 7) ท่านคิดว่าการมีรูปภาพประกอบมากกว่าตัวหนังสือจะทำให้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ใช้งานได้เข้าใจง่ายขึ้น 8) เห็นด้วยกับการให้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ใช้เป็นเงื่อนไขหนึ่งในการได้ใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (คล้ายการสอบใบขับขี่) 9) คิดว่าการใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

จะช่วยลดอุบัติเหตุที่มีต้นเหตุมาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนความคิดเห็นเรื่องอื่นๆ พบว่า อายุที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

ตารางที่ 15 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	F-test	Sig.
ประเด็นรูปแบบของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย		
1. ท่านเห็นด้วยกับการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยมากน้อยเพียงใด	0.355	0.839
2. ท่านคิดว่าการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด	0.583	0.675
3. ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายมากน้อยเพียงใด	2.602	0.035*
4. ท่านเห็นด้วยกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, แอปพลิเคชัน มากน้อยเพียงใด	2.754	0.027*
5. ท่านคิดว่าการมีรูปภาพประกอบมากกว่าตัวหนังสือจะทำให้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยใช้งานได้เข้าใจง่ายขึ้นมากน้อยเพียงใด	1.466	0.211
ประเด็นเนื้อหาของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย		
1. ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับการจำแนกประเภทใบอนุญาตมากน้อยเพียงใด	3.003	0.018*

ตารางที่ 15 (ต่อ)

2. ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับข้อห้ามการจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย มากน้อยเพียงใด	2.498	0.041*
3. ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อเกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องตีมแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย มากน้อยเพียงใด	4.850	0.000*
4. ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จัดจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีเนื้อหาเรื่องการจำหน่ายและบริการเครื่องตีมแอลกอฮอล์อย่างมีความรับผิดชอบ มากน้อยเพียงใด	3.721	0.005*
5. ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จัดจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีเนื้อหาเรื่องความรับผิดชอบทางอาญาของผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด	1.732	0.141
1. ท่านเห็นด้วยกับการมีแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด	0.262	0.901
2. ท่านคิดว่าการมีแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์จะลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด	0.366	0.832
3. ท่านเห็นด้วยกับการที่แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ควรให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย มากน้อยเพียงใด	3.261	0.011*
4. ท่านเห็นด้วยกับการจัดทำแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, แอปพลิเคชัน มากน้อยเพียงใด	2.542	0.038*
5. ท่านคิดว่าการมีรูปภาพประกอบมากกว่าตัวหนังสือจะทำให้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ใช้งานได้เข้าใจง่ายขึ้น มากน้อยเพียงใด	3.305	0.010*

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	F-test	Sig.
ประเด็นการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์		
1. ท่านเห็นด้วยกับการให้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ใช้เป็นเงื่อนไขหนึ่งในการได้ใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (คล้ายการสอบใบขับขี่) มากน้อยเพียงใด	2.180	0.070
2. ท่านเห็นด้วยกับการให้ผู้ขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ต้องผ่านการอบรมตามคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยก่อน จึงจะสามารถขอใบอนุญาตได้ มากน้อยเพียงใด	3.860	0.004*
3. ท่านเห็นด้วยกับการให้ผู้ขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์อบรมและต้องมีการสอบให้ผ่านตามคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยก่อน จึงจะสามารถขอใบอนุญาตได้ มากน้อยเพียงใด	2.283	0.059
4. ท่านคิดว่าการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย จะทำให้ผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ มีความระมัดระวังในการจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น มากน้อยเพียงใด	1.670	0.155
5. ท่านคิดว่าการใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะช่วยลดอุบัติเหตุที่มีต้นเหตุมาจากการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ มากน้อยเพียงใด	0.883	0.473

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 15 พบว่า การทดสอบค่าสถิติ f-test มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่แตกต่างกันในเรื่อง 1) เห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย 2) เห็นด้วยกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่าย

เครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ในประเทศไทยในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, แอปพลิเคชัน 3) คิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับการจำแนกประเภทใบอนุญาต 4) คิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับข้อกำหนดการจำหน่ายเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ตามกฎหมาย 5) คิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ตามกฎหมาย 6) เห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จัดจำหน่ายเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีเนื้อหาเรื่องการจำหน่ายและบริการเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์อย่างมีความรับผิดชอบ 7) เห็นด้วยกับการที่แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ ควรให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย 8) เห็นด้วยกับการจัดทำแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, แอปพลิเคชัน 9) คิดว่าการมีรูปภาพประกอบมากกว่าตัวหนังสือจะทำให้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ ใช้งานได้ง่ายยิ่งขึ้น 10) เห็นด้วยกับการให้ผู้ขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ต้องผ่านการอบรมตามคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ในประเทศไทยก่อน จึงจะสามารถขอใบอนุญาตได้ ส่วนความคิดเห็นเรื่องอื่นๆ พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ในประเทศไทย

ตารางที่ 16 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ในประเทศไทย จำแนกตามอาชีพ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ในประเทศไทย	F-test	Sig.
ประเด็นรูปแบบของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ในประเทศไทย		
1. ท่านเห็นด้วยกับการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ในประเทศไทยอย่างน้อยเพียงใด	2.955	0.001*
2. ท่านคิดว่าการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากการบริโภคเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์อย่างน้อยเพียงใด	3.381	0.000*
3. ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายอย่างน้อยเพียงใด	1.029	0.415

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีม แอลกอฮอล์ในประเทศไทย	F-test	Sig.
4. ท่านเห็นด้วยกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีม แอลกอฮอล์ในประเทศไทยในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e- book, แอปพลิเคชัน มากน้อยเพียงใด	1.803	0.065
5. ท่านคิดว่าการมีรูปภาพประกอบมากกว่าตัวหนังสือจะทำให้ คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยใช้งาน ได้เข้าใจง่ายขึ้นมากน้อยเพียงใด	2.657	0.005*
ประเด็นเนื้อหาของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ใน ประเทศไทย		
1. ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ใน ประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับการจำแนกประเภทใบอนุญาต มากน้อยเพียงใด	3.116	0.001*
2. ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ใน ประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับข้อห้ามการจำหน่ายเครื่องตีม แอลกอฮอล์ตามกฎหมาย มากน้อยเพียงใด	2.021	0.035*
3. ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ใน ประเทศไทย ควรมีหัวข้อเกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ตามกฎหมาย มากน้อยเพียงใด	2.801	0.003*
4. ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จัดจำหน่ายเครื่องตีม แอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีเนื้อหาเรื่องการจำหน่ายและ บริการเครื่องตีมแอลกอฮอล์อย่างมีความรับผิดชอบ มากน้อย เพียงใด	1.796	0.066
5. ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จัดจำหน่ายเครื่องตีม แอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีเนื้อหาเรื่องความรับผิดชอบทาง อาญาของผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด	3.835	0.000*
ประเด็นการใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย เครื่องตีมแอลกอฮอล์		
1. ท่านเห็นด้วยกับการมีแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้ จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด	2.073	0.030*

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	F-test	Sig.
2. ท่านคิดว่าการมีแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์จะลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด	1.237	0.269
3. ท่านเห็นด้วยกับการที่แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ควรให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย มากน้อยเพียงใด	2.784	0.003*
4. ท่านเห็นด้วยกับการจัดทำแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, แอปพลิเคชัน มากน้อยเพียงใด	4.474	1.162
5. ท่านคิดว่าการมีรูปภาพประกอบมากกว่าตัวหนังสือจะทำให้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ใช้งานได้เข้าใจง่ายขึ้น มากน้อยเพียงใด ประเด็นการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์	4.878	2.842
1. ท่านเห็นด้วยกับการให้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ใช้เป็นเงื่อนไขหนึ่งในการได้ใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (คล้ายการสอบใบขับขี่) มากน้อยเพียงใด	2.213	0.020*
2. ท่านเห็นด้วยกับการให้ผู้ขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ต้องผ่านการอบรมตามคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยก่อน จึงจะสามารถขอใบอนุญาตได้ มากน้อยเพียงใด	1.897	0.050*
3. ท่านเห็นด้วยกับการให้ผู้ขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์อบรมและต้องมีการสอบให้ผ่านตามคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยก่อน จึงจะสามารถขอใบอนุญาตได้ มากน้อยเพียงใด	1.881	0.052

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	F-test	Sig.
4. ท่านคิดว่าการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย จะทำให้ผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ มีความระมัดระวังในการจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น มากน้อยเพียงใด	1.290	0.239
5. ท่านคิดว่าการใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะช่วยลดอุบัติเหตุที่มีต้นเหตุมาจากการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ มากน้อยเพียงใด	3.122	0.001*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 16 พบว่า การทดสอบค่าสถิติ f-test มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า อาชีพที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่แตกต่างกันในเรื่อง 1) เห็นด้วยกับการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย 2) คิดว่าการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ 3) คิดว่าการมีรูปภาพประกอบมากกว่าตัวหนังสือจะทำให้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยใช้งานได้เข้าใจง่ายขึ้น 4) คิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับการจำแนกประเภทใบอนุญาต 5) คิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับข้อห้ามการจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย 6) คิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อเกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องตีมแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย 7) เห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีเนื้อหาเรื่องความรับผิดชอบทางอาญาของผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ 8) เห็นด้วยกับการมีแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ 9) เห็นด้วยกับการที่แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ควรให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย 10) เห็นด้วยกับการให้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ใช้เป็นเงื่อนไขหนึ่งในการได้ใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (คล้ายการสอบใบขับขี่) 11) เห็นด้วยกับการให้ผู้ขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ต้องผ่านการอบรมตามคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยก่อน จึงจะสามารถขอใบอนุญาตได้ 12) คิดว่าการใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะช่วยลดอุบัติเหตุที่มีต้นเหตุมาจากการบริโภคเครื่องตีม

แอลกอฮอล์ ส่วนความคิดเห็นเรื่องอื่นๆ พบว่า อาชีพที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

4. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ดังนี้

1. ควรมีเนื้อหาหรือข้อมูลที่เข้าถึงง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อน
2. ควรเน้นรูปภาพประกอบที่ทำให้เข้าใจได้ง่าย
3. ในคู่มือมีมาตรการในการจำหน่ายแอลกอฮอล์ที่ชัดเจน
4. ควรจัดทำคู่มือในรูปแบบของสื่อที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย เช่น สื่อออนไลน์, e-book
5. เสนอแนะให้แจกคู่มือทั้งระหว่างผู้ซื้อและผู้จำหน่าย โดยมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง
6. ไม่ควรทำคู่มือสั้นเปลือกโดยใช้เหตุ แนะนำทำออกมาในสื่อรูปแบบอื่นดีกว่า เจาะกลุ่มคนที่มีความเสี่ยงที่อยากรู้อยากลอง อย่างกลุ่มวัยรุ่น ให้เข้าใจถึงแอลกอฮอล์
7. เสนอแนะให้จัดทำในหลากหลายรูปแบบ เช่น ฉบับเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีภาพการ์ตูนน่าอ่าน เพื่อปลูกฝังความรู้เบื้องต้น ฉบับย่อที่มีรูปและเนื้อหาสมดุลกัน อ่านง่ายเข้าใจง่าย อ่านจบไว ได้ความรู้เบื้องต้นที่สำคัญ อ่านแล้วเข้าใจในหลักการต่าง ๆ เกี่ยวกับการจำหน่ายได้ง่าย ไม่ว่าจะโป๊ซซื้อห้าม และการจำหน่ายแบบถูกต้อง ฉบับเนื้อหาเต็มที่ทำให้รายละเอียดครบถ้วน เพื่อใช้อ้างอิงในการประกอบธุรกิจเพื่อหวังผลในความถูกต้องในแง่กฎหมาย และฉบับที่เอาไว้อ่านเตรียมสอบที่มีคำถาม รวมถึงปัญหาที่มักเกิดขึ้น เพื่อเอาไว้เตรียมสอบ
8. ควรจะมีคู่มือให้ร้านชัดเจนว่าวันไหนขายได้ ไม่ได้ เวลาไหนขายได้ไม่ได้ ในบางครั้งผู้จำหน่ายไม่ได้มีข้อมูลที่ชัดเจนว่าเวลานี้ขายได้หรือไม่ เช่น วันพระใหญ่ คินหมาหอนก่อนเลือกตั้ง

ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังนี้

1. ไม่ทำให้เสียเวลาในการซื้อ เข้าใจง่าย ไม่ทำให้หงุดหงิด

2. ผู้จัดจำหน่ายควรมีความเข้มงวดในการให้ผู้ซื้อทำแบบประเมิน เพื่อลดความเสี่ยงการเกิดอุบัติเหตุ โดยมีรายละเอียดและข้อกำหนดที่ได้มาตรฐานเดียวกันทั้งหมด

3. ควรมีมากที่สุด เพราะบางทีลูกค้าเมามาก แต่ร้านอยากขายเพื่อเงิน สุดท้ายก็เกิดอุบัติเหตุ

4. ควรมีการตรวจระดับแอลกอฮอล์ก่อนซื้อพร้อมด้วย

5. ควรตั้งเงื่อนไขหรือออกกฎให้มีความเป็นจุดแข็ง เพื่อให้คนทุก ๆ คนที่นิยมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สร้างความมีวินัยในการดื่มให้ตนเองไปในตัว

6. เน้นเป็นแบบประเมินที่ใช้เวลารวดเร็ว

7. เห็นด้วยอย่างยิ่งควรทำให้ชัดเจนว่าปริมาณดีกรีของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีปริมาณอย่างไร เหมาะเหมาะกับคนประเภทไหน

8. แบบประเมินควรง่ายต่อการนำไปใช้ จำนวนข้อสังเกตไม่ควรมากเกินไป เพราะระยะเวลาที่ผู้ขายและผู้ซื้อพบหน้ากันมีเพียงไม่กี่วินาทีช่วงที่ถามหาสินค้าในร้าน (โซห่วย) หรือตอนจ่ายเงิน (ร้านสะดวกซื้อ) นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องการตกลงขายให้ด้วย หากคนมาได้รับการปฏิเสธขึ้นมาจะมีปฏิกิริยาตอบสนองอย่างไร ผู้ขายจะได้รับอันตรายหรือไม่ รวมไปถึงนโยบายการทำยอดขายของทางร้าน ซึ่งถ้าร้านหวังยอดขายการขายให้แม้ว่าผู้ซื้อจะเมามากก็อาจจะเกิดขึ้นได้ ฯลฯ

9. แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย ควรประเมินจากเครื่องเป่าวัดระดับแอลกอฮอล์ในกระแสเลือด แล้วถ้าประเมินแล้วว่าเมา จะห้ามผู้จำหน่ายไม่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้จริงหรือไม่

4.2 ผลการศึกษาวิเคราะห์การปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

ผลการศึกษาเรื่อง การจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย การศึกษาใช้วิธีออกแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วโดยเก็บข้อมูลจำนวน 500 ชุด จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ มีการศึกษาที่สามารถอธิบายได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาด้านปัจจัยส่วนบุคคล

2. ผลการศึกษาด้านความคิดเห็นในการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

3. ผลการศึกษาด้านความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นในการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

4. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ผลการศึกษาข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
ชาย	249	49.80
หญิง	251	50.20
รวม	500	100.00

จากตารางที่ 17 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในการศึกษาคั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 50.20 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 49.80 ตามลำดับ

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
20 - 30 ปี	400	80.00
31 - 40 ปี	66	13.20
41 - 50 ปี	24	4.80
51 - 60 ปี	10	2.00
รวม	500	100

จากตารางที่ 18 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในการศึกษาคั้งนี้ ส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง 20 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 80.00 ช่วงอายุระหว่าง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.20 ช่วงอายุระหว่าง 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.80 และช่วงอายุระหว่าง 51 - 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	2	0.40
มัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช.	5	1.00

มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส.	30	6.00
ปริญญาตรี/เทียบเท่าปริญญาตรี	407	81.40
สูงกว่าปริญญาตรี	56	11.20
รวม	500	100

จากตารางที่ 19 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในการศึกษาคั้งนี้ ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี/เทียบเท่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 81.40 มีการศึกษาอยู่ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 11.20 มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส. คิดเป็นร้อยละ 6.00 มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 1.00 มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 0.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
นิสิต/นักศึกษา	280	56.00
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	30	6.00
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	10	2.00
พนักงานบริษัท/เอกชน	75	15.00
ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราว	39	7.80
ค้าขาย/เจ้าของกิจการ	32	6.40
รับจ้างงานอิสระ	34	6.80
อื่น ๆ	0	0.00
รวม	500	100

จากตารางที่ 20 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในการศึกษาคั้งนี้ ส่วนใหญ่มีอาชีพนิสิต/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 56.00 มีอาชีพพนักงานบริษัท/เอกชน คิดเป็นร้อยละ 15.00 มีอาชีพลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราว คิดเป็นร้อยละ 7.80 มีอาชีพรับจ้างงานอิสระ 6.80 มีอาชีพค้าขาย/เจ้าของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 6.40 มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 6.00 มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 2.00 และอาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 0.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามพื้นที่สำรวจ

พื้นที่สำรวจ	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
จังหวัดสงขลา	298	59.60
จังหวัดตรัง	134	26.80
จังหวัดพัทลุง	68	13.60
รวม	500	100

จากตารางที่ 21 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่จังหวัดสงขลา คิดเป็นร้อยละ 59.60 อยู่ในพื้นที่จังหวัดตรัง คิดเป็นร้อยละ 26.80 อยู่ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง คิดเป็นร้อยละ 13.60 ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

เป็นการอธิบายผลการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

การวิเคราะห์ข้อมูลจะวิเคราะห์ทั้งในภาพรวม และในรายข้อของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย โดยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.21-5.00	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41-4.20	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61-3.40	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81-2.60	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.80	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
---	-----------	------	------------------

1. ท่านเห็นด้วยอย่างน้อยเพียงใดในการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	4.16	0.78	มาก
2. หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถช่วยลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด (ในภาพรวม)	3.99	0.88	มาก
3. หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์จะมีความรู้เรื่องกฎหมายเพิ่มมากขึ้น มากน้อยเพียงใด	4.06	0.77	มาก
4. หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถลดการกระทำผิดกฎหมายของผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด	3.99	0.85	มาก
5. หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่ารัฐจะสามารถควบคุมใบอนุญาตของผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด	3.87	0.92	มาก
รวมเฉลี่ย	4.01	0.84	มาก

จากตารางที่ 22 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.01 (S.D. = 0.84) สำหรับความคิดเห็นเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้วยกับการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.16 (S.D. = 0.78) รองลงมาคือ มีความคิดเห็นว่าการปรับใช้คู่มือดังกล่าว คิดว่าผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์จะมีความรู้เรื่องกฎหมายเพิ่มมากขึ้น มากน้อยเพียงใด อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.06 (S.D. = 0.77) มีความคิดเห็นว่าการปรับใช้คู่มือดังกล่าว จะสามารถช่วยลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด (ในภาพรวม) อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.99 (S.D. = 0.88) มีความคิดเห็นว่าการปรับใช้คู่มือดังกล่าว จะสามารถลดการกระทำผิดกฎหมายของผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด อยู่ในระดับ มาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.99 (S.D. = 0.85) และน้อยที่สุดคือ มีความคิดเห็นว่าการปรับใช้คู่มือดังกล่าว คิดว่ารัฐจะสามารถควบคุมใบอนุญาตของผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.87 (S.D. = 0.92)

ตารางที่ 23 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นเนื้อหาของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีแมลงกอลในประเทศไทย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นเนื้อหาของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีแมลงกอลในประเทศไทย	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหาความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีแมลงกอล (ประเภท ชนิด ที่มา การผลิต เป็นต้น) มากน้อยเพียงใด	4.05	0.79	มาก
2. ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการออกใบอนุญาตเครื่องตีแมลงกอล มากน้อยเพียงใด	4.11	0.76	มาก
3. ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีแมลงกอลทั้งหมดในประเทศไทย มากน้อยเพียงใด	4.12	0.76	มาก
4. ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหากฎหมายในเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบทางอาญานั้น มากน้อยเพียงใด	4.10	0.82	มาก
5. ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรใช้การอธิบายเนื้อหาโดยเน้นการใช้รูปภาพ สัญลักษณ์ อินโฟกราฟิก หรือแผนภูมิ มากน้อยเพียงใด	4.36	0.75	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.15	0.78	มาก

จากตารางที่ 23 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นเนื้อหาของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีแมลงกอลในประเทศไทย อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.15 (S.D. = 0.78) สำหรับความคิดเห็นเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรใช้การอธิบายเนื้อหาโดยเน้นการใช้รูปภาพ สัญลักษณ์ อินโฟกราฟิก หรือแผนภูมิ มากน้อยเพียงใด อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.36 (S.D. = 0.75) รองลงมาคือ มีความคิดเห็นว่าคุณค่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีแมลงกอลทั้งหมดในประเทศไทย มากน้อยเพียงใด อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.12 (S.D. = 0.76) มีความคิดเห็นว่าคุณค่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการออกใบอนุญาตเครื่องตีแมลงกอล มากน้อยเพียงใด อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.11 (S.D. = 0.76) มีความคิดเห็นว่าคุณค่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหากฎหมายในเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบทางอาญานั้น มากน้อยเพียงใด อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.10 (S.D. = 0.82) และน้อยที่สุดคือ คู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหาความรู้พื้นฐาน

ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีแอลกอฮอล์ (ประเภท ชนิด ที่มา การผลิต เป็นต้น) มากน้อยเพียงใด อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.05 (S.D. = 0.79)

ตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นการใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นการใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านเห็นด้วยมากน้อยเพียงใดในการปรับใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	3.96	0.77	มาก
2. หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถช่วยลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด (ในภาพรวม)	3.85	0.83	มาก
3. หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าผู้จำหน่ายเครื่องตีแอลกอฮอล์จะปรับใช้แบบประเมินมากน้อยเพียงใด	3.77	0.86	มาก
4. หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถลดการจำหน่ายเครื่องตีแอลกอฮอล์ให้ผู้เมาสุราได้มากน้อยเพียงใด	3.69	0.92	มาก
5. หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถลดการบริโภคเครื่องตีแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด	3.66	0.93	มาก
รวมเฉลี่ย	3.79	0.86	มาก

จากตารางที่ 24 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นประเด็นการใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.79 (S.D. = 0.86) สำหรับความคิดเห็นเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้วยมากน้อยเพียงใดในการปรับใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีแอลกอฮอล์ในประเทศไทย อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.96 (S.D. = 0.77) มีความคิดเห็นว่าหากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว คิดว่าจะสามารถช่วยลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด (ในภาพรวม) อยู่ในระดับมาก

โดยมีค่าเฉลี่ย 3.85 (S.D. = 0.83) มีความคิดเห็นว่าจะหากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว คิดว่าผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์จะปรับใช้แบบประเมิน มากน้อยเพียงใด อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.77 (S.D. = 0.86) มีความคิดเห็นว่าจะหากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว คิดว่าจะสามารถลดการจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ให้ผู้เมาสุราได้มากน้อยเพียงใด อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.69 (S.D. = 0.92) และน้อยที่สุดคือ มีความคิดเห็นว่าจะหากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว คิดว่าจะสามารถลดการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด โดยมีค่าเฉลี่ย 3.66 (S.D. = 0.93)

ตารางที่ 25 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นลักษณะของแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นลักษณะของแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรให้ผู้จำหน่ายทำแบบประเมินในกระดาษ มากน้อยเพียงใด	3.60	0.98	มาก
2. ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรให้ผู้จำหน่ายทำแบบประเมินด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ มากน้อยเพียงใด	4.01	0.84	มาก
3. ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรมีไม่เกินกว่า 10 คำถาม มากน้อยเพียงใด	3.96	0.86	มาก
4. ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว สามารถมีเกินกว่า 10 คำถามได้ มากน้อยเพียงใด	3.50	0.98	มาก
5. ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรใช้เวลาในการประเมินไม่เกินกว่า 3 นาที มากน้อยเพียงใด	4.14	0.80	มาก
รวมเฉลี่ย	3.84	0.89	มาก

จากตารางที่ 25 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นลักษณะของแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.84 (S.D. = 0.89) สำหรับความคิดเห็นเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นที่คิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรใช้เวลาในการประเมินไม่เกินกว่า 3 นาที มากน้อยเพียงใด อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.14 (S.D. = 0.80) มีความคิดเห็นที่คิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรให้ผู้จำหน่ายทำแบบประเมินด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ มากน้อยเพียงใด อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.01 (S.D. = 0.84) มีความคิดเห็นที่คิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรมีไม่เกินกว่า 10 คำถาม มากน้อยเพียงใด อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.96 (S.D.

= 0.86) มีความคิดเห็นที่คิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรให้ผู้จำหน่ายทำแบบประเมินในกระดาษ มากน้อยเพียงใด อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.60 (S.D. = 0.98) และน้อยที่สุดคือ มีความคิดเห็นที่คิดว่าแบบประเมินดังกล่าว สามารถมีเกินกว่า 10 คำถามได้ มากน้อยเพียงใด อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.50 (S.D. = 0.98)

3 ผลการศึกษาด้านความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นในการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

ตารางที่ 26 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	T-test	Sig.
ประเด็นการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย		
1. ท่านเห็นด้วยมากน้อยเพียงใดในการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	2.497	0.013*
2. หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถช่วยลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด (ในภาพรวม)	1.986	0.048*
3. หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์จะมีความรู้เรื่องกฎหมายเพิ่มมากขึ้น มากน้อยเพียงใด	0.702	0.483
4. หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถลดการกระทำผิดกฎหมายของผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด	-0.211	0.833
5. หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่ารัฐจะสามารถควบคุมใบอนุญาตของผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด	0.327	0.744
ประเด็นเนื้อหาของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย		
1. ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหาความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (ประเภท ชนิด ที่มา การผลิต เป็นต้น) มากน้อยเพียงใด	1.532	0.126

2. ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ ออกใบอนุญาตเครื่องตีแมลงกอล มากน้อยเพียงใด	0.777	0.438
3. ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ เครื่องตีแมลงกอลทั้งหมดในประเทศไทย มากน้อยเพียงใด	1.969	0.049*
4. ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหากฎหมายในเฉพาะประเด็น ที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบทางอาญาเท่านั้น มากน้อยเพียงใด	0.773	0.440
5. ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรใช้การอธิบายเนื้อหาโดยเน้นการใช้ รูปภาพ สัญลักษณ์ อินโฟกราฟิก หรือแผนภูมิ มากน้อยเพียงใด ประเด็นการใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย	1.530	0.127
1. ท่านเห็นด้วยมากน้อยเพียงใดในการปรับใช้แบบประเมินความ เมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีแมลงกอลในประเทศไทย	1.744	0.082
2. หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถ ช่วยลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีแมลงกอลได้มากน้อย เพียงใด (ในภาพรวม)	0.038	0.970
3. หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าผู้จำหน่าย เครื่องตีแมลงกอลจะปรับใช้แบบประเมิน มากน้อยเพียงใด	-0.024	0.981
4. หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถ ลดการจำหน่ายเครื่องตีแมลงกอลให้ผู้เมาสุราได้มากน้อย เพียงใด	-0.176	0.860
5. หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถ ลดการบริโภคเครื่องตีแมลงกอลได้มากน้อยเพียงใด ประเด็นลักษณะของแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้ จำหน่าย	0.015	0.988
1. ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรให้ผู้จำหน่ายทำแบบ ประเมินในกระดาษ มากน้อยเพียงใด	1.239	0.216
2. ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรให้ผู้จำหน่ายทำแบบ ประเมินด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ มากน้อยเพียงใด	-0.908	0.364
3. ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรมีไม่เกินกว่า 10 คำถาม มากน้อยเพียงใด	-0.056	0.956
4. ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว สามารถมีเกินกว่า 10 คำถาม ได้ มากน้อยเพียงใด	1.094	0.275
5. ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรใช้เวลาในการประเมินไม่ เกินกว่า 3 นาที มากน้อยเพียงใด	1.243	0.214

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 26 พบว่า การทดสอบค่าสถิติ t-test มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า เพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีม แอลกอฮอล์ในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่แตกต่างกันในเรื่อง 1) เห็นด้วยมากน้อยเพียงใดในการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย 2) หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว คิดว่าจะสามารถช่วยลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด (ในภาพรวม) 3) คิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ทั้งหมดในประเทศไทย มากน้อยเพียงใด ส่วนความคิดเห็นเรื่องอื่นๆ พบว่า เพศที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

ตารางที่ 27 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีม แอลกอฮอล์ในประเทศไทย จำแนกตามอายุ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีม แอลกอฮอล์ในประเทศไทย	F-test	Sig.
ประเด็นรูปแบบของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย		
1. ท่านเห็นด้วยกับการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยมากน้อยเพียงใด	19.035	1.066
2. ท่านคิดว่าการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด	6.253	0.000*
3. หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์จะมีความรู้เรื่องกฎหมายเพิ่มมากขึ้น มากน้อยเพียงใด	5.644	0.001*
4. หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถลดการกระทำผิดกฎหมายของผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด	7.260	8.964
5. หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่ารัฐจะสามารถควบคุมใบอนุญาตของผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด	7.394	7.452

ประเด็นเนื้อหาของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีแมลงกอลในประเทศไทย

1. ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหาความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีแมลงกอล (ประเภท ชนิด ที่มา การผลิต เป็นต้น) มากน้อยเพียงใด	3.728	0.011*
2. ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการออกใบอนุญาตเครื่องตีแมลงกอล มากน้อยเพียงใด	5.580	0.001*
3. ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีแมลงกอลทั้งหมดในประเทศไทย มากน้อยเพียงใด	4.094	0.007*
4. ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหากฎหมายในเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบทางอาญาเท่านั้น มากน้อยเพียงใด	3.787	0.010*
5. ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรใช้การอธิบายเนื้อหาโดยเน้นการใช้รูปภาพ สัญลักษณ์ อินโฟกราฟิก หรือแผนภูมิ มากน้อยเพียงใด	3.500	0.015*
ประเด็นการใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย		
1. ท่านเห็นด้วยมากน้อยเพียงใดในการปรับใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีแมลงกอลในประเทศไทย	3.327	0.020*
2. หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถช่วยลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีแมลงกอลได้มากน้อยเพียงใด (ในภาพรวม)	4.113	0.007*
3. หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าผู้จำหน่ายเครื่องตีแมลงกอลจะปรับใช้แบบประเมิน มากน้อยเพียงใด	3.450	0.017*
4. หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถลดการจำหน่ายเครื่องตีแมลงกอลให้ผู้เมาสุราได้มากน้อยเพียงใด	3.012	0.030*
5. หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถลดการบริโภคเครื่องตีแมลงกอลได้มากน้อยเพียงใด	2.947	0.032*
ประเด็นลักษณะของแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย		
1. ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรให้ผู้จำหน่ายทำแบบประเมินในกระดาษ มากน้อยเพียงใด	4.100	0.007*
2. ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรให้ผู้จำหน่ายทำแบบประเมินด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ มากน้อยเพียงใด	2.641	0.049*

3. ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรมีไม่เกินกว่า 10 คำถาม อย่างน้อยเพียงใด	4.095	0.007*
4. ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว สามารถมีเกินกว่า 10 คำถาม ได้ มากน้อยเพียงใด	1.433	0.232
5. ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรใช้เวลาในการประเมินไม่ เกินกว่า 3 นาที มากน้อยเพียงใด	1.897	0.129

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 27 พบว่า การทดสอบค่าสถิติ f-test มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า อายุที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีม แอลกอฮอล์ในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่แตกต่างกันในเรื่อง 1) คิดว่าการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากการบริโภคเครื่องตีม แอลกอฮอล์อย่างน้อยเพียงใด 2) หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์จะมีความรู้เรื่องกฎหมายเพิ่มมากขึ้น มากน้อยเพียงใด 3) คิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหาความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (ประเภท ชนิด ที่มา การผลิต เป็นต้น) มากน้อยเพียงใด 4) คิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการออกใบอนุญาตเครื่องตีมแอลกอฮอล์ มากน้อยเพียงใด 5) คิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ทั้งหมดในประเทศไทย มากน้อยเพียงใด 6) คิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหากฎหมายในเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบทางอาญาเท่านั้น มากน้อยเพียงใด 7) คิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรใช้การอธิบายเนื้อหาโดยเน้นการใช้รูปภาพ สัญลักษณ์ อินโฟกราฟิก หรือแผนภูมิ มากน้อยเพียงใด 8) เห็นด้วยมากน้อยเพียงใดในการปรับใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย 9) หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว คิดว่าจะสามารถช่วยลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด (ในภาพรวม) 10) หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถลดการจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ให้ผู้เมาสุราได้มากน้อยเพียงใด 11) หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว คิดว่าจะสามารถลดการจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ให้ผู้เมาสุราได้มากน้อยเพียงใด 12) หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว คิดว่าจะสามารถลดการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด 13) คิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรให้ผู้จำหน่ายทำแบบประเมินในกระดาษ มากน้อยเพียงใด 14) คิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรให้ผู้จำหน่ายทำแบบประเมินด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ มากน้อยเพียงใด 15) คิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรมีไม่เกินกว่า 10 คำถาม มากน้อยเพียงใด ส่วนความคิดเห็นเรื่องอื่นๆ พบว่า อายุที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

ตารางที่ 28 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีม
แอลกอฮอล์ในประเทศไทย จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีม แอลกอฮอล์ในประเทศไทย	F-test	Sig.
ประเด็นการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ใน ประเทศไทย		
1. ท่านเห็นด้วยอย่างน้อยเพียงใดในการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้ จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	2.093	0.081
2. หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถช่วยลด ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด (ใน ภาพรวม)	1.355	0.249
3. หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าผู้จำหน่ายเครื่องตีม แอลกอฮอล์จะมีความรู้เรื่องกฎหมายเพิ่มมากขึ้น มากน้อยเพียงใด	1.325	0.260
4. หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถลดการ กระทำผิดกฎหมายของผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มาก น้อยเพียงใด	1.419	0.226
5. หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่ารัฐจะสามารถควบคุม ใบอนุญาตของผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด	2.347	0.054
ประเด็นเนื้อหาของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ใน ประเทศไทย		
1. ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหาความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้อง กับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (ประเภท ชนิด ที่มา การผลิต เป็นต้น) มากน้อยเพียงใด	1.680	0.153
2. ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการออกใบอนุญาตเครื่องตีมแอลกอฮอล์ มากน้อย เพียงใด	2.262	0.061
3. ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ เครื่องตีมแอลกอฮอล์ทั้งหมดในประเทศไทย มากน้อยเพียงใด	2.031	0.089
4. ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหากฎหมายในเฉพาะประเด็น ที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดทางอาญาเท่านั้น มากน้อยเพียงใด	3.314	0.011*

5. ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรใช้การอธิบายเนื้อหาโดยเน้นการใช้รูปภาพ สัญลักษณ์ อินโฟกราฟิก หรือแผนภูมิ มากน้อยเพียงใด	1.971	0.098
ประเด็นการใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย		
1. ท่านเห็นด้วยมากน้อยเพียงใดในการปรับใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	1.770	0.134
2. หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถช่วยลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด (ในภาพรวม)	4.397	0.002*
3. หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะปรับใช้แบบประเมิน มากน้อยเพียงใด	4.993	0.001*
4. หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถลดการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ผู้เมาสุราได้มากน้อยเพียงใด	2.313	0.057
5. หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด	2.148	0.074
ประเด็นลักษณะของแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย		
1. ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรให้ผู้จำหน่ายทำแบบประเมินในกระดาษ มากน้อยเพียงใด	0.800	0.525
2. ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรให้ผู้จำหน่ายทำแบบประเมินด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ มากน้อยเพียงใด	0.795	0.529
3. ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรมีไม่เกินกว่า 10 คำถาม มากน้อยเพียงใด	1.425	0.224
4. ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว สามารถมีเกินกว่า 10 คำถามได้ มากน้อยเพียงใด	1.018	0.397
5. ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรใช้เวลาในการประเมินไม่เกินกว่า 3 นาที มากน้อยเพียงใด	0.420	0.794

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 28 พบว่า การทดสอบค่าสถิติ f-test มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่แตกต่างกันในเรื่อง 1) คิดว่าคู่มือดังกล่าว

ควรมีเนื้อหากฎหมายในเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบทางอาญาเท่านั้น มากน้อยเพียงใด 2) หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถช่วยลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด (ในภาพรวม) 3) หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์จะปรับใช้แบบประเมิน มากน้อยเพียงใด ส่วนความคิดเห็นเรื่องอื่นๆ พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

ตารางที่ 29 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย จำแนกตามอาชีพ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	F-test	Sig.
ประเด็นการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย		
1. ท่านเห็นด้วยมากน้อยเพียงใดในการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	1.200	0.305
2. หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถช่วยลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด (ในภาพรวม)	1.166	0.323
3. หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์จะมีความรู้เรื่องกฎหมายเพิ่มมากขึ้น มากน้อยเพียงใด	1.466	0.188
4. หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าสามารถลดการกระทำผิดกฎหมายของผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด	2.098	0.052
5. หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่ารัฐจะสามารถควบคุมใบอนุญาตของผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด	1.962	0.070*
1. ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหาความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (ประเภท ชนิด ที่มา การผลิต เป็นต้น) มากน้อยเพียงใด	1.503	0.175

2. ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ ออกใบอนุญาตเครื่องตัดแอลกอฮอล์ มากน้อยเพียงใด	1.816	0.094
3. ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ เครื่องตัดแอลกอฮอล์ทั้งหมดในประเทศไทย มากน้อยเพียงใด	1.503	0.175
4. ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหากฎหมายในเฉพาะประเด็น ที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบทางอาญาเท่านั้น มากน้อยเพียงใด	2.443	0.024*
5. ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรใช้การอธิบายเนื้อหาโดยเน้นการใช้ รูปภาพ สัญลักษณ์ อินโฟกราฟิก หรือแผนภูมิ มากน้อยเพียงใด	0.931	0.472
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัด แอลกอฮอล์ในประเทศไทย	F-test	Sig.
ประเด็นการใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย		
1. ท่านเห็นด้วยมากน้อยเพียงใดในการปรับใช้แบบประเมินความ เมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	1.328	0.243
2. หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถ ช่วยลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตัดแอลกอฮอล์ได้มากน้อย เพียงใด (ในภาพรวม)	3.600	0.002*
3. หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าผู้จำหน่าย เครื่องตัดแอลกอฮอล์จะปรับใช้แบบประเมิน มากน้อยเพียงใด	1.295	0.258
4. หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าสามารถ ลดการจำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ให้ผู้เมาสุราได้มากน้อย เพียงใด	0.727	0.628
5. หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าสามารถ ลดการบริโภคเครื่องตัดแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด	0.710	0.642
ประเด็นลักษณะของแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้ จำหน่าย		
1. ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรให้ผู้จำหน่ายทำแบบ ประเมินในกระดาษ มากน้อยเพียงใด	0.771	0.593
2. ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรให้ผู้จำหน่ายทำแบบ ประเมินด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ มากน้อยเพียงใด	2.091	0.052
3. ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรมีไม่เกินกว่า 10 คำถาม มากน้อยเพียงใด	1.305	0.253
4. ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว สามารถมีเกินกว่า 10 คำถาม ได้ มากน้อยเพียงใด	0.570	0.755

5. ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรใช้เวลาในการประเมินไม่เกินกว่า 3 นาที มากน้อยเพียงใด	0.919	0.480
---	-------	-------

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 29 พบว่า การทดสอบค่าสถิติ f-test มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า อาชีพที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่แตกต่างกันในเรื่อง 1) หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่ารัฐจะสามารถควบคุมใบอนุญาตของผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด 2) คิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหากฎหมายในเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบทางอาญาเท่านั้น มากน้อยเพียงใด 3) หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถช่วยลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด (ในภาพรวม) ส่วนความคิดเห็นเรื่องอื่นๆ พบว่า อาชีพที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ดังนี้

1. คิดว่ามีความเป็นไปได้สำหรับพื้นที่คนเมือง แต่สำหรับพื้นที่ชนบทมีความเป็นไปได้ยากที่จะจัดทำคู่มือนี้ขึ้นมา เนื่องจากพื้นที่ชนบทจะมีการซื้อขายกับร้านขายของชำ ที่ส่วนใหญ่จะเป็นชาวบ้านมาเปิดร้านขายไม่ได้มีมาตรฐานอะไรเหมือนกับร้านสะดวกซื้อหรือห้างร้าน ดังนั้นคิดว่าคนจะไม่สนใจคู่มือตรงนี้ และตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ต่างจังหวัดและชนบทค่อนข้างหละหลวม

2. คิดว่าร้านค้าอาจจะไม่ให้ความร่วมมือในการใช้แบบประเมินความเมา เพราะต้องใช้เวลาและค่อนข้างจะยากสำหรับร้าน คิดว่าร้านน่าจะต้องการขายสินค้ามากกว่า อาจต้องมีอะไรเพิ่มเติมเพื่อให้ร้านยินยอมแล้วก็เต็มใจที่จะร่วมทำตาม

3. คู่มือการใช้บางหัวข้อก็เห็นด้วยแต่คิดว่าเนื้อหาเกี่ยวกับตัวสินค้า เช่น แห่่งผลิต ชนิด ที่มา คิดว่าในตัวสินค้าทางแบรนด์คงเขียนมากับกำไว้อยู่แล้ว อาจจะไม่ต้องมี

4. มีการกำหนดเรื่องขีดจำกัดการขายให้ต่อผู้บริโภค หรือเรื่องการรับผิดชอบผู้บริโภคด้วยก็จะดี

5. ควรมีรายละเอียดที่ทำให้ประชาชนเข้าใจง่ายขึ้น

6. ควรปรับเนื้อหาให้เข้ากับกฎหมายตามความเป็นปัจจุบัน

8. ใช้รูปภาพ กราฟิกดีไซน์ และการออกแบบตัวอักษรที่สวยงามมีส่วนให้แบบประเมินมีความน่าสนใจมากขึ้น

9. ควรมีกฎหมายที่เข้มงวดในการนำแบบประเมินมาปรับใช้กับผู้จำหน่าย

10. อยากรให้เป็นคู่มือที่อ่านแล้วเกิดความรู้สึกอยากทานน้อยลง เพื่ออัตราการเกิดอุบัติเหตุจากความเมา

11. คิดว่าอาจจะเป็นภาระสำหรับผู้ประกอบการต่างๆ

12. เน้นย้ำการงดจำหน่ายให้เด็กต่ำกว่า 18 อย่างเคร่งครัด

14. ควรมีรายละเอียดในการบังคับใช้มากขึ้น

ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังนี้

1. แบบประเมินควรมีขั้นตอนการทำที่ง่ายสะดวกรวดเร็วมากที่สุด เช่น การทำในสมาร์ทโฟน เพียงสแกนรหัสคิวอาร์ (QR code) ให้ผู้ซื้อทำและไม่ควรมีข้อคำถามเยอะเกิ่นไป เพราะจะทำให้ผู้ตอบแบบประเมินไม่สนใจที่จะตอบคำถาม หรืออาจรีบทำแล้วไม่ตั้งใจทำแบบประเมิน อาจจะได้คำตอบที่แท้จริง

2. ควรใช้เรื่องของวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับร่างกาย การพุดจา อารมณ์ มาใช้ในการทำแบบประเมิน เพื่อให้วัดผลประเมินได้ตรง

3. มีประเด็นที่ช่วยเสริมสร้างจิตสำนึกให้ไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น

4. ควรกำหนดอายุให้ชัดเจนหรือแสดงบัตรประชาชนทุกครั้งในการซื้อและก่อนทำแบบประเมิน

5. ควรใช้การวัดระดับแอลกอฮอล์ที่มีความน่าเชื่อถือมากกว่า

6. ควรเป็นอินโฟกราฟิกที่ดูเข้าใจง่าย

7. เน้นการบังคับใช้ให้ทั่วถึง

8. ปรับใช้โดยเน้นในกลุ่มผู้ซื้อที่มีการขับขี่ยานพาหนะร่วมกับการเป่าแอลกอฮอล์

9. วัดระดับแอลกอฮอล์ก่อนทำแบบประเมิน

10. ออกกฎให้ทางผู้ประกอบการ เข้มงวดในการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่านี้

11. หากบังคับใช้กฎหมายได้อย่างเด็ดขาดจะทำให้คนกระทำผิดน้อยลง

12. คำถามควรเข้าใจง่าย ไม่ยาวเกินไป

4.3 ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับแก้กฎหมายหรือมาตรการอื่นให้สอดคล้องกับการปรับใช้คู่มือ

จากการรวบรวมข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม (Focus group) มีผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ ดังนี้

4.3.1 ข้อเสนอแนะจากตัวแทนจากกรมสรรพสามิต

เสนอในด้านการออกใบอนุญาตขายสุรา คือ ใบอนุญาตขายสุรามืออยู่ด้วยกัน 4 ประเภทหลัก ๆ ประเภทที่ 1 คือ ร้านอาหาร ประเภทที่ 2 เป็นร้านค้าปลีกที่จัดภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ประเภทที่ 3 เป็นร้านโชห่วย ประเภทที่ 4 พวกที่อยู่ในดีวีพี เพราะฉะนั้นอาจเกิดปัญหาในการปรับใช้ที่ว่าคู่มือออกแบบมาสำหรับแต่ละประเภทหรือเปล่า เพราะเชื่อว่าในร้านอาหาร การปฏิเสธจะขายแอลกอฮอล์ในร้านอาหารอาจจะลำบากพอสมควร หรือเป็นร้านที่จัดภาษีมูลค่าเพิ่ม ยกตัวอย่างเช่น เซเว่น คือ คนที่ขอลำหนายกับคนที่ทำงานในร้าน อาจจะเป็นคนละบุคคลกัน การที่เราจะให้ความรู้กับเขาจะทำอย่างไร ส่วนร้านโชห่วย เห็นว่าอาจจะมีประเด็นคนที่ขอลำหนายกับคนที่ขายในร้านอาจจะเป็นคนละบุคคลกันเช่นเดียวกัน

สำหรับการบังคับใช้ใบอนุญาต มีกรณีการเตือน พักใช้ และเพิกถอนใบอนุญาต ความหมายตรงนี้คือว่าหากเราถูกเพิกถอนใบอนุญาตไป แสดงว่าสถานที่นั้นไม่สามารถจำหน่ายสุราได้เลยอีก 5 ปีข้างหน้า อันนี้คือโทษที่ค่อนข้างรุนแรงพอสมควร เพราะฉะนั้นอยากเสนอให้ปรับโทษลง หรือให้เกี่ยวข้องกับการผูกใบอนุญาตก็พอ เพราะบางแห่งคนขอใบอนุญาตกับคนขายคนละคนกัน แล้วจะปฏิบัติหรือจะดำเนินการตามกฎหมายอย่างไรเพื่อสามารถให้สิ่งที่เราหวังไว้ว่าผู้ขายจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบด้วยกับเรื่องของผลกระทบทางสังคมถ้าเกิดจำหน่ายสุราทั้ง ๆ ที่รู้ว่าไม่เหมาะสม ก็จะส่งผลให้ต้องถูกดำเนินคดี หรือถูกดำเนินการอะไรบ้าง

เสนอในเรื่องของการออกใบอนุญาต ควรศึกษาแนวทางในการออกใบอนุญาตโดยคำนึงถึงผลการดำเนินงาน คือให้ดูว่าเขาผ่านการทดสอบตามคู่มือหรือไม่ อย่างแรก คือจำกัดใบอนุญาตให้น้อยลง คือหากไม่ผ่านการทดสอบตามคู่มือนี้ ก็จะไม่ออกใบอนุญาตให้ ถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์ เหมือนการออกใบขับขี่ ตรงนี้ประโยชน์จะสูงกว่าในการนั่งไล่หาคนผิด และควรมีการจำกัดในแต่ละพื้นที่ควรมีผู้ขายที่มีใบอนุญาตจำหน่ายเท่าใด เหมือนกับที่ต่างประเทศ

4.3.2 ข้อเสนอแนะจากนักวิชาการ/อาจารย์/ผู้ทรงคุณวุฒิ

ท่านแรกมีประเด็นในส่วนสถานะของคู่มือว่าเป็นสถานะอะไร ตัวอย่างจากประเทศอเมริกา ก็มีคู่มือลักษณะนี้ในมลรัฐแคนซัสกับมลรัฐหลุยเซียนา ในส่วนของมลรัฐแคนซัส ทาง Division

Alcoholic beverages control มีการจัดทำ ABC Handbook ในนี้จะประกอบไปด้วย คำนิยาม ในการอธิบายว่าแอลกอฮอล์คืออะไร, กระบวนการได้มาซึ่งการรับอนุญาต, ข้อกำหนดพิเศษสำหรับผู้ค้าที่ไม่ได้อาศัยอยู่ในเขต, ยี่ห้อที่ได้รับอนุญาตในการขายได้, รายชื่อตัวแทนผู้ค้าปลีกในเขต, ข้อกำหนดเรื่องราคา, การใช้สัญลักษณ์ การโฆษณา ข้อห้ามในการโฆษณาการขาย, การแจกวางวัด การแจกของที่ระลึก, ความรับผิดชอบของผู้ขายในแง่ของการคืนเงิน, หลักเกณฑ์เรื่องการจ่ายภาษี, การกำหนดให้ผู้ขายต้องทำรายงานการเก็บข้อมูลเพื่อส่งข้อมูลต่อ, มาตรการทางปกครอง (ไม่ใช่โทษทางอาญา) เช่น การปรับ การเพิกถอน พักใช้ใบอนุญาตต่าง ๆ

มลรัฐหลุยเซียนา มีการพูดถึงสถานะของคู่มือว่าเป็นเพียงเครื่องมืออ้างอิง (Reference tool) สำหรับผู้ขายซึ่งอาจจะตรงกับวัตถุประสงค์ของทางผู้วิจัย คือไม่ใช่บรรดากฎหมายหรือข้อบังคับท้องถิ่น โดยในคู่มือนี้จะพูดถึงเรื่องเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้ขายและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง, การขายและการให้บริการแอลกอฮอล์ เช่น อายุ วิธีการขาย การตรวจคุณสมบัติของผู้ซื้อ

เห็นว่าคู่มือที่ผู้วิจัยทำ ควรต้องกำหนดกรอบให้ชัดว่าคืออะไร ไม่ควรเล่มใหญ่เกินไป เมื่อเล่มใหญ่เกินไปจะมีประเด็นที่ถ้าหากว่าผู้ขายจำเป็นที่จะต้องมีคู่มือนี้อยู่ตลอดเวลาจะเป็นการยากหรือเปล่า แล้วเราจะไปตรวจสอบการมีอยู่ของคู่มือนี้อย่างไร แล้วหากเราไม่มีคู่มือนี้ จะมีผลอย่างไร แล้วคู่มือนี้จะช่วยให้เกิดผลอะไรแก่ผู้ขาย

ในส่วนของการตรวจสอบเงื่อนไขของผู้ซื้อ ในต่างประเทศ ที่เห็นในปัจจุบันก็จะมี เช่น การตรวจบัตรประชาชน การตรวจอาการเมาทางสติสัมปชัญญะเปรียบเทียบกับอาการขับยานพาหนะ เช่น การดูอาการหรือการใช้เครื่องมือ หรือการให้ดำเนินการอะไรบางอย่าง เช่น การให้เดินบนเส้นตรงกับน้บก้าว การให้ยืนขาเดียว หรือให้อ่านหนังสือตัวอักษรย้อนหลัง ซึ่งมีการใช้กันอยู่ในอเมริกา จึงทำให้เกิดข้อสงสัยว่า ในฐานะผู้ขายเราจะทำอย่างนั้นได้ทั้งหมดหรือเปล่า ก็ต้องดูความเป็นไปได้ คือกำหนดมาแล้วจะปฏิบัติได้จริงหรือเปล่า และสามารถตรวจสอบให้ครบถ้วนได้อย่างไร

ประการสุดท้าย คือ การที่ผู้วิจัยทำแบบนี้จะมีปัญหาในเรื่องความยินยอมของผู้ซื้อหรือไม่ และจากการที่ศึกษามาจะมีประเด็นที่จะไปกระทบต่อความเป็นส่วนตัวของผู้ซื้อเกินไปหรือไม่ คือต้องทำในที่เปิดเผยหรือที่ลับ และถ้าทางผู้วิจัยมีแนวคิดให้ทำเป็นแบบฟอร์มคำถาม สิ่งนั้นจะถูกดำเนินการอย่างไรต่อ จะถูกฉีกทิ้งหรือถูกเก็บไว้แล้วไปใช้เพื่อประโยชน์อะไร มันจะเป็นข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่

ท่านที่สองเห็นด้วยกับแนวความคิดในการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพราะคู่มือจะช่วยให้ผู้จำหน่ายไม่ว่าจะเป็นรายใหญ่หรือรายย่อยสามารถเข้าใจและปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือของรัฐได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน รวมถึงสามารถเข้าใจและทราบถึงนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อีกทั้งยังเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้จำหน่ายให้รู้ถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองเกี่ยวกับการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ถูกต้อง อย่างไรก็ตาม อาจมี

ข้อเสีย คือ ผู้จำหน่ายอาจจะมีความรู้สึกถูกจำกัดสิทธิในการจำหน่ายมากขึ้นและอาจเป็นการก่อให้เกิดภาระหน้าที่ที่เพิ่มขึ้นสำหรับผู้จำหน่าย

ในส่วน of แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ เห็นว่าเป็นแนวคิดที่ดี เพราะเป็นการประเมินเบื้องต้นแบบง่ายในการคัดกรองการตีเมล็ดสุราของผู้บริโภค และยังสามารถช่วยคัดกรองและช่วยเหลือดูแลผู้บริโภคให้ลดหรือหยุดตีเมล็ดได้ในเบื้องต้นหากผู้จำหน่ายเห็นว่าผู้บริโภคมีอาการมีเมามากขณะซื้อเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ เป็นการลดการก่ออาชญากรรมและลดอุบัติเหตุได้อีกด้วย แต่ก็มีข้อเสีย คือ ผู้จำหน่ายและผู้บริโภคอาจมีความรู้สึกรู้ว่าเป็นการยุ่งยากและเสียเวลา และทำให้การบริโภคเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์เป็นเรื่องที่เข้าถึงยากกว่าเดิม

นอกจากนี้ เสนอว่าในตัวแบบประเมินฯ ควรจะมีเนื้อหา ดังนี้ 1. ความถี่ในการตีเมล็ดเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ของผู้บริโภค, 2. ปริมาณแอลกอฮอล์ที่ตีเป็นประจำ, 3. สุขภาพเบื้องต้นของผู้บริโภค เช่น ความดันโลหิต โรคประจำตัวต่าง ๆ, 4. ข้อมูลการขับชี่ยานพาหนะทั้งก่อนและหลังการตีเมล็ดเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์, 5. เหตุผลในการตีเมล็ดเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์, และ 6. เครื่องมือในการทดสอบระดับความสามารถในการครองสติ เป็นต้น

4.3.3 ข้อเสนอแนะจากผู้จำหน่ายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์

ท่านแรกเห็นว่าในฐานะผู้ขาย เห็นด้วยกับผู้วิจัยในการขอใบอนุญาตให้เหมือนกับการขอใบขับขี่ เพราะเห็นว่าบางร้านยังไม่ทราบถึงเวลาขายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ และหากเป็นรายสะดวกซื้อใหญ่ ๆ เช่น เซเว่น ก็จะเคร่งครัดเรื่องเวลา แต่ในพวกร้านเล็ก ๆ ก็จะใช้เวลาที่เซเว่นไม่ขายเป็นเวลาขายของเขา เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้คือเป็นสิ่งที่เขาไม่รู้ อย่างน้อยถ้าเราขออนุญาตแล้วมีการอบรมจะทำให้เขาได้รู้ในส่วนของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ในเรื่องคู่มือคิดว่ามีประโยชน์ แต่ในส่วนของแบบประเมินควรทำให้ง่าย หากเป็นบุคคลที่มีเงินเมามากซื้อหากทำอะไรยุ่งยากก็อาจทำให้เขาไม่พอใจ ควรทำแบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ง่าย ใช้เวลาให้น้อย

เห็นว่าถ้ามีคู่มือ ผู้ขายอาจนำมาใช้ปฏิบัติได้ไม่ยากแต่อาจต้องใช้เวลา ส่วนของผู้ซื้อ ควรให้ความรู้ผู้บริโภคด้วยว่าผู้ขายจะต้องมีการทำแบบสอบถามต่าง ๆ ผู้บริโภคก็ต้องให้ความร่วมมือ เสนอเพิ่มเติมว่าอาจมีในมุมของผู้บริโภค เป็นเรื่องของการมีบัตรตีเมล็ดของผู้บริโภค ก่อนได้บัตรตีเมล็ดก็ต้องให้ผู้บริโภครู้ถึงข้อมูลกระบวนการในการซื้อ และเห็นว่าทั้งตัวผู้ขายและผู้ซื้อต้องร่วมมือกันในการรับผิดชอบต่อสังคม

ท่านที่สองเห็นว่าการออกใบอนุญาตจำหน่ายสุรา หน่วยงานผู้ออกใบอนุญาตควรจะมีการตรวจสอบร้านหรือสถานที่ที่ผู้ขอใบอนุญาตมาขอจดทะเบียนเพื่อออกใบอนุญาตจำหน่ายสุราเสียก่อนว่าร้าน

หรือสถานที่เป็นเช่นไร มีจริงหรือเปล่า ร้านมีการขายสุราที่ถูกกฎหมายหรือเปล่า เมื่อออกใบอนุญาตให้แล้ว ก็ควรมีการเข้าตรวจสอบให้บ่อยครั้ง

ในเรื่องการจัดทำคู่มือให้กับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นเห็นว่าจะเกิดประโยชน์น้อยมากสำหรับประเทศไทย เพราะการขอใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นง่ายเกินไป และถ้ามองตามความจริงก็ยังมีร้านค้าปลีก หรือร้านขายของชำอีกมากมายที่ไม่ได้ขอหรือมีใบอนุญาตในการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่ก็ยังมีการขายกันเป็นเรื่องปกติ โดยส่วนตัวมองว่าตามหลักความจริงนั้น ไม่จำเป็นต้องมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพราะไม่ว่าจะเป็นช่วงเวลาที่ยายได้ หรือหยุดขาย กฎหมายและบทกำหนดโทษ หรือการตัดสินใจที่จะขายให้กับลูกค้าที่สามารถพิจารณาได้ว่าอายุถึงหรือเปล่า สามารถดูบัตรได้ หรือผู้บริโภคมีสติสัมพัชญะมากน้อยเพียงใด มีอาการมาจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกินไปแล้วหรือเปล่า เลยมองว่าจุดนี้นั้นขึ้นอยู่กับผู้ขายเป็นหลัก ถ้าจะให้ได้ผล มองว่าควรมีการทดสอบความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับผู้ประกอบการ หรือผู้ที่ขอใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนจะออกใบอนุญาตให้ และหลังจากได้รับใบอนุญาตไปแล้วควรมีการเข้าตรวจสอบร้านประกอบการจากหน่วยงานที่ออกใบอนุญาตให้ ว่าปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายหรือเปล่า คงจะดีกว่า

คู่มือนั้นมีทั้งผลดีและผลเสีย โดยผลดี คือ ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะได้ทราบถึงหลักการปฏิบัติตามกฎหมายในเรื่องการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และทราบถึงโทษหากทำผิดกฎหมาย และผลเสียของคู่มือฯ คือ สิ้นเปลืองทรัพยากรที่ใช้ในการพิมพ์คู่มือ เพราะ เมื่อนำคู่มือไปให้ผู้จำหน่ายแล้ว ถ้าหากผู้จำหน่ายไม่ได้อ่านหรือไม่ได้สนใจก็จะทำให้คู่มือที่ให้ไปนั้นเป็นแค่กระดาษที่ไม่ได้ให้ประโยชน์อะไรเลย

ในเรื่องการจัดทำแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เห็นว่าเป็นความคิดที่ดีที่ใช้สำหรับผู้บริโภคที่ต้องการมาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพราะสามารถลดการตัดสินใจซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สำหรับดื่มเพิ่มสำหรับผู้ที่มีความเมากจากการดื่มแล้ว เพราะจะมองว่าเป็นการเสียเวลาต้องมาทำแบบประเมิน อาจทำให้การที่จะตัดสินใจซื้อลดลงได้ เพราะจะซื้อที่ก็มีความยุ่งยากในการซื้อและอาจเป็นการที่ทำให้ผู้บริโภคนั้นได้มีความยังคิดว่าตนนั้นมีความเมามากแล้ว เป็นผลโดยตรงที่สามารถลดอุบัติเหตุที่เกิดจากการดื่มได้ แต่การปรับใช้แบบประเมินฯ นี้จะส่งผลเสียโดยตรงแก่ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพราะจะทำให้ผู้บริโภคที่จะมาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง ทำให้รายได้หรือกำไรจากการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นลดลง

ส่วนของเนื้อหาในแบบประเมินฯ เห็นว่าควรมีเนื้อหาลักษณะคล้ายกับการกรอกประวัติส่วนตัว ชื่อ อายุ ดื่มที่เหนมาบ้าง ดื่มน้ำก็ขวดแล้ว เป็นต้น และอยากให้มีการใส่แบบทดสอบลงในแบบประเมิน เช่น ให้อายุตามเส้นประ ให้อายุเลข เป็นต้น เพราะสำหรับผู้ที่มีความเมากแล้วนั้น สติสัมพัชญะจะลดลง

การควบคุมตัวเองจะลดลง และยิ่งทำให้ยุ่งยากเท่าไร ผู้บริโภคหรือผู้ที่ดื่มจนมีความมั่นใจมาแล้ว จะเกิดความเบื่อหน่ายกับแบบสอบถามประเมินความเมา จนอาจทำให้เลิกที่จะซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดื่มได้

4.3.4 ข้อเสนอแนะจากตัวแทนด้านการแพทย์และสาธารณสุข

ในเรื่องการออกใบอนุญาตสุราเห็นว่า ควรจำกัดจำนวนการออกใบอนุญาตต่อพื้นที่ โดยกวดขันไม่ให้มีการจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต เพื่อให้สถานที่จำหน่ายไม่มีจำนวนที่หนาแน่นหรือมากเกินไป เพื่อความปลอดภัยของชุมชน สังคม และสุขภาพของผู้ดื่มเองด้วย ควรมีการกำหนดให้ติดป้ายที่สถานจำหน่ายให้ชัดเจนเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการสามารถจะจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ตามคู่มือที่จัดทำขึ้น เพื่อให้ผู้ซื้อได้เข้าใจตรงกันว่า การจะซื้อได้ต้องมีข้อกำหนดอย่างไรบ้าง

ส่วนเรื่องการจัดทำคู่มือให้กับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น เห็นด้วยในการจัดทำ และควรมีการสอบใบอนุญาต เหมือนการมีใบขับขี่ สำหรับเนื้อหาที่อยู่ในคู่มือนั้น โดยให้มีการต่ออายุเหมือนกับการอนุญาตจำหน่ายสุรา ส่วนของผลดีของการมีคู่มือ คือ จะทำให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้ดื่มและสังคมมากขึ้น เนื่องจากผู้จำหน่ายมีความรับผิดชอบในการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนผลเสีย คือ จะทำให้ผู้ที่ต้องการความเสรี เกิดการต่อต้าน จึงควรต้องดำเนินการกับผู้ขายในลักษณะพันธมิตรเพื่อให้เขามองตนเองว่าเป็นอาชีพหรือวิชาชีพที่สำคัญในการทำให้การขายของตนเป็นมืออาชีพ และให้เขามองในลักษณะว่าเขาจะเป็นกำลังสำคัญในการช่วยเหลือสังคมให้มีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

ส่วนประเด็นการจัดทำแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เห็นว่าควรอ้างอิงตามหลักการที่ตำรวจใช้ในการประเมินผู้เมาแล้วขับ (เช่น ลักษณะผู้ขับขี่ที่จะเรียกให้ตรวจลมหายใจ) เพื่อไม่ให้เกิดข้อถกเถียงมากจนเกินไปว่าจะประเมินการมาได้จริงหรือไม่ เนื่องจากมีข้อปฏิบัติที่ต่างกันอยู่และเป็นที่ยอมรับอยู่แล้วในการทำงานของผู้บังคับใช้กฎหมาย

4.3.5 ข้อเสนอแนะจากผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ท่านแรกเห็นเห็นด้วยกับการออกใบอนุญาตสุรา เนื่องจากทำให้ผู้บริโภคได้รับความมั่นใจจากการรับรองจากทางภาครัฐว่าร้านที่จัดจำหน่ายสุรา เป็นสุราที่ได้มาตรฐาน ไม่มีการผสมหรือปนเปื้อนสิ่งแปลกปลอม อีกทั้ง ยังเป็นหลักประกันว่าได้มีการเสียภาษีที่จะนำไปพัฒนาประเทศชาติด้วย แต่อย่างไรก็ตามข้อเสียของใบอนุญาตจำหน่ายสุราที่จำเป็นต้องมีการขอใบอนุญาตและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่มากมาย ส่งผลให้ผู้ประกอบการรายย่อยขาดคุณสมบัติที่จะเข้าถึงการจำหน่ายสุราภายในร้านค้าของตน รวมไปถึงการเกิดขึ้นของร้านค้าที่ลักลอบจำหน่ายสุราโดยไม่มีใบอนุญาตในราคาต่ำกว่าผู้ที่มีใบอนุญาตถูกต้อง ส่งผลให้ผู้ประกอบการที่มีใบอนุญาตจำหน่ายสุรา เกิดการขาดรายได้จากการจำหน่ายสุราอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

ในเรื่องการจัดทำคู่มือให้กับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น เห็นว่าไม่เหมาะสมเนื่องจากอาจทำให้ข้อมูลในเรื่องหลักกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หลักการขอใบอนุญาตในการ

จำหน่ายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ หรือโทษของกฎหมายเกี่ยวกับการฝ่าฝืนกฎหมายควบคุมเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ ที่ได้รับการเปลี่ยนแปลง เกิดความสับสนกับข้อมูลดั้งเดิมที่ปรากฏในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์แต่ถึงอย่างไรก็ตาม หากคู่มือดังกล่าวได้รับการพัฒนาเป็นไปในรูปแบบที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายทางออนไลน์หรือทางรูปแบบ Application บนมือถือ ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงและอัปเดตให้จากผู้พัฒนาอยู่เสมอ ก็จะสามารถแก้ปัญหาการแก้ไขข้อมูลได้อย่างไม่ยาก

เนื้อหาในคู่มือฯ เห็นว่าควรประกอบไปด้วย 1. หลักกฎหมายที่ได้รับการอธิบายเพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถอ่านแล้ว นำไปปรับใช้ได้ทั้งผู้จำหน่ายและผู้ซื้อ เพื่อให้ผู้ขายสามารถยืนยันต่อผู้ซื้อได้ถึงข้อกำหนดในการปฏิเสธที่จะขาย, 2. เหตุการณ์ความผิดในอดีตที่เคยเกิดขึ้นอันเกี่ยวกับความผิดในการจำหน่ายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ของผู้จำหน่ายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ พร้อมทั้งวิธีปฏิบัติ มิให้ผู้ถือคู่มือฉบับนี้ นำไปสู่เหตุการณ์เดียวกัน, 3. ขั้นตอนการขอใบอนุญาต การต่อใบอนุญาต และข้อควรระวังเกี่ยวกับระเบียบในการถูกระงับใบอนุญาต เพื่อให้ผู้ขายสามารถเตรียมตัวในการลดภาระการทำผิดพลาดจากการขอใบอนุญาต ต่อใบอนุญาต และทำผิดระเบียบในเกี่ยวกับใบอนุญาต, 4. กรณีที่เป็นทางออนไลน์โดยผ่านเว็บไซต์ ให้มีการเขียนอ้างอิงเว็บไซต์ไว้ในคู่มือดังกล่าวพร้อมทั้งอ้างอิงข้อกำหนดว่ามีที่มาจากไหน แต่หากเป็นกรณีที่เป็น Application ให้ทำการทำ QR code หรือวิธีการติดตั้ง Application พร้อมวิธีการอัปเดต Application ไว้ตามระบบปฏิบัติที่เป็นที่นิยมอยู่ในสังคมปัจจุบัน

ส่วนประเด็นการจัดทำแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ เห็นว่าไม่เหมาะสม เนื่องจากการมีแบบประเมินจะเพิ่มภาระแก่ผู้ซื้อและผู้ขาย โดยหากผู้ซื้อต้องทำแบบประเมินกับผู้จำหน่ายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย ผู้ซื้ออาจจะเลือกที่จะไปซื้อเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์กับร้านค้าที่ไม่มีใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ ซึ่งอาจส่งผลให้ร้านค้าที่มีใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ จะเกิดการขาดรายได้ในส่วนนี้เอง และผลกระทบต่อเนื่องคือจะทำให้เงินภาษีที่รัฐควรจะได้รับจากการจำหน่ายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ ลดลงตามไปด้วย อีกทั้ง แบบประเมินดังกล่าว ไม่ได้มีความแม่นยำและชัดเจนทางวิทยาศาสตร์ ที่จะสามารถรู้ได้ว่าผู้ซื้อมีอาการเมามากจากเครื่องตีสุรา ดังเช่นวิธีทางวิทยาศาสตร์ นั่นเอง แต่ถึงอย่างไรก็ตาม หากผู้ซื้อมีโอกาสนึกเพียงพอในการรับผิดชอบต่อสังคม โดยการยอมสละเวลาทำแบบประเมินดังกล่าวเพียงระยะเวลาไม่นาน แบบประเมินดังกล่าว ก็ย่อมมีความจำเป็นในการประเมินอาการเมาของผู้ซื้อ และเพื่อให้ผู้จำหน่ายยืนยันต่อผู้ซื้อได้ กรณีที่ผู้จำหน่ายไม่ประสงค์จะจำหน่ายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ต่อผู้ซื้อเนื่องจากอาการเมามากของตัวผู้ซื้อเอง

ส่วนของเนื้อหาในแบบประเมินฯ เห็นว่า ควรมีเนื้อหาที่ประกอบไปด้วย 1.การวัดความรู้ของประสาทสัมผัสในการตอบสนองต่อสิ่งต่าง ๆ ว่ามีการตอบสนองได้เหมือนคนปกติทั่วไปหรือไม่ สำหรับ

ฝั่งผู้ซื้อ, 2. การประเมินจากอาการทางสภาพร่างกายเบื้องต้นตามหลักทางวิทยาศาสตร์ ที่ปรากฏอย่างชัดเจนว่า บุคคลดังกล่าวมีอาการมีเนื้องอกหรือไม่ สำหรับฝั่งผู้ขาย

ท่านที่สองเห็นว่าใบอนุญาตจำหน่ายสุราในประเทศไทยได้มีการดำเนินการออกให้กับผู้จำหน่ายสุราอยู่แล้ว แต่มองว่าควรจะมีการออกใบอนุญาตที่เป็นระบบมีกระบวนการขั้นตอนที่แน่ชัดและใช้บังคับอย่างเด็ดขาดในกรณีที่มีการฝ่าฝืน เพราะในปัจจุบันแม้ว่าร้านสะดวกซื้อหรือร้านขายของชำต่าง ๆ จะได้รับอนุญาตให้จำหน่ายสุราหรือมีใบอนุญาตจำหน่ายสุราก็ตาม แต่ก็มีอาการกระทำความผิดหรือฝ่าฝืนมาตรการที่ห้ามจำหน่ายสุราอยู่อย่างเห็นกันอยู่ทั่วไป ดังนั้นจึงเห็นว่าการออกใบอนุญาตจำหน่ายสุราเป็นสิ่งที่ดียิ่งอย่างน้อย ๆ จะได้เป็นการควบคุมหรือจำกัดการจำหน่ายสุราให้อยู่ในความดูแลของรัฐแต่ควรจัดระบบขั้นตอนในการออกใบอนุญาตอย่างชัดเจนและเข้มงวด

ในเรื่องการจัดทำคู่มือให้กับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีและควรจะต้องเกิดขึ้นเพราะเนื่องด้วยปัจจุบัน หน้าที่ของผู้จำหน่ายสุราคือการจำหน่ายอย่างเดียวไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาหลักจากการจำหน่ายสุราให้กับผู้บริโภค การจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเครื่องมือที่จะทำให้ผู้จำหน่ายสุราได้ศึกษาถึงวิธีการจำหน่ายและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ข้อห้ามในการจำหน่าย รวมถึงสร้างความเข้าใจให้ผู้จำหน่ายได้รู้มากยิ่งขึ้น ทั้งยังสร้างแนวปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานอย่างเดียวกันทั่วประเทศ แต่ในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะต้องเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจที่สามารถเข้าใจได้ง่าย ไม่ซับซ้อน

ส่วนประเด็นการจัดทำแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีเพราะอย่างน้อย ๆ เป็นการรับผิดชอบต่อสังคมอย่างหนึ่งของผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพราะหากผู้บริโภคมีอาการมีเนื้องอกจนไม่มีสติแต่ยังมีความต้องการที่จะบริโภคแอลกอฮอล์ต่อย่อมจะส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างแน่นอนหากผู้จำหน่ายยังจำหน่ายเครื่องดื่ม เพราะอาจจะเกิดเหตุร้ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการขาดสติอย่างที่พบเจอในสังคมได้ แต่อย่างไรก็ดี แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะต้องมีการกำหนดรายละเอียดที่แน่ชัดว่าดำเนินการอย่างไร และหากกรณีเกิดปัญหาระหว่างผู้จำหน่ายและผู้บริโภคในกรณีการไม่ทำแบบประเมินหรือเป็นการประเมินที่เอื้อต่อกันจะดำเนินการอย่างไรต่อไปเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในภายหลัง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

สุรา หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ถือเป็นสารเสพติดที่มีโทษชนิดหนึ่ง ที่นอกจากจะส่งผลกระทบต่อตัวผู้บริโภคเอง ไม่ว่าจะเป็นการส่งผลกระทบต่อระบบประสาทส่วนกลาง จนถึงหากเป็นการดื่มสุราเป็นประจำสามารถก่อให้เกิดโรคต่าง ๆ ด้วย อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อสังคมส่วนรวม เศรษฐกิจรวมถึงรัฐด้วย นอกจากนี้ ผลจากงานวิจัยเรื่อง “ความรับผิดชอบของผู้ประกอบการธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อสังคม” ที่ได้รับทุนสนับสนุนโดยศูนย์วิจัยปัญหาสุราประจำปี 2563 สะท้อนให้เห็นสิ่งที่ประเทศไทยขาดอย่างเห็นได้ชัด คือ แนวทางที่มุ่งให้เจ้าของธุรกิจรวมถึงพนักงานลูกจ้างมีความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งแนวทางดังกล่าวจะช่วยจำกัดความรับผิดชอบ อีกทั้งทำให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเสนอแนวคิดที่เป็นแนวทางที่จะมุ่งให้เจ้าของธุรกิจรวมถึงพนักงานลูกจ้างมีความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ การจัดทำ “คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” และ “แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” ขึ้นในประเทศไทย เพื่อเป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีความเข้มงวดมากยิ่งขึ้นด้วย รวมทั้งสร้างกระบวนการให้ความรู้ในกฎหมายและข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นกับการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และสร้างกระบวนการทดสอบความรู้ก่อนได้รับใบอนุญาตจำหน่ายทุกครั้งเพื่อให้มีการสร้างบรรทัดฐานและมาตรฐานเดียวกันในการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายใต้ความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม

ในปัจจุบันแม้ผู้ประกอบการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 รวมถึงมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของภาครัฐ การห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การปิดสถานบันเทิง การห้ามนั่งดื่มในร้านอาหาร อีกทั้งการที่ประชาชนหันมาใส่ใจสุขภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การประกอบธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แม้กระทั่งเจอสภาวะการระบาดของโควิด-19 ซึ่งส่งผลเพียงการชะลอตัวเท่านั้น เพราะผู้ประกอบการก็มีแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าว เช่น การลดค่าใช้จ่ายโดยการลดการซื้อวัตถุดิบ, การปรับเปลี่ยนเวลาการให้บริการ, การขายแบบ Take away, การมีบริการจัดส่งแบบ Delivery, การใช้สื่อสังคมออนไลน์ส่งเสริมการตลาด, การให้ส่วนลดค่าอาหารและเครื่องดื่ม รวมถึงการจัดโปรโมชั่น และคาดว่าหากสถานการณ์โควิด-19 คลี่คลายลง ธุรกิจดังกล่าวก็อาจกลับมาฟื้นตัวอีกครั้ง

การขอใบอนุญาตจำหน่ายสุราในประเทศไทยไม่ได้มีการกำหนดคุณสมบัติที่ยุ่งยากและซับซ้อน ประกอบกับค่าธรรมเนียมที่ไม่สูงมาก จึงทำให้เกิดผู้จำหน่ายรายใหม่ได้ง่าย กล่าวคือ มีการกำหนดไว้ใน

พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ให้ผู้ประสงค์จะขายสุรา ต้องยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานสรรพสามิต ตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐาน ณ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่หรือสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สาขาแห่งท้องที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่หรือสถานที่อื่นที่อธิบดีประกาศกำหนดหรือทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ และใบอนุญาตดังกล่าวจะมีอายุ 1 ปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาต

ใบอนุญาตขายสุราในประเทศไทย มีด้วยกัน 2 ประเภทหลัก ๆ คือ ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 1 และใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 2 โดยใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 1 สำหรับการขายสุราทุกชนิด ครั้งหนึ่ง จำนวนตั้งแต่สิบลิตรขึ้นไป และส่วนของใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 2 สำหรับการขายสุราทุกชนิด ครั้งหนึ่ง จำนวนต่ำกว่าสิบลิตร

ในการขอใบอนุญาตขายสุราในครั้งแรกต้องยื่นคำขอโดยใช้แบบคำขออนุญาตขายสุรา ตามมาตรา 155 แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ต่อเจ้าพนักงานตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น และจะมีอายุ 1 ปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาต เมื่อครบกำหนดผู้ขอใบอนุญาตขายสุราจะต้องขอต่ออายุใบอนุญาตโดยใช้แบบคำขอใบอนุญาตขายสุรา ยาสูบ และไฟ สำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตต่อเนื่องจากที่ได้รับใบอนุญาต ณ สถานประกอบการเดิม ตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560

ส่วนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยหลักแล้ว หากที่เกี่ยวกับการขอใบอนุญาตขายสุรา, ความหมายของสุราตามกฎหมายไทย คือ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 และหากเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมด จะเป็นพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ซึ่งจะกำหนดทั้งในเรื่องของการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และบทกำหนดโทษ

เนื่องจากเหตุผลที่ว่า การขอใบอนุญาตจำหน่ายสุราในประเทศไทยไม่ได้ยุ่งยาก รวมถึงในปัจจุบันยังมีผู้ขายที่ยังไม่ทราบถึงกฎหมาย กฎระเบียบที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับอาชีพของตนเพื่อ ทำให้ทางผู้วิจัยเกิดแนวคิดในการจัดทำ “คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” และ “แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” เพื่อสร้างบรรทัดฐานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการประกอบธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีหลักการในการจัดทำคู่มือฯ และแบบประเมินฯ ดังนี้

หลักการในการจัดทำคู่มือ มี 3 ขั้นตอนใหญ่ ๆ คือ ขั้นตอนแรก คือ การวางแผนร่างคู่มือ โดยต้องสำรวจว่าจุดมุ่งหมายของคู่มือคืออะไร, ใครเป็นผู้ใช้คู่มือเหล่านี้, การสอบถามผู้ใช้งานว่าเขาต้องการใช้คู่มือแบบไหน, คู่มือนี้จะใช้ที่ไหน ใช้อย่างไร, และการลำดับเนื้อหา ขั้นตอนที่สอง คือ การเตรียมข้อมูลในการพัฒนาคู่มือ โดยศึกษาข้อมูลเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย จากเอกสาร ตำรา หลักสูตร งานวิจัยต่าง ๆ, จัดลำดับหัวข้อ, เริ่มต้นเขียนเนื้อหา, และวางแผนการสาธิตตัวอย่าง จนถึงขั้นตอนสุดท้าย คือ การทดสอบคู่มือ โดยจะกำหนดผู้ทำการทดสอบและวิธีการทดสอบ ซึ่งทดสอบทั้งในด้านเนื้อหาของคู่มือ, รูปแบบของคู่มือ

รวมถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการมีคู่มือดังกล่าว หลังจากนั้นนำคู่มือไปตรวจสอบ และนำผลที่ได้มาทำการแก้ไข

ในส่วนของแบบประเมินจะต้องคำนึงถึงสิ่งที่ประเมิน ว่าคืออะไร มีกี่ประเภท ส่วนต่อไป คือ การให้คุณค่าของสิ่งที่ประเมิน เป็นการอธิบายว่าจะให้คุณค่าได้อย่างไรโดยใครและใช้หลักเกณฑ์ใด ส่วนที่สาม คือ การสร้างความรู้จากการประเมิน ส่วนนี้เป็นการอธิบายถึงผลที่ได้รับจากการดำเนินการประเมินนั้นก่อให้เกิดความรู้ใด ๆ สำหรับการประเมินหรือไม่ อะไรบ้าง และส่วนสุดท้ายคือเรื่องการใช้ผลการประเมินให้เกิดประโยชน์ เป็นการอธิบายเกี่ยวกับการนำผลการประเมินไปใช้สำหรับกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัสิ่งที่ประเมินหรือดำเนินงานประเมิน

ทฤษฎีที่น่าสนใจและเหมาะสมกับงานวิจัยนี้ ได้แก่ กลุ่มที่ 5 ODSC เป็นกลุ่มทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินที่เกณฑ์ใช้สำหรับตัดสิน (สิ่งที่ประเมิน) มีลักษณะชัดเจนรับรู้ได้ตรงกัน (หรือมีความเป็นปรนัย) มุ่งเน้นการประเมินเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมินโดยใช้วิธีการอย่างเป็นระบบในการดำเนินงานประเมินและผู้ประเมินมีบทบาทเป็นผู้ร่วมงานในการประเมิน นักทฤษฎีการประเมินที่นำเสนอทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินในกลุ่มนี้ ได้แก่ Stufflebeam and Shinkfield (2007) และ Alkin (1979) และกลุ่มที่ 7 SDSC เป็นกลุ่มทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินที่เกณฑ์ใช้สำหรับตัดสิน (สิ่งที่ประเมิน) มีลักษณะเป็นอัตนัยมุ่งเน้นการประเมินเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมินโดยใช้วิธีการประเมินอย่างเป็นระบบและผู้ประเมินมีบทบาทเป็นผู้ร่วมงานในการดำเนินงานประเมิน นักทฤษฎีการประเมินที่นำเสนอทฤษฎีหรือโมเดลการประเมินในกลุ่มนี้ ได้แก่ Fetterman (1994)

ทฤษฎีกลุ่มที่ 5 และ กลุ่มที่ 7 ดังกล่าวข้างต้นเป็นทฤษฎีที่เหมาะสมกับแบบประเมินของงานวิจัยนี้ คือ จะมีสิ่งที่ประเมินที่มีลักษณะชัดเจนและรับรู้ได้ตรงกัน มีทั้งความเป็นปรนัยและอัตนัย โดยมีจุดประสงค์เพื่อตัดสินใจประเมินเป็นระบบที่ผู้ประเมินมีบทบาทเป็นผู้ร่วมงานในการประเมินเช่นกัน

ในส่วนของลักษณะแบบประเมิน จะเน้นในส่วนของแบบประเมินแบบสังเกตที่มีโครงสร้าง (แบบสังเกตประเภทที่ 1) เป็นแบบสังเกตที่มีเรื่อง ประเด็น หรือรายการของสิ่งที่ จะทำการสังเกตกำหนดไว้ล่วงหน้า อย่างแน่นอนว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง ประกอบกับแบบประเมินแบบสอบถามซึ่งจะมีทั้งคำถามปลายปิด เช่น ภายใน 7 ชั่วโมงก่อนหน้านี้ ผู้ซื้อได้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาก่อนหรือไม่ และคำถามแบบปลายเปิด เช่น ข้อสังเกต, อื่น ๆ โปรดระบุ เป็นต้น

ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตจำหน่ายสุราในประเทศไทย พบว่า ควรให้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ใช้เป็นเงื่อนไขหนึ่งในการได้ใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (คล้ายการสอบใบขับขี่) และควรให้ผู้ขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อบรมและต้องมีการสอบให้ผ่านตามคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

ก่อน จึงจะสามารถขอใบอนุญาตได้ และการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีแมลงกอลในประเทศไทย จะทำให้ผู้จำหน่ายเครื่องตีแมลงกอล มีความระมัดระวังในการจำหน่ายเครื่องตีแมลงกอลเพิ่มขึ้น

ในส่วนของเนื้อหาของคู่มือ ควรจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีแมลงกอลในประเทศไทยในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, แอปพลิเคชัน ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับการจำแนกประเภทใบอนุญาตเสนอแนะให้จัดทำในหลากหลายรูปแบบ เช่น ฉบับเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีภาพการ์ตูนน่าอ่าน เพื่อปลูกฝังความรู้เบื้องต้น ฉบับย่อที่มีรูปและเนื้อหาสมดุลกัน อ่านง่ายเข้าใจง่าย อ่านจบไว ได้ความรู้เบื้องต้นที่สำคัญ อ่านแล้วเข้าใจในหลักการต่าง ๆ เกี่ยวกับการจำหน่ายได้ง่าย ไม่ว่าจะเป็นโทษ ข้อห้าม และการจำหน่ายแบบถูกต้อง ฉบับเนื้อหาเต็มที่ให้รายละเอียดครบถ้วน เพื่อใช้อ้างอิงในการประกอบธุรกิจเพื่อหวังผลในความถูกต้องในแง่กฎหมาย และฉบับที่เอาไว้อ่านเตรียมสอบที่มีคำถาม รวมถึงปัญหาที่มักเกิดขึ้น เพื่อเอาไว้เตรียมสอบ

ในส่วนของเนื้อหาของแบบประเมิน ควรง่ายต่อการนำไปใช้ จำนวนข้อสังเกตไม่ควรมากเกินไป เพราะระยะเวลาที่ผู้ชายและผู้ซื้อพบหน้ากันมีเพียงไม่กี่วินาทีช่วงที่ถามหาสินค้าในร้าน (โชห่วย) หรือตอนจ่ายเงิน (ร้านสะดวกซื้อ) นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องการตกลงขายให้ด้วย หากคนมาได้รับการปฏิเสธขึ้นมาจะมีปฏิกิริยาตอบสนองอย่างไร ผู้ชายจะได้รับอันตรายหรือไม่ รวมไปถึงนโยบายการทำยอดขายของทางร้าน ซึ่งถ้าร้านหวังยอดขาย การขายให้แม้ว่าผู้ซื้อจะเผลอมากก็อาจจะเกิดขึ้นได้

ผลการศึกษาวิเคราะห์การปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีแมลงกอลในประเทศไทย พบว่าส่วนมากเห็นด้วยการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีแมลงกอลในประเทศไทยและแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย และเห็นว่าหากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว คิดว่าผู้จำหน่ายเครื่องตีแมลงกอล จะมีความรู้เรื่องกฎหมายเพิ่มมากขึ้น และจะสามารถช่วยลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีแมลงกอลได้มาก รวมถึงหากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว คิดว่าจะสามารถลดการจำหน่ายเครื่องตีแมลงกอลให้ผู้เมาสุราได้มาก

ประเด็นเนื้อหาของคู่มือ ควรใช้การอธิบายเนื้อหาโดยเน้นการใช้รูปภาพ สัญลักษณ์ อินโฟกราฟิก หรือแผนภูมิให้มากที่สุด ควรมีเนื้อหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีแมลงกอลทั้งหมดในประเทศไทยและการขอใบอนุญาตขายสุรา ควรปรับเนื้อหาให้เข้ากับกฎหมายตามความเป็นปัจจุบัน

ในส่วนของเนื้อหาของแบบประเมิน มีความคิดเห็นที่คิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรใช้เวลาในการประเมินไม่เกินกว่า 3 นาที และควรให้ผู้จำหน่ายทำแบบประเมินด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือใช้รูปภาพกราฟิกดีไซน์ และการออกแบบตัวอักษรที่สวยงามมีส่วนให้แบบประเมินมีความน่าสนใจมากขึ้น

ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับแก้กฎหมายหรือมาตรการอื่นให้สอดคล้องกับการปรับใช้คู่มือจากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิสามารถอธิบายได้ ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากตัวแทนจากกรมสรรพสามิต เห็นว่า ควรออกแบบคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายให้ชัดเจน ว่าควรออกแบบให้แก่ผู้ขายแต่ละประเภทตามใบอนุญาตขายสุราที่มีในปัจจุบัน ในเรื่องของการออกใบอนุญาต ควรศึกษาแนวทางในการออกใบอนุญาตโดยคำนึงถึงผลการดำเนินงาน คือมีการสอบใบอนุญาตขายสุรา โดยมีคู่มือเป็นเกณฑ์เหมือนการออกใบขับขี่ และควรมีการจำกัดในแต่ละพื้นที่ควรมีผู้ขายที่มีใบอนุญาตจำหน่ายจำนวนเท่าใด

ข้อเสนอแนะจากนักวิชาการ/อาจารย์/ผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นด้วยกับแนวความคิดในการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพราะคู่มือจะช่วยให้ผู้จำหน่ายไม่ว่าจะเป็นรายใหญ่หรือรายย่อยสามารถเข้าใจและปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือของรัฐได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน รวมถึงสามารถเข้าใจและทราบถึงนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อีกทั้งยังเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้จำหน่ายให้รู้ถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองเกี่ยวกับการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ถูกต้อง อย่างไรก็ตาม อาจมีข้อเสีย คือ ผู้จำหน่ายอาจจะมีความรู้สึกถูกจำกัดสิทธิในการจำหน่ายมากขึ้นและอาจเป็นการก่อให้เกิดภาระหน้าที่ที่เพิ่มขึ้นสำหรับผู้จำหน่าย

ในเรื่องของคู่มือ ควรกำหนดสถานะของคู่มือว่ามีสถานะใดตามกฎหมาย เช่น มีสถานะเป็นเพียงเครื่องมืออ้างอิง (Reference tool) สำหรับผู้ขาย หรือเป็นกฎหมายหรือข้อบังคับท้องถิ่น เนื้อหาภายในอาจประกอบไปด้วยคำนิยามที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ, กระบวนการได้มาซึ่งการรับอนุญาต, ข้อกำหนดพิเศษสำหรับผู้ค้าที่ไม่ได้อาศัยอยู่ในเขต, ยี่ห้อที่ได้รับอนุญาตในการขายได้, รายชื่อตัวแทนผู้ค้าปลีกในเขต, ข้อกำหนดเรื่องราคา, การใช้สัญลักษณ์ การโฆษณา ข้อห้ามในการโฆษณาการขาย, การแจกรางวัล การแจกของที่ระลึก, ความรับผิดชอบของผู้ขายในแง่ของการคืนเงิน, หลักเกณฑ์เรื่องการจ่ายภาษี, การกำหนดให้ผู้ขายต้องทำรายงานการเก็บข้อมูลเพื่อส่งข้อมูลต่อ, มาตรการทางปกครอง (ไม่ใช่โทษทางอาญา) เช่น การปรับ การเพิกถอน พักใช้ใบอนุญาตต่าง ๆ

ในเรื่องแบบประเมิน เห็นว่าเป็นแนวคิดที่ดี เพราะเป็นการประเมินเบื้องต้นแบบง่ายในการคัดกรองการดื่มสุราของผู้บริโภค และยังสามารถช่วยคัดกรองและช่วยเหลือดูแลผู้บริโภคให้ลดหรือหยุดดื่มได้ในเบื้องต้นหากผู้จำหน่ายเห็นว่าผู้บริโภคมีอาการเมามากขณะซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นการลดการก่ออาชญากรรมและลดอุบัติเหตุได้อีกด้วย แต่ก็มีข้อเสีย คือ ผู้จำหน่ายและผู้บริโภคอาจมีความรู้สึกว่าเป็นการยุ่งยากและเสียเวลา และทำให้การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเรื่องที่เข้าถึงยากกว่าเดิม

ข้อเสนอแนะจากผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เห็นด้วยกับผู้วิจัยในการขอใบอนุญาตให้เหมือนกับการขอใบขับขี่ หน่วยงานผู้ออกใบอนุญาตควรมีการตรวจสอบร้านหรือสถานที่ที่ผู้ขอใบอนุญาตมาขอจด

ทะเบียนเพื่อออกใบอนุญาตจำหน่ายสุราเสียก่อนว่าร้านหรือสถานที่เป็นเช่นไร มีจริงหรือเปล่า ร้านมีการขายสุราที่ถูกกฎหมายหรือเปล่า เมื่อออกใบอนุญาตให้แล้ว ก็ควรมีการเข้าตรวจสอบให้บ่อยครั้ง

ส่วนการจัดทำคู่มือให้กับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นเห็นว่าจะเกิดประโยชน์น้อยมากสำหรับประเทศไทย เพราะการขอใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นง่ายเกินไป และถ้ามองตามความจริงก็ยังมีร้านค้าปลีก หรือร้านขายของชำอีกมากมายที่ไม่ได้ขอหรือมีใบอนุญาตในการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่ก็ยังมีมีการขายกันเป็นเรื่องปกติ และเห็นว่าถ้ามีคู่มือ ผู้ขายอาจนำมาใช้ปฏิบัติได้ไม่ยากแต่อาจต้องใช้เวลา ส่วนของผู้ซื้อ ควรให้ความรู้ผู้ซื้อด้วยว่าผู้ขายจะต้องมีการทำแบบสอบถามต่าง ๆ ผู้บริโภคก็ต้องให้ความร่วมมือ ดังนั้นคู่มือนั้นมีทั้งผลดีและผลเสีย โดยผลดี คือ ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะได้ทราบถึงหลักการปฏิบัติตามกฎหมายในเรื่องการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และทราบถึงโทษหากทำผิดกฎหมาย และผลเสียของคู่มือฯ คือ สิ้นเปลืองทรัพยากรที่ใช้ในการพิมพ์คู่มือ เพราะ เมื่อนำคู่มือไปให้ผู้จำหน่ายแล้ว ถ้าหากผู้จำหน่ายไม่ได้อ่านหรือไม่ได้สนใจก็จะทำให้คู่มือที่ให้ไปนั้นเป็นแค่กระดาษที่ไม่ได้ให้ประโยชน์อะไรเลย

ในเรื่องการจัดทำแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เห็นว่าเป็นความคิดที่ดีที่ใช้สำหรับผู้บริโภคที่ต้องการมาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพราะสามารถลดการตัดสินใจซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สำหรับดื่มเพิ่มสำหรับผู้ที่มีความเมากจากการดื่มแล้ว เพราะจะมองว่าเป็นการเสียเวลาต้องมาทำแบบประเมิน อาจทำให้การที่จะตัดสินใจซื้อลดลงได้ แต่การปรับใช้แบบประเมินฯ นี้จะส่งผลเสียโดยตรงแก่ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพราะจะทำให้ผู้บริโภคที่จะมาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง ทำให้รายได้หรือกำไรจากการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นลดลง ในแบบประเมินควรมีเนื้อหาหลักขณะคล้ายกับการกรอกประวัติส่วนตัว ชื่อ อายุ ดื่มที่ไหนมาบ้าง ดื่มมากี่ขวดแล้ว เป็นต้น และอยากให้มีการใส่แบบทดสอบลงในแบบประเมิน เช่น ให้อ่านรูปตามเส้นประ ให้อ่านเลข เป็นต้น

ข้อเสนอแนะจากผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับแนวความคิดในการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ส่วนที่เห็นด้วยกับแนวความคิดในการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เนื่องจากหน้าที่ของผู้จำหน่ายสุราคือการจำหน่ายอย่างเดียวไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาหลักจากการจำหน่ายสุราให้กับผู้บริโภค การจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเครื่องมือที่จะทำให้ผู้จำหน่ายสุราได้ศึกษาถึงวิธีการจำหน่ายและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ข้อห้ามในการจำหน่าย รวมถึงสร้างความเข้าใจให้ผู้จำหน่ายได้รู้มากยิ่งขึ้น ทั้งยังสร้างแนวปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานอย่างเดียวกันทั่วประเทศ แต่ในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะต้องเน้นการสร้าง ความเข้าใจที่สามารถเข้าใจได้ง่าย ไม่ซับซ้อน

ส่วนที่ไม่เห็นด้วย เนื่องจากหากเป็นการจัดทำคู่มือแบบเอกสารอาจทำให้ข้อมูลในเรื่องหลักกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องตีแมลงกอสอลไม่มีความทันสมัย อาจปรับใช้ได้อย่างไรก็ตาม หากคู่มือดังกล่าวได้รับการพัฒนาเป็นไปในรูปแบบที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายทางออนไลน์หรือทางรูปแบบ Application บนมือถือซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงและอัปเดตให้จากผู้พัฒนาอยู่เสมอ ก็จะสามารถแก้ปัญหาการแก้ไขข้อมูลได้อย่างไม่ยาก

ส่วนของเนื้อหาในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีแมลงกอสอลควรประกอบไปด้วย 1) หลักกฎหมายที่ได้รับการอธิบายเพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถอ่านแล้ว นำไปปรับใช้ได้ทั้งผู้จำหน่ายและผู้ซื้อ เพื่อให้ผู้ขายสามารถยืนยันต่อผู้ซื้อได้ถึงข้อกำหนดในการปฏิเสธที่จะขาย 2) เหตุการณ์ความผิดในอดีตที่เคยเกิดขึ้นอันเกี่ยวกับความผิดในการจำหน่ายเครื่องตีแมลงกอสอลของผู้จำหน่ายเครื่องตีแมลงกอสอล พร้อมทั้งวิธีปฏิบัติมิให้ผู้ถือคู่มือฉบับนี้ นำไปสู่เหตุการณ์เดียวกัน 3) ขั้นตอนการขอใบอนุญาต การต่อใบอนุญาต และข้อควรระวังเกี่ยวกับระเบียบในการถูกระงับใบอนุญาต เพื่อให้ผู้ขายสามารถเตรียมตัวในการลดภาระการทำผิดพลาดจากการขอใบอนุญาต ต่อใบอนุญาต และทำผิดระเบียบในเกี่ยวกับใบอนุญาต 4) กรณีที่เป็นทางออนไลน์โดยผ่านเว็บไซต์ ให้มีการเขียนอ้างอิงเว็บไซต์ไว้ในคู่มือดังกล่าวพร้อมทั้งอ้างอิงข้อกำหนดว่ามีที่มาจากไหน แต่หากเป็นกรณีที่เป็น Application ให้ทำการทั้ง QR code หรือวิธีการติดตั้ง Application พร้อมวิธีการอัปเดต Application ไว้ตามระบบปฏิบัติที่เป็นที่นิยมอยู่ในสังคมปัจจุบัน

ส่วนที่เห็นด้วยกับแนวความคิดแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีแมลงกอสอล เห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีเพราะอย่างน้อย ๆ เป็นการรับผิดชอบต่อสังคมอย่างหนึ่งของผู้จำหน่ายเครื่องตีแมลงกอสอล เพราะหากผู้บริโภคมีอาการเมามากจนไม่มีสติแต่ยังมีความต้องการที่จะบริโภคแอลกอฮอล์ต่อย่อมจะส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างแน่นอนหากผู้จำหน่ายยังจำหน่ายเครื่องตีแมลงกอสอล

ส่วนที่ไม่เห็นด้วย เห็นว่าเนื่องจากการมีแบบประเมินจะเพิ่มภาระแก่ผู้ซื้อและผู้ขาย โดยหากผู้ซื้อต้องทำแบบประเมินกับผู้จำหน่ายเครื่องตีแมลงกอสอลที่ถูกต้องตามกฎหมาย ผู้ซื้ออาจจะเลือกที่จะไปซื้อเครื่องตีแมลงกอสอลกับร้านค้าที่ไม่มีใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีแมลงกอสอล ซึ่งอาจส่งผลให้ร้านค้าที่มีใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีแมลงกอสอล จะเกิดการขาดรายได้ในส่วนนี้เอง และผลกระทบต่อเนื่องคือจะทำให้เงินภาษีที่รัฐควรจะได้รับจากการจำหน่ายเครื่องตีแมลงกอสอล ลดลงตามไปด้วย

เนื้อหาในแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีแมลงกอสอลว่า ควรมีเนื้อหาที่ประกอบไปด้วย 1) การวัดความรู้ของประสาทสัมผัสในการตอบสนองต่อสิ่งต่าง ๆ ว่ามีการตอบสนองได้เหมือนคนปกติทั่วไปหรือไม่ สำหรับฝั่งผู้ซื้อ 2) การประเมินจากอาการทางสภาพร่างกายเบื้องต้นตามหลักทางวิทยาศาสตร์ ที่ปรากฏอย่างชัดเจนว่า บุคคลดังกล่าวมีอาการเมามากหรือไม่ สำหรับฝั่งผู้ขาย และหากกรณี

เกิดปัญหาระหว่างผู้จำหน่ายและผู้บริโภคในกรณีการไม่ยอมให้ทำแบบประเมินหรือเป็นการประเมินที่เอื้อต่อกันจะดำเนินการอย่างไรต่อไปเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในภายหน้า

ข้อเสนอแนะจากตัวแทนด้านการแพทย์และสาธารณสุข เห็นว่าควรจำกัดจำนวนการออกใบอนุญาตต่อพื้นที่ โดยกวดขันไม่ให้มีการจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต เห็นด้วยในการจัดทำ และควรมีการสอบใบอนุญาตเหมือนการมีใบขับขี่ โดยให้มีการต่ออายุเหมือนกับการอนุญาตจำหน่ายสุรา ผลดีของการมีคู่มือ คือ จะทำให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้ดื่มและสังคมมากขึ้น ส่วนผลเสีย คือ จะทำให้ผู้ที่ต้องการความเสรี เกิดการต่อต้าน จึงควรต้องดำเนินการกับผู้ขายในลักษณะพันธมิตรเพื่อให้เขามองตนเองว่าเป็นอาชีพหรือวิชาชีพที่สำคัญ และให้เขามองในลักษณะว่าเขาจะเป็นกำลังสำคัญในการช่วยเหลือสังคมให้มีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

อีกทั้งเห็นด้วยกับการจัดทำแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยควรอ้างอิงตามหลักการที่ตำรวจใช้ในการประเมินผู้เมาแล้วขับ (เช่น ลักษณะผู้ขับขี่ที่จะเรียกให้ตรวจลมหายใจ) เพื่อไม่ให้เกิดข้อถกเถียงมากจนเกินไปว่าจะประเมินการมาได้จริงหรือไม่ เนื่องจากมีข้อปฏิบัติที่ทำงานอยู่และเป็นที่ยอมรับอยู่แล้วในการทำงานของผู้บังคับใช้กฎหมาย

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาทบทวนข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักการในการขออนุญาตจำหน่ายสุราในประเทศไทย หลักการจัดทำคู่มือและแบบประเมินที่มีประสิทธิภาพ และหลักกฎหมาย ทำให้ผู้วิจัยสามารถกำหนดรูปแบบ กระบวนการ แนวทางของการจัดทำโครงสร้างคู่มือและแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยได้ โดยการนำมาวิเคราะห์ประกอบกับผลการศึกษาวิเคราะห์จากการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตจำหน่ายสุรา ความเป็นไปได้ในการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในประเทศไทย ตลอดจนนำข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์เพิ่มเติมในการปรับปรุงคู่มือและแบบประเมินความเมาก่อนซื้อที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ สถานการณ์จริงในทางปฏิบัติ ผู้วิจัยจึงขอเสนอตัวอย่างคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย และตัวอย่างแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

5.2.1 ตัวอย่างคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

จากการศึกษา ควรมีการกำหนดเนื้อหาใน (ร่าง) คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(ร่าง) คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

ส่วนสารบัญ

1. ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
 - ประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันของไทย
 - กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน
 - มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
 - บทลงโทษ
2. หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบนั่งประจำที่
 - ประเภทของใบอนุญาต
 - ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการเปิดร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
 - ข้อกำหนดพิเศษสำหรับบางพื้นที่
 - เวลาเปิดปิดของสถานประกอบการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
 - บทลงโทษ
3. อำนาจของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
 - อำนาจทั่วไป
 - มาตรการทางปกครอง
4. ความรับผิดชอบของผู้ขายและผู้ให้บริการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
 - ความรับผิดชอบของผู้ขาย
 - ลักษณะที่สำคัญของอาการเมา
 - วิธีการปฏิเสธลูกค้าที่มีอาการเมาสำหรับผู้ขาย
 - วิธีการรับมือความก้าวร้าวของลูกค้าสำหรับผู้ขาย
 - วิธีการทำให้ลูกค้าที่มีอาการเมาสงบลง
5. ที่อยู่ของสถานที่ที่จำเป็น
6. แบบฟอร์มที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ

ส่วนเนื้อหา

1. ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- ประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันของไทย

คำว่า “แอลกอฮอล์” นั้นมาจากภาษาอารบิกคำว่า al-kohl ที่ชาวอาหรับใช้เรียก เครื่องดื่มประเภทยาตอง ของมีนเมาต่าง ๆ ได้แก่ รัม บรั่นดี วิสกี้ สุรา สาเก ไวน์องุ่น หรือเบียร์ เป็นต้น⁵⁸ ซึ่งในปัจจุบันเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง คือ สุรา โดยทั้งคำว่า สุรา และ แอลกอฮอล์ มีความเหมือนคล้ายกันตรงที่ต่างเป็นวัตถุที่มีลักษณะเป็นของเหลวที่ได้มาจากการกลั่น ซึ่งเมื่อดื่มเข้าไปในร่างกายแล้วจะทำให้มีอาการมีนเมา⁵⁹

คำว่า สุรา จึงอาจมีความหมายดังจะกล่าว คือ

การให้ความหมายของคำว่าสุราในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 กำหนด นิยามของคำว่า สุรา ไว้ในมาตรา 152 ดังนี้

“สุรา” ให้ความหมายรวมถึง วัตถุทั้งหลายหรือของผสมที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งสามารถดื่มกินได้เช่นเดียวกับน้ำสุราหรือซึ่งดื่มกินไม่ได้แต่เมื่อได้ผสมกับน้ำหรือของเหลวอย่างอื่นแล้วสามารถดื่มกินได้เช่นเดียวกับน้ำสุรา แต่ไม่รวมถึงเครื่องดื่มที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ไม่เกินศูนย์จุดห้าดีกรี⁶⁰

จะเห็นได้ว่าในกฎหมายไทยได้ให้ความหมายของคำว่าสุราไว้ค่อนข้างกว้าง ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า สุราจึงเป็นสิ่งที่ใดก็ได้ที่มีแอลกอฮอล์มากกว่า 0.5% ขึ้นไปและดื่มกินได้เช่นเดียวกับน้ำสุรา โดยสุรานั้นมีด้วยกันหลายประเภท แต่โดยหลักแล้วสามารถจัดแบ่งได้ 2 ประเภท คือ สุรากลั่น และสุราไม่กลั่นหรือสุราแช่⁶¹

ประเภทแรก สุรากลั่น คือ สุราที่เกิดจากการนำน้ำสาที่เป็นแป้งหรือน้ำตาลหมักด้วยยีสต์จนเกิดมีแอลกอฮอล์มากลั่น อาจจะทำตามด้วยการใช้สารปรุงแต่ง เช่น สี น้ำเชื้อ ผสมลงไปตามที่ต้องการ ได้แก่ สุราขาว วอดก้า วิสกี้ บรั่นดี รัม ยิน เกาเหลียง สุราผลไม้ สุราที่มีสรรพคุณเป็นยา สุราผสม ไลด์รัม คอร์เดียลหรือลิเคียวร์ และค็อกเทลสำเร็จรูป หรือสุราแรงแอลกอฮอล์ต่ำ⁶²

⁵⁸ สุทัศน์ ยกส้าน, 2547, แอลกอฮอล์: วารสารแห่งชีวิต, วารสารการศึกษาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี, 32(129), 53-58.

⁵⁹ เจือง ถิ หั่ง, 2562, สุราปรกรณ์, เชียงใหม่: ลานนาการพิมพ์.

⁶⁰ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 152

⁶¹ อ้างแล้ว, เจือง ถิ หั่ง, สุราปรกรณ์

⁶² ลักษณะรา อินทร์กลับ, อัญชลี จงอร จันทาโก, อารังศักดิ์ วรรณาริก, กษวรรณ ขจรเสรี, พจนีย์ ศรีตรัง, อินทิรา มีอินทร์เกิด, และสุนทร อนง, 2553, พฤติกรรมการดื่มสุราและการรับรู้ผลกระทบจากการดื่มสุราของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล, วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย, 6(2), 56-67.

ประเภทที่สอง สุราไม่กลั่นหรือสุราแช่ คือ สุราที่ได้จากการหมักสาทำให้เกิดเป็นน้ำเมาแต่ไม่มีการกลั่น มักจะหมักสาจากเมล็ดพืช แป้งจากพืช ผลไม้และน้ำตาลจากพืช ทั้งนี้ ให้หมายรวมถึงสุราแช่ที่ได้ผสมกับสุรากลั่นแล้วแต่ยังมีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกิน 15 ดีกรี ได้แก่ เบียร์ ไวน์ กระแช่ สาโท⁶³

นอกจากนี้ ในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ก็ได้ให้นิยามของคำว่า สุรากลั่น และสุราแช่ ไว้ในมาตรา 152 เช่นกัน ดังนี้

“สุรากลั่น” หมายความว่า สุราที่ได้กลั่นแล้ว และให้หมายความรวมถึงสุรากลั่นที่ได้ผสมกับสุราแช่แล้ว แต่มีแรงแอลกอฮอล์ เกินกว่าสิบห้าดีกรีด้วย⁶⁴

“สุราแช่” หมายความว่า สุราที่ไม่ได้กลั่น และให้ หมายความรวมถึงสุราแช่ที่ได้ผสมกับสุรากลั่นแล้ว แต่ยังมีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกิน สิบห้าดีกรีด้วย⁶⁵

- กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน

ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551⁶⁶ มีการควบคุมการขาย⁶⁷เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังนี้

1. ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณ วัด หรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้าหรือสโมสร หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง หรือร้านค้าในบริเวณสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ (มาตรา 27) โดยหากมีการกระทำโดยการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยฝ่าฝืนดังกล่าว บุคคลนั้นจะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 39)

2. ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันหรือเวลาที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวจะกำหนดเงื่อนไขหรือข้อยกเว้นใด ๆ เท่าที่จำเป็นได้ด้วย (มาตรา 28)

⁶³ เฟิงอั้ง

⁶⁴ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 152

⁶⁵ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 152

⁶⁶ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

⁶⁷ ขาย หมายความรวมถึง จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน ให้ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า

โดยในปัจจุบันได้มีการออกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดวันห้ามขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558 ซึ่งห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันสำคัญทาง พระพุทธศาสนา 5 วัน ได้แก่ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษาและวันออกพรรษา แต่ ประกาศดังกล่าวนี้ได้ยกเว้นกรณีการขายเฉพาะร้านค้าปลีกอาคารภายในอาคารท่าอากาศยานนานาชาติ

ซึ่งหากมีการฝ่าฝืนดังกล่าว บุคคลนั้นจะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือ ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 39)

3. ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลดังต่อไปนี้ คือ (1) บุคคลซึ่งมีอายุ ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ (2) บุคคลที่มีอาการมึนเมาจนครองสติไม่ได้ (มาตรา 29) หากมีการฝ่าฝืนต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 40)

4. ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยวิธีการ หรือในลักษณะใช้เครื่องขาย อัตโนมัตติ การเร่ขาย และการลดราคาเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการขาย ให้หรือเสนอให้สิทธิในการเข้าชม การแข่งขัน การแสดง การให้บริการการชิงโชค การชิงรางวัล หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดเป็นการตอบแทนแก่ผู้ ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือแก่ผู้นำหีบห่อ หรือสลากหรือสิ่งอื่นใดเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มา แลกเปลี่ยนหรือ แลกซื้อ โดยแจก แถม ให้หรือแลกเปลี่ยนกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือกับสินค้าอื่น หรือการ ให้บริการอย่างอื่นแล้วแต่กรณี หรือแจกจ่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในลักษณะเป็นตัวอย่างของเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ หรือเป็นการจูงใจสาธารณชนให้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงการกำหนดเงื่อนไขการขาย ในลักษณะที่เป็นการบังคับซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยตรงหรือทางอ้อม โดยวิธีหรือลักษณะอื่นใดตามที่ รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ (มาตรา 30)

หากบุคคลฝ่าฝืนโดยการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยวิธีการใช้เครื่องขายอัตโนมัติ นั้น จะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 40) แต่หาก เป็นกรณีอื่นๆ ตามข้างต้นที่นอกจากการขายโดยใช้เครื่องขายอัตโนมัติ นั้น จะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหก เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 41)

- มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การสื่อสารของอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีหลายรูปแบบ ได้แก่ การ ประชาสัมพันธ์ การโฆษณา การส่งเสริมการขาย หรือลดแลกแจกแถม หรือการใช้คนมีชื่อเสียง (celebrity) มา เป็นสื่อ ทั้งนี้ จากคำนิยามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ได้แก่⁶⁸

⁶⁸ นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์ และ ฉัตรสุมน พงศ์มิภิญโญ, 2561, การห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างสิ้นเชิง, สืบค้นจาก <https://doi.thaihealth.or.th/Media/Index/43a8d9cd-e84c-e811-80df-00155dadb750>

“การสื่อสารการตลาด” หมายความว่า การกระทำกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขายสินค้า บริการ หรือภาพลักษณ์การประชาสัมพันธ์การเผยแพร่ข่าวสาร การส่งเสริมการขาย การแสดงสินค้า การจัดหรือสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมพิเศษ และการตลาดแบบตรง

“โฆษณา” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็น ได้ยิน หรือทราบข้อความเพื่อประโยชน์ในทางการค้า และให้หมายความรวมถึงการสื่อสารการตลาด

“ข้อความ” หมายความว่า การกระทำทำให้ปรากฏด้วยตัวอักษร ภาพ ภาพยนตร์ แสง เสียง เครื่องหมายหรือการกระทำอย่างใด ๆ ที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้

กฎหมายได้บัญญัติให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามหลักการโฆษณาทางสื่อวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ดังนี้

(1) การโฆษณาต้องเป็นไปตามประกาศของกรมประชาสัมพันธ์เรื่องหลักเกณฑ์การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (สามารถโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ตั้งแต่เวลา 22.00-05.00 น.) และการโฆษณา นั้นจะต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 32 ด้วย (ต้องไม่อวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ผู้อื่นดื่มโดยตรงหรือโดยอ้อม)

(2) การโฆษณาโดยผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (เฉพาะผู้ผลิตเท่านั้น) ต้องเป็นไปตามประกาศของกรมประชาสัมพันธ์เช่นกัน (สามารถโฆษณาเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ได้ตั้งแต่เวลา 22.00-05.00 น.) ประกอบกับการโฆษณานั้นจะต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พ.ศ.2551 มาตรา 32 วรรคหนึ่ง และ มาตรา 32 วรรคสองด้วย คือต้องเป็นการให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้เชิงสร้างสรรค์ สังคมเท่านั้น โดยไม่มีการปรากฏภาพของสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เลย (ภาชนะที่ใช้บรรจุเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทุกรูปแบบ เช่น ขวด กล่องกระดาษบรรจุ ขวดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กระป๋อง เป็นต้น) การโฆษณาทางสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ (โรงภาพยนตร์ ป้าย หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯลฯ) ผู้ใดและผู้ผลิตมีหลักเกณฑ์เหมือนข้อ (1) ทั้งหมด นอกจากนี้การโฆษณาทุกสื่อต้องเป็นไปตามกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น

1) ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง หลักเกณฑ์ การโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ 2)

2) กฎกระทรวงว่าด้วยการโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์และเครื่องดื่มที่ผสมกาเฟอีนในโรงภาพยนตร์ และทางป้ายโฆษณา พ.ศ. 2547 เช่น ต้องไม่เป็นข้อความที่เชิญชวนให้บริโภคหรืออวดอ้างสรรพคุณ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม (ใช้นักกีฬา นักแสดง นักร้อง ภาพการ์ตูน เป็นต้น)

ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์และยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข จึงได้ออกแนวทางปฏิบัติถึงการกระทำที่มีลักษณะส่อหรือแสดงให้เห็นว่ามีเจตนาที่จะโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ที่เป็นการฝ่าฝืนมาตรา 32 ดังต่อไปนี้

(1) โฆษณาที่ทำให้เกิดทัศนคติว่า การตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์จะทำให้ประสบความสำเร็จทั้งทางสังคมและทางเพศ หรือทำให้สมรรถนะทางร่างกายดีขึ้น

(2) การโฆษณาที่ชักจูง เชิญชวน หรือโน้มน้าวให้ซื้อหรือบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

(3) โฆษณาใช้ดารานักร้อง นักกีฬา ผู้ใช้แรงงาน ผู้มีชื่อเสียงในวงสังคม หรือเด็กอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ เป็นผู้แสดงแบบโฆษณาโดยถือสถานภาพการเป็นดารานักร้อง นักแสดง ณ วันที่ออกอากาศเป็นครั้งแรก

(4) การโฆษณาที่ใช้ภาพการ์ตูน

(5) การโฆษณาที่มีการปรากฏภาพของสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ของเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

(6) การโฆษณาที่มีลักษณะ แฉมพก หรือให้รางวัลด้วยการเลี้ยงโชค หรือมีการให้ของแถม

(7) การโฆษณาที่มีลักษณะอวดอ้างสรรพคุณ คุณประโยชน์ หรือคุณภาพของเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

(8) การโฆษณาอื่น ๆ ที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน การโฆษณาที่สามารถกระทำได้โดยผู้ผลิตจะต้องไม่ขัดต่อแนวปฏิบัติข้างต้น และให้กระทำได้เฉพาะการให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้เชิงสร้างสรรค์สังคม โดยไม่มีการปรากฏภาพของสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ของเครื่องตี้มแอลกอฮอล์นั้น เว้นแต่เป็นการปรากฏของภาพสัญลักษณ์ของเครื่องตี้มแอลกอฮอล์หรือสัญลักษณ์ของบริษัทผู้ผลิตเครื่องตี้มแอลกอฮอล์นั้นเท่านั้น

- บทลงโทษ

ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ได้กำหนดโทษแก่ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว โดยบทกำหนดโทษนั้น ได้แก่ โทษจำคุกหรือปรับ หรือโทษทั้งจำทั้งปรับ โดยในแต่ละกรณีก็จะมีโทษที่แตกต่างกันไป ตัวอย่างเช่น

1. การขายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณที่กฎหมายกำหนดไว้ว่าห้ามขาย เช่น วัด โรงพยาบาล สถานที่ราชการ เป็นต้น หรือการขายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ในวัน เวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ว่าห้ามขาย เช่น วันพระใหญ่ วันเข้าพรรษา เป็นต้น จะมีโทษ คือ จำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

2. การขายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ให้แก่ (1) บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์หรือ (2) บุคคลที่มีอาการมึนเมาจนครองสติไม่ได้ จะมีโทษ คือ จำคุกไม่เกิน 1 ปีหรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

3. การโฆษณาเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์หรือแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์อันเป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ผู้อื่นตี๋มโดยตรงหรือโดยอ้อม จะมีโทษ คือ จำคุกไม่เกิน 1 ปีหรือปรับไม่เกิน 500,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

2. หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์

- ประเภทของใบอนุญาต

ผู้ใดประสงค์จะขายสุรา ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานสรรพสามิต⁶⁹ กล่าวคือ ห้ามมิให้มีการขายสุรา เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานสรรพสามิตนั่นเอง แต่อย่างไรก็ตาม การขออนุญาตดังกล่าวไม่ใช่บังคับกับการขายสุรา ในกรณีดังต่อไปนี้ คือ การขายทั้งหมดในคราวเดียวภายใต้ความควบคุมของเจ้าพนักงานสรรพสามิต ในกรณีที่ได้รับใบอนุญาตตายหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาต การขายในการบังคับคดี การขายโดยคำสั่งของอธิบดี กรมศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร หรือกรณีอื่นตามที่อธิบดีประกาศกำหนด⁷⁰ โดยใบอนุญาตดังกล่าวนี้ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาต⁷¹

ในส่วนของผู้ที่ต้องการขายสุรานั้นยังมีเรื่องที่ต้องพิจารณาเพิ่มเติม คือ ประเภทของใบอนุญาตขายสุรา และผู้มีสิทธิยื่นขอใบอนุญาตขายสุรา ซึ่งสามารถอธิบายต่อไป ดังนี้

ประเภทของใบอนุญาตขายสุรามี 2 ประเภท คือ ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 1 สำหรับการขายสุราทุกชนิด ครั้งหนึ่งจำนวนตั้งแต่สิบลิตรขึ้นไป อาทิเช่น การขายจากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าไปยังผู้ขายส่ง การขายสุราจากผู้ขายส่งไปยังผู้ขายปลีก เป็นต้น และใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 2 สำหรับการขายสุราทุกชนิด ครั้งหนึ่งจำนวนต่ำกว่าสิบลิตร⁷² อาทิเช่น การขายปลีกสุราเพื่อนำไปบริโภค การขายสุราเพื่อตี๋ม

⁶⁹ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 155

⁷⁰ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 155 วรรคท้าย

⁷¹ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 155 วรรคสาม

⁷² พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 156

ณ สถานที่ขาย เป็นต้น ซึ่งใบอนุญาตขายสุราทั้ง 2 ประเภทนี้จะมีอัตราค่าธรรมเนียมที่แตกต่างกัน โดยใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 1 มีอัตราค่าธรรมเนียม ปีละ 100,000 บาท ส่วนใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 2 มีอัตราค่าธรรมเนียมปีละ 50,000 บาท⁷³

ดังนั้น กรณีที่มีการขายสุราครั้งหนึ่งสืบลิตรขึ้นไปและต่ำกว่าสืบลิตรปะปนกันไป ผู้ขายสุราจะต้องขอรับใบอนุญาตขายสุราทั้ง 2 ประเภท มิเช่นนั้นย่อมจะมีความผิดฐานเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตขายสุราทำการขายไม่ตรงตามประเภทของใบอนุญาต ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท ตาม มาตรา 197⁷⁴ ของพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2560⁷⁵

ในส่วนของผู้มีสิทธิยื่นขอใบอนุญาต จะต้องเป็นผู้ที่ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตขายสุรา เว้นแต่เวลาได้ล่วงพ้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี และสถานที่ขายสุราไม่เป็นสถานที่ดังนี้⁷⁶

- ที่ตั้งสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งบริเวณที่ต่อเนื่องและติดกับสถานที่ดังกล่าว (เฉพาะการขายสุราประเภทที่ 2)

- ที่ตั้งวัด มัสยิด วัดบาทหลวง หรือสถานที่ประกอบศาสนกิจในนิกายหรือศาสนาใดศาสนาหนึ่ง รวมทั้งบริเวณที่ต่อเนื่องและติดกับสถานที่ดังกล่าว (เฉพาะการขายสุราประเภทที่ 2)

- ที่ตั้งสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง รวมทั้งบริเวณที่ต่อเนื่องและติดกับสถานที่ดังกล่าว (เฉพาะการขายสุราประเภทที่ 2)

- สถานที่ที่เคยเป็นสถานประกอบการขายสุราของผู้ที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต เว้นแต่ได้พ้นกำหนดระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต (เฉพาะการขายสุราประเภทที่ 2)

- สถานประกอบการขายสุราของผู้ที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตและอยู่ระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต

- สถานที่ต้องห้ามขายสุราตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือกฎหมายอื่น

- ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการเปิดร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

⁷³ อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560

⁷⁴ กรมสรรพสามิต, (ม.ป.ป.), คำอธิบายพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2560, สืบค้นจาก <https://www.excise.go.th/cs/groups/public/documents/document/dwnt/mjk4/~edisp/uatucm298930.pdf>

⁷⁵ มาตรา 197 ผู้ได้รับใบอนุญาตขายสุราตามมาตรา 155 ใบอนุญาตขายยาสูบตามมาตรา 167 หรือใบอนุญาตขายไฟตามมาตรา 176 ทำการขายไม่ตรงตามประเภทของใบอนุญาตต้องระวางโทษ ปรับไม่เกินสองพันบาท

⁷⁶ กรมสรรพสามิต, (ม.ป.ป.), การขอใบอนุญาตสุรา ยาสูบ ไฟ ผ่านอินเทอร์เน็ต, สืบค้นจาก [https://www.excise.go.th/excise2017/SERVICE/ขอใบอนุญาตสุรา ยาสูบ ไฟ ผ่านอินเทอร์เน็ต \(ใหม่\)/index.htm](https://www.excise.go.th/excise2017/SERVICE/ขอใบอนุญาตสุรา ยาสูบ ไฟ ผ่านอินเทอร์เน็ต (ใหม่)/index.htm)

การประกอบธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ใช่ธุรกิจที่จะเปิดได้อย่างเสรี จะต้องได้รับการอนุญาตจากหน่วยงานของรัฐก่อน ซึ่งจะต้องขออนุญาตในส่วนใดบ้าง สามารถอธิบายได้ ดังนี้

(1) การขอจดทะเบียนพาณิชย์

โดยผู้มีหน้าที่จดทะเบียนพาณิชย์ ได้แก่ บุคคลธรรมดาคนเดียว (กิจการเจ้าของคนเดียว) ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่มาตั้งสำนักงานสาขาในประเทศไทย ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด⁷⁷ โดยบุคคลดังกล่าวนี้ ต้องประกอบกิจการค้าซึ่งเป็นพาณิชย์กิจการตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์กำหนด⁷⁸ ซึ่งการเปิดร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มสุราเป็นการที่ผู้ประกอบการขายสินค้าที่เป็นการประกอบกิจการพาณิชย์อย่างหนึ่ง หากดำเนินการในรูปแบบบุคคลธรรมดา ผู้ประกอบการจะต้องดำเนินการจดทะเบียนพาณิชย์ประเภทร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มโดยยื่นขออนุญาตได้ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือสำนักงานเขตที่ร้านอาหารตั้งอยู่⁷⁹

⁷⁷ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, (ม.ป.ป.), *ทะเบียนพาณิชย์(ร้านค้า/บุคคลธรรมดา)*, สืบค้นจาก https://www.dbd.go.th/ewt_news.php?nid=373

⁷⁸ (1) ผู้ประกอบการโรงสีข้าวและโรงเลื่อยที่ใช้เครื่องจักร

(2) ผู้ประกอบการขายสินค้าไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเดียวหรือหลายอย่าง คิดรวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งขายได้ เป็นเงินตั้งแต่ 20 บาทขึ้นไป หรือมีสินค้าดังกล่าวไว้เพื่อขายมีค่ารวมทั้งสิ้นเป็นเงินตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไป

(3) นายหน้าหรือตัวแทนค้าต่างซึ่งทำการเกี่ยวกับสินค้าไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเดียวหรือหลายอย่างก็ตาม และสินค้านั้นมีค่ารวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งวันใดเป็นเงินตั้งแต่ 20 บาทขึ้นไป

(4) ผู้ประกอบการหัตถกรรมหรืออุตสาหกรรมไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเดียวหรือหลายอย่างก็ตาม และขายสินค้าที่ผลิตได้ คิดราคารวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งวันใดเป็นเงินตั้งแต่ 20 บาทขึ้นไปหรือในวันหนึ่งวันใดมีสินค้าที่ผลิตได้มีราคารวมทั้งสิ้นตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไป

(5) ผู้ประกอบการขนส่งทางทะเล การขนส่งโดยเรือกลไฟหรือเรือยนต์ประจำทาง การขนส่งโดยรถไฟ การขนส่งโดยรถราง การขนส่งโดยรถยนต์ประจำทาง การขายทอดตลาด การรับซื้อขายที่ดิน การให้กู้ยืมเงิน การรับแลกเปลี่ยนหรือซื้อขายเงินตราต่างประเทศ การซื้อหรือขายตัวเงิน การธนาคาร การโพงยักวน การทำโรงรับ จำนำ และการทำโรงนม

(6) ขาย ให้เช่า ผลิต หรือรับจ้างผลิต แผ่นซีดี แผ่นบันทึก วีดีทัศน์ แผ่นวีดีทัศน์ ดีวีดี หรือแผ่นวีดีทัศน์ระบบดิจิทัล เฉพาะที่เกี่ยวกับการบันเทิง

(7) ขายอัญมณี หรือเครื่องประดับซึ่งประดับด้วยอัญมณี

(8) ซื้อขายสินค้าหรือบริการโดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

(9) บริการอินเทอร์เน็ต

(10) ให้เช่าพื้นที่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย

(11) บริการเป็นตลาดกลางในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต

(12) การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต

(13) การให้บริการฟังเพลงและร้องเพลงโดยคาราโอเกะ

(14) การให้บริการเครื่องเล่นเกมส์

(15) การให้บริการตู้เพลง

(16) โรงงานแปรรูป แกะสลัก และการหัตถกรรมจากงาช้าง การค้าปลีก การค้าส่งงาช้าง และ ผลิตภัณฑ์จากงาช้าง

⁷⁹ Tunyalit, (ม.ป.ป.), *เปิดร้านเหล้าต้องรู้กฎหมายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และร้านอาหาร*, สืบค้นจาก <http://blog-fourleaf.life/th/เปิดร้านเหล้า/>

แต่หากผู้ประกอบการเป็นสถานบริการตามที่พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 กำหนดจะต้องได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อน มิฉะนั้นไม่สามารถตั้งสถานบริการได้⁸⁰ ซึ่งสถานบริการตามความหมายที่กำหนดไว้ในกฎหมาย คือ สถานที่ที่สร้างขึ้นเพื่อให้บริการโดยหวังประโยชน์ในทางการค้า⁸¹ ซึ่งสถานบริการที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายสุรา มีดังต่อไปนี้

- สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายและบริการโดยผู้บ้ำเรอสำหรับปรนนิบัติลูกค้า

- สถานที่ที่มีอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายหรือให้บริการ โดยมีรูปแบบอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

• มีดนตรี การแสดงดนตรี หรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง และยินยอมหรือปล่อยให้นักแสดงหรือนักแสดงหรือนักแสดงอื่นใดนั่งกับลูกค้า

• มีการจัดอุปกรณ์การร้องเพลงประกอบดนตรีให้แก่ลูกค้า โดยจัดให้มีผู้บริการขับร้องเพลงกับลูกค้า หรือยินยอม หรือปล่อยให้พนักงานอื่นใดนั่งกับลูกค้า

• มีการเต้นหรือยินยอมให้มีการเต้น หรือจัดให้มีการแสดงเต้น เช่น การเต้นบนเวที หรือการเต้นบริเวณโต๊ะอาหารหรือเครื่องดื่ม

• มีลักษณะของสถานที่ การจัดแสง หรือเสียง หรืออุปกรณ์อื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

- สถานที่ที่มีอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่ม อย่างอื่นจำหน่าย โดยจัดให้มีการแสดงดนตรีหรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง ซึ่งปิดทำการหลังเวลา 24.00 นาฬิกา

- สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

โดยใบอนุญาตในการจัดตั้งสถานบริการดังที่กล่าวมาแล้วนั้น จะมีค่าธรรมเนียมแตกต่างกันไปในแต่ละประเภท โดยจะมีการเก็บค่าธรรมเนียมเป็นรายปี

(2) การขอใบอนุญาตสุรา (กล่าวถึงรายละเอียดแล้วในหัวข้อ “การจำแนกประเภทของใบอนุญาต”)

- **ข้อกำหนดพิเศษสำหรับบางพื้นที่**

⁸⁰ พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 83 ตอนที่ 88 หน้า 626 4 ตุลาคม 2509

⁸¹ พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 มาตรา 3

ในกฎหมายของไทยได้มีการกำหนดเฉพาะสำหรับใช้บังคับกับสถานที่บางแห่ง คือ “สถานบริการ” โดยมีข้อกำหนดเฉพาะตาม 1) พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 และ 2) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 22/2558⁸² ดังนี้

1) พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509

ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจำหน่ายสุราให้แก่ผู้มีอาการมึนเมาจนประพฤตินุญวายหรือครองสติไม่ได้ (มาตรา 16(3)) โดยหากผู้ประกอบการที่มีใบอนุญาตนั้นได้ดำเนินกิจการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติดังนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจไม่ต่ออายุใบอนุญาตหรือสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ โดยให้คำนึงถึงความร้ายแรงของการกระทำความผิด โดยกำหนดเกณฑ์ในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตในกรณีที่จำหน่ายสุราให้แก่ผู้มีอาการมึนเมาจนประพฤตินุญวายหรือครองสติไม่ได้ ให้สั่งพักใช้ได้ครั้งละไม่เกิน 30 วัน (มาตรา 21)

ในส่วนของหลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่ากรณีใดพนักงานเจ้าหน้าที่จะมีคำสั่งหรือไม่มีคำสั่งต่ออายุใบอนุญาตหรือพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตพร้อมด้วยเหตุผล รวมทั้งหลักเกณฑ์การกำหนดระยะเวลาในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด ซึ่งในปัจจุบัน ประกาศที่ใช้บังคับ คือ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาสั่งต่ออายุใบอนุญาต พักใช้ใบอนุญาต เพิกถอนใบอนุญาตและกำหนดระยะเวลาในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ ฉบับวันที่ 9 พฤษภาคม 2548⁸³

ในกรณีของการจำหน่ายสุราให้แก่ผู้มีอาการมึนเมาจนประพฤตินุญวายหรือครองสติไม่ได้ การสั่งพักใช้ใบอนุญาต ให้พิจารณาจากความผิดที่ได้กระทำภายในกำหนดอายุใบอนุญาตประจำปี และจะสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้โดยมีกำหนดระยะเวลาในกรณีดังต่อไปนี้ (ข้อ 3 (1))

ครั้งที่ 1 มีกำหนด 10 วัน

ครั้งที่ 2 มีกำหนด 20 วัน

ครั้งที่ 3 มีกำหนด 30 วัน

ครั้งต่อ ๆ ไป มีกำหนด 30 วัน

การสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้พิจารณาจากความผิดที่ได้กระทำภายในกำหนดอายุใบอนุญาตประจำปีในกรณีดังต่อไปนี้

⁸² คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 22/2558 เรื่อง มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแข่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในทางและการควบคุมสถานบริการหรือสถานประกอบการที่เปิดให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ

⁸³ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาสั่งต่ออายุใบอนุญาต พักใช้ใบอนุญาต เพิกถอนใบอนุญาตและกำหนดระยะเวลาในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ

กรณีที่สถานบริการถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามข้อ 3 รวมกัน หรือข้อหนึ่งข้อใดดังกล่าวข้างต้น รวมกันเกินกว่า 120 วัน (ข้อ 4 (2))

เนื่องจาก การสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นกรณีที่ต้องคุ้มครองฝ่ายนิติบัญญัติได้ ตรากฎหมายให้องค์กรฝ่ายปกครองมีอำนาจในการใช้ดุลยพินิจ

2) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 22/2558

คำสั่งนี้ได้มีการกำหนดเกี่ยวกับสถานบริการไว้ในข้อ 4 กำหนดห้ามมิให้ผู้ประกอบกิจการสถานบริการหรือสถานประกอบการใดที่เปิดให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (1) ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์เข้าไปใช้บริการ
- (2) ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่ผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์
- (3) เปิดทำการเกินกว่าเวลาที่กฎหมายบัญญัติ
- (4) ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกินกว่ากำหนดเวลาที่กฎหมายบัญญัติ
- (5) ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการพกพาอาวุธ วัตถุระเบิด หรือยาเสพติดเข้าไปในสถานที่ของตน

ในกรณีที่สถานบริการหรือสถานประกอบการใดกระทำการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีอำนาจ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาต หรือสั่งปิดและห้ามมิให้มีการเปิดสถานบริการหรือสถานประกอบการในสถานที่ดังกล่าวอีกเป็นเวลา 5 ปี และหากอยู่ในระหว่างการขอต่ออายุใบอนุญาต ก็ให้สั่งมิให้ต่ออายุใบอนุญาต และมีให้ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้นั้นเป็นเวลา 5 ปี

- เวลาเปิดปิดของสถานประกอบการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

1) กำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ได้กำหนดให้วันและเวลาที่ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวจะกำหนดเงื่อนไขหรือข้อยกเว้นใด ๆ เท่าที่จำเป็นไว้ด้วย (มาตรา 28)

โดยในปัจจุบันได้มีการออกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558⁸⁴ ซึ่งห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา 5 วัน ได้แก่ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษาและวันออกพรรษา แต่ประกาศดังกล่าวนี้ได้ยกเว้นกรณีการขายเฉพาะร้านค้าปลอดอากรภายในอาคารท่าอากาศยานนานาชาติ

⁸⁴ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558

ซึ่งหากมีการฝ่าฝืนดังกล่าว บุคคลนั้นจะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 39)

2) กำหนดเวลาห้ามขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาห้ามขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2558⁸⁵

ห้ามผู้ใดขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในเวลาอื่น นอกจากตั้งแต่เวลา 11.00 น. ถึงเวลา 14.00 น. และตั้งแต่เวลา 17.00 น. ถึงเวลา 24.00 น. ยกเว้นการขายในกรณีดังต่อไปนี้

1. การขายในอาคารท่าอากาศยานนานาชาติ
2. การขายในสถานบริการซึ่งเป็นไปตามกำหนดเวลาเปิดปิดของสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

- บทลงโทษ

ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ได้กำหนดโทษแก่ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว โดยบทกำหนดโทษนั้น ได้แก่ โทษจำคุกหรือปรับ หรือโทษทั้งจำทั้งปรับ โดยในแต่ละกรณีก็จะมีโทษที่แตกต่างกันไป ยกตัวอย่างเช่น

1. การขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณที่กฎหมายกำหนดไว้ว่าห้ามขาย เช่น วัด โรงพยาบาล สถานที่ราชการ เป็นต้น หรือการขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในวัน เวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ว่าห้ามขาย เช่น วันพระใหญ่ วันเข้าพรรษา เป็นต้น จะมีโทษ คือ จำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

2. การขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ให้แก่ (1) บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ หรือ (2) บุคคลที่มีอาการมึนเมาจนครองสติไม่ได้ จะมีโทษ คือ จำคุกไม่เกิน 1 ปีหรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

3. การโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์หรือแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของเครื่องตี้มแอลกอฮอล์อันเป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ผู้อื่นตี้มโดยตรงหรือโดยอ้อม จะมีโทษ คือ จำคุกไม่เกิน 1 ปีหรือปรับไม่เกิน 500,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

3. อำนาจของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

⁸⁵ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาห้ามขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2558

- อำนาจทั่วไป

ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ประกอบกับ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 พ.ศ. 2558 ข้อ 17 กำหนดให้เจ้าหน้าที่สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวนผู้มียศตั้งแต่สิบตำรวจตรีขึ้นไปและชั้นสัญญาบัตรผู้มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 เฉพาะในเขตท้องที่ที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ

โดยพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ได้ให้อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ไว้ ตามมาตราดังนี้

มาตรา 34 “ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) เข้าไปในสถานที่ทำการของผู้ผลิต นำเข้า หรือขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ สถานที่ผลิต นำเข้า หรือขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ สถานที่เก็บเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ ในเวลาทำการของสถานที่นั้น รวมถึงเข้าตรวจสอบยานพาหนะเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(2) ยึดหรืออายัดเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้ขายที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(3) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใดมาเพื่อประกอบการพิจารณา”

มาตรา 35 “ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้รับอนุญาตหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด”

มาตรา 36 “ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 34 ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร”

มาตรา 37 “ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา”

มาตรา 44 “ผู้ใดต่อสู้หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 34 (1) หรือ (2) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดไม่ยอมมาให้ถ้อยคำหรือไม่ยอมให้ถ้อยคำโดยไม่มีเหตุอันสมควรต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 34 (3) หรือไม่ยอมส่งเอกสารหรือวัตถุอื่นใดมาเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อถูกเรียกให้ส่งตามมาตรา 34 (3) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา 36 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”

- มาตรการทางปกครอง

การการพักใช้และการเพิกถอนใบอนุญาตขายสุรา ได้ถูกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ดังนี้

มาตรา 181 “ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ได้รับอนุญาตตามหมวดนี้ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามข้อกำหนดในใบอนุญาต ให้ผู้ออกใบอนุญาตมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้มีกำหนดครั้งละไม่เกินหกเดือน”

มาตรา 182 “ให้ผู้ออกใบอนุญาตมีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตตามหมวดนี้

(1) ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปและมีเหตุที่จะต้องถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอีก

(2) ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามข้อกำหนดในใบอนุญาต และการไม่ปฏิบัติหรือการปฏิบัติไม่ถูกต้องนั้นก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง”

มาตรา 183 “ผู้ใดถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา 182 แล้ว จะขออนุญาตใหม่อีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่ง”

ในส่วนของการพักใช้และการเพิกถอนใบอนุญาตสถานบริการ ได้ถูกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509⁸⁶ ดังนี้

ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจำหน่ายสุราให้แก่ผู้มีอาการเมึนเมาจนประพฤติกวุ่นวายหรือครองสติไม่ได้ (มาตรา 16(3)) โดยหากผู้ประกอบการที่มีใบอนุญาตนั้นได้ดำเนินกิจการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจไม่ต่ออายุใบอนุญาตหรือสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือสั่งเพิก

⁸⁶ พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509

ถอนใบอนุญาตได้ โดยให้คำนึงถึงความร้ายแรงของการกระทำความผิด โดยกำหนดเกณฑ์ในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตในกรณีที่จำหน่ายสุราให้แก่ผู้มีอาการมึนเมาจนประพฤตินุ้ยวายหรือครองสติไม่ได้ ให้สั่งพักใช้ครั้งละไม่เกิน 30 วัน (มาตรา 21)

ในส่วนของหลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่ากรณีใดพนักงานเจ้าหน้าที่จะมีคำสั่งหรือไม่ มีคำสั่งต่ออายุใบอนุญาตหรือพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตพร้อมด้วยเหตุผล รวมทั้งหลักเกณฑ์การกำหนดระยะเวลาในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด ซึ่งในปัจจุบันประกาศที่ใช้บังคับ คือ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาสั่งต่ออายุใบอนุญาต พักใช้ใบอนุญาต เพิกถอนใบอนุญาตและกำหนดระยะเวลาในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ ฉบับวันที่ 9 พฤษภาคม 2548⁸⁷

ในกรณีของการจำหน่ายสุราให้แก่ผู้มีอาการมึนเมาจนประพฤตินุ้ยวายหรือครองสติไม่ได้ การสั่งพักใช้ใบอนุญาต ให้พิจารณาจากความผิดที่ได้กระทำภายในกำหนดอายุใบอนุญาตประจำปีและจะสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้โดยมีกำหนดระยะเวลาในกรณีดังต่อไปนี้ (ข้อ 3 (1))

ครั้งที่ 1 มีกำหนด 10 วัน

ครั้งที่ 2 มีกำหนด 20 วัน

ครั้งที่ 3 มีกำหนด 30 วัน

ครั้งต่อ ๆ ไป มีกำหนด 30 วัน

การสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้พิจารณาจากความผิดที่ได้กระทำภายในกำหนดอายุใบอนุญาตประจำปีในกรณีดังต่อไปนี้

กรณีที่สถานบริการถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามข้อ 3 รวมกัน หรือข้อหนึ่งข้อใดดังกล่าวข้างต้น รวมกันเกินกว่า 120 วัน (ข้อ 4 (2))

เนื่องจาก การสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นกรณีที่ต้องคัดรฝ่ายนิติบัญญัติได้ตรากฎหมายให้องค์กรฝ่ายปกครองมีอำนาจในการใช้ดุลยพินิจ

นอกจากนี้ ยังมีคำสั่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 22/2558⁸⁸

⁸⁷ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาสั่งต่ออายุใบอนุญาต พักใช้ใบอนุญาต เพิกถอนใบอนุญาตและกำหนดระยะเวลาในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ

⁸⁸ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 22/2558 เรื่อง มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแข่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในทางและการควบคุมสถานบริการหรือสถานประกอบการที่เปิดให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ

คำสั่งนี้ได้มีการกำหนดเกี่ยวกับสถานบริการไว้ในข้อ 4 กำหนดห้ามมิให้ผู้ประกอบกิจการสถานบริการหรือสถานประกอบการใดที่เปิดให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (1) ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์เข้าไปใช้บริการ
- (2) ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่ผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์
- (3) เปิดทำการเกินกว่าเวลาตามที่กฎหมายบัญญัติ
- (4) ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกินกว่ากำหนดเวลาตามที่กฎหมายบัญญัติ
- (5) ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการพกพาอาวุธ วัตถุระเบิด หรือยาเสพติดเข้าไปในสถานที่ของตน

ในกรณีที่สถานบริการหรือสถานประกอบการใดกระทำการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีอำนาจ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาต หรือสั่งปิดและห้ามมิให้มีการเปิดสถานบริการหรือสถานประกอบการในสถานที่ดังกล่าวอีกเป็นเวลา 5 ปี และหากอยู่ในระหว่างการขอต่ออายุใบอนุญาต ก็ให้สั่งมิให้ต่ออายุใบอนุญาต และมีให้ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้นั้นเป็นเวลา 5 ปี

จากคำสั่งข้างต้นจะเห็นได้ว่าได้มีการกำหนดความผิดแก่สถานบริการ หากสถานบริการดังกล่าวไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ตาม (1) ถึง (5) ที่กล่าวมาแล้ว

4. ความรับผิดชอบของผู้ขายและผู้ให้บริการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- ความรับผิดชอบของผู้ขาย⁸⁹

ผู้ขายควรมีแนวทางการปฏิบัติเพื่อขายอย่างรับผิดชอบ โดยการที่จะเป็นผู้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีความรับผิดชอบ

อันดับแรก คุณต้องแน่ใจก่อนว่า ลูกค้าที่คุณกำลังจะขายเครื่องดื่มให้ นั้น มีอายุเกิน 20 ปีถ้าหากไม่แน่ใจ การขอดูบัตรประชาชนเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด

เมื่อลูกค้าเริ่มดื่มหนักขึ้น คุณสามารถช่วยชะลอการดื่มของลูกค้าได้ โดยอาจใช้การเสนอกับแก้วลม หรือชะลอการเสิร์ฟเครื่องดื่มลง

แต่หากลูกค้าเมามาก คุณก็มีสิทธิ์ที่จะหยุดเสิร์ฟและใช้คำ พูดดีๆ แต่หนักแน่น

⁸⁹ การขายอย่างรับผิดชอบ, สืบค้นจาก <https://www.morporor.org/storage/images/knowledge/pdf/1554898506.pdf>

- ลักษณะที่สำคัญของอาการเมา⁹⁰

ภาวะเมาสุรา มีอาการแสดงออกได้ตั้งแต่อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย การยับยั้งชั่งใจเสียไป ทำให้มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม พูดไม่ชัด เดินเซ ตากระตุก สมาธิและความจำบกพร่อง จนกระทั่งหมดสติ และกตการหายใจจนถึงตายได้โดยอาการและอาการแสดงเหล่านี้แปรผันตรงกับระดับแอลกอฮอล์ในเลือดของผู้ดื่มสุรา ซึ่งขึ้นกับปริมาณความเร็วและชนิดของสุราที่ดื่ม รวมถึงปัจจัยต่าง ๆ

การสังเกตอาการเมาสุรา (ผู้ที่มีภาวะเมาสุราอาจจะมีลักษณะอาการที่แสดงออกทางร่างกายและพฤติกรรมหลายด้าน ซึ่งอาจจะสังเกตและประเมินได้เบื้องต้น ดังนี้

1. สังเกตจากการแสดงออกทางร่างกาย อารมณ์และพฤติกรรม

- ตาเอ๋มและแดง หรือหนังตาหย่อน ลืมตาไม่ค่อยไหว อย่งไรก็ตาม อาการตาแดงอาจมาจากโรคมุมิแพ้หรือโรคอื่นๆ ได้ จึงควรดูอาการอื่นร่วมด้วย

- สังเกตกลิ่นกาย คนที่เมามากจะมีกลิ่นแอลกอฮอล์ซึมออกมาจากตัว (พบได้มากในกลุ่มเด็กและเยาวชน)

- การควบคุมการเคลื่อนไหว คนที่มีอาการเมาสุรามักจะเดินเป็นเส้นตรงไม่ได้ เดินโซเซ มือสั่น จึงอาจจะจับหูหรือจับมือไม่ได้ หรือทำน้ำหก เป็นต้น

- การควบคุมอารมณ์และพฤติกรรม พูดโพล่งเสียงดัง พูดจาไม่เหมาะสม ผู้ดื่มสุรามักจะสุขุบบุหรือด้วย แต่คนที่ปกติไม่สุขุบบุหรืออาจจะจับหูหรือจับมือในขณะที่มีอาการเมาสุราก็ได้ ซึ่งเป็นอาการแสดงเริ่มแรกที่อาจสังเกตได้

- พูดไม่ชัดเจน พูดอ้อแอ้ รวบคำเข้าด้วยกัน จนอาจจะฟังไม่รู้เรื่อง เป็นอาการที่พบได้บ่อยในคนที่เมามาก แต่ก็อาจจะเกิดจากภาวะทางสมองอื่น ๆ ได้ด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ คนเมาสุราก็อาจจะพูดตะกุกตะกัก พูดช้าลงเหมือนนึกคำพูดไม่ออก หรือพูดซ้ำๆ กวากวนไปมากก็ได้

- พูดจาและกิริยาไม่เหมาะสม เช่น พูดจาเกี่ยวข้องกับพาราสิทอนลามผู้อื่น พูดจាក้าวร้าวหาเรื่องคนอื่น หรือพูดตลกสกรปรกที่ไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ และเป็นกิริยาว่าจกที่คน ๆ นั้นไม่มีในภาวะปกติ

⁹⁰ วิทย์ วิชยดิษฐ์ และสาวิตรี อึ้งนางค์กรชัย, ม.ป.ป., การสังเกตและประเมินอาการเมาสุรา, สืบค้นจาก <http://cas.or.th/cas/wp-content/uploads/2020/03/How-to-notice-drunken-person-20200226.pdf>

- อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่ายและแสดงอารมณ์ออกอย่างไม่เหมาะสม เช่น เดี่ยวร้องไห้เดี่ยวหัวเราะอย่างไม่มีเหตุผลหรือแสดงอารมณ์เศร้าหรือก้าวร้าวสลับไปมา เป็นต้น

- สังเกตจากการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นด้วยวิธีอื่น ๆ

- สังเกตระดับการรู้สึกตัว ผู้ที่ดื่มสุราเข้าไปปริมาณมาก โดยเฉพาะถ้าดื่มอย่างรวดเร็วอาจจะมีอาการซึมมากหรือหมดสติก็ได้ ซึ่งเป็นภาวะฉุกเฉินที่ต้องได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว

2. ประเมินจากปริมาณเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผู้นั้นดื่มไปและรูปร่างหรือน้ำหนักตัว

3. ใช้เครื่องเป่าแอลกอฮอล์ (หากมี) ปัจจุบันในเว็บไซต์ต่างๆ มีขาย ราคาประมาณ 250 – 850 บาท ข้อควรระวัง คือ ถ้าผู้นั้นเพิ่งดื่มสุราเข้าไปอีกใหญ่แล้วรีบไปใช้เครื่องเป่าแอลกอฮอล์ในทันที ผลอาจจะคาดเคลื่อนได้

- วิธีการปฏิเสธลูกค้าที่มีอาการเมาสำหรับผู้ขาย⁹¹

การปฏิเสธการขายหรือให้บริการควรทำอย่างสุภาพและมีความเป็นมืออาชีพ การปฏิเสธที่ดีที่สุด คือ ลูกค้ารายอื่นไม่ควรเห็นการปฏิเสธนั้น โดยมีวิธีดังนี้

1. กระทำการปฏิเสธโดยเร็วที่สุด เช่น เมื่อเห็นลูกค้ามีอาการเมาแล้ว ควรที่จะปฏิเสธไม่ให้บริการเพิ่มอย่างรวดเร็วที่สุด และทำการปฏิเสธด้วยน้ำเสียงเป็นมิตร แต่หนักแน่นในเวลาเดียวกัน

2. ระบุถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขายให้แก่ลูกค้าที่มีอาการเมา แจ้งว่าคุณจะมีความผิด หรืออาจส่งผลต่อใบอนุญาตขายสุราถ้าเกิดต้องขายให้แก่ลูกค้าต่อไป

3. ขอโทษลูกค้า

4. แจ้งให้ลูกค้าทราบว่า ทางร้านต้อนรับลูกค้าเสมอ และลูกค้าสามารถมาซื้อหรือใช้บริการได้อีกในครั้งหน้า และแจ้งว่าที่ต้องปฏิเสธ เนื่องจากความหวังดี ต้องการให้ลูกค้ากลับบ้านอย่างปลอดภัย อาจให้ความช่วยเหลือลูกค้าโดยการหาบริการรถรับส่งให้แก่ลูกค้า⁹²

อย่างไรก็ตาม การปฏิเสธลูกค้าอาจต้องมีประสบการณ์ และไม่สามารถทำได้ง่าย ในกรณีของพนักงาน อาจจะต้องมีการพูดคุยกับเจ้าของร้าน หรือผู้จัดการร้านในการปฏิบัติเมื่อต้องปฏิเสธลูกค้า

⁹¹ International Center for Alcohol Policies (ICAP) & European Forum for Responsible Drinking (EFRD), 2008, *Responsible service of alcohol: A server's guide*, Washington, DC: International Center for Alcohol Policies.

⁹² Olijnyk, A., n.d., *DEALING WITH INTOXICATED PATRONS*, Retrieved from <https://societyinsurance.com/blog/dealing-intoxicated-patrons/>

หากการปฏิเสธดังกล่าวทำให้ลูกค้าโกรธ พยายามพูดกับลูกค้าด้วยความใจเย็นและสุภาพ หรือหากมีการขู่ทำร้ายร่างกายหรือทรัพย์สินเกิดขึ้น ให้โทรแจ้งตำรวจ รวมถึงแจ้งให้ผู้ร่วมงานทราบ

ให้จำไว้เสมอว่า เมื่อลูกค้าเมา ผลกระทบจากการดื่มแอลกอฮอล์นั้นจะทำให้ลูกค้าอดกลั้นได้น้อยลง โกรธง่ายมากขึ้น และมีแนวโน้มที่จะพูดหรือทำสิ่งที่ไม่ปกติ รวมถึงทำให้เข้าใจคุณยากขึ้น ดังนั้น สิ่งสำคัญ คือ การปฏิเสธจะต้องพูดให้ชัดและช้า และต้องย้ำกับตัวเองว่าอย่าโกรธหรือใจร้อน

- วิธีการรับมือความก้าวร้าวของลูกค้าสำหรับผู้ชาย⁹³

ความขัดแย้งส่วนใหญ่สามารถป้องกันหรือควบคุมได้ในระยะแรก อย่างไรก็ตาม หากสถานการณ์มาถึงให้คำนึงถึงความปลอดภัยของคุณก่อน โดยหากมีลูกค้าที่เมาและแสดงอาการก้าวร้าว คุณสามารถใช้วิธีรับมือได้ ดังนี้

1. ใจเย็น เมื่อคุณพบกับลูกค้าที่ก้าวร้าว เป็นปฏิกิริยาตามธรรมชาติที่จะตั้งรับหรือโกรธตอบพวกเขาทันที แต่ยิ่งคุณมีอารมณ์มากเท่าไร ปฏิกิริยาของพวกเขา ก็จะยิ่งแย่งลงเท่านั้น ทางที่ดีที่สุดคือ หายใจเข้าลึก ๆ และระลึกไว้เสมอว่าคุณสามารถจัดการเรื่องนี้ได้

2. รับฟัง เมื่อลูกค้าเริ่มโวยวาย วิธีที่ดีที่สุด คือ ปล่อยให้พวกเขาระบายออกไป อย่าขัดพวกเขา

3. อย่าคิดมาก เมื่อลูกค้าโกรธ มันง่ายที่จะคิดว่าพวกเขาโกรธคุณ แต่จริง ๆ แล้ว เป็นเพราะผลจากแอลกอฮอล์ พยายามเตือนตัวเองเสมอว่าความก้าวร้าวของลูกค้าไม่ได้เกิดจากตัวเรา

4. แจ้งผู้จัดการเพื่อช่วยแก้ไขปัญหา

5. เมื่อคุณปฏิบัติตามที่กล่าวข้างต้นแล้วยังไม่ดีขึ้น ให้ถอยออกมาและแจ้งตำรวจในกรณีที่สถานการณ์แย่งลง

- วิธีการทำให้ลูกค้าที่มีอาการเมาสงบลง⁹⁴

1. ยืนเคียงข้างลูกค้า ไม่ใช่ต่อหน้าลูกค้า

2. พาพวกเขาไปยังที่ที่สงบ

⁹³ McLean, T., 2019, *5 Handy Tips to Help Bartenders Deal with a Pissed Off Guest*, Retrieved from <https://www.liquor.com/articles/how-to-deal-with-angry-bar-patrons/>

⁹⁴ Moorer, A., 2017, *What Are Some Good Strategies To Calm Down Somebody Who Is Drunk and Panicking?*, Retrieved from https://www.huffpost.com/entry/what-are-some-good-strate_b_3911069

3. มีการให้สัมผัสเพื่อคลายกังวลเท่านั้น เช่น ตะขอคอกเบา ๆ

4. ขวนคุย หรือถามคำถามด้วยความจริงใจ อย่างไรก็ตาม อย่าลืมนึกว่าคนเฒ่าจะมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปมา อย่าประมาท

5. ที่อยู่ของสถานที่ที่จำเป็น

เป็นข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ที่สามารถใช้ในการแนะนำให้อุปกรณ์เพิ่มเติมได้ เช่น โรงพยาบาล สถานีตำรวจ กรมสรรพสามิต สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ เป็นต้น

6. ภาคผนวก - แบบฟอร์มที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ

ที่ควรกำหนดในแบบฟอร์มแนบท้าย คือ แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ เพื่อให้ผู้จำหน่ายนำไปใช้ในกรณีที่มีการประเมินเห็นว่าลูกค้ามีแนวโน้มของอาการเมาเกิดขึ้นแล้ว หรือสามารถใช้ประเมินได้ในทุกครั้งที่มีการจำหน่าย และควรมีแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้องในการขอใบอนุญาต รวมไปถึงแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่ทางราชการบังคับใช้ โดยภาคผนวกแบบฟอร์มนี้ สามารถเพิ่มหรือลดได้ตามความเหมาะสม

5.2.2 ตัวอย่างแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

ในส่วนของการเก็บ รวบรวม และใช้ข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับ (ร่าง) แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์นั้น ผู้จำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์จำเป็นต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 เนื่องจากข้อมูลต่าง ๆ ที่ระบุอยู่ในแบบประเมินฯ ล้วนเป็นข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ทั้งสิ้น โดยนอกจากผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (ผู้ประกอบการจำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์) จะต้องมีการแจ้งสิทธิต่าง ๆ ของเจ้าของข้อมูล (ลูกค้า) ให้เจ้าของข้อมูลทราบแล้ว ยังจะต้องคำนึงถึงหลักการสำคัญในการเก็บข้อมูลส่วนบุคคล คือ เก็บข้อมูลส่วนบุคคลเท่าที่จำเป็นต่อการใช้งาน ไม่ควรเก็บข้อมูลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับเหตุผลของการใช้งาน มีความโปร่งใส เป็นธรรม มีการขออนุญาต มีใช้ตามวัตถุประสงค์ และมีมาตรการดูแลข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเหมาะสมเพื่อมิให้ข้อมูลถูกเปิดเผยอีกด้วย ดังนั้นก่อนที่ผู้จำหน่ายจะทำการเก็บ รวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลในแบบประเมินฯ ในแต่ละครั้งจะกระทำได้ต่อเมื่ออยู่ภายใต้เหตุหรือฐานที่กฎหมายกำหนดไว้ซึ่งกรณีใช้แบบประเมินดังกล่าวอยู่ภายใต้ข้อยกเว้นในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยไม่ต้องขออนุญาตหรือไม่ต้องขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล ตามมาตรา 24 (5) หรือ (6)⁹⁵ ดังนี้ กรณีปรับใช้มาตรา 24 (6) เนื่องจาก

⁹⁵ มาตรา 24 ห้ามมิให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลทำการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่

การทำแบบประเมินดังกล่าวถือเป็นหน้าที่ตามกฎหมายที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจำเป็นต้องปฏิบัติตามไม่ว่าจะเป็นตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือตามคำสั่งของหน่วยงานรัฐที่มีอำนาจ หากผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลสามารถอธิบายการปฏิบัติตามหน้าที่นั้นได้อย่างชัดเจนว่าปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติใดหรือปฏิบัติตามคำสั่งของหน่วยงานใดของรัฐ ซึ่งการที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (ผู้ประกอบการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์) จะอ้างฐานทางกฎหมายดังกล่าวได้จะต้องมีคำสั่งของหน่วยงานรัฐที่มีอำนาจก่อน เช่น กรมสรรพสามิตจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงที่ให้อำนาจผู้ประกอบการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในการเก็บ รวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลในแบบประเมินฯ ได้ก่อน

ข้อสังเกตผู้วิจัยไม่ต้องการใช้ฐานความยินยอมในการทำแบบประเมินฯ เนื่องจากการขอความยินยอมใช้เป็นฐานเพื่ออ้างอิงการประมวลผลข้อมูลที่ไม่มั่นคงที่สุดจากบรรดาฐานการประมวลผลทั้งหมด โดยหากเจ้าข้อมูลไม่ยินยอม ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลก็ไม่มีสิทธิ์ในการประมวลผลข้อมูล ประกอบกับเจ้าของข้อมูลยังสามารถขอลอนความยินยอมเมื่อไหร่ก็ได้เช่นกัน หรือสามารถปรับใช้ ม. 24 (5) การจำเป็นเพื่อประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมายที่ผู้ควบคุมข้อมูลสามารถอ้างได้ โดยเป็นฐานที่เหมาะสมของการนำข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อื่นมาประมวลผล ซึ่งกิจกรรมการประมวลผลนั้นเป็นกิจกรรมที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีความคาดหวังอย่างสมเหตุสมผลว่าจะดำเนินการเช่นนั้น โดยการประมวลผลดังกล่าวมีผลกระทบต่อความเป็นส่วนตัวอย่างได้สัดส่วน (Proportionate) และไม่เป็นการขัดกับสิ่งที่บุคคลทั่วไปมีแนวโน้มที่จะไม่ปฏิเสธหรือมีข้อโต้แย้ง ทั้งนี้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องใช้ดุลยพินิจซึ่งน้ำหนักระหว่างประโยชน์อันชอบธรรมไม่ให้ขัดกับสิทธิและประโยชน์เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ดังนั้น ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องระบุได้ว่าอะไรคือประโยชน์อันชอบธรรมที่จะได้รับและความจำเป็นในการประมวลผลข้อมูลทั้งยังมีหน้าที่ปกป้องสิทธิเสรีภาพและประโยชน์ของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลให้สมดุลกับประโยชน์อันชอบธรรมที่จะได้รับด้วย ทั้งหากจะต้องปรับใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น ผู้วิจัยเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ทำหน้าที่ในการบังคับใช้คู่มือ (กรมสรรพสามิต) ควรมีการออกกฎระเบียบรองรับเพื่อให้ผู้จำหน่ายสามารถเก็บข้อมูลส่วนบุคคลนี้ได้เพื่อประโยชน์ในการติดตาม กำกับดูแลให้เกิดความเรียบร้อยในการปรับใช้แบบประเมินฯ นี้

-
- (1) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประวัติศาสตร์หรือจดหมายเหตุเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือที่เกี่ยวกับการศึกษาวิจัยหรือสถิติซึ่งได้จัดให้มีมาตรการปกป้องที่เหมาะสม เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
 - (2) เพื่อป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพของบุคคล
 - (3) เป็นการจำเป็นเพื่อการปฏิบัติตามสัญญาซึ่งเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเป็นคู่สัญญาหรือเพื่อใช้ในการดำเนินการตามคำขอของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลก่อนเข้าทำสัญญานั้น
 - (4) เป็นการจำเป็นเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินการกิจเพื่อประโยชน์สาธารณะของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หรือปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐที่ได้มอบให้แก่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล
 - (5) เป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือของบุคคลหรือนิติบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่ประโยชน์ดังกล่าวมีความสำคัญน้อยกว่าสิทธิขั้นพื้นฐานในข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล
 - (6) เป็นการปฏิบัติตามกฎหมายของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

ขั้นตอนการใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

1. ผู้จำหน่ายใช้แบบประเมินฯในกรณีการจำหน่ายให้บุคคลตามข้อสันนิษฐานลักษณะที่สำคัญของอาการเมาตามคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย
2. ผู้จำหน่ายจำเป็นต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562
3. ให้เก็บแบบประเมินไว้เพื่อใช้เป็นหลักฐานเมื่อมีการเรียกตรวจจากเจ้าหน้าที่

(ร่าง) แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ชื่อ – นามสกุล
2. เพศ
3. อายุ
4. ภายใน 7 ชั่วโมงก่อนหน้านี้ ผู้ซื้อได้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาก่อนหรือไม่ มี (ไปข้อที่ 5.) ไม่มี
5. ถ้ามี ผู้ซื้อได้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งก่อนหน้าเมื่อเวลาใด

ส่วนที่ 2 คำอธิบายพฤติกรรมของลูกค้าที่บ่งบอกถึงอาการเมา

- ระดับเสียงที่ไม่เหมาะสม (เสียงดัง หรือเบาจนเกินไป)
- อัตราการพูดที่ผิดปกติ (เร็วขึ้นหรือช้าลง พูดตะกุกตะกัก พูดซ้ำววน)
- ความยากในการพูดชัดให้ชัดเจน (ใช้คำพูดที่สับสน)
- สูญเสียความระมัดระวัง
- อาการง่วงนอน
- สูญเสียการควบคุมตนเอง
- หายใจช้าลงและเบาลง
- ตาแดงและวาว (รวมถึงหนังตาหย่อน สีมตามาค่อยไหว)

- ขาดทักษะการควบคุมเครื่องยนต์
- มีเหงื่อออกมาก
- ใช้คำพูดจาหยาบค้าย ตะโกน คำพูดก้าวร้าว (พูดตลกสกรกที่ไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ และเป็นกิริยา วาจาที่คนๆ นั้นไม่มีในภาวะปกติ)
- แสดงอาการก้าวร้าว
- มีกลิ่นแอลกอฮอล์ซึมออกมาจากตัว
- สูญเสียการควบคุมการเคลื่อนไหว (เดินโซเซ มือสั่น เดินเป็นเส้นตรงไม่ได้)
- มีปฏิกิริยาช้าลง
- ความยับยั้งชั่งใจบกพร่อง
- อารมณ์เปลี่ยนแปลงขึ้นลงอย่างรวดเร็ว
- มีอาการซึมมาก
- สำลัก หรือ อาเจียน
- หมดสติ (ห้ามจำหน่ายโดยเด็ดขาด)
- อื่น ๆ โปรดระบุ

ข้อสังเกตเพิ่มเติม:

***** มีอาการทั้งหมดกี่ข้อ (ตั้งแต่ 5 ข้อขึ้นไป ไม่สามารถจำหน่ายได้)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

1. ชื่อร้านค้า
2. วัน/เดือน/ปี ที่ประเมิน
3. เวลาที่ประเมิน
4. ผลการประเมิน จำหน่าย ไม่จำหน่าย

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กฎกระทรวง. (2560). เรื่อง การอนุญาตขายสุรา

กฎกระทรวง. (2560). เรื่อง กำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมการอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต

กนิษฐา ไทยกล้า, นิษฐา หรุ่นเกษม, และวิทย์ วิชัยดิษฐ์. (2564). รายงานฉบับสมบูรณ์ การศึกษาผลกระทบของการระบาดโควิดต่อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสังคมไทย. สืบค้นจาก

<http://cas.or.th/cas/?p=8244>

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์. (ม.ป.ป.). ทะเบียนพาณิชย์(ร้านค้า/บุคคลธรรมดา). สืบค้นจาก https://www.dbd.go.th /ewt_news.php?nid=373

กรมสรรพสามิต. (ม.ป.ป.). การขอใบอนุญาตสุรา ยาสูบ ไฟ ผ่านอินเทอร์เน็ต. สืบค้นจาก [https://www.excise.go.th/excise2017/ SERVICE/ขอใบอนุญาตสุรา ยาสูบ ไฟ ผ่านอินเทอร์เน็ต \(ใหม่\)/index.htm](https://www.excise.go.th/excise2017/ SERVICE/ขอใบอนุญาตสุรา ยาสูบ ไฟ ผ่านอินเทอร์เน็ต (ใหม่)/index.htm)

กรมสรรพสามิต. (ม.ป.ป.). คำอธิบายพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2560. สืบค้นจาก <https://www.excise.go.th/cs/groups/public/documents/document/dwnt/mjk4/~edisp/uatucm298930.pdf>

กรมสรรพสามิต. (ม.ป.ป.). แบบคำขอใบอนุญาตขายสุรา ยาสูบ และไฟ สำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตต่อเนื่องจากที่ได้รับใบอนุญาต ณ สถานประกอบการเดิม ตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560. สืบค้นจาก

<https://www.excise.go.th/cs/groups/public/documents/document/dwnt/mzi5/~edisp/uatucm329284.pdf>

กรมสรรพสามิต. (ม.ป.ป.). แบบคำขออนุญาตขายสุรา ตามมาตรา 155 แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560. สืบค้นจาก

<https://www.excise.go.th/cs/groups/public/documents/document/dwnt/mjk4/~edisp/uatucm298144.pdf>

กรมสรรพสามิต. (ม.ป.ป.). ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 1. สืบค้นจาก

<https://www.excise.go.th/cs/groups/public/documents/document/dwnt/mjk4/~edisp/uatucm298143.pdf>

กรมสรรพสามิต. (ม.ป.ป.). ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 2. สืบค้นจาก

<https://www.excise.go.th/cs/groups/public/documents/document/dwnt/mjk4/~edisp/uatucm298142.pdf>

กฤษดา ดั่งดีลี. (2560). การสร้างคู่มือการใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนและแท็บเล็ต สำหรับครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.

กันทิมา เอมประเสริฐ. (2542). การพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการในระดับประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ

กันยา สวรรณแสง. (2544). จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: อักษรวิทยา.

การขยายอย่างรับผิดชอบ. สืบค้นจาก

<https://www.morporor.org/storage/images/knowledge/pdf/1554898506.pdf>

คณิต จิตเจริญทวีโชค. (2548). คู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1. (สารนิพนธ์ กศ.ม.). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, กรุงเทพฯ

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 22/2558 เรื่อง มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแข่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในทางและการควบคุมสถานบริการหรือสถานประกอบการที่เปิดให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 22/2558 เรื่อง มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแข่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในทางและการควบคุมสถานบริการหรือสถานประกอบการที่เปิดให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ

ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์ และมาเรียม นิลพันธุ์. (2542). รายงานการวิจัย เรื่องการศึกษาและการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานอาสาสมัครท้องถิ่นในการดูแลรักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรม (อ.ล.ม.ศ.). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.

คู่มือ. (ม.ป.ป.). ใน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. สืบค้นจาก

<https://dictionary.orst.go.th/>

เครือวัลย์ เผ่าผึ้ง. (2548). การพัฒนาคู่มือการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความสำหรับครูภาษาไทย (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ

จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย. (2558). เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 12(58). 13-24.

เจือง ถิ หั่ง. (2562). สุราปกรณัม. เชียงใหม่: ลานนาการพิมพ์.

ฉัตรสมุน พถมิภิญโญ และนิทัศน์ ศิริโชติรัตน์. (2560). ความสัมพันธ์ของมาตรการบังคับใช้กฎหมายกับความถี่ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชน: ข้อมูลจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ กรณีกรุงเทพมหานคร. วารสารกฎหมายสุขภาพและสาธารณสุข. 5(1). 85-102.

ชีวฮวย แซ่ลิ้ม และคณะ. (2560). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น, วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์. 37 (3). 25-36.

- ถาวร ทิศทองคำ. (2559). *ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัยที่มีคุณภาพ*. สืบค้นจาก <http://www.thonburi-u.ac.th/km/6.pdf>
- ไทยรัฐออนไลน์. (2563, 1 ธันวาคม). *แนวโน้มอุตสาหกรรม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เริ่มอึมครึม เจอโควิด-19 ซ้ำ*. ไทยรัฐออนไลน์. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/business/market/1938888>
- นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์ และ ฉัตรสุมน พฤตมิถิญา. (2561). *การห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างสิ้นเชิง*. สืบค้นจาก <https://dol.thaihealth.or.th/Media/Index/43a8d9cd-e84c-e811-80df-00155dddb750>
- นพรัตน์ พาทีพิน. (2561). *การตระหนักรู้ต่อผลกระทบทางสังคมของการดื่มแอลกอฮอล์ต่อผู้อื่นจากประสบการณ์ของพื้นที่ชุมชนต้นแบบงดเหล้าแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. สงขลา: ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- บรรยงค์ โตจินดา. (2543). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- บริندا สันหลวี. (ม.ป.ป.). *วิจัยเชิงคุณภาพ...ไม่ยากอย่างที่คิด*. สืบค้นจาก <http://www.westerndba.com/wp-content/uploads/2017/08/8103-%E0%B8%A7%E0%B8%B4%E0%B8%88%E0%B8%B1%E0%B8%A2%E0%B9%80%E0%B8%8A%E0%B8%B4%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%93%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%9E.pdf>
- ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาสั่งต่ออายุใบอนุญาต พักใช้ใบอนุญาต เพิกถอนใบอนุญาตและกำหนดระยะเวลาในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ
- ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาสั่งต่ออายุใบอนุญาต พักใช้ใบอนุญาต เพิกถอนใบอนุญาตและกำหนดระยะเวลาในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ
- ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2558
- ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558
- ประชาชาติธุรกิจ. (2564, 2 มิถุนายน). *ศวส.-สสส. เผย นักดื่มกลัวติดโควิด-19 งด-ลดดื่มสุรา กว่าร้อยละ 70*. ประชาชาติธุรกิจออนไลน์. สืบค้นจาก <https://www.prachachat.net/public-relations/news-682737>
- ปราณี กรุณวงศ์. (2546). *คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโมเดลซิปปา เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ระดับประถมศึกษาของโรงเรียนวัดแสงสรรค์*. (สารนิพนธ์ กศ.ม.). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, กรุงเทพฯ
- พันธุ์ภา กิตติรัตน์ไพบูลย์ และ สุจิระ ปรีชาวิทย์. (ม.ป.ป.). *สุรากับการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา: มุมมองเชิงปัจเจกบุคคล สังคม และนโยบาย*. สืบค้นจาก <http://cas.or.th/cas/wp-content/uploads/2021/04บพสรูป-สุรากับการระบาดของไวรัสโคโรนา.pdf>
- พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560
- พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509

พลเทพ วิจิตรคุณากร. (ม.ป.ป.). *การเก็บรวบรวมข้อมูลและแบบเก็บข้อมูล*. สืบค้นจาก https://meded.psu.ac.th/binla/class02/B7_367_261/data_collection_and_record/index5.html

พลเทพ วิจิตรคุณากร, สาวิตรี อัจฉางค์กรชัย, และอลัน กีเตอร์. (2562). *คู่มือและแบบสอบถามประเมินพฤติกรรมกรบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (พิมพ์ครั้งที่ 1)*. สงขลา: ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.

พัชรินทร์ จันทร์แจ้ง. (2559). *การพัฒนาคู่มือการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, นครปฐม.

พิชญ์สินี ชมพุกำ. (2558). *วิธีวิทยาการวิจัย*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

ยุพเรศ วังยานิ. (2540). *การพัฒนาคู่มือศึกษาธรรมชาติประจำเส้นทางเดินป่าในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ

รัตน์วดี ณ นคร. (2556). คุณประโยชน์และข้อพึงระวังของการคัดกรองทางสุขภาพ. *วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข*. 7(3). 325-330.

รัตน์ะ บัวสนธ์. (ม.ป.ป.). *ทฤษฎีการประเมินและอภิमानทฤษฎีการประเมิน*. สืบค้นจาก <http://www.rattanabb.com/html/MetaTheory.pdf>

ลักษณะรา อินทร์กลับ, อัญชลี จงอร จันทาโก, อารังศักดิ์ วรรณาริก, กษวรรณ ขจรเสรี, พจนีย์ ศรีตรัง, อินทิรา มีอินทร์เกิด, และสุนทร อเนก. (2553). พฤติกรรมการดื่มสุราและการรับรู้ผลกระทบจากการดื่มสุราของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพตะวันตกและปริมณฑล. *วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย*. 6(2). 56-67.

วรנית์ คงมีผล. (2529). การตรวจพิสูจน์ว่าเมา. *จุฬาลงกรณ์เวชสาร*. 30(8). 715-724.

วรรณมา ยงพิศาลภพ. (2562, 3 พฤษภาคม). แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรมปี 2562-2564: อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม. *วิจัยกรุงศรี*. สืบค้นจาก <https://www.krungsri.com/th/research/industry/industry-outlook/Food-Beverage/Beverage/IO/io-beverage-20-th>

วรานันต์ ตันติเวทย์ และคณะ. (2557). เศรษฐศาสตร์ว่าด้วยร้านเหล้า. *วารสารเศรษฐศาสตร์และกลยุทธ์การจัดการ*. 1(1). 84-95.

วิทย์ วิชัยดิษฐ และสาวิตรี อัจฉางค์กรชัย. (ม.ป.ป.). *การสังเกตและประเมินอาการเมาสุรา*. สืบค้นจาก <http://cas.or.th/cas/wp-content/uploads/2020/03/How-to-notice-drunk-person-20200226.pdf>

ศนันท์ภรณ์ โสทธิพันธ์. (2558). *คำอธิบายกฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง และลามิควรรได้ (พิมพ์ครั้งที่ 6)*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

ศูนย์วิจัยเพื่อพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ. (2564). รายงานฉบับสมบูรณ์ การสำรวจพฤติกรรมการณ์ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผลกระทบทางเศรษฐกิจ และพฤติกรรมสุขภาพในช่วงการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 (ครั้งที่ 1). สืบค้นจาก <http://cas.or.th/cas/?p=8214>

ศูนย์วิจัยเพื่อพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ. (2564). รายงานฉบับสมบูรณ์ การสำรวจพฤติกรรมการณ์ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผลกระทบทางเศรษฐกิจ และพฤติกรรมสุขภาพในช่วงการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 (ครั้งที่ 2). สืบค้นจาก <http://cas.or.th/cas/?p=8334>

สกุณา ยวงทอง. (2542). การพัฒนาคู่มือศึกษาระบบชาติประจำเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติในหมู่บ้านแสงพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ

สมัย โกรทินธาคม. (2559). ความรับผิดชอบของผู้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์: บทวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์กับกฎหมาย (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย. (ม.ป.ป.). การสร้างเอกสารทางวิชาการ : คู่มือปฏิบัติงาน. สืบค้นจาก <https://elearning.sesaoskt.go.th/course/view.php?id=9>

สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (ม.ป.ป.). โทษ พิษ ภัยของสุรา. สืบค้นจาก https://multimedia.anamai.moph.go.th/wp-content/uploads/2019/07/HP- eBook_13_Mini-1.pdf

สิริลักษณ์ กิรติรัตนพฤษ. (2552). การกำหนดค่าเสียหาย : ศึกษาเปรียบเทียบกรณีผิดสัญญาและละเมิด (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพฯ

สุทัศน์ ยกส้าน. (2547). แอลกอฮอล์: วารสารแห่งชีวิต. วารสารการศึกษาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี, 32(129), 53-58.

สุเทพ ไชยวุฒิ. (2560). การพัฒนาคู่มือการบริหารจัดการงานวิชาการของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่).

สุพรรณิ อึ้งปัญสัตตวงศ์ และคณะ. (2554). รูปแบบประเมินการจัดการศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์โดยใช้บาลานซ์สกอร์การ์ด, วารสารวิจัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 1 (1), 58-78.

สุมาลี วงษ์วิจิต. (2548). กฎหมายว่าด้วยละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิควรได้ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุรศักดิ์ มีบัว. (2561). การกำหนดอัตราโทษที่เหมาะสมสำหรับผู้ขับขี่รถในขณะมีเมานเมาสุราเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น. วารสารการเมืองการปกครอง, 8(2), 116-130.

อรชมน พิเชฐวรกุล , พรพล เทศทอง . (2653). ความรับผิดชอบของผู้ประกอบการธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อสังคม. ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

อุทุมพร จามรมาน. (2530). แบบสอบถาม : การสร้างและการใช้. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.

TIF Food park asia. (n.d.). แนวโน้มอุตสาหกรรมเครื่องดื่มไทย. สืบค้นจาก <https://khonkaen.foodpackthailand.com/%E0%B8%AD%E0%B8%B8%E0%B8%95%E0%B8%A>

A%E0%B8%B2%E0%B8%AB%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%A3%E0%B8%A1%E0%B9%80
 %E0%B8%84%E0%B8%A3%E0%B8%B7%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%94
 %E0%B8%B7%E0%B9%88%E0%B8%A1/

Tunyalit. (ม.ป.ป.). *เปิดร้านเหล้าต้องรู้กฎหมายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และร้านอาหาร*. สืบค้นจาก
<http://blog.fourleaf.life/th/เปิดร้านเหล้า/>

ภาษาต่างประเทศ

California Department of Alcoholic Beverage Control. *Laws and Liability*. Retrieved
 from <https://www.abc.ca.gov/education/licensee-education/laws-and-liability/>

California Department of Alcoholic Beverage Control. *Licensee Education*. Retrieved
 from <https://www.abc.ca.gov/education/licensee-education/>

Direction de la réglementation et des libertés publique. *Guide débris de boissons*.
 Retrieved from <https://www.interieur.gouv.fr/Archives/Archives-des-actualites/2018-Actualites/Parution-du-Guide-des-debits-de-boissons>

eGyanKosh. (n.d.). *UNIT 8 HANDBOOKS, MANUALS, YEARBOOKS, ETC.* Retrieved from
<https://egyankosh.ac.in/bitstream/123456789/33143/1/Unit-8.pdf>

Handbook. (n.d.). In *Cambridge Dictionary*. Retrieved from
<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/handbook>

Handbook. (n.d.). In *Collins English Dictionary*. Retrieved from
<https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/handbook>

Handbook. (n.d.). In *MERRIAM-WEBSTER DICTIONARIES*. Retrieved from
<https://www.merriam-webster.com/dictionary/handbook>

Handbook. (n.d.). In *Oxford Advanced Learner's Dictionary*. Retrieved from
<https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/handbook?q=handbook>

International Center for Alcohol Policies (ICAP) & European Forum for Responsible
 Drinking (EFRD). (2008). *Responsible service of alcohol: A server's guide*. Washington, DC:
 International Center for Alcohol Policies.

McLean, T. (2019). *5 Handy Tips to Help Bartenders Deal with a Pissed Off Guest*.
 Retrieved from <https://www.liquor.com/articles/how-to-deal-with-angry-bar-patrons/>

Ministere de l'interieur. *Guide des débris de boissons*. Retrieved from
 file:///C:/Users/User/Downloads/2018-12-Guide-des-Debits-de-Boissons.pdf

Moorer, A. (2017). *What Are Some Good Strategies To Calm Down Somebody Who Is Drunk and Panicking?* Retrieved from https://www.huffpost.com/entry/what-are-some-good-strate_b_3911069

Olijnyk, A. (n.d.). *DEALING WITH INTOXICATED PATRONS*. Retrieved from <https://societyinsurance.com/blog/dealing-intoxicated-patrons/>

Questionnaire. (n.d.). In *Cambridge Advanced Learner's Dictionary & Thesaurus*. Retrieved from <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/questionnaire>

Questionnaire. (n.d.). In *Collins English Dictionary*. Retrieved from <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/questionnaire>

Questionnaire. (n.d.). In *MERRIAM-WEBSTER DICTIONARIES*. Retrieved from <https://www.merriam-webster.com/dictionary/questionnaire>

Questionnaire. (n.d.). In *Oxford Advanced Learner's Dictionary*. Retrieved from https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/american_english/questionnaire

Schiffman, L. G., & Kanuk, L. L. (2000). *Customer Behavior*. 7th ed. New Jersey: Prentice-Hall.

World Health Organization. (2002). *The World Health Report 2002: reducing risks, promoting healthy life*. Geneva, Switzerland: World Health Organization.

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1 ตัวอย่างแบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา

รูปที่ 1 แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดสงขลา, จังหวัดพัทลุง และจังหวัดตรัง)

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดสงขลา, จังหวัดพัทลุง และจังหวัดตรัง)⁹⁶

แบบสอบถามนี้เป็นการสำรวจความคิดเห็นทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์ คือการนำข้อมูลไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยต่อไป

หมายเหตุ:

1. แบบสอบถามนี้ไม่ปรากฏชื่อและที่อยู่ของท่าน จึงไม่สามารถระบุตัวตนไปถึงท่านได้ ในการนี้ผู้สำรวจจึงใคร่ขอความร่วมมือท่านในการให้ระดับความคิดเห็น ใน 4 ประเด็น ประเด็นละ 5 คำถาม รวมจำนวน 20 ข้อ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)
2. ข้อมูลที่ท่านตอบจะถูกเก็บเป็นความลับ จะใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัยและนำเสนอ เผยแพร่ผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น

หากท่านยินยอมและสมัครใจร่วมให้ความคิดเห็น ท่านสามารถดำเนินการ 1) ให้ข้อมูลทั่วไป และ 2) แสดงความคิดเห็น จากระดับความเห็นด้วย 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

หากท่านไม่ยินยอมและไม่สมัครใจ ท่านสามารถออกจากแบบสอบถามนี้ได้ โดยไม่ต้องกรอกแบบสอบถามใด ๆ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- เพศ ชาย หญิง
- อายุ 20-30 ปี 31-40 ปี 41-50 ปี 51-60 ปี
- ระดับการศึกษา ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส.
 ปริญญาตรี/เทียบเท่าปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
- อาชีพ นิสิต/นักศึกษา ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 พนักงานบริษัท/เอกชน ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราว ค้าขาย/เจ้าของกิจการ
 รับจ้างงานอิสระ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

⁹⁶เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย เรื่อง การจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยทุนสนับสนุนของศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.)

ส่วนที่ 2 กรณีสถิตแสดงความคิดเห็น จากระดับความเห็นด้วย 5 ระดับ ในประเด็นคำถามดังต่อไปนี้

- **คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย** หมายถึง คู่มือที่จะแจกจ่ายให้กับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ โดยในคู่มือนี้จะประกอบไปด้วยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ เช่น ระยะเวลาการเปิดปิดร้าน การขอใบอนุญาต บทกำหนดโทษเมื่อกระทำผิด พื้นที่ห้ามจำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ และแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการจำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์

- **แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์** หมายถึง แบบประเมินสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ ที่ใช้สำหรับประเมินความเมาของผู้บริโภคเครื่องตัดแอลกอฮอล์ก่อนจำหน่ายให้แก่บุคคลนั้น

- **ผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์** หมายถึง ผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์แบบนั่งดื่มที่ร้าน (ร้านอาหาร โรงแรม โฮมสเตย์ บาร์ ดิสโก้เธค เป็นต้น) และผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์แบบที่ลูกค้าซื้อไปดื่มนอกสถานที่ (ร้านอาหารประเภทสังกะสีบ้าน ร้านขายของชำ ซูเปอร์มาร์เก็ต งานแสดงสินค้า ร้านขายของในตลาด ร้านขายของตามท้องถนน เป็นต้น)

ลำดับ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		1 (น้อย ที่สุด)	2 (น้อย)	3 (ปาน กลาง)	4 (มาก)	5 (มาก ที่สุด)
1. ประเด็นรูปแบบของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย						
1.1	ท่านเห็นด้วยกับการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทยมากน้อยเพียงใด					
1.2	ท่านคิดว่าการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากการบริโภคเครื่องตัดแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด					
1.3	ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายมากน้อยเพียงใด					
1.4	ท่านเห็นด้วยกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทยในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, แอปพลิเคชัน มากน้อยเพียงใด					
1.5	ท่านคิดว่าการมีรูปภาพประกอบมากกว่าตัวหนังสือจะทำให้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทยใช้งานได้เข้าใจง่ายขึ้นมากน้อยเพียงใด					
2. ประเด็นเนื้อหาของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย						
2.1	ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับการจำแนกประเภทใบอนุญาต มากน้อยเพียงใด					

2.2	ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับข้อห้ามการจำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย มากน้อยเพียงใด					
2.3	ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องตัดแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย มากน้อยเพียงใด					
2.4	ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีเนื้อหาเรื่องการจำหน่ายและบริการเครื่องตัดแอลกอฮอล์อย่างมีความรับผิดชอบ มากน้อยเพียงใด					
2.5	ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีเนื้อหาเรื่องความรับผิดชอบทางอาญาของผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด					
3. ประเด็นการใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์						
3.1	ท่านเห็นด้วยกับการมีแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด					
3.2	ท่านคิดว่าการมีแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์จะลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากการบริโภคเครื่องตัดแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด					
3.3	ท่านเห็นด้วยกับการที่แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ ควรให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายมากน้อยเพียงใด					
3.4	ท่านเห็นด้วยกับการจัดทำแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, แอปพลิเคชัน มากน้อยเพียงใด					
3.5	ท่านคิดว่าการมีรูปภาพประกอบมากกว่าตัวหนังสือจะทำให้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ ใช้งานได้เข้าใจง่ายขึ้นมากน้อยเพียงใด					
4. ประเด็นการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์						
4.1	ท่านเห็นด้วยกับการให้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ใช้เป็นเงื่อนไขหนึ่งในการได้					

	ใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (คล้ายการสอบใบขับขี่) มากน้อยเพียงใด					
4.2	ท่านเห็นด้วยกับการให้ผู้ขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ต้องผ่านการอบรมตามคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยก่อน จึงจะสามารถขอใบอนุญาตได้ มากน้อยเพียงใด					
4.3	ท่านเห็นด้วยกับการให้ผู้ขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์อบรมและต้องมีการสอบให้ผ่านตามคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยก่อน จึงจะสามารถขอใบอนุญาตได้ มากน้อยเพียงใด					
4.4	ท่านคิดว่าการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย จะทำให้ผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ มีความระมัดระวังในการจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น มากน้อยเพียงใด					
4.5	ท่านคิดว่าการใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะช่วยลดอุบัติเหตุที่มีต้นเหตุมาจากการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ มากน้อยเพียงใด					

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

*** ขอขอบคุณที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม ***

ภาคผนวก 2 ตัวอย่างการตอบแบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุราจาก Google Forms

รูปที่ 2 ตัวอย่างการตอบแบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุราจาก Google Forms
(จังหวัดสงขลา, พัทลุง และตรัง)

7/5/2021

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดสงขลา)

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดสงขลา)

แบบสอบถามนี้เป็นการสำรวจความคิดเห็นทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์ คือการนำข้อมูลไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยต่อไป

หมายเหตุ:

1. แบบสอบถามนี้ไม่ปรากฏชื่อและที่อยู่ของท่าน จึงไม่สามารถระบุตัวตนไปถึงท่านได้ ในการนี้ผู้สำรวจจึงใคร่ขอความร่วมมือท่านในการให้ระดับความคิดเห็น ใน 4 ประเด็น ประเด็นละ 5 คำถาม รวมจำนวน 20 ข้อ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)
2. ข้อมูลที่ท่านตอบจะถูกเก็บเป็นความลับ จะใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัยและนำเสนอ เผยแพร่ผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น

หากท่านยินยอมและสมัครใจร่วมให้ความคิดเห็น ท่านสามารถดำเนินการ 1) ให้ข้อมูลทั่วไป และ 2) แสดงความคิดเห็น จากระดับความเห็นด้วย 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

หากท่านไม่ยินยอมและไม่สมัครใจ ท่านสามารถออกจากแบบสอบถามนี้ได้ โดยไม่ต้องกรอกแบบสอบถามใด ๆ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

*เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย เรื่อง การจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย หุณสนับสนุนของศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.)

เพศ *

ชาย

หญิง

7/5/2021

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดสงขลา)

อายุ *

- 20-30 ปี
- 31-40 ปี
- 41-50 ปี
- 51-60 ปี

ระดับการศึกษา *

- ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า
- มัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช.
- มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส.
- ปริญญาตรี/เทียบเท่าปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาตรี

7/5/2021

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดสงขลา)

อาชีพ *

- นิสิต/นักศึกษา
- ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ
- พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- พนักงานบริษัท/เอกชน
- ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราว
- ค้าขาย/เจ้าของกิจการ
- รับจ้างงานอิสระ
- อื่นๆ:

ส่วนที่ 2 กรุณาแสดงความคิดเห็น จากระดับความเห็นด้วย 5 ระดับ ในประเด็นคำถามดังต่อไปนี้

- คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย หมายถึง คู่มือที่จะแจกจ่ายให้กับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยในคู่มือนี้จะประกอบไปด้วยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น ระยะเวลาการเปิดปิดร้าน การขอใบอนุญาต บทกำหนดโทษเมื่อกระทำผิด พื้นที่ห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- แบบประเมินความยากก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง แบบประเมินสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่ใช้สำหรับประเมินความยากของผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนจำหน่ายให้แก่บุคคลอื่น

- ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบนั่งดื่มที่ร้าน (ร้านอาหาร โรงแรม โฮมสเตย์ บาร์ ดิสโก้เธค เป็นต้น) และผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบที่ลูกค้าซื้อไปดื่มนอกสถานที่ (ร้านอาหารประเภทตั้งกลิ้งบ้าน ร้านขายของชำ ซูเปอร์มาร์เก็ต งานแสดงสินค้า ร้านขายของในตลาด ร้านขายของตามห้องถนน เป็นต้น)

1. ประเด็นรูปแบบของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

1.1 ท่านเห็นด้วยกับการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยมากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

7/5/2021

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสาขา (จังหวัดสงขลา)

1.2 ท่านคิดว่าการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

1.3 ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายมากน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

1.4 ท่านเห็นด้วยกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, แอปพลิเคชัน มากน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

1.5 ท่านคิดว่าการมีรูปภาพประกอบมากกว่าตัวหนังสือจะทำให้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยใช้งานได้เข้าใจง่ายขึ้นมากน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

2. ประเด็นเนื้อหาของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

7/5/2021

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตฯ (จังหวัดสงขลา)

2.1 ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับการจำหน่ายประเภทใบอนุญาต มากน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

2.2 ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับข้อกำหนดการจำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย มากน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

2.3 ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องตัดแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย มากน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

2.4 ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีเนื้อหาเรื่องการจำหน่ายและบริการเครื่องตัดแอลกอฮอล์อย่างมีความรับผิดชอบ มากน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

7/5/2021

แบบสอบถามการออกแบบอุตสาหกรรม (จังหวัดสงขลา)

2.5 ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีเนื้อหาเรื่อง ความรับผิดชอบทางอาญาของผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

3. ประเด็นการใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

3.1 ท่านเห็นด้วยกับการมีแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

3.2 ท่านคิดว่าการมีแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะ ลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

3.3 ท่านเห็นด้วยกับการที่แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ ควรให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายมากน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

7/5/2021

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสาขา (จังหวัดสงขลา)

3.4 ท่านเห็นด้วยกับการจัดทำแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, แอปพลิเคชัน มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

3.5 ท่านคิดว่าการมีรูปภาพประกอบมากกว่าตัวหนังสือจะทำให้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ใช้งานได้เข้าใจง่ายขึ้นมากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

4. ประเด็นการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

4.1 ท่านเห็นด้วยกับการให้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ใช้เป็นเงื่อนไขหนึ่งในการได้ใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (คล้ายการสอบใบขับขี่) มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

4.2 ท่านเห็นด้วยกับการให้ผู้ขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต้องผ่านการอบรมตามคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยก่อน จึงจะสามารถขอใบอนุญาตได้ มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

7/5/2021

แบบสอบถามการออกแบบอนาคตสาขา (จังหวัดสงขลา)

4.3 ท่านเห็นด้วยกับการให้ผู้ใช้ใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์อบรมและต้องมีการสอบให้ผ่านตามคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทยก่อน จึงจะสามารถขอใบอนุญาตได้ มากน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

4.4 ท่านคิดว่าการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย จะทำให้ผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ มีความระมัดระวังในการจำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น มากน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

4.5 ท่านคิดว่าการใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะช่วยลดอุบัติเหตุที่มีต้นเหตุมาจากการบริโภคเครื่องตัดแอลกอฮอล์ มากน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทยอย่างไรบ้าง

แยกเวอร์ชันให้หลากหลาย เช่น ฉบับเรียนรูสำหรับเด็กที่มีภาพการ์ตูนน่าอ่าน เพื่อปลูกฝังความรู้เบื้องต้น ฉบับย่อที่มีรูปและเนื้อหาสมุดลยกัน อ่านง่ายเข้าใจง่าย อ่านจบไว ได้ความรู้เบื้องต้นที่สำคัญ อ่านแล้ว Get ideas ต่างๆเกี่ยวกับการจำหน่ายได้ง่ายไม่ว่าจะเป็นโทษ ข้อห้าม และการจำหน่ายแบบถูกต้อง ฉบับเนื้อหาเต็มที่ให้รายละเอียดครบถ้วน เพื่อใช้อ้างอิงในการประกอบธุรกิจเพื่อหวังผลในความถูกต้องในแง่กฎหมาย และฉบับที่เอาไว้อ่านเตรียมสอบที่มีคำถาม + ปัญหาที่มักเกิดขึ้น เพื่อเอาไว้เตรียมสอบ

7/5/2021

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตฯ (จังหวัดสงขลา)

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อย่างไรบ้าง

แบบประเมินควรง่ายต่อการนำไปใช้ จำนวนข้อสังเกตไม่ควรมากเกินไปเพราะระยะเวลาที่ผู้ขายและผู้ซื้อพบหน้ากันมีเพียงไม่กี่นาทีช่วงที่ถามหาสินค้าในร้าน (โชห่วย) หรือคอนจายเงิน (ร้านสะดวกซื้อ) นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องการตกลงขายให้ด้วย หากคนเมาได้รับการปฏิเสธขึ้นมาจะมีปฏิกิริยาตอบสนองอย่างไร ผู้ขายจะได้รับอันตรายหรือไม่ รวมไปถึงนโยบายการห้ามขายของทางร้าน ซึ่งถ้าร้านหวังยอดขาย การขายให้แม้ว่าผู้ซื้อจะเมามากก็อาจจะเกิดขึ้นได้ ฯลฯ

*** ขอขอบคุณที่กรุณาใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม ***

เนื้อหาที่มีได้ถูกสร้างขึ้นหรือรับรองโดย Google

Google ฟอรัม

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดพัทลุง)

แบบสอบถามนี้เป็นการสำรวจความคิดเห็นทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์ คือการนำข้อมูลไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยต่อไป

หมายเหตุ:

1. แบบสอบถามนี้ไม่ปรากฏชื่อและที่อยู่ของท่าน จึงไม่สามารถระบุตัวตนไปถึงท่านได้ ในการนี้ผู้สำรวจจึงใคร่ขอความร่วมมือท่านในการให้ระดับความคิดเห็น ใน 4 ประเด็น ประเด็นละ 5 คำถาม รวมจำนวน 20 ข้อ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)
2. ข้อมูลที่ท่านตอบจะถูกเก็บเป็นความลับ จะใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัยและนำเสนอ เผยแพร่ผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น

หากท่านยินยอมและสมัครใจร่วมให้ความคิดเห็น ท่านสามารถดำเนินการ 1) ให้อข้อมูลทั่วไป และ 2) แสดงความคิดเห็น จากระดับความเห็นด้วย 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

หากท่านไม่ยินยอมและไม่สมัครใจ ท่านสามารถออกจากแบบสอบถามนี้ได้ โดยไม่ต้องกรอกแบบสอบถามใด ๆ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

*เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย เรื่อง การจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ทุนสนับสนุนของศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.)

เพศ *

ชาย

หญิง

7/5/2021

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดพิจิตร)

อายุ *

- 20-30 ปี
- 31-40 ปี
- 41-50 ปี
- 51-60 ปี

ระดับการศึกษา *

- ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า
- มัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช.
- มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส.
- ปริญญาตรี/เทียบเท่าปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาตรี

7/5/2021

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดพิจิตร)

อาชีพ *

- นิสิต/นักศึกษา
- ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ
- พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- พนักงานบริษัท/เอกชน
- ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราว
- ค้าขาย/เจ้าของกิจการ
- รับจ้างงานอิสระ
- อื่นๆ:

ส่วนที่ 2 กรุณาแสดงความคิดเห็น จากระดับความเห็นด้วย 5 ระดับ ในประเด็นคำถามดังต่อไปนี้

- คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย หมายถึง คู่มือที่จะแจกจ่ายให้กับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยในคู่มือนี้จะประกอบไปด้วยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น ระยะเวลาการเปิดปิดร้าน การขอใบอนุญาต บทกำหนดโทษเมื่อกระทำความผิด พื้นที่ห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง แบบประเมินสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่ใช้สำหรับประเมินความเมาก่อนซื้อของผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนจำหน่ายให้แก่บุคคลอื่น

- ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบนั่งดื่มที่ร้าน (ร้านอาหาร โรงแรม โฮมสเตย์ บาร์ ดิสโก้เธค เป็นต้น) และผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบที่ลูกค้าซื้อไปดื่มนอกสถานที่ (ร้านอาหารประเภทตั้งกลับบ้าน ร้านขายของชำ ซุปเปอร์มาร์เก็ต งานแสดงสินค้า ร้านขายของในตลาด ร้านขายของตามท้องถิ่น เป็นต้น)

1. ประเด็นรูปแบบของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

1.1 ท่านเห็นด้วยกับการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยมากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

7/5/2021

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดพิจิตร)

1.2 ท่านคิดว่าควรมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

1.3 ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายมากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

1.4 ท่านเห็นด้วยกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, แอปพลิเคชัน มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

1.5 ท่านคิดว่าควรมีรูปภาพประกอบมากกว่าตัวหนังสือจะทำให้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยใช้งานได้เข้าใจง่ายขึ้นมากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

2. ประเด็นเนื้อหาของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

7/5/2021

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดพิจิตร)

2.1 ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับการจำหน่ายประเภทใบอนุญาต มากน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

○ ○ ● ○ ○

2.2 ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับข้อห้ามการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย มากน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

○ ○ ○ ● ○

2.3 ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย มากน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

○ ○ ○ ● ○

2.4 ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีเนื้อหาเรื่องการจำหน่ายและบริการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีความรับผิดชอบ มากน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

○ ○ ○ ● ○

7/5/2021

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดพิจิตร)

2.5 ท่านเห็นด้วยกับการที่มีมือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีเนื้อหาเรื่อง ความรับผิดชอบทางอาญาของผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

3. ประเด็นการใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

3.1 ท่านเห็นด้วยกับการมีแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☒	☐	☐	(มากที่สุด)

3.2 ท่านคิดว่าการมีแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะ ลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☒	☐	☐	(มากที่สุด)

3.3 ท่านเห็นด้วยกับการที่มีแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ควรให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายมากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☒	☐	☐	(มากที่สุด)

7/5/2021

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดพิจิตร)

3.4 ท่านเห็นด้วยกับการจัดทำแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, แอปพลิเคชัน มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☒	☐	☐	(มากที่สุด)

3.5 ท่านคิดว่าการใช้รูปภาพประกอบมากกว่าตัวหนังสือจะทำให้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ใช้งานได้เข้าใจง่ายขึ้นมากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

4. ประเด็นการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

4.1 ท่านเห็นด้วยกับการให้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ใช้เป็นเงื่อนไขหนึ่งในการใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (คล้ายการสอบใบขับขี่) มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☒	☐	☐	(มากที่สุด)

4.2 ท่านเห็นด้วยกับการให้ผู้ขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต้องผ่านการอบรมตามคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยก่อน จึงจะสามารถขอใบอนุญาตได้ มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☒	☐	☐	(มากที่สุด)

7/5/2021

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดพิจิตร)

4.3 ท่านเห็นด้วยกับการให้ผูขอบใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อบรมและต้องมีการสอบให้ผ่านตามคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยก่อน จึงจะสามารถขอใบอนุญาตได้ มากน้อยเพียงใด *

1 2 3 4 5
(น้อยที่สุด) (มากที่สุด)

4.4 ท่านคิดว่าการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย จะทำให้ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีความระมัดระวังในการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น มากน้อยเพียงใด *

1 2 3 4 5
(น้อยที่สุด) (มากที่สุด)

4.5 ท่านคิดว่าการใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะช่วยลดอุบัติเหตุที่มีต้นเหตุมาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มากน้อยเพียงใด *

1 2 3 4 5
(น้อยที่สุด) (มากที่สุด)

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยอย่างไรบ้าง

ทำเป็นภาพ ตัวอักษรน้อยๆ หรืออาจต้องทำเป็นบัตรแจกพร้อมขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ผู็ช้มองและอ่าน

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อย่างไรบ้าง

-

7/5/2021

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดพิจิตร)

***** ขอขอบคุณที่กรุณาใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม *****

เนื้อหาที่มีได้ถูกสร้างขึ้นหรือรับรองโดย Google

Google ฟอรัม

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดตรัง)

แบบสอบถามนี้เป็นการสำรวจความคิดเห็นทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์ คือการนำข้อมูลไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยต่อไป

หมายเหตุ:

1. แบบสอบถามนี้ไม่ปรากฏชื่อและที่อยู่ของท่าน จึงไม่สามารถระบุตัวตนไปถึงท่านได้ ในการนี้ผู้สำรวจจึงใคร่ขอความร่วมมือท่านในการให้ระดับความคิดเห็น ใน 4 ประเด็น ประเด็นละ 5 คำถาม รวมจำนวน 20 ข้อ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)
2. ข้อมูลที่ท่านตอบจะถูกเก็บเป็นความลับ จะใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัยและนำเสนอ เผยแพร่ผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น

หากท่านยินยอมและสมัครใจร่วมให้ความคิดเห็น ท่านสามารถดำเนินการ 1) ให้ข้อมูลทั่วไป และ 2) แสดงความคิดเห็น จากระดับความเห็นด้วย 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

หากท่านไม่ยินยอมและไม่สมัครใจ ท่านสามารถออกจากแบบสอบถามนี้ได้ โดยไม่ต้องกรอกแบบสอบถามใด ๆ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

*เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย เรื่อง การจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ทุณสนับสนุนของศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.)

เพศ *

ชาย

หญิง

7/5/2021

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดศรีสะเกษ)

อายุ *

- 20-30 ปี
- 31-40 ปี
- 41-50 ปี
- 51-60 ปี

ระดับการศึกษา *

- ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า
- มัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช.
- มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส.
- ปริญญาตรี/เทียบเท่าปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาตรี

7/5/2021

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดศรี)

อาชีพ *

- นิสิต/นักศึกษา
- ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ
- พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- พนักงานบริษัท/เอกชน
- ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราว
- ค้าขาย/เจ้าของกิจการ
- รับจ้างงานอิสระ
- อื่นๆ:

ส่วนที่ 2 กรุณาแสดงความคิดเห็น จากระดับความเห็นด้วย 5 ระดับ ในประเด็นคำถามดังต่อไปนี้

- คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย หมายถึง คู่มือที่จะแจกจ่ายให้กับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยคู่มือนี้จะประกอบไปด้วยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น ระยะเวลาการเปิดปิดร้าน การขอใบอนุญาต บทกำหนดโทษเมื่อกระทำผิด พื้นที่ห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง แบบประเมินสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่ใช้สำหรับประเมินความเมาของผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนจำหน่ายให้แก่บุคคลนั้น

- ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบนั่งดื่มที่ร้าน (ร้านอาหาร โรงแรม โฮมสเตย์ บาร์ ดิสโก้เธค เป็นต้น) และผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบที่ลูกค้าซื้อไปดื่มนอกสถานที่ (ร้านอาหารประเภทตั้งกลับบ้าน ร้านขายของชำ ซุปเปอร์มาร์เก็ต งานแสดงสินค้า ร้านขายของในตลาด ร้านขายของตามท้องถิ่น เป็นต้น)

1. ประเด็นรูปแบบของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

1.1 ท่านเห็นด้วยกับการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยมากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

7/5/2021

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดศรี)

1.2 ท่านคิดว่าการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

1.3 ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายมากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

1.4 ท่านเห็นด้วยกับการจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, แอปพลิเคชัน มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☒	☐	☐	(มากที่สุด)

1.5 ท่านคิดว่าการมีรูปภาพประกอบมากกว่าตัวหนังสือจะทำให้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยใช้งานได้เข้าใจง่ายขึ้นมากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

2. ประเด็นเนื้อหาของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

7/5/2021

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดศรีสะเกษ)

2.1 ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับการจำหน่ายประเภทใบอนุญาต มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

2.2 ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับข้อห้ามการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

2.3 ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีหัวข้อที่เกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

2.4 ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีเนื้อหาเรื่องการจำหน่ายและบริการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีความรับผิดชอบ มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

7/5/2021

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดศรี)

2.5 ท่านเห็นด้วยกับการที่คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ควรมีเนื้อหาเรื่อง ความรับผิดชอบทางอาญาของผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากนักน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

3. ประเด็นการใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

3.1 ท่านเห็นด้วยกับการมีแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากนักน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

3.2 ท่านคิดว่าการมีแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะ ลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากนักน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

3.3 ท่านเห็นด้วยกับการที่แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ควรให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายมากนักน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

7/5/2021

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดศรี)

3.4 ท่านเห็นด้วยกับการจัดทำแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-book, แอปพลิเคชัน มากน้อยเพียงใด *

1 2 3 4 5
(น้อยที่สุด) (มากที่สุด)

3.5 ท่านคิดว่าการมีรูปภาพประกอบมากกว่าตัวหนังสือจะทำให้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ใช้งานได้เข้าใจง่ายขึ้นมากน้อยเพียงใด *

1 2 3 4 5
(น้อยที่สุด) (มากที่สุด)

4. ประเด็นการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

4.1 ท่านเห็นด้วยกับการให้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ใช้เป็นเงื่อนไขหนึ่งในการไดใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (คล้ายการสอบใบขับขี่) มากน้อยเพียงใด *

1 2 3 4 5
(น้อยที่สุด) (มากที่สุด)

4.2 ท่านเห็นด้วยกับการให้ผู้ขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต้องผ่านการอบรมตามคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยก่อน จึงจะสามารถขอใบอนุญาตได้ มากน้อยเพียงใด *

1 2 3 4 5
(น้อยที่สุด) (มากที่สุด)

7/5/2021

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดศรีสะเกษ)

4.3 ท่านเห็นด้วยกับการให้ผู้ขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อบรมและต้องมีการสอบให้ผ่านตามคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยก่อน จึงจะสามารถขอใบอนุญาตได้ มากน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

4.4 ท่านคิดว่าการมีคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย จะทำให้ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีความระมัดระวังในการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น มากน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

4.5 ท่านคิดว่าการใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะช่วยลดอุบัติเหตุที่มีต้นเหตุมาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มากน้อยเพียงใด *

(น้อยที่สุด) 1 2 3 4 5 (มากที่สุด)

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยอย่างไรบ้าง

ให้แจกคู่มือ คู่ขนานระหว่างผู้ซื้อและผู้จำหน่าย และให้มีเจ้าหน้าที่มาบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อย่างไรบ้าง

7/5/2021

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดศรี)

***** ขอขอบคุณที่กรุณาใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม *****

เนื้อหาที่มีได้ถูกสร้างขึ้นหรือรับรองโดย Google

Google ฟอรัม

ภาคผนวก 3 ตัวอย่างแบบสอบถามการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์

รูปที่ 3 แบบสอบถามการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ จังหวัดสงขลา
(จังหวัดสงขลา, จังหวัดพัทลุง และจังหวัดตรัง)

แบบสอบถามการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ จังหวัดสงขลา (จังหวัดสงขลา, จังหวัดพัทลุง และจังหวัดตรัง)⁹⁷

แบบสอบถามนี้เป็นการสำรวจความคิดเห็นทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์ คือการนำข้อมูลไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ในประเทศไทยต่อไป

หมายเหตุ:

1. แบบสอบถามนี้ไม่ปรากฏชื่อและที่อยู่ของท่าน จึงไม่สามารถระบุตัวตนไปถึงท่านได้ ในการนี้ผู้สำรวจจึงใคร่ขอความร่วมมือท่านในการให้ระดับความคิดเห็น ใน 4 ประเด็น ประเด็นละ 5 คำถาม รวมจำนวน 20 ข้อ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)
2. ข้อมูลที่ท่านตอบจะถูกเก็บเป็นความลับ จะใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัยและนำเสนอ เผยแพร่ผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น

หากท่านยินยอมและสมัครใจร่วมให้ความคิดเห็น ท่านสามารถดำเนินการ 1) ให้ข้อมูลทั่วไป และ 2) แสดงความคิดเห็น จากระดับความเห็นด้วย 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- เพศ ชาย หญิง
- อายุ 20-30 ปี 31-40 ปี 41-50 ปี 51-60 ปี
- ระดับการศึกษา ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส.
 ปริญญาตรี/เทียบเท่าปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
- อาชีพ นิสิต/นักศึกษา ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 พนักงานบริษัท/เอกชน ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราว ค้าขาย/เจ้าของกิจการ
 รับจ้างงานอิสระ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

⁹⁷เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย เรื่อง การจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ในประเทศไทยทุนสนับสนุนของศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.)

ส่วนที่ 2 กรณีสถิตความคิดเห็น จากระดับความเห็นด้วย 5 ระดับ ในประเด็นคำถามดังต่อไปนี้

- **คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องต้มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย** หมายถึง คู่มือที่จะแจกจ่ายให้กับผู้จำหน่ายเครื่องต้มแอลกอฮอล์ โดยในคู่มือนี้จะประกอบไปด้วยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายเครื่องต้มแอลกอฮอล์ เช่น ระยะเวลาการเปิดปิดร้าน การขอใบอนุญาต บทกำหนดโทษเมื่อกระทำผิด พื้นที่ห้ามจำหน่ายเครื่องต้มแอลกอฮอล์ และแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการจำหน่ายเครื่องต้มแอลกอฮอล์

- **แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องต้มแอลกอฮอล์** หมายถึง แบบประเมินสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องต้มแอลกอฮอล์ ที่ใช้สำหรับประเมินความเมาของผู้บริโภคเครื่องต้มแอลกอฮอล์ก่อนจำหน่ายให้แก่บุคคลนั้น

- **ผู้จำหน่ายเครื่องต้มแอลกอฮอล์** หมายถึง ผู้จำหน่ายเครื่องต้มแอลกอฮอล์แบบนั่งดื่มที่ร้าน (ร้านอาหาร โรงแรม โฮมสเตย์ บาร์ ดิสโก้เธค เป็นต้น) และผู้จำหน่ายเครื่องต้มแอลกอฮอล์แบบที่ลูกค้าซื้อไปดื่มนอกสถานที่ (ร้านอาหารประเภทสังกะสีบ้าน ร้านขายของชำ ซูเปอร์มาร์เก็ต งานแสดงสินค้า ร้านขายของในตลาด ร้านขายของตามท้องถนน เป็นต้น)

- **รูปแบบการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องต้มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย** เป็นแนวคิดของงานวิจัยฉบับนี้ที่จะสร้างรูปแบบกระบวนการอบรมและสอบใบอนุญาต โดยใช้ “คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องต้มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย” เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการอบรมเพื่อการขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องต้มแอลกอฮอล์ รวมไปถึงการให้ผู้จำหน่ายเครื่องต้มแอลกอฮอล์จะต้องทำ “แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย” ในเฉพาะกรณีที่ผู้จำหน่ายเห็นว่าลูกค้ามีอาการเมา เพื่อลดปัญหาการจำหน่ายสุราให้แก่ผู้ที่มีเมามาก่อนแล้ว

ลำดับ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		1 (น้อย ที่สุด)	2 (น้อย)	3 (ปาน กลาง)	4 (มาก)	5 (มาก ที่สุด)
5. ประเด็นการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องต้มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย						
1.1	ท่านเห็นด้วยอย่างน้อยเพียงใดในการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องต้มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย					
1.2	หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถช่วยลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องต้มแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด (ในภาพรวม)					
1.3	หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าผู้จำหน่ายเครื่องต้มแอลกอฮอล์จะมีความรู้เรื่องกฎหมายเพิ่มมากขึ้นมากน้อยเพียงใด					
1.4	หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถลดการกระทำผิดกฎหมายของผู้จำหน่ายเครื่องต้มแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด					
1.5	หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่ารัฐจะสามารถควบคุมใบอนุญาตของผู้จำหน่ายเครื่องต้มแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด					
6. ประเด็นเนื้อหาของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องต้มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย						

2.1	ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหาความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (ประเภท ชนิด ที่มาการผลิต เป็นต้น) มากน้อยเพียงใด					
2.2	ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการออกใบอนุญาตเครื่องตีมแอลกอฮอล์ มากน้อยเพียงใด					
2.3	ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ทั้งหมดในประเทศไทย มากน้อยเพียงใด					
2.4	ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหากฎหมายในเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบทางอาญาเท่านั้น มากน้อยเพียงใด					
2.5	ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรใช้การอธิบายเนื้อหาโดยเน้นการใช้รูปภาพ สัญลักษณ์ อินโฟกราฟิก หรือแผนภูมิ มากน้อยเพียงใด					
7. ประเด็นการปรับใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย						
3.1	ท่านเห็นด้วยมากน้อยเพียงใดในการปรับใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย					
3.2	หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถช่วยลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด (ในภาพรวม)					
3.3	หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์จะปรับใช้แบบประเมินมากน้อยเพียงใด					
3.4	หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถลดการจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ให้ผู้เมาสุราได้มากน้อยเพียงใด					
3.5	หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถลดการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด					
8. ประเด็นลักษณะของแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย						
4.1	ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรให้ผู้จำหน่ายทำแบบประเมินในกระดาษ มากน้อยเพียงใด					
4.2	ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรให้ผู้จำหน่ายทำแบบประเมินด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ มากน้อยเพียงใด					

4.3	ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรมีไม่เกินกว่า 10 คำถาม มากน้อยเพียงใด					
4.4	ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว สามารถมีเกินกว่า 10 คำถามได้ มากน้อยเพียงใด					
4.5	ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรใช้เวลาในการประเมินไม่เกินกว่า 3 นาที มากน้อยเพียงใด					

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

*** ขอขอบคุณที่กรุณาใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม ***

ภาคผนวก 4 ตัวอย่างการตอบแบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุราจาก Google Forms

รูปที่ 4 ตัวอย่างการตอบแบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุราจาก Google Forms
(จังหวัดสงขลา, พัทลุง และตรัง)

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดสงขลา)

แบบสอบถามนี้เป็นการสำรวจความคิดเห็นทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์ คือการนำข้อมูลไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและแบบประเมินความเมกก่อนชื่อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยต่อไป

หมายเหตุ:

- แบบสอบถามนี้ไม่ปรากฏชื่อและที่อยู่ของท่าน จึงไม่สามารถระบุตัวตนไปถึงท่านได้ ในกรณีผู้สำรวจจึงใคร่ขอความร่วมมือท่านในการให้ระดับความคิดเห็น ใน 4 ประเด็น ประเด็นละ 5 คำถาม รวมจำนวน 20 ข้อ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)
- ข้อมูลที่ท่านตอบจะถูกเก็บเป็นความลับ จะใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัยและนำเสนอ เผยแพร่ผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น

หากท่านยินยอมและสมัครใจร่วมให้ความคิดเห็น ท่านสามารถดำเนินการ 1) ไรข้อมูลทั่วไป และ 2) แสดงความคิดเห็น จากระดับความเห็นด้วย 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

หากท่านไม่ยินยอมและไม่สมัครใจ ท่านสามารถออกจากแบบสอบถามนี้ได้ โดยไม่ต้องกรอกแบบสอบถามใด ๆ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย เรื่อง การจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ทนสนับสนุนของศูนย์วิจัยมิถุนาสตรา (ศวส.)

เพศ *

ชาย

หญิง

อายุ *

- 20-30 ปี
- 31-40 ปี
- 41-50 ปี
- 51-60 ปี

ระดับการศึกษา *

- ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า
- มัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช.
- มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส.
- ปริญญาตรี/เทียบเท่าปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาตรี

อาชีพ *

- นิสิต/นักศึกษา
- ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ
- พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- พนักงานบริษัท/เอกชน
- ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราว
- ค้าขาย/เจ้าของกิจการ
- รับจ้างงานอิสระ
- อื่นๆ:

ส่วนที่ 2 กรุณาแสดงความคิดเห็น จากระดับความเห็นด้วย 5 ระดับ ในประเด็นคำถามดังต่อไปนี้

- คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย หมายถึง คู่มือที่จะแจกจ่ายให้กับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยในคู่มือนี้จะประกอบไปด้วยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น ระยะเวลาการเปิดปิดร้าน การขอใบอนุญาต บทกำหนดโทษเมื่อกระทำความผิด พื้นที่ห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง แบบประเมินสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่ใช้สำหรับประเมินความเมาก่อนซื้อของผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนจำหน่ายให้แก่บุคคลอื่น

- ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบนั่งดื่มที่ร้าน (ร้านอาหาร โรงแรม โฮมสเตย์ บาร์ ดิสโก้เธค เป็นต้น) และผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบที่ลูกค้าซื้อไปดื่มนอกสถานที่ (ร้านอาหารประเภทตั้งกลับบ้าน ร้านขายของชำ ซุปเปอร์มาร์เก็ต งานแสดงสินค้า ร้านขายของในตลาด ร้านขายของตามท้องถนน เป็นต้น)

- รูปแบบการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย เป็นแนวคิดของงานวิจัยฉบับนี้ที่จะสร้างรูปแบบกระบวนการอบรมและสอบใบอนุญาต โดยใช้ "คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย" เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการอบรมเพื่อการขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมไปถึงการให้ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะคงทำ "แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย" ในเฉพาะกรณีที่ผู้จำหน่ายเห็นว่าลูกค้ามีอาการเมามา เพื่อลดปัญหาการจำหน่ายสุราให้แก่ผู้ที่เมามาก่อนแล้ว

1. ประเด็นการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

1.1 ท่านเห็นด้วยมากน้อยเพียงใดในการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

1.2 หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถช่วยลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด (ในภาพรวม) *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

1.3 หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะมีความรู้เรื่องกฎหมายเพิ่มขึ้น มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

1.4 หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถลดการกระทำผิดกฎหมายของผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

1.5 หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่ารัฐจะสามารถควบคุมใบอนุญาตของผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

2. ประเด็นเนื้อหาของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

2.1 ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหาความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ประเภท ชนิด ที่มา การผลิต เป็นต้น) มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

2.2 ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการออกใบอนุญาตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

2.3 ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมดในประเทศไทย มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

2.4 ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหากฎหมายในเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดทางอาญาเท่านั้น มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

2.5 ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรใช้การอธิบายเนื้อหาโดยเน้นการใช้รูปภาพ สัญลักษณ์ อินโฟกราฟิก หรือ แผนภูมิ มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

3. ประเด็นการปรับใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย

3.1 ท่านเห็นด้วยมากน้อยเพียงใดในการปรับใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

3.2 หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถช่วยลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด (ในภาพรวม) *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

3.3 หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะปรับใช้แบบประเมิน มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

3.4 หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถลดการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ผู้เมาสราได้มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

3.5 หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

4. ประเด็นลักษณะของแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย

4.1 ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรให้ผู้จำหน่ายทำแบบประเมินในกระดาษ มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

4.2 ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรให้ผู้จำหน่ายทำแบบประเมินด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

4.3 ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรมีไม่เกินกว่า 10 คำถาม มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

4.4 ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว สามารถมีเกินกว่า 10 คำถามได้ มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

4.5 ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรใช้เวลาในการประเมินไม่เกินกว่า 3 นาที มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย
อย่างไรบ้าง

ควรปรับเนื้อหาให้ยืดหยุ่นเข้ากับยุคสมัย

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อย่างไรบ้าง

เน้นการบังคับใช้ให้ทั่วถึง

*** ขอขอบคุณที่กรุณาใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม ***

เนื้อหานี้มีได้ถูกสร้างขึ้นหรือรับรองโดย Google

Google ฟอรัม

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดพัทลุง)

แบบสอบถามนี้เป็นการสำรวจความคิดเห็นทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์ คือการนำข้อมูลไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยต่อไป

หมายเหตุ:

1. แบบสอบถามนี้ไม่ปรากฏชื่อและที่อยู่ของท่าน จึงไม่สามารถระบุตัวตนไปถึงท่านได้ ในการนี้ผู้สำรวจจึงใคร่ขอความร่วมมือท่านในการให้ระดับความคิดเห็น ใน 4 ประเด็น ประเด็นละ 5 คำถาม รวมจำนวน 20 ข้อ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)
2. ข้อมูลที่ท่านตอบจะถูกเก็บเป็นความลับ จะใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัยและนำเสนอ เผยแพร่ผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น

หากท่านยินยอมและสมัครใจร่วมให้ความคิดเห็น ท่านสามารถดำเนินการ 1) ให้ข้อมูลทั่วไป และ 2) แสดงความคิดเห็น จากระดับความเห็นด้วย 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

หากท่านไม่ยินยอมและไม่สมัครใจ ท่านสามารถออกจากแบบสอบถามนี้ได้ โดยไม่ต้องกรอกแบบสอบถามใด ๆ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

*เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย เรื่อง การจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ทุนสนับสนุนของศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.)

เพศ *

- ชาย
- หญิง

อายุ *

- 20-30 ปี
- 31-40 ปี
- 41-50 ปี
- 51-60 ปี

ระดับการศึกษา *

- ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า
- มัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช.
- มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส.
- ปริญญาตรี/เทียบเท่าปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาตรี

อาชีพ *

- นิสิต/นักศึกษา
- ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ
- พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- พนักงานบริษัท/เอกชน
- ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราว
- ค้าขาย/เจ้าของกิจการ
- รับจ้างงานอิสระ
- อื่นๆ:

ส่วนที่ 2 กรุณาแสดงความคิดเห็น จากระดับความเห็นด้วย 5 ระดับ ในประเด็นคำถามดังต่อไปนี้

- คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย หมายถึง คู่มือที่จะแจกจ่ายให้กับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยในคู่มือนี้จะประกอบไปด้วยข้อมูลที่เกี่ยวกับการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น ระยะเวลาการเปิดปิดร้าน การขอใบอนุญาต บทกำหนดโทษเมื่อกระทำผิด พื้นที่ห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง แบบประเมินสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่ใช้สำหรับประเมินความเมาก่อนซื้อของผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนจำหน่ายให้แก่บุคคลอื่น

- ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบนั่งดื่มที่ร้าน (ร้านอาหาร โรงแรม โฮมสเตย์ บาร์ ดิสโก้เธค เป็นต้น) และผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบที่ลูกค้าซื้อไปดื่มนอกสถานที่ (ร้านอาหารประเภทตั้งคั่นบ้าน ร้านขายของชำ ซูเปอร์มาร์เก็ต งานแสดงสินค้า ร้านขายของในตลาด ร้านขายของตามท้องถิ่น เป็นต้น)

- รูปแบบการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย เป็นแนวคิดของงานวิจัยฉบับนี้ที่จะสร้างรูปแบบกระบวนการอบรมและสอบใบอนุญาต โดยใช้ "คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย" เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการอบรมเพื่อการขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมไปถึงการให้ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะต้องทำ "แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย" ในเฉพาะกรณีที่ผู้จำหน่ายเห็นว่าลูกค้ามีอาการเมามา เพื่อลดปัญหาการจำหน่ายสุราให้แก่ผู้ที่เมามาอยู่ก่อนแล้ว

1. ประเด็นการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

1.1 ท่านเห็นด้วยมากน้อยเพียงใดในการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☒	☐	☐	(มากที่สุด)

1.2 หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถช่วยลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด (ในภาพรวม) *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

1.3 หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะมีความรู้เรื่องกฎหมายเพิ่มขึ้น มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☒	☐	☐	☐	(มากที่สุด)

1.4 หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถลดการกระทำผิดกฎหมายของผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

1.5 หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่ารัฐจะสามารถควบคุมใบอนุญาตของผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

2. ประเด็นเนื้อหาของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

2.1 ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหาความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ประเภท ชนิด ที่มา การผลิต เป็นต้น) มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☒	☐	☐	(มากที่สุด)

2.2 ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการออกใบอนุญาตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

2.3 ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมดในประเทศไทย มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☒	☐	☐	(มากที่สุด)

2.4 ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหากฎหมายในเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดทางอาญา เท่านั้น มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☒	☐	☐	(มากที่สุด)

2.5 ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรใช้การอธิบายเนื้อหาโดยเน้นการใช้รูปภาพ สัญลักษณ์ อินโฟกราฟิก หรือ แผนภูมิ มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

3. ประเด็นการปรับใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย

3.1 ท่านเห็นด้วยมากน้อยเพียงใดในการปรับใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในประเทศไทย *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

3.2 หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถช่วยลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด (ในภาพรวม) *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☒	☐	☐	(มากที่สุด)

3.3 หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะปรับใช้แบบประเมิน มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

3.4 หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถลดการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ผู้เมาสุราได้มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

3.5 หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☒	☐	☐	(มากที่สุด)

4. ประเด็นลักษณะของแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย

4.1 ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรให้ผู้จำหน่ายทำแบบประเมินในกระดาษ มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

4.2 ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรให้ผู้จำหน่ายทำแบบประเมินด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☒	☐	☐	(มากที่สุด)

4.3 ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรมีไม่เกินกว่า 10 คำถาม มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

4.4 ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว สามารถมีเกินกว่า 10 คำถามได้ มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

4.5 ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรใช้เวลาในการประเมินไม่เกินกว่า 3 นาที มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☒	☐	☐	☐	(มากที่สุด)

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาเครื่องมือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยอย่างไรบ้าง

.....

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อย่างไรบ้าง

***** ขอขอบคุณที่กรุณาใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม *****

เนื้อหาที่มีได้ถูกสร้างขึ้นหรือรับรองโดย Google

Google ฟอรัม

แบบสอบถามการออกใบอนุญาตสุรา (จังหวัดตรัง)

แบบสอบถามนี้เป็นการสำรวจความคิดเห็นทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์ คือการนำข้อมูลไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยและแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยต่อไป

หมายเหตุ:

1. แบบสอบถามนี้ไม่ปรากฏชื่อและที่อยู่ของท่าน จึงไม่สามารถระบุตัวตนไปถึงท่านได้ ในการนี้ผู้สำรวจจึงใคร่ขอความร่วมมือท่านในการให้ระดับความคิดเห็น ใน 4 ประเด็น ประเด็นละ 5 คำถาม รวมจำนวน 20 ข้อ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)
2. ข้อมูลที่ท่านตอบจะถูกเก็บเป็นความลับ จะใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัยและนำเสนอ เผยแพร่ผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น

หากท่านยินยอมและสมัครใจร่วมให้ความคิดเห็น ท่านสามารถดำเนินการ 1) ให้ข้อมูลทั่วไป และ 2) แสดงความคิดเห็น จากระดับความเห็นด้วย 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

หากท่านไม่ยินยอมและไม่สมัครใจ ท่านสามารถออกจากแบบสอบถามนี้ได้ โดยไม่ต้องกรอกแบบสอบถามใด ๆ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

*เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย เรื่อง การจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ทุนสนับสนุนของศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.)

เพศ *

ชาย

หญิง

อายุ *

- 20-30 ปี
- 31-40 ปี
- 41-50 ปี
- 51-60 ปี

ระดับการศึกษา *

- ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า
- มัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช.
- มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส.
- ปริญญาตรี/เทียบเท่าปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาตรี

อาชีพ *

- นิสิต/นักศึกษา
- ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ
- พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- พนักงานบริษัท/เอกชน
- ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราว
- ค้าขาย/เจ้าของกิจการ
- รับจ้างงานอิสระ
- อื่นๆ:

ส่วนที่ 2 กรุณาแสดงความคิดเห็น จากระดับความเห็นด้วย 5 ระดับ ในประเด็นคำถามดังต่อไปนี้

- คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย หมายถึง คู่มือที่จะแจกจ่ายให้กับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยในคู่มือนี้จะประกอบไปด้วยข้อมูลที่เกี่ยวกับการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น ระยะเวลาการเปิดปิดร้าน การขอใบอนุญาต บทกำหนดโทษเมื่อกระทำผิด พื้นที่ห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง แบบประเมินสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่ใช้สำหรับประเมินความเมาก่อนซื้อของผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนจำหน่ายให้แก่บุคคลนั้น

- ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบนั่งดื่มที่ร้าน (ร้านอาหาร โรงแรม โฮมสเตย์ บาร์ คัสโกเฮค เป็นต้น) และผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบที่ลูกค้าซื้อไปดื่มนอกสถานที่ (ร้านอาหารประเภทตั้งกติบบ้าน ร้านขายของชำ ซูเปอร์มาร์เก็ต งานแสดงสินค้า ร้านขายของในตลาด ร้านขายของตามท้องถนน เป็นต้น)

- รูปแบบการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย เป็นแนวคิดของงานวิจัยฉบับนี้ที่จะสร้างรูปแบบกระบวนการอบรมและสอบใบอนุญาต โดยใช้ "คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย" เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการอบรมเพื่อการขอใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมไปถึงการให้ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะต้องทำ "แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย" ในเฉพาะกรณีสำหรับผู้จำหน่ายเห็นว่าลูกค้ามีอาการเมามาก เพื่อลดปัญหาการจำหน่ายสุราให้แก่ผู้ที่มีเมามากอยู่แล้ว

1. ประเด็นการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

1.1 ท่านเห็นด้วยมากน้อยเพียงใดในการปรับใช้คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

1.2 หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถช่วยลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด (ในภาพรวม) *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

1.3 หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์จะมีความรู้เรื่องกฎหมายเพิ่มขึ้น มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

1.4 หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถลดการกระทำผิดกฎหมายของผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

1.5 หากมีการปรับใช้คู่มือดังกล่าว ท่านคิดว่ารัฐจะสามารถควบคุมใบอนุญาตของผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

2. ประเด็นเนื้อหาของคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

2.1 ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหาความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ประเภท ชนิด ที่มา การผลิต เป็นต้น) มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

2.2 ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการออกใบอนุญาตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

2.3 ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหมดในประเทศไทย มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

2.4 ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรมีเนื้อหากฎหมายในเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบทางอาญาเท่านั้น มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

2.5 ท่านคิดว่าคู่มือดังกล่าว ควรใช้การอธิบายเนื้อหาโดยเน้นการใช้รูปภาพ สัญลักษณ์ อินโฟกราฟิก หรือแผนภูมิ มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

3. ประเด็นการปรับใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย

3.1 ท่านเห็นด้วยมากน้อยเพียงใดในการปรับใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

3.2 หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถช่วยลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด (ในภาพรวม) *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

3.3 หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะปรับใช้แบบประเมิน มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

3.4 หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถลดการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ผู้เมาสุราได้มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

3.5 หากมีการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าว ท่านคิดว่าจะสามารถลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

4. ประเด็นลักษณะของแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย

4.1 ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรให้ผู้จำหน่ายทำแบบประเมินในกระดาษ มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

4.2 ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรให้ผู้จำหน่ายทำแบบประเมินด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

4.3 ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรมีไม่เกินกว่า 10 คำถาม มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☐	☒	(มากที่สุด)

4.4 ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว สามารถมีเกินกว่า 10 คำถามได้ มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

4.5 ท่านคิดว่าแบบประเมินดังกล่าว ควรใช้เวลาในการประเมินไม่เกินกว่า 3 นาที มากน้อยเพียงใด *

	1	2	3	4	5	
(น้อยที่สุด)	☐	☐	☐	☒	☐	(มากที่สุด)

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย
อย่างไรบ้าง

.....

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายและผู้บริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อย่างไรบ้าง

***** ขอขอบคุณที่กรุณาใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม *****

เนื้อหานี้มีได้ถูกสร้างขึ้นหรือรับรองโดย Google

Google ฟอรัม

ภาคผนวก 5 ชุดคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

รูปที่ 5 ประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม

ประเด็นคำถาม (การสนทนากลุ่ม)

งานวิจัยเรื่อง การจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

ทุนวิจัย ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) สาขาวิชาระบาดวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

นักวิจัย : นายพรพล เทศทอง และ น.ส.อรัชมน พิเชฐวรกุล

ผู้ช่วยวิจัย : น.ส.ปณิตาจารย์ อวยจินดา

การตอบคำถาม : ชุดคำถามนี้เป็นการสัมภาษณ์ในเชิงวิชาการเป็นไปตามทัศนคติของผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตอบคำถาม

ประเด็นคำถาม

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตจำหน่ายสุราในประเทศไทย
2. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับแนวคิดในการจัดทำ “คู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย”
3. ท่านคิดว่าในคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะต้องมีเนื้อหาอะไรระบุอยู่บ้าง
4. หากมีการปรับใช้คู่มือฯ ท่านคิดว่าจะส่งผลดีหรือผลเสียอย่างไร
5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับแนวคิดในการจัดทำ “แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์”
6. ท่านคิดว่าในแบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์จะต้องมีเนื้อหาอะไรระบุอยู่บ้าง
7. หากมีการปรับใช้แบบประเมินฯ ท่านคิดว่าจะส่งผลดีหรือผลเสียอย่างไร

ภาคผนวก 6 รายชื่อผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มและกำหนดการสนทนากลุ่ม

รูปที่ 6 รายชื่อผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มและกำหนดการสนทนากลุ่ม

รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1	อ.พรพล เทศทอง	หัวหน้าโครงการ
2	อ.ดร.อรัชมน พิเชฐวรกุล	ผู้ร่วมวิจัย
3	ดร.นพ.มุฮัมมัดฟาห์มี ตาเลาะ	นักวิชาการศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
4	รศ.พญ.รัศมน กัลยาศิริ	ผู้อำนวยการสายด่วนเลิกเหล้า 1413 และ ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาปัญหาการเสพติด (ศศก.)
5	คุณณัฐกร อุเทนสุต	ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบควบคุมทาง สรรพสามิต
6	ผศ.ผจญ คงเมือง	อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
7	อ.พงศ์ศักดิ์ เจ๊ะพงค์	อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
8	คุณนรุตม์ชัย ดิษโสภา	ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบที่ลูกค้าซื้อ ไปดื่มนอกสถานที่
9	คุณภัทรารุช ฉวีนิล	ผู้บริโภคร่างดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
10	คุณดิศรณ์ ฌอสกุล	ผู้บริโภคร่างดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
11	คุณจักรารุช ธรรมรักษา	ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
12	คุณปณิตาจารย์ อวยจินดา	ผู้ช่วยวิจัย

กำหนดการสนทนากลุ่ม

โครงการวิจัย เรื่อง การจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

วันศุกร์ที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2564 เวลา 13.00 – 16.00 น.

ผ่านทางระบบ Zoom Video Conference

13.00 – 15.30 น.

กิจกรรมสนทนากลุ่ม เรื่อง การจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

- ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดย...

อ.พรพล เทศทอง อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
หัวหน้าโครงการวิจัย

อ.ดร.อรัชมน พิเชฐวรกุล อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผู้ร่วมวิจัย

ดร.นพ.มุฮัมมัดฟาห์มี ตาละ นักวิชาการศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

รศ.พญ.รัศมี กัลยาศิริ ผู้อำนวยการสายด่วนเลิกเหล้า 1413 และผู้อำนวยการ
ศูนย์ศึกษาปัญหาการเสพติด (ศศก.)

คุณณัฐกร อุเทนสุด ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบควบคุมทางสรรพสามิต

ผศ.ผจญ คงเมือง อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

อ.พงศ์ศักดิ์ เจ๊ะพงศ์ อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คุณนรุตม์ชัย ดิษโสภ ผู้จำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์แบบที่ลูกค้าซื้อไปตีม
นอกสถานที่

คุณภัทรารุร ฉวีนิล ผู้บริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์

คุณดิศรณ์ ฌอสกุล ผู้บริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์

15.30 – 16.00 น.

กล่าวสรุปกิจกรรม

ภาคผนวก 7 รูปภาพการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

การสนทนากลุ่ม โครงการวิจัย เรื่อง การจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

จัดเมื่อวันศุกร์ที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2564 เวลา 13.00 – 16.00 น. ผ่านทางระบบ Zoom Video Conference

รูปที่ 7 รูปภาพการสนทนากลุ่ม

The image displays two screenshots from a Zoom video conference. The top screenshot shows a presentation slide with the following text:

การจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

ผู้วิจัย
นายพรพล เทศทอง
นางสาวอริชฌม พิเชษฐวงกุล
ผู้ช่วยวิจัย : น.ส.ปิ่นกมลีย์ อวยจินดา
ได้รับทุนสนับสนุนจาก
ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) สาขาวิชาชะบาศติวิทยา
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Focus Group วันที่ 20 สิงหาคม 2564
13:00 - 16:00 น.

PSU FACULTY OF LAW
PRINCE OF SONGKHA UNIVERSITY

The bottom screenshot shows the same presentation slide being shared in a Zoom meeting. The meeting interface includes a 'REC' indicator, a 'PORNPON THEDTHONG is presenting' notification, and a grid of participants including PORNPON THEDTHONG, Pantharee, Rasmon Kalayasin, Nutthakorn Utensute, boon eiei, and Pattra Nut Chawenil. A '3 others' icon is also visible.

This screenshot shows a Zoom meeting interface. On the left, a presentation slide is displayed with the following text in Thai: "การจัดทำคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย" (Manual for alcohol beverage sellers in Thailand). The slide lists the author as "ผู้วิจัย: นายพรพล เทศทอง" (Researcher: Mr. Porpor Tesatong) and the advisor as "ผู้ช่วยวิจัย: น.ส.ปัทมาภรณ์ อวตังคนตา" (Research Assistant: Ms. Patamaporn Awattangantana). It also mentions the source of information: "ได้รับข้อมูลสนับสนุนจาก ศูนย์วิจัยกฎหมาย (ศวล.) สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์" (Information supported by the Law Research Center (LRC), Faculty of Law, Prince of Songkla University). The slide footer includes "Power Group วันที่ 20 สิงหาคม 2564" (Power Group Date 20 August 2021) and the logo of the Faculty of Law, Prince of Songkla University. On the right, a grid of video thumbnails shows participants: Pornpon Thedthong, Pajon Kongmuang, Rasmon Kalayasin, Nutthakorn Utehsute, boon eiei, and Patrawit Chawenil. A "3 others" icon is also present. The bottom status bar shows the time as 1:08 PM and the meeting ID as kpu-uuxc-eeae.

This screenshot is identical to the one above, showing the same Zoom meeting interface. The presentation slide on the left contains the same Thai text regarding the manual for alcohol beverage sellers. The grid of participants on the right remains the same, including Pornpon Thedthong, Pajon Kongmuang, Rasmon Kalayasin, Nutthakorn Utehsute, boon eiei, Patrawit Chawenil, and a "3 others" icon. The bottom status bar displays the time as 1:08 PM and the meeting ID as kpu-uuxc-eeae.

ภาคผนวก 8 ตัวอย่างคู่มือสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
1. ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์	1
ประเภทของเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในปัจจุบันของไทย	1
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขายเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน	4
มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณาเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์	7
บทลงโทษ	11
2. หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์	
 แบบนั่งประจำที่	12
ประเภทของใบอนุญาต	12
ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการเปิดร้านขายเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์	15
ข้อกำหนดพิเศษสำหรับบางพื้นที่	19
เวลาเปิดปิดของสถานประกอบการขายเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์	23
บทลงโทษ	24
3. อำนาจของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง	25
อำนาจทั่วไป	26
มาตรการทางปกครอง	27
4. ความรับผิดชอบของผู้ขายและผู้ให้บริการเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์	32
ความรับผิดชอบของผู้ขาย	32
ลักษณะที่สำคัญของอาการเมา	33
วิธีการปฏิเสธลูกค้าที่มีอาการเมาสำหรับผู้ขาย	35

สารบัญ(ต่อ)

เรื่อง	หน้า
4. ความรับผิดชอบของผู้ขายและผู้ให้บริการเครื่องตัดไม้แอลกอฮอล์(ต่อ)	
วิธีการรับมือความก้าวร้าวของลูกค้าสำหรับผู้ขาย	37
วิธีการทำให้ลูกค้าที่มีอาการเมาสงบลง	38
5. ที่อยู่ของสถานที่ที่จำเป็น	38
6. แบบฟอร์มที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ	39

1. ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- ประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันของไทย

คำว่า “แอลกอฮอล์” นั้นมาจากภาษาอารบิกคำว่า al-kohl ที่ชาวอาหรับใช้เรียกเครื่องดื่มประเภทยาตอง ของมีนเมาต่าง ๆ ได้แก่ ร่ม บรันดี วิสกี้ สุรา สาเก ไวน์องุ่น หรือเปียร์ เป็นต้น¹ ซึ่งในปัจจุบัน เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง คือ สุรา โดยทั้งคำว่า สุรา และ แอลกอฮอล์ มีความเหมือนคล้ายกันตรงที่ต่างเป็น วัตถุที่มีลักษณะเป็นของเหลวที่ได้มาจากการกลั่น ซึ่งเมื่อดื่มเข้าไปในร่างกายแล้วจะทำให้มีอาการมีนเมา²

คำว่า **สุรา** จึงอาจมีความหมายดังจะกล่าว คือ การให้ความหมายของคำว่าสุราในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 กำหนดนิยามของคำว่า สุรา ไวน์ในมาตรา 152 ดังนี้

“**สุรา**” ให้หมายความรวมถึง วัตถุทั้งหลายหรือของผสมที่มี แอลกอฮอล์ ซึ่งสามารถดื่มกินได้เช่นเดียวกับน้ำสุราหรือซึ่งดื่มกินไม่ได้แต่

¹ สุทัศน์ ยกส้าน, 2547, แอลกอฮอล์:วาริแห่งชีวิต, วารสารการศึกษาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี, 32(129), 53-58.

² เจือง ถิ หั่ง, 2562, สุราปรณัม, เชียงใหม่: ลานนากรพิมพ์.

เมื่อได้ผสมกับน้ำหรือของเหลวอย่างอื่นแล้วสามารถดื่มกินได้เช่นเดียวกับน้ำสุรา แต่ไม่รวมถึงเครื่องดื่มที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ไม่เกินศูนย์จุดห้า ดีกรี³

จะเห็นได้ว่าในกฎหมายไทยได้ให้ความหมายของคำว่าสุราไว้ค่อนข้างกว้าง ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า **สุราจึงเป็นสิ่งที่ใดก็ได้ที่มีแอลกอฮอล์มากกว่า 0.5% ขึ้นไปและดื่มกินได้เช่นเดียวกับน้ำสุรา**

แอลกอฮอล์มากกว่า 0.5%

โดยสุรานั้นมีด้วยกันหลายประเภท แต่โดยหลักแล้วสามารถจัดแบ่งได้ 2 ประเภท คือ สุรากลั่น และสุราไม่กลั่นหรือสุราแช่⁴

ประเภทแรก สุรากลั่น คือ สุราที่เกิดจากการนำน้ำสาที่เป็นแป้งหรือน้ำตาลหมักด้วยยีสต์จนเกิดมีแอลกอฮอล์มากลั่น อาจจะทำตามด้วยการใช้สารปรุงแต่ง เช่น สี น้ำเชื้อ ผสมลงไปตามที่ต้องการ ได้แก่ สุราขาว วอดก้า วิสกี้ บรั่นดี รัม ยิน เกาเหลียง สุราผลไม้ สุราที่มีสรรพคุณเป็นยา

³ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 152

⁴ อ่างแล้ว, เจียง ถิ หั่ง, สุราปรกรณ์

สุราผสม ไลด์รัม คอร์เดียลหรือลิเคียวร์ และค็อกเทลสำเร็จรูป หรือสุรา
แรงแอลกอฮอล์ต่ำ⁵

ประเภทที่สอง สุราไม่กลั่นหรือสุราแช่ คือ สุราที่ได้จาก
การหมักทำให้เกิดเป็นน้ำเมาแต่ไม่มีการกลั่น มักจะหมักจากเมล็ดพืช
แป้งจากพืช ผลไม้และน้ำตาลจากพืช ทั้งนี้ ให้หมายรวมถึงสุราแช่ที่ได้
ผสมกับสุรากลั่นแล้วแต่ยังมีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกิน 15 ดีกรี ได้แก่ เบียร์
ไวน์ กระแช่ สาโท⁶

นอกจากนี้ ในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560
ก็ได้ให้นิยามของคำว่า สุรากลั่น และสุราแช่ ไว้ในมาตรา 152 เช่นกัน
ดังนี้

⁵ ลักษณะรา อินทร์กลับ, อัญชลี จงอร จันทาโก, อารังศักดิ์ วรรณาริก, กษวรรณ ขจรเสรี, พงนีย์ ศรีตรัง, อินทรา มีอินทร์เกิด, และสุนทร อเนก, 2553, พฤติกรรมการดื่มสุราและการรับรู้
ผลกระทบจากการดื่มสุราของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและ
ปริมณฑล,วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย, 6(2), 56-67.

⁶ เพิ่งอ้าง

“สุรากลั่น” หมายความว่า สุราที่ได้กลั่นแล้ว และให้
 หมายความรวมถึงสุรากลั่นที่ได้ผสมกับสุราแช่แล้ว แต่มีแรงแอลกอฮอล์
 เกินกว่าสิบห้าดีกรีด้วย⁷

“สุราแช่” หมายความว่า สุราที่ไม่ได้กลั่น และให้
 หมายความรวมถึงสุราแช่ที่ได้ผสมกับสุรากลั่นแล้ว แต่ยังมีแรง
 แอลกอฮอล์ไม่เกิน สิบห้าดีกรีด้วย⁸

- **กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน**
 ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551⁹ มี
 การควบคุมการขาย¹⁰เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังนี้

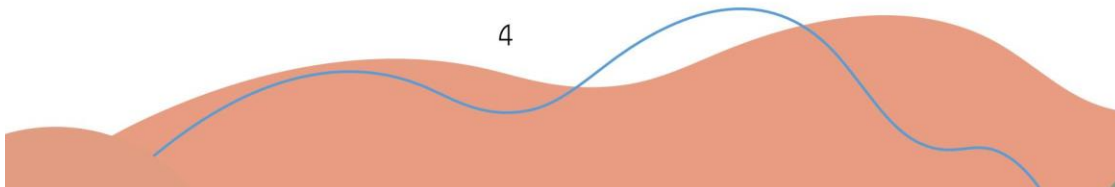
1. **ห้าม**ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณ วัด
 หรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา สถานบริการสาธารณสุข

⁷ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 152

⁸ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 152

⁹ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

¹⁰ ขาย หมายความรวมถึง จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน ให้ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า

ของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลและร้านขายยา ตามกฎหมายว่าด้วยยา สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้า หรือสโมสร หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง หรือร้านค้าในบริเวณสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ (มาตรา 27) โดยหากมีการกระทำโดยการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยฝ่าฝืนดังกล่าว บุคคลนั้นจะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 39)

2. ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันหรือเวลาที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวจะกำหนดเงื่อนไขหรือข้อยกเว้นใด ๆ เท่าที่จำเป็นไว้ด้วย (มาตรา 28)

โดยในปัจจุบันได้มีการออกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558 ซึ่งห้าม

มิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา 5 วัน ได้แก่ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษาและวันออกพรรษา แต่ประกาศดังกล่าวนี้ได้ยกเว้นกรณีการขายเฉพาะร้านค้าปลอดอากรภายในอาคารท่าอากาศยานนานาชาติ

 ซึ่งหากมีการฝ่าฝืนดังกล่าว บุคคลนั้นจะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 39)

3. ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลดังต่อไปนี้ คือ (1) บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ (2) บุคคลที่มีอาการมึนเมาจนครองสติไม่ได้ (มาตรา 29) หากมีการฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 40)

4. ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยวิธีการ หรือในลักษณะใช้เครื่องขายอัตโนมัติ การเร่ขาย และการลดราคาเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการขาย ให้หรือเสนอให้สิทธิในการเข้าชมการแข่งขัน การ

แสดง การให้บริการการชิงโชค การชิงรางวัล หรือสิทธิประโยชน์อื่นใด เป็นการตอบแทนแก่ผู้ซื้อเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ หรือแก่ผู้นำหีบห่อ หรือ สลากหรือสิ่งอื่นใดเกี่ยวกับเครื่องตี้มแอลกอฮอล์มาแลกเปลี่ยนหรือ แลกซื้อ โดยแจก แถม ให้หรือแลกเปลี่ยนกับเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ หรือกับ สินค้าอื่น หรือการให้บริการอย่างอื่นแล้วแต่กรณี หรือแจกจ่ายเครื่องตี้ม แอลกอฮอล์ในลักษณะเป็นตัวอย่างของเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ หรือเป็น การจูงใจสาธารณชนให้บริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ รวมถึงการกำหนด เงื่อนไขการขายในลักษณะที่เป็นการบังคับซื้อเครื่องตี้มแอลกอฮอล์โดย ทางตรงหรือทางอ้อม โดยวิธีหรือลักษณะอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ (มาตรา 30)

 หากบุคคลฝ่าฝืนโดยการขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์โดย วิธีการใช้เครื่องขายอัตโนมัติ นั้น จะต้อง **ระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ** (มาตรา 40) แต่หาก เป็นกรณีอื่นๆ ตามข้างต้นที่นอกจากการขายโดยใช้เครื่องขายอัตโนมัติ นั้น จะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 41)

- มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ การสื่อสารของอุตสาหกรรมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์มีหลายรูปแบบ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ การโฆษณา การส่งเสริมการขาย หรือลดแลก

แจกแถม หรือการใช้คนมีชื่อเสียง (celebrity) มาเป็นสื่อ ทั้งนี้ จากคำ
 นิยามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ พ.ศ.
 2551 ได้แก่¹¹

- **“การสื่อสารการตลาด”** หมายความว่า การกระทำกิจกรรม
 ในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขายสินค้า บริการ หรือ
 ภาพลักษณ์การประชาสัมพันธ์การเผยแพร่ข่าวสาร การส่งเสริมการขาย
 การแสดงสินค้า การจัดหรือสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมพิเศษ และ
 การตลาดแบบตรง

- **“โฆษณา”** หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ให้
 ประชาชนเห็น ได้ยิน หรือทราบข้อความเพื่อประโยชน์ในทางการค้า และ
 ให้หมายความรวมถึงการสื่อสารการตลาด

- **“ข้อความ”** หมายความว่า รวมถึงการกระทำที่ปรากฏด้วย
 ตัวอักษร ภาพ ภาพยนตร์ แสง เสียง เครื่องหมายหรือการกระทำอย่างใด
 ๆ ที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้

กฎหมายได้บัญญัติให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามหลักการโฆษณา
 ทางสื่อวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ดังนี้

(1) การโฆษณาต้องเป็นไปตามประกาศของกรมประชาสัมพันธ์
 เรื่องหลักเกณฑ์การโฆษณาเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ทางสถานี

¹¹ นัทศน์ ศิริโชติรัตน์ และ ฉัตรสุมน พุดมิภิญโญ, 2561, การห้ามโฆษณาเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์
 อย่างสิ้นเชิง, สืบค้นจาก <https://doi.thaihealth.or.th/Media/Index/43a8d9cd-e84c-e811-80df-001555dddb750>

วิทยุกระจายเสียงและวิทยุ โทรทัศน์ (สามารถโฆษณาเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ได้ตั้งแต่เวลา 22.00-05.00 น.) และการโฆษณา นั้นจะต้อง เป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 32 ด้วย (ต้องไม่วาดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ผู้อื่นดื่มโดยตรง หรือโดยอ้อม)

(2) การโฆษณาโดยผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (เฉพาะผู้ผลิต เท่านั้น) ต้องเป็นไปตามประกาศของกรมประชาสัมพันธ์เช่นกัน (สามารถ โฆษณาเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ได้ตั้งแต่เวลา 22.00-05.00 น.) ประกอบ กับการโฆษณานั้นจะต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์พ.ศ.2551 มาตรา 32 วรรคหนึ่ง และ มาตรา 32 วรรคสอง ด้วย คือต้องเป็นการให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้เชิงสร้างสรรค์ สังคม เท่านั้น โดยไม่มีการปรากฏภาพของสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ของเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์เลย (ภาชนะที่ใช้บรรจุเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกรูปแบบ เช่น ขวด กล่องกระดาษบรรจุ ขวดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กระจบอง เป็นต้น) การโฆษณาทางสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ (โรงภาพยนตร์ ป้าย หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฯลฯ) ผู้ใดและผู้ผลิตมีลักษณะเหมือนข้อ (1) ทั้งหมด นอกจากนั้นการโฆษณาทุกสื่อต้องเป็นไปตามกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ด้วย เช่น

1) ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เรื่อง หลักเกณฑ์ การโฆษณา เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ 2)

2) กฎกระทรวงว่าด้วยการโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์และ เครื่องดื่มที่ผสมกาเฟอีนในโรงภาพยนตร์ และทางป้ายโฆษณา พ.ศ. 2547 เช่น ต้องไม่เป็นข้อความที่เชิญชวนให้บริโภคหรืออวดอ้างสรรพคุณ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม (ใช้นักกีฬา นักแสดง นักร้อง ภาพการ์ตูน เป็นต้น)

ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข จึงได้ออกแนวทางปฏิบัติถึงการกระทำที่มีลักษณะส่อหรือแสดงให้เห็นว่ามีเจตนาที่จะโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นการฝ่าฝืนมาตรา 32 ดังต่อไปนี้

(1) โฆษณาที่ทำให้เกิดทัศนคติว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะทำให้ประสบความสำเร็จทั้งทางสังคมและทางเพศ หรือทำให้สมรรถนะทางร่างกายดีขึ้น

(2) การโฆษณาที่ชักจูง เชิญชวน หรือโน้มน้าวให้ซื้อหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

(3) โฆษณาใช้ดารานักร้อง นักกีฬา ผู้ใช้แรงงาน ผู้มีชื่อเสียงในวงสังคม หรือเด็กอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ เป็นผู้แสดงแบบโฆษณาโดยถือสถานภาพการเป็นดารานักร้อง นักแสดง ณ วันที่ออกอากาศเป็นครั้งแรก

(4) การโฆษณาที่ใช้ภาพการ์ตูน

(5) การโฆษณาที่มีการปรากฏภาพของสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

(6) การโฆษณาที่มีลักษณะ แฉมพก หรือให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชค หรือมีการให้ของแถม

(7) การโฆษณาที่มีลักษณะอวดอ้างสรรพคุณ คุณประโยชน์ หรือคุณภาพของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

(8) การโฆษณาอื่น ๆ ที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน การโฆษณาที่สามารถกระทำได้โดยผู้ผลิตจะต้องไม่ขัดต่อแนวปฏิบัติข้างต้น และให้กระทำได้เฉพาะการให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้เชิงสร้างสรรค์สังคม โดยไม่มีการปรากฏภาพของสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น เว้นแต่เป็นการปรากฏของภาพสัญลักษณ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือสัญลักษณ์ของบริษัทผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นเท่านั้น

- บทลงโทษ

ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ได้กำหนดโทษแก่ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว โดยบทกำหนดโทษนั้น ได้แก่ โทษจำคุกหรือปรับ หรือโทษทั้งจำทั้งปรับ โดยในแต่ละกรณีก็จะมีโทษที่แตกต่างกันไป ตัวอย่างเช่น

1. การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณที่กฎหมายกำหนดไว้ว่าห้ามขาย เช่น วัด โรงพยาบาล สถานที่ราชการ เป็นต้น หรือการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัน เวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ว่าห้ามขาย เช่น วันพระใหญ่ วันเข้าพรรษา เป็นต้น จะมีโทษ คือ **จำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ**

2. การขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ให้แก่ (1) บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์หรือ (2) บุคคลที่มีอาการมึนเมาจนครองสติไม่ได้ จะมีโทษ คือ จำคุกไม่เกิน 1 ปีหรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

3. การโฆษณาเครื่องตีมแอลกอฮอล์หรือแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของเครื่องตีมแอลกอฮอล์อันเป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ผู้อื่นตีมโดยตรงหรือโดยอ้อม จะมีโทษ คือ จำคุกไม่เกิน 1 ปีหรือปรับไม่เกิน 500,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

2. หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์

- ประเภทของใบอนุญาต

ผู้ใดประสงค์จะขายสุรา ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานสรรพสามิต¹² กล่าวคือ ห้ามมิให้มีการขายสุรา เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานสรรพสามิตนั่นเอง แต่อย่างไรก็ตาม การขออนุญาตดังกล่าวไม่ใช่บังคับกับการขายสุรา ในกรณีดังต่อไปนี้ คือ การขายทั้งหมดในคราวเดียวภายใต้ความควบคุมของเจ้าพนักงานสรรพสามิต ในกรณีที่ได้รับใบอนุญาตตายหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาต การขายในการบังคับคดี การขายโดยคำสั่งของอธิบดี กรมศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วย

¹² พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 155

ศุลกากร หรือกรณีอื่นตามที่อธิบดีประกาศกำหนด¹³ โดยใบอนุญาตดังกล่าวนี้ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาต¹⁴

ในส่วนของผู้ที่ต้องการขายสุรานั้นยังมีเรื่องที่ต้องพิจารณาเพิ่มเติม คือ ประเภทของใบอนุญาตขายสุรา และผู้มีสิทธิยื่นขอใบอนุญาตขายสุรา ซึ่งสามารถอธิบายต่อไป ดังนี้

ประเภทของใบอนุญาตขายสุรามี 2 ประเภท คือ ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 1 สำหรับการขายสุราทุกชนิด ครั้งหนึ่งจำนวนตั้งแต่สิบลิตรขึ้นไป อาทิเช่น การขายจากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าไปยังผู้ขายส่ง การขายสุราจากผู้ขายส่งไปยังผู้ขายปลีก เป็นต้น และใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 2 สำหรับการขายสุราทุกชนิด ครั้งหนึ่งจำนวนต่ำกว่าสิบลิตร¹⁵ อาทิเช่น การขายปลีกสุราเพื่อนำไปบริโภค การขายสุราเพื่อคิมณ สถานที่ขาย เป็นต้น ซึ่งใบอนุญาตขายสุราทั้ง 2 ประเภทนี้จะมีอัตราค่าธรรมเนียมที่แตกต่างกัน โดยใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 1 มีอัตราค่าธรรมเนียม ปีละ 100,000 บาท ส่วนใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 2 มีอัตราค่าธรรมเนียมปีละ 50,000 บาท¹⁶

¹³ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 155 วรรคท้าย

¹⁴ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 155 วรรคสาม

¹⁵ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 156

¹⁶ อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560

ดังนั้น กรณีที่มีการขายสุราครั้งหนึ่งสืบลิตรขึ้นไปและต่ำกว่าสืบลิตรปะปนกันไป ผู้ขายสุราจะต้องขอรับใบอนุญาตขายสุราทั้ง 2 ประเภท มิเช่นนั้นย่อมจะมีความผิดฐานเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตขายสุราทำการขายไม่ตรงตามประเภทของใบอนุญาต ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท ตาม มาตรา 197¹⁷ ของพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2560¹⁸

ในส่วนของผู้มีสิทธิยื่นขอใบอนุญาต จะต้องเป็นผู้ที่ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตขายสุรา เว้นแต่เวลาได้ล่วงพ้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี และสถานที่ขายสุราไม่เป็นสถานที่ดังนี้¹⁹

 ที่ตั้งสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาในระบบตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งบริเวณที่ต่อเนื่องและติดกับสถานที่ดังกล่าว (เฉพาะการขายสุราประเภทที่ 2)

¹⁷ กรมสรรพสามิต, (ม.ป.ป.), คำอธิบายพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2560, สืบค้นจาก <https://www.excise.go.th/cs/groups/public/documents/document/dwnt/mjk4/~edisp/uatucm298930.pdf>

¹⁸ มาตรา 197 ผู้ได้รับใบอนุญาตขายสุราตามมาตรา 155 ใบอนุญาตขายยาสูบตามมาตรา 167 หรือใบอนุญาตขายไฟตามมาตรา 176 ทำการขายไม่ตรงตามประเภทของใบอนุญาตต้องระวางโทษ ปรับไม่เกินสองพันบาท

¹⁹ กรมสรรพสามิต, (ม.ป.ป.), การขอใบอนุญาตสุรา ยาสูบ ไฟ ผ่านอินเทอร์เน็ต, สืบค้นจาก [https://www.excise.go.th/excise2017/SERVICE/ขอใบอนุญาตสุรา ยาสูบ ไฟ ผ่านอินเทอร์เน็ต \(ใหม่\)/index.htm](https://www.excise.go.th/excise2017/SERVICE/ขอใบอนุญาตสุรา ยาสูบ ไฟ ผ่านอินเทอร์เน็ต (ใหม่)/index.htm)

๕.1 ที่ตั้งวัด มัสยิด วัดบาทหลวง หรือสถานที่ประกอบศาสนกิจในนิกายหรือศาสนาใดศาสนาหนึ่ง รวมทั้งบริเวณที่ต่อเนื่องและติดกับสถานที่ดังกล่าว (เฉพาะการขายสุราประเภทที่ 2)

๕.1 ที่ตั้งสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง รวมทั้งบริเวณที่ต่อเนื่องและติดกับสถานที่ดังกล่าว (เฉพาะการขายสุราประเภทที่ 2)

๕.1 สถานที่ที่เคยเป็นสถานประกอบการขายสุราของผู้ที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต เว้นแต่ได้พ้นกำหนดระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต (เฉพาะการขายสุราประเภทที่ 2)

๕.1 สถานประกอบการขายสุราของผู้ที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตและอยู่ระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต

๕.1 สถานที่ต้องห้ามขายสุราตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือกฎหมายอื่น

- ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการเปิดร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การประกอบธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ใช่ธุรกิจที่จะเปิดได้อย่างเสรี จะต้องได้รับการอนุญาตจากหน่วยงานของรัฐก่อน ซึ่งจะต้องขออนุญาตในส่วนใดบ้าง สามารถอธิบายได้ ดังนี้

(1) การขอจดทะเบียนพาณิชย์

โดยผู้มีหน้าที่จดทะเบียนพาณิชย์ ได้แก่ บุคคลธรรมดา
คนเดียว (กิจการเจ้าของคนเดียว) ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตาม
กฎหมายต่างประเทศที่มาตั้งสำนักงานสาขาในประเทศไทย ห้างหุ้นส่วน
สามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด บริษัทมหาชน
จำกัด²⁰ โดยบุคคลดังกล่าวนั้น ต้องประกอบกิจการค้าซึ่งเป็นพาณิชย์กิจ
ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์กำหนด²¹ ซึ่งการเปิดร้านจำหน่าย

²⁰ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, (ม.ป.ป.), ทะเบียนพาณิชย์(ร้านค้า/บุคคลธรรมดา),
สืบค้นจาก https://www.dbd.go.th/ewt_news.php?nid=373

²¹ (1) ผู้ประกอบกิจการโรงสีข้าวและโรงเลื่อยที่ใช้เครื่องจักร

(2) ผู้ประกอบกิจการขายสินค้าไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเดียวหรือหลายอย่าง คิดรวมทั้งสิ้นในวันหนึ่ง
ขายได้ เป็นเงินตั้งแต่ 20 บาทขึ้นไป หรือมีสินค้าดังกล่าวไว้เพื่อขายมีค่ารวมทั้งสิ้นเป็นเงินตั้งแต่
500 บาทขึ้นไป

(3) นายหน้าหรือตัวแทนค้าต่างซึ่งทำการเกี่ยวกับสินค้าไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเดียวหรือหลายอย่าง
ก็ตาม และสินค้านั้นมีค่ารวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งวันใดเป็นเงินตั้งแต่ 20 บาทขึ้นไป

(4) ผู้ประกอบกิจการหัตถกรรมหรืออุตสาหกรรมไม่ว่าอย่างใด ๆ อย่างเดียวหรือหลายอย่างก็ตาม
และขายสินค้าที่ผลิตได้ คิดราคารวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งวันใดเป็นเงินตั้งแต่ 20 บาทขึ้นไปหรือในวัน
หนึ่งวันใดมีสินค้าที่ผลิตได้มีราคารวมทั้งสิ้นตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไป

(5) ผู้ประกอบกิจการขนส่งทางทะเล การขนส่งโดยเรือกลไฟหรือเรือยนต์ประจำทาง การขนส่ง
โดยรถไฟ การขนส่งโดยรถราง การขนส่งโดยรถยนต์ประจำทาง การขายทอดตลาด การรับซื้อขาย
ที่ดิน การให้กู้ยืมเงิน การรับแลกเปลี่ยนหรือซื้อขายเงินตราต่างประเทศ การซื้อหรือขายตัวเงิน
การธนาคาร การประกันภัย การทำโรงรับ จำนำ และการทำโรงแรม

(6) ขาย ให้เช่า ผลิต หรือรับจ้างผลิต แผ่นซีดี แถบบันทึก วีดีทัศน์ แผ่นวีดีทัศน์ ดีวีดี หรือแผ่นวีดี
ทัศน์ระบบดิจิทัล เฉพาะที่เกี่ยวกับการบันเทิง

(7) ขายอัญมณี หรือเครื่องประดับซึ่งประดับด้วยอัญมณี

อาหารและเครื่องดื่มสุราเป็นการที่ผู้ประกอบการขายสินค้าที่เป็นการประกอบกิจการพาณิชย์อย่างหนึ่ง หากดำเนินการในรูปแบบบุคคลธรรมดา ผู้ประกอบการจะต้องดำเนินการจดทะเบียนพาณิชย์ประเภทร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มโดยยื่นขออนุญาตได้ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือสำนักงานเขตที่ร้านอาหารตั้งอยู่²²

แต่หากผู้ประกอบการเป็นสถานบริการตามที่พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 กำหนดจะต้องได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อน มิฉะนั้นไม่สามารถตั้งสถานบริการได้²³ ซึ่งสถานบริการ

(8) ซื้อขายสินค้าหรือบริการโดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

(9) บริการอินเทอร์เน็ต

(10) ให้เช่าพื้นที่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย

(11) บริการเป็นตลาดกลางในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต

(12) การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต

(13) การให้บริการฟังเพลงและร้องเพลงโดยคาราโอเกะ

(14) การให้บริการเครื่องเล่นเกมส์

(15) การให้บริการตู้เพลง

(16) โรงงานแปรรูปภาพ แกะสลัก และการหัตถกรรมจากงาช้าง การค้าปลีก การค้าส่งงาช้างและผลิตภัณฑ์จากงาช้าง

²² Tunyalit, (ม.ป.ป.), *เปิดร้านเหล้าต้องรู้กฎหมายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และร้านอาหาร*, สืบค้นจาก <http://blog.fourleaf.life/th/เปิดร้านเหล้า/>

²³ พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 83 ตอนที่ 88 หน้า 626 4 ตุลาคม 2509

ตามความหมายที่กำหนดไว้ในกฎหมาย คือ สถานที่ที่สร้างขึ้นเพื่อให้บริการ โดยหวังประโยชน์ในทางการค้า²⁴ ซึ่งสถานบริการที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายสุรา มีดังต่อไปนี้

- สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่าย และบริการโดยผู้บําเรอสำหรับปรนนิบัติลูกค้า

- สถานที่ที่มีอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายหรือให้บริการ โดยมีรูปแบบอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

• มีดนตรี การแสดงดนตรี หรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง และยินยอมหรือปล่อยให้พลละเลยให้นักร้อง นักแสดง หรือพนักงานอื่นใดนั่งกับลูกค้า

• มีการจัดอุปกรณ์การร้องเพลงประกอบดนตรีให้แก่ลูกค้า โดยจัดให้มีผู้บริการขับร้องเพลงกับลูกค้า หรือยินยอม หรือปล่อยให้พนักงานอื่นใดนั่งกับลูกค้า

• มีการเต้นหรือยินยอมให้มีการเต้น หรือจัดให้มีการแสดงเต้น เช่น การเต้นบนเวทีหรือการเต้นบริเวณโต๊ะอาหารหรือเครื่องดื่ม

²⁴ พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 มาตรา 3

• มีลักษณะของสถานที่ การจัดแสง หรือเสียง หรือ อุปกรณ์อื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

- สถานที่ที่มีอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่ม อย่างอื่นจำหน่าย โดยจัดให้มีการแสดงดนตรีหรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง ซึ่งปิดทำการหลังเวลา 24.00 นาฬิกา

- สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

โดยใบอนุญาตในการจัดตั้งสถานบริการดังกล่าวมาแล้วนั้น จะมีค่าธรรมเนียมแตกต่างกันไปในแต่ละประเภท โดยจะมีการเก็บค่าธรรมเนียมเป็นรายปี

(2) การขอใบอนุญาตสุรา (กล่าวถึงรายละเอียดแล้วในหัวข้อ “การจำแนกประเภทของใบอนุญาต”)

- ข้อกำหนดพิเศษสำหรับบางพื้นที่

ในกฎหมายของไทยได้มีการกำหนดเฉพาะสำหรับใช้บังคับกับสถานที่บางแห่ง คือ “สถานบริการ” โดยมีข้อกำหนดเฉพาะตาม 1) พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 และ 2) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 22/2558²⁵ ดังนี้

²⁵ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 22/2558 เรื่อง มาตรการในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการแข่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในทางและการควบคุมสถานบริการหรือสถานประกอบการที่เปิดให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ

1) พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509

ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจำหน่ายสุราให้แก่ผู้มีอาการมีเมมาจนประพฤติกวุ่นวายหรือครองสติไม่ได้ (มาตรา 16(3)) โดยหากผู้ประกอบการที่มีใบอนุญาตนั้นได้ดำเนินกิจการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจไม่ต่ออายุใบอนุญาตหรือสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ โดยให้คำนึงถึงความร้ายแรงของการกระทำความผิด โดยกำหนดเกณฑ์ในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตในกรณีที่จำหน่ายสุราให้แก่ผู้มีอาการมีเมมาจนประพฤติกวุ่นวายหรือครองสติไม่ได้ ให้สั่งพักได้ครั้งละไม่เกิน 30 วัน (มาตรา 21)

ในส่วนของหลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่ากรณีใดพนักงานเจ้าหน้าที่จะมีคำสั่งหรือไม่มีคำสั่งต่ออายุใบอนุญาตหรือพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตพร้อมด้วยเหตุผล รวมทั้งหลักเกณฑ์การกำหนดระยะเวลาในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด ซึ่งในปัจจุบัน ประกาศที่ใช้บังคับ คือ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาสั่งต่ออายุใบอนุญาต

พักใช้ใบอนุญาต เพิกถอนใบอนุญาตและกำหนดระยะเวลาในการสั่งพักใช้
ใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ ฉบับวันที่ 9 พฤษภาคม 2548²⁶

ในกรณีของการจำหน่ายสุราให้แก่ผู้มีอาการมึนเมาจนประพฤติก
วุ่นวายหรือครองสติไม่ได้ การสั่งพักใช้ใบอนุญาต ให้พิจารณาจาก
ความผิดที่ได้กระทำภายในกำหนดอายุใบอนุญาตประจำปีและจะสั่งพักใช้
ใบอนุญาตได้โดยมีกำหนดระยะเวลาในกรณีดังต่อไปนี้ (ข้อ 3 (1))

ครั้งที่ 1 มีกำหนด 10 วัน

ครั้งที่ 2 มีกำหนด 20 วัน

ครั้งที่ 3 มีกำหนด 30 วัน

ครั้งต่อ ๆ ไป มีกำหนด 30 วัน

การสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้พิจารณาจากความผิดที่ได้กระทำ
ภายในกำหนดอายุใบอนุญาตประจำปีในกรณีดังต่อไปนี้

กรณีที่สถานบริการถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามข้อ 3 รวมกัน หรือข้อ
หนึ่งข้อใดดังกล่าวข้างต้น รวมกันเกินกว่า 120 วัน (ข้อ 4 (2))

²⁶ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาสั่งต่ออายุใบอนุญาต พักใช้
ใบอนุญาต เพิกถอนใบอนุญาตและกำหนดระยะเวลาในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ

เนื่องจาก การสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นกรณีที่ต้องคุ้มครองฝ่ายนิติบัญญัติได้ตรากฎหมายให้องค์กรฝ่ายปกครองมีอำนาจในการใช้ดุลยพินิจ

2) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 22/2558

คำสั่งนี้ได้มีการกำหนดเกี่ยวกับสถานบริการไว้นข้อ 4 กำหนดห้ามมิให้ผู้ประกอบกิจการสถานบริการหรือสถานประกอบการใดที่เปิดให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (1) ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์เข้าไปใช้บริการ
- (2) ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่ผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์
- (3) เปิดทำการเกินกว่าเวลาตามที่กฎหมายบัญญัติ
- (4) ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกินกว่ากำหนดเวลาตามที่กฎหมายบัญญัติ
- (5) ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการพกพาอาวุธ วัตถุระเบิด หรือยาเสพติดเข้าไปในสถานที่ของตน

ในกรณีที่สถานบริการหรือสถานประกอบการใดกระทำการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีอำนาจ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาต หรือสั่งปิดและห้ามมิให้มีการเปิดสถานบริการ หรือสถาน

ประกอบการในสถานที่ดังกล่าวอีกเป็นเวลา 5 ปี และหากอยู่ในระหว่างการขอต่ออายุใบอนุญาต ก็ให้สิ่งมิให้ต่ออายุใบอนุญาต และมิให้ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้นั้นเป็นเวลา 5 ปี

- เวลาเปิดปิดของสถานประกอบการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

1) กำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ได้กำหนดให้วันและเวลาที่ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวจะกำหนดเงื่อนไขหรือข้อยกเว้นใด ๆ เท่าที่จำเป็นไว้ด้วย (มาตรา 28)

โดยในปัจจุบันได้มีการออกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558²⁷ ซึ่งห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา 5 วัน ได้แก่ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษาและวันออกพรรษา แต่ประกาศดังกล่าวนี้ได้ยกเว้นกรณีการขายเฉพาะร้านค้าปลอดอากรภายในอาคารท่าอากาศยานนานาชาติ

²⁷ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558

ซึ่งหากมีการฝ่าฝืนดังกล่าว บุคคลนั้นจะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 39)

2) กำหนดเวลาห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

พ.ศ. 2558²⁸

ห้ามผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเวลาอื่น นอกจากตั้งแต่เวลา 11.00 น. ถึงเวลา 14.00 น. และตั้งแต่เวลา 17.00 น. ถึงเวลา 24.00 น. ยกเว้นการขายในกรณีดังต่อไปนี้

1. การขายในอาคารท่าอากาศยานนานาชาติ
2. การขายในสถานบริการซึ่งเป็นไปตามกำหนดเวลาเปิดปิดของสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

- บทลงโทษ

ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ได้กำหนดโทษแก่ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว โดยบทกำหนดโทษนั้น ได้แก่ โทษจำคุกหรือปรับ หรือโทษทั้งจำทั้งปรับ โดยในแต่ละกรณีก็จะมีโทษที่แตกต่างกันไป ยกตัวอย่างเช่น

²⁸ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2558

1. การขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณที่กฎหมายกำหนดไว้ว่าห้ามขาย เช่น วัด โรงพยาบาล สถานที่ราชการ เป็นต้น หรือการขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในวัน เวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ว่าห้ามขาย เช่น วันพระใหญ่ วันเข้าพรรษา เป็นต้น จะมีโทษ คือ จำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

2. การขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ให้แก่ (1) บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ หรือ(2) บุคคลที่มีอาการเมินเมาจนครองสติไม่ได้ จะมีโทษ คือ จำคุกไม่เกิน 1 ปีหรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

3. การโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์หรือแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของเครื่องตี้มแอลกอฮอล์อันเป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ผู้อื่นตี้มโดยตรงหรือโดยอ้อม จะมีโทษ คือ จำคุกไม่เกิน 1 ปีหรือปรับไม่เกิน 500,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

3. อำนาจของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ประกอบกับ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 พ.ศ. 2558 ข้อ 17 กำหนดให้เจ้าหน้าที่สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวนผู้มียศตั้งแต่สิบตำรวจตรีขึ้นไปและชั้นสัญญาบัตรผู้มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

เฉพาะในเขตท้องที่ที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ

โดยพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ได้ให้อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ไว้ ตามมาตราดังนี้

มาตรา 34 “ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) เข้าไปในสถานที่ทำการของผู้ผลิต นำเข้า หรือขาย เครื่องตี้มแอลกอฮอล์ สถานที่ผลิต นำเข้า หรือขาย เครื่องตี้มแอลกอฮอล์ สถานที่เก็บเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ ในเวลาทำการของสถานที่นั้น รวมถึงเข้าตรวจสอบยานพาหนะเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(2) ยึดหรืออายัดเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้ขายที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(3) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใดมาเพื่อประกอบการพิจารณา”

มาตรา 35 “ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้รับอนุญาตหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด”

มาตรา 36 “ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 34 ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร”

มาตรา 37 “ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา”

มาตรา 44 “ผู้ใดต่อสู้หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 34 (1) หรือ (2) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดไม่ยอมมาให้ถ้อยคำหรือไม่ยอมให้ถ้อยคำโดยไม่มีเหตุอันสมควรต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 34 (3) หรือไม่ยอมส่งเอกสารหรือวัตถุอื่นใดมาเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อถูกเรียกให้ส่งตามมาตรา 34 (3) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา 36 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท”

- มาตรการทางปกครอง

การการพักใช้และการเพิกถอนใบอนุญาตขายสุรา ได้ถูกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ดังนี้

มาตรา 181 “ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ได้รับอนุญาตตามหมวดนี้ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามข้อกำหนดในใบอนุญาต ให้ผู้ออกใบอนุญาตมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาต ได้มีกำหนดครั้งละไม่เกินหกเดือน”

มาตรา 182 “ให้ผู้ออกใบอนุญาตมีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตตามหมวดนี้

(1) ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปและมีเหตุที่จะต้องถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอีก

(2) ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามข้อกำหนดในใบอนุญาต และการไม่ปฏิบัติหรือการปฏิบัติไม่ถูกต้องนั้นก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง”

มาตรา 183 “ผู้ใดถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา 182 แล้ว จะขออนุญาตใหม่อีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่ง”

ในส่วนของการพักใช้และการเพิกถอนใบอนุญาตสถานบริการ ได้ถูกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509²⁹ ดังนี้

ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการจำหน่ายสุราให้แก่ผู้มีอาการมึนเมาจนประพฤติกุ่นวายหรือครองสติไม่ได้ (มาตรา 16(3)) โดยหากผู้ประกอบการที่มีใบอนุญาตนั้นได้ดำเนินกิจการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจไม่ต่ออายุใบอนุญาตหรือสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ โดยให้คำนึงถึงความร้ายแรงของการกระทำความผิด โดยกำหนดเกณฑ์ใน

²⁹ พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509

การสั่งพักใช้ใบอนุญาตในกรณีที่กำหนดอายุให้แก่อำนาจการมีนเมาจนประพฤติน่าหวาดหรือครองสติไม่ได้ ให้สั่งพักได้ครั้งละไม่เกิน 30 วัน (มาตรา 21)

ในส่วนของหลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่ากรณีใดพนักงานเจ้าหน้าที่จะมีคำสั่งหรือไม่มีคำสั่งต่ออายุใบอนุญาตหรือพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตพร้อมด้วยเหตุผล รวมทั้งหลักเกณฑ์การกำหนดระยะเวลาในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด ซึ่งในปัจจุบัน ประกาศที่ใช้บังคับ คือ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาสั่งต่ออายุใบอนุญาตพักใช้ใบอนุญาต เพิกถอนใบอนุญาตและกำหนดระยะเวลาในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ ฉบับวันที่ 9 พฤษภาคม 2548³⁰

ในกรณีของการจำหน่ายสุราให้แก่ผู้มีอาการมีนเมาจนประพฤติน่าหวาดหรือครองสติไม่ได้ การสั่งพักใช้ใบอนุญาต ให้พิจารณาจากความผิดที่ได้กระทำภายในกำหนดอายุใบอนุญาตประจำปีและจะสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้โดยมีกำหนดระยะเวลาในกรณีดังต่อไปนี้ (ข้อ 3 (1))

³⁰ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาสั่งต่ออายุใบอนุญาต พักใช้ใบอนุญาต เพิกถอนใบอนุญาตและกำหนดระยะเวลาในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ

ครั้งที่ 1 มีกำหนด 10 วัน

ครั้งที่ 2 มีกำหนด 20 วัน

ครั้งที่ 3 มีกำหนด 30 วัน

ครั้งต่อ ๆ ไป มีกำหนด 30 วัน

การสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้พิจารณาจากความผิดที่ได้กระทำ
ภายในกำหนดอายุใบอนุญาตประจำปีในกรณีดังต่อไปนี้

กรณีที่สถานบริการถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามข้อ 3 รวมกัน หรือ
ข้อหนึ่งข้อใดดังกล่าวข้างต้น รวมกันเกินกว่า 120 วัน (ข้อ 4 (2))

เนื่องจาก การสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นกรณีที่องค์กร
ฝ่ายนิติบัญญัติได้ตรากฎหมายให้องค์กรฝ่ายปกครองมีอำนาจในการใช้
ดุลยพินิจ

นอกจากนี้ ยังมีคำสั่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่
22/2558³¹

คำสั่งนี้ได้มีการกำหนดเกี่ยวกับสถานบริการไว้ในข้อ 4 กำหนด
ห้ามมิให้ผู้ประกอบกิจการสถานบริการหรือสถานประกอบการใดที่เปิด

³¹ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 22/2558 เรื่อง มาตรการในการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาการแข่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในทางและการควบคุมสถานบริการหรือสถาน
ประกอบการที่เปิดให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ

ให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (1) ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ เข้าไปใช้บริการ
- (2) ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่ผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์
- (3) เปิดทำการเกินกว่าเวลาที่กฎหมายบัญญัติ
- (4) ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกินกว่ากำหนดเวลาที่กฎหมายบัญญัติ
- (5) ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการพกพาอาวุธ วัตถุระเบิด หรือยาเสพติดเข้าไปในสถานที่ของตน

ในกรณีที่สถานบริการหรือสถานประกอบการใดกระทำการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีอำนาจ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาต หรือสั่งปิดและห้ามมิให้มีการเปิดสถานบริการ หรือสถานประกอบการในสถานที่ดังกล่าวอีกเป็นเวลา 5 ปี และหากอยู่ในระหว่างการขอต่ออายุใบอนุญาต ก็ให้สั่งมิให้ต่ออายุใบอนุญาต และมีให้ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้นั้นเป็นเวลา 5 ปี

จากคำสั่งข้างต้นจะเห็นได้ว่าได้มีการกำหนดความผิดแก่สถานบริการ หากสถานบริการดังกล่าวนั้นไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ตาม (1) ถึง (5) ที่กล่าวมาแล้ว

4. ความรับผิดชอบของผู้ขายและผู้ให้บริการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- ความรับผิดชอบของผู้ขาย³²

ผู้ขายควรมีแนวทางการปฏิบัติเพื่อขายอย่างรับผิดชอบ โดยการที่จะเป็นผู้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีความรับผิดชอบ อันดับแรก คุณต้องแน่ใจก่อนว่า ลูกค้ำที่คุณกำลังจะขาย เครื่องดื่มให้ นั้น มีอายุเกิน 20 ปี ถ้าหากไม่แน่ใจ การขอคู่มือประชาชน เป็นทางเลือกที่ดีที่สุด

เมื่อลูกค้ำเริ่มดื่มหนักขึ้น คุณสามารถช่วยชะลอการดื่มของลูกค้ำ ได้ โดยอาจใช้การเสนอกับแก้วน้ำ หรือชะลอการเสิร์ฟเครื่องดื่มลง

แต่หากลูกค้ำเมามาก คุณก็มีสิทธิ์ที่จะหยุดเสิร์ฟและใช้คำ พูดดีๆ แต่หนักแน่น

³² การขายอย่างรับผิดชอบ, สืบค้นจาก

<https://www.morporor.org/storage/images/knowledge/pdf/1554898506.pdf>

ลักษณะที่สำคัญของอาการเมา³³

ภาวะเมาสุรา มีอาการแสดงออกได้ตั้งแต่อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย การยับยั้งชั่งใจเสียไป ทำให้มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม พูดไม่ชัด เดินเซ ตากระตุก สมาธิและความจำบกพร่อง จนกระทั่งหมดสติ และกตการหายใจจนถึงตายได้โดยอาการและอาการแสดงเหล่านี้แปรผันตรงกับระดับแอลกอฮอล์ในเลือดของผู้ดื่มสุรา ซึ่งขึ้นกับปริมาณความเร็ว และชนิดของสุราที่ดื่ม รวมถึงปัจจัยต่าง ๆ

การสังเกตอาการเมาสุรา (ผู้ที่มีภาวะเมาสุรา อาจจะมีลักษณะอาการที่แสดงออกทางร่างกายและพฤติกรรมหลายด้าน ซึ่งอาจจะสังเกตและประเมินได้เบื้องต้น ดังนี้

1. สังเกตอาการแสดงออกทางร่างกาย อารมณ์และพฤติกรรม

- **ตาเยิ้มและแดง** หรือหนังตาหย่อน ลืมตาไม่ค่อยไหว อย่างไรก็ตาม อาการตาแดงอาจมาจากโรคภูมิแพ้หรือโรคอื่น ๆ ได้ จึงควรดูอาการอื่นร่วมด้วย

- **สังเกตกลิ่นกาย** คนที่เมามากจะมีกลิ่นแอลกอฮอล์ซึมออกมาจากตัว (พบได้มากในกลุ่มเด็กและเยาวชน)

³³ วิทย์ วิชยดิษฐ์ และสาวตรี อัจฉางค์กรชัย, ม.ป.ป., การสังเกตและประเมินอาการเมาสุรา, สืบค้นจาก <http://cas.or.th/cas/wp-content/uploads/2020/03/How-to-notice-drunk-person-20200226.pdf>

- **การควบคุมการเคลื่อนไหว** คนที่มีอาการเมาส์รามักจะเดินเป็นเส้นตรงไม่ได้ เดินโซเซ มือสั่น จึงอาจจะจับหูหรือจับไม้ได้ หรือทำน้ำหนัก เป็นต้น

- **การควบคุมอารมณ์และพฤติกรรม** พูดโพล่งเสียงดัง พูดจาไม่เหมาะสม ผู้มีเมาส์รามักจะสับสนหรือด้วย แต่คนที่ปกติไม่สับสนหรืออาจจะจับหูหรือจับไม้ในขณะที่มีอาการเมาส์รามักได้ ซึ่งเป็นอาการแสดงเริ่มแรกที่น่าสังเกตได้

- **พูดไม่ชัดเจน พูดอ้อแอ้ รวบคำเข้าด้วยกัน** จนอาจจะฟังไม่รู้เรื่อง เป็นอาการที่พบได้บ่อยในคนที่เมาส์รา แต่ก็อาจจะเกิดจากภาวะทางสมองอื่น ๆ ได้ด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ คนเมาส์รามักจะพูดตะกุกตะกัก พูดซ้ำลงเหมือนนึกคำพูดไม่ออก หรือพูดซ้ำๆ กวกรวนไปมาก็ได้

- **พูดจาและกิริยาไม่เหมาะสม** เช่น พูดจาเกี่ยวข้องกับพาราสิ ลวนลามผู้อื่น พูดจาการร่ำหาเรื่องคนอื่น หรือพูดตลกสกปรกที่ไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ และเป็นกิริยาวาจาที่คน ๆ นั้นไม่มีในภาวะปกติ

- **อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่ายและแสดงอารมณ์ออกอย่างไม่เหมาะสม** เช่น เดี่ยวร้องไห้เดี๋ยวหัวเราะอย่างไม่มีเหตุผลหรือแสดงอารมณ์เศร้าหรือก้าวร้าวสลับไปมา เป็นต้น

- **สังเกตจากการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นด้วยวิธีอื่น ๆ**

- **สังเกตระดับการรู้สึกตัว** ผู้ที่ดื่มสุราเข้าไปปริมาณมาก โดยเฉพาะถ้าดื่มอย่างรวดเร็วอาจจะมีอาการ ชีพมากหรือหมดสติก็ได้ ซึ่งเป็นภาวะฉุกเฉินที่ต้องได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างรีบด่วน

2. ประมาณจากปริมาณเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผู้นั้นดื่มไปและรูปร่างหรือน้ำหนักตัว

3. ใช้เครื่องเป่าแอลกอฮอล์ (หากมี) ปัจจุบันในเว็บไซต์ต่างๆ มีขาย ราคาประมาณ 250 - 850 บาท ข้อควรระวัง คือ ถ้าผู้นั้นเพิ่งดื่มสุราเข้าไปอีกใหญ่แล้วรีบไปใช้เครื่องเป่าแอลกอฮอล์ในทันที ผลอาจจะคาดเคลื่อนได้

- **วิธีการปฏิเสธลูกค้าที่มีอาการเมาสำหรับผู้ชาย**³⁴

การปฏิเสธการขายหรือให้บริการควรทำอย่างสุภาพและมีความเป็นมืออาชีพ การปฏิเสธที่ดีที่สุด คือ ลูกค้ารายอื่นไม่ควรเห็นการปฏิเสธนั้น โดยมีวิธีดังนี้

1. **กระทำการปฏิเสธโดยเร็วที่สุด** เช่น เมื่อเห็นลูกค้ามีอาการเมามากแล้ว ควรที่จะปฏิเสธไม่ให้บริการเพิ่มอย่างรวดเร็วที่สุด และทำการปฏิเสธด้วยน้ำเสียงเป็นมิตร แต่หนักแน่นในเวลาเดียวกัน

³⁴ International Center for Alcohol Policies (ICAP) & European Forum for Responsible Drinking (EFRD), 2008, *Responsible service of alcohol: A server's guide*, Washington, DC: International Center for Alcohol Policies.

2. ระบุถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขายให้แก่

ลูกค้าที่มีอาการเมา แจ้งว่าคุณจะมีความผิด หรืออาจส่งผลกระทบต่อใบอนุญาตขายสุราถ้าเกิดต้องขายให้แก่ลูกค้าต่อไป

3. ขอโทษลูกค้า

4. แจ้งให้ลูกค้าทราบว่า ทางร้านต้อนรับลูกค้าเสมอ

และลูกค้าสามารถมาซื้อหรือใช้บริการได้อีกในครั้งหน้า และแจ้งว่าที่ต้องปฏิเสธ เนื่องจากความหวังดี ต้องการให้ลูกค้ากลับบ้านอย่างปลอดภัย อาจให้ความช่วยเหลือลูกค้าโดยการหาบริการรถรับส่งให้แก่ลูกค้า³⁵

อย่างไรก็ตาม การปฏิเสธลูกค้าอาจต้องมีประสบการณ์ และไม่สามารถทำได้ง่าย ในกรณีของพนักงาน อาจจะต้องมีการพูดคุยกับเจ้าของร้าน หรือผู้จัดการร้านในการปฏิบัติเมื่อต้องปฏิเสธลูกค้า

หากการปฏิเสธดังกล่าวทำให้ลูกค้าโกรธ พยายามพูดกับลูกค้าด้วยความใจเย็นและสุภาพ หรือหากมีการชู้ทำร้ายร่างกายหรือทรัพย์สินเกิดขึ้น ให้โทรแจ้งตำรวจ รวมถึงแจ้งให้ผู้ร่วมงานทราบ

ให้จำไว้เสมอว่า เมื่อลูกค้าเมา ผลกระทบจากการดื่มแอลกอฮอล์นั้นจะทำให้ลูกค้าอดกลั้นได้น้อยลง โกรธง่ายมากขึ้น และมีแนวโน้มที่จะพูดหรือทำสิ่งที่ไม่ปกติ รวมถึงทำให้เข้าใจคุณยากขึ้น ดังนั้น สิ่งสำคัญ คือ การปฏิเสธจะต้องพูดให้ชัดและช้า และต้องย้ำกับตัวเองว่าอย่าโกรธหรือใจร้อน

³⁵ Olijnyk, A., n.d., *DEALING WITH INTOXICATED PATRONS*, Retrieved from <https://societyinsurance.com/blog/dealing-intoxicated-patrons/>

- วิธีการรับมือความก้าวร้าวของลูกค้าสำหรับผู้ขาย³⁶

ความขัดแย้งส่วนใหญ่สามารถป้องกันหรือควบคุมได้ในระยะแรก อย่างไรก็ตาม หากสถานการณ์มาถึงให้คำนึงถึงความปลอดภัยของคุณก่อน โดยหากมีลูกค้าที่เมาและแสดงอาการก้าวร้าว คุณสามารถใช้วิธีรับมือได้ ดังนี้

1. ใจเย็น เมื่อคุณพบกับลูกค้าที่ก้าวร้าว เป็นปฏิกิริยาตามธรรมชาติที่จะตั้งรับหรือโกรธตอบพวกเขาทันที แต่ยิ่งคุณมีอารมณ์มากเท่าไร ปฏิกิริยาของพวกเขาก็จะยิ่งแย่งลงเท่านั้น ทางที่ดีที่สุดคือหายใจเข้าลึก ๆ และระลึกไว้เสมอว่าคุณสามารถจัดการเรื่องนี้ได้

2. รับฟัง เมื่อลูกค้าเริ่มโวยวาย วิธีที่ดีที่สุด คือ ปล่อยให้พวกเขาระบายออกไป อย่าขัดพวกเขา

3. อย่าคิดมาก เมื่อลูกค้าโกรธ มันง่ายที่จะคิดว่าพวกเขาโกรธคุณ แต่จริง ๆ แล้วเป็นเพราะผลจากแอลกอฮอล์ พยายามเตือนตัวเองเสมอว่าความก้าวร้าวของลูกค้าไม่ได้เกิดจากตัวเรา

4. แจ้งผู้จัดการ เพื่อช่วยแก้ไขปัญหา

5. เมื่อคุณปฏิบัติตามก็กล่าวข้างต้นแล้วยังไม่ดีขึ้นให้ถอยออกมาและแจ้งตำรวจในกรณีที่สถานการณ์แย่งลง

³⁶ McLean, T., 2019, *5 Handy Tips to Help Bartenders Deal with a Pissed Off Guest*, Retrieved from <https://www.liquor.com/articles/how-to-deal-with-angry-bar-patrons/>

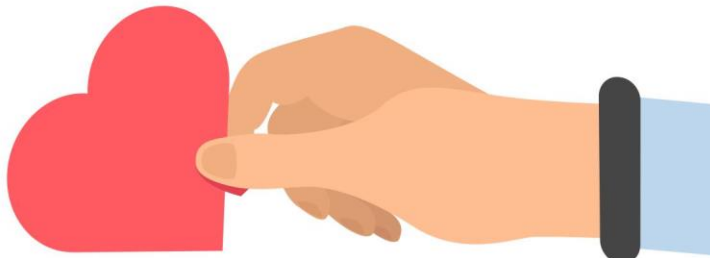
- วิธีการทำให้ลูกค้าที่มีอาการเมาสงบ³⁷

1. ยับเคียงข้างลูกค้า ไม่ใช่ต่อหน้าลูกค้า
2. พาพวกเขาไปยังที่ที่สงบ
3. มีการให้สัมผัสเพื่อคลายกังวลเท่านั้น เช่น ตะขี้ศอกเบา ๆ

4. ชวนคุย หรือถามคำถามด้วยความจริงใจ อย่างไรก็ตาม อย่าลืมนึกว่าคนเมาจะมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปมา อย่าประมาท

5. ที่อยู่ของสถานที่ที่จำเป็น

เป็นข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ที่สามารถใช้ในการแนะนำให้อุปกรณ์เพิ่มเติมได้ เช่น โรงพยาบาล สถานีตำรวจ กรมสรรพสามิต สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น

³⁷ Moorer, A., 2017, *What Are Some Good Strategies To Calm Down Somebody Who Is Drunk and Panicking?*, Retrieved from https://www.huffpost.com/entry/what-are-some-good-strate_b_3911069

6. ภาคผนวก - แบบฟอร์มที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ

ขั้นตอนการใช้แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่าย
เครื่องตัดผมแอลกอฮอล์

1. ผู้จำหน่ายใช้แบบประเมินฯในกรณีการจำหน่ายให้บุคคลตาม
ข้อสันนิษฐานลักษณะที่สำคัญของอาการมาตามคู่มือสำหรับผู้จำหน่าย
เครื่องตัดผมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย
2. ผู้จำหน่ายจำเป็นต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครอง
ข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562
3. ให้เก็บแบบประเมินไว้เพื่อใช้เป็นหลักฐานเมื่อมีการเรียกตรวจ
จากเจ้าหน้าที่

แบบประเมินความเมาก่อนซื้อสำหรับผู้จำหน่ายเครื่องตัดผมแอลกอฮอล์

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ชื่อ – นามสกุล
2. เพศ
3. อายุ
4. ภายใน 7 ชั่วโมงก่อนหน้านี้ ผู้ซื้อได้บริโภคเครื่องตัดผมแอลกอฮอล์มา
ก่อนหรือไม่ มี (ไปข้อที่ 5.) ไม่มี
5. ถ้ามี ผู้ซื้อได้บริโภคเครื่องตัดผมแอลกอฮอล์ครั้งก่อนหน้าเมื่อเวลาใด
.....

ส่วนที่ 2 คำอธิบายพฤติกรรมของลูกคำที่บ่งบอกถึงอาการเมา

- ระดับเสียงที่ไม่เหมาะสม (เสียงดัง หรือเบาจนเกินไป)
- อัตราการพูดที่ผิดปกติ (เร็วขึ้นหรือช้าลง พูดตะกุกตะกัก
พูดซ้ำๆวน)
- ความยากในการพูดชัดให้ชัดเจน (ใช้คำพูดที่สับสน)
- สูญเสียความระมัดระวัง
- อาการง่วงนอน
- สูญเสียการควบคุมตนเอง
- หายใจช้าลงและเบาลง
- ตาแดงและวาว (รวมถึงหนังตาหย่อน ลืมตาไม่ค่อยไหว)
- ขาดทักษะการควบคุมเครื่องยนต์
- มีเหงื่อออกมาก
- ใช้คำพูดจาหยาบค้าย ตะโกน คำพูดก้าวร้าว (พูดตลก
สกรปรกที่ไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ และเป็นกิริยา วาจาที่คนๆ นั้นไม่มีใน
ภาวะปกติ)
- แสดงอาการก้าวร้าว
- มีกลิ่นแอลกอฮอล์ซึมออกมาจากตัว
- สูญเสียการควบคุมการเคลื่อนไหว (เดินโซเซ มือสั่น เดิน
เป็นเส้นตรงไม่ได้)
- มีปฏิกิริยาช้าลง
- ความยับยั้งชั่งใจบกพร่อง

- อารมณ์เปลี่ยนแปลงขึ้นลงอย่างรวดเร็ว
- มีอาการซีมมาก
- สำลัก หรือ อาเจียน
- หมตสติ (ห้ามจำหน่ายโดยเด็ดขาด)
- อื่น ๆ โปรดระบุ

ข้อสังเกตเพิ่มเติม:

***** มีอาการทั้งหมดกี่ข้อ (ตั้งแต่ 5 ข้อขึ้นไป ไม่

สามารถจำหน่ายได้)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

1. ชื่อร้านค้า
2. วัน/เดือน/ปี ที่ประเมิน
3. เวลาที่ประเมิน
4. ผลการประเมิน จำหน่าย ไม่จำหน่าย